SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 24 / Sayı: 278 / Şubat 2005

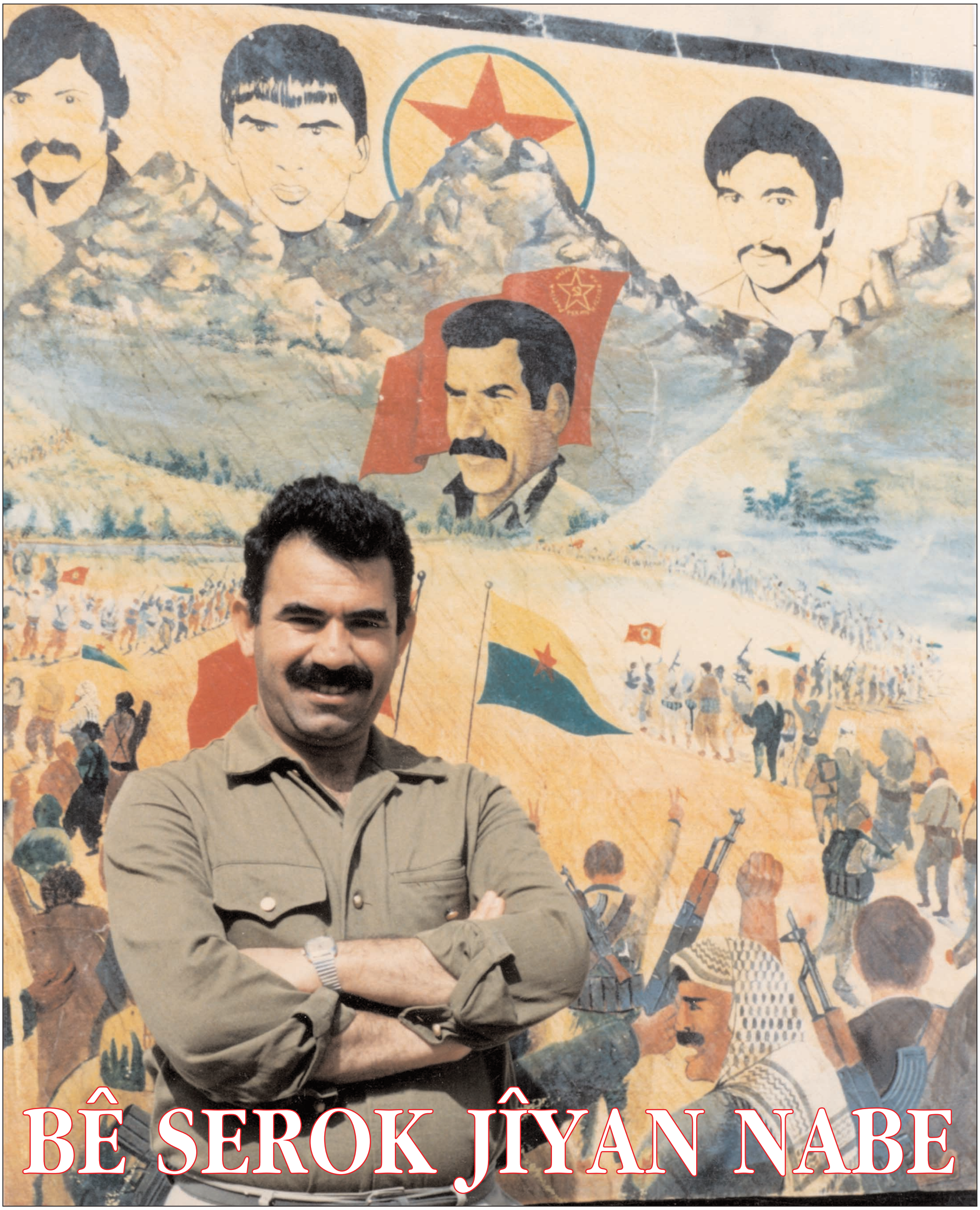

İNKARCILIKTA ISRAR ÇATIŞMAYA GÖTÜRÜR

Geçen ay en fazla tartışılan konu Irak seçimleriydi. Irak seçiminden sonra bazı yeni gelişmeler yaşandı. Bunları değerlendirmek önümüzdeki aylarda dünya ve bölgedeki bazı gelişmelerin nereye varacağını anlaşılır kılar.

ABD Irak'a müdahale ederken 20. yüzyılda ittifak içinde olduğu Avrupa'yı dışladı. Fransa ve Almanya başta olmak üzere birçok ülkeyle karşı karşıya geldi. BM'yle de müdahale konusunda ayrılıklar ortaya çıktı. Bunun sonucu ABD, destekçisi de meşruiyeti de dar bir müdahale gerçekleştirdi. Bu durum daha başta ABD'nin Irak'a müdahalesini zayıf bıraktı. Nitekim Bağdat'ın düşmesinden sonra gelişen direniş bu zayıflığın ABD'ye ne kadar pahalıya mal olduğunu ortaya koydu.

ABD müdahalesi yalnız halklar düzeyinde değil, devletler düzeyinde de bir tecrit altındaydı. Bu durum giderilmediği takdirde ABD daha pahalıya mal olan bedellerle karşılaşabilirdi. Çünkü bir politikanın alacağı sonuçta etrafındaki atmosferin payı önemliydi. ABD bu gerçeği tecrübeleriyle bilen bir ülkedir. Öte yandan ABD pragmatizmi ve burjuva çıkar kültürü bazı yanlışlardan dönme esnekliği de sağlıyordu. Bu nedenle direnişin giderek pahalı hale gelmesi karşısında ABD kötüye gidişi bir yerde durdurmak için bir şeyler yapılması gerektiği kararına vardı.

Irak'taki iki yıla yakın yaşadığı deneyden sonra belirli düzeyde gördüğü yanlışları düzeltmek için seçimleri bir başlangıç yapma planlamasına gitti. Dolayısıyla Irak seçimleri yalnız Irak'ı ilgilendiren değil, ABD'nin dış politikasını yakından ilgilendiren bir planlamanın parçası haline getirildi. Yapılan planlama çerçevesinde seçimlerde halkın katılımı (ister fazla ister az olsun) yüksek gösterilerek müdahaleye meşruiyet kazandırılacaktır. Bunun gerçekleşmesi için ve bunun tamamlayıcısı olarak Avrupa, Rusya ve diğer ülkelerin seçim sonuçlarını olumlu karşılaması ve desteklemesi sağlanacaktır. Böylece müdahalenin meşruiyeti genişletilerek meşruiyet darlığından güç ve cesaret alarak direnen güçlerin etrafındaki çember moral ve siyasi olarak daraltılacaktır. Böylelikle seçim direnişçileri sınırlamak ve Irak'ta yeni bir dönem başlatmak için önemli bir adım olacaktır. Seçim öncesi bunlar planlanmış ve seçimle birlikte devreye sokulmuştur.

Seçimden sonra Avrupa'nın seçimi desteklemesi, Dışişleri Bakanı C. Rice ve Başkan Bush'un Avrupa gezisi ABD ile Avrupa arasında varolan gerilimi ortadan kaldırma ve ilişkileri normalleştirme çabalarıdır. Bu normalleştirmeyi isteyen yalnız ABD değil aynı zamanda Avrupa'dır da. Çünkü ne ABD Avrupa ile ne Avrupa ABD ile sürekli bir gerilimi kaldırabilir.

21. yüzyıl dünyası 19. ve 20. yüzyıl dünyasından farklıdır. Gelişen ekonomik ve sosyal gelişmeler yalnız iç siyasette değil, dış siyasette de köklü değişiklikler yarattı. 19. ve 20. yüzyılda büyük devletler savaşlar ve mücadelelerle egemenlik alanlarını bölüşürlerdi. Her birinin egemenlik adacıkları ya da sahaları vardı. Bu temelde gerilimi süreklileştiriyorlardı ya da gerilim sonucu ortaya çıkan çatışmalarla kimin nerelerde egemenlik kuracağı ortaya çıkardı. Şimdi böyle bir dünya yok. Bilimsel teknik devrim kapitalist sistem içindeki tüm güçleri birbirinden sınırlarla ayrılmayacak kadar birleştirmiş ya da yakınlaştırmıştır. Dolayısıyla ABD ve Avrupa birbirleriyle uzun süre kalamaz. Böyle bir durum küreselleşmiş sistemin doğasına ters olduğu gibi her ikisine de zarar verir.

Bu gerçeklik nedeniyle Irak müdahalesi öncesinde ortaya çıkan gerilimin ortadan kaldırılması gereği vardı. Tabii ki ABD ve Avrupa çelişkisi sürecektir. Ancak şiddeti yüksek ve birbirinden kopan bir siyaset gerilim artık yaşanmaz. Dolayısıyla siyasal değerlendirmeler yaparken bu gerçeği dikkate almak lazım. Onlar açısından da ilişki ve çelişkinin iç içe olduğu bir siyasal diyalektik geçerli olacaktır.

ABD Avrupa ile ilişkilerini düzeltemeye çalışıyor

Diğer bir nokta ise Ortadoğu'da tek bir gücün hiçbir ülkeyi ve siyasi gücü dikkate almadan, ben buranın beyi olacağım, derse buna çomak sokarlar. Kapitalist sistemin 250 yıla yakın bölgede yürüttüğü mücadele bu gerçeği gösteriyor. Bölgede çeşitli güçlere ve işbirlikçilere dayanan siyaset sürdüğü müddetçe bu durum devam edecektir. İşbirlikçilere gerek kalmadığı zaman da dış güçlerin buradaki etkinliği eski niteliğini kaybedecektir.

ABD Irak'a müdahale etti. Ancak Fransa, Almanya ve Rusya duruşlarıyla bile ABD'nin müdahalesine çomak soktular. Çünkü bu ülkelerin olumsuz duruşu bile çomak sokmaya yetiyor. Nitekim Fransa, Almanya ve Rusya direnişçileri fiili olarak desteklemediği ve hiçbir ilişkileri olmadığı halde, direnişin dayandığı bir zemin oldu. En önemlisi de Fransa, Almanya ve Rusya'nın müdahaleye muhalif durması dünyadaki ABD karşıtlığını kışkırtmaktadır. Bu bile başlı başına Irak'taki direnişçilere güç vermektedir.

ABD ve Avrupa bu gerçekleri dikkate alarak Irak seçimini bir meşruiyet zemini olarak görüp, yakınlığı arttırdılar.

Seçimler sonrası bu ilişki ile Irak'taki direnişi sınırlamaya ve belirli düzeyde kontrol altına almaya çalışacaklardır. Çünkü siyasal olarak ilişkilerini genişletmesi ABD'nin direnişçiler karşısında önemli bir hamlesidir. ABD bu yeni ortamı kullanmaya çalışacaktır.

Avrupa ve ABD ilişkileri İran ve Suriye üzerinde ortak baskı kurma ve sonuç alma imkanlarını da arttıracaktır. Böylece yeni dünyanın gerçeklerinde sistemin güçlerinin ilişki ve çelişkileri gerçeği burada da yaşanacaktır. ABD Avrupa'nın da Ortadoğu'da belli düzeyde etkinliği ve varlığını kabul ederek, böyle bir politik ilişkiyi sağlamıştır. Bu yönüyle ABD'nin savaşın başında Avrupa ve diğer güçler karşısında avantaj elde ederek çok güçlü pozisyona gelme konumundan geri adım atmıştır.

ABD Irak'ta seçimler sonrası yaptığı bu hamleyi Avrupalılara kullanarak, İran ve Suriye üzerinde de yapmak istemektedir. Çünkü İran'ın pozisyonu objektif olarak direnişe en fazla zemin olan durumdadır. İran siyasal baskılar karşısında gösterdiği belirli tutumu ABD, Avrupa çelişkisine dayandırıyordu. Avrupa ve Rusya'ya dayanarak kendini sürdürme imkanı buluyordu. ABD Avrupa ile gerilimi azaltıp, ortak noktalar temelinde politika üretme sürecine girince İran'ın siyasal manevra kabiliyeti eskisine nazaran daralmıştır. ABD Avrupa'yı da İran'ın arkasından çekip, vidaları sıkıştırarak sonuç almak istemektedir. Aslında İran'ın rejiminin eski niteliğinden uzaklaşıp belli bir değişikliğe uğraması Avrupalıların da isteğidir. Dolayısıyla İran her ne kadar çok dik durduğunu gösterse de teslim olmadan tavizler verecektir. ABD İran'ı sınırlamadan bölgede etkin olamayacağını bildiğinden istediği düzeyde olmasa da bazı sonuçlar alana kadar bastıracaktır.

Suriye de Hariri'nin öldürülmesinden sonra daha fazla köşeye sıkıştırılmaktadır. Fransa da Suriye'ye karşı ABD kadar olmasa da tutum alınca politik üslubunda yumuşamalara gitmiştir. Birden olmasa da adım adım Lübnan'dan çekilmeye zorlanacaktır. Nitekim Suriye böyle davranacağının sinyallerini vermiştir. ABD mevcut durumda Suriye'nin üzerine çok fazla gitmez. Mevcut rejim yıkıldığında radikal islamcıların etkin olabileceği kaygısı içindedir. Böyle bir öngörü fazla yanlış da sayılmaz. ABD Suriye'yi sınırlarını daha fazla kontrol ederek, Irak'taki direnişe nefes borusu olmaktan çıkmasını dayatacaktır. Suriye bunu tümden başaramasa da bu yönlü adımlar atacaktır. Suriye rejimi içinde hızlı olmasa da yavaş yavaş belirli bir değişim yapma eğilimi görülmektedir. Nitekim direk bizimle konuşun demesi aslında böyle bir doğrultuda olduklarını göstermektedir.

ABD seçimlerle birlikte Irak ve dünya politikasında yaptığı hamleyi Filistin-İsrail sorununda adım atarak pekiştirmek hesabı içindedir. Çünkü Filistin sorununun çözümsüzlüğü de direnişçilerin kullandığı bir malzemeydi. Propaganda cephaneliğini önemli oranda burada temin etmektedirler. Dolayısıyla ABD hem İsrail hem Filistin üzerinde bir baskı yaparak belirli bir sonuç almak istemiştir. Görünen ilerlemeleri bu çerçevede değerlendirmek doğrudur. Ancak çeşitli güçlerin bu süreci sabote edecekleri kesindir. Çünkü Irak'taki direnişin buradaki eylemlerle desteklenmesi gerektiği düşüncesi bir kısım radikal islamcı Filistinliler içinde bulunacaktır.

> "ABD seçimlerle birlikte Irak ve dünya politikasında yaptığı hamleyi Filistin-İsrail sorununda adım atarak pekiştirmek hesabı içindedir. Çünkü Filistin sorununun çözümsüzlüğü de direnişçilerin kullandığı bir malzemeydi. Dolayısıyla ABD hem İsrail hem Filistin üzerinde bir baskı yaparak belirli bir sonuç almak istemiştir. Ancak çeşitli güçlerin bu süreci sabote edecekleri kesindir. Çünkü Irak'taki direnişin buradaki eylemlerle desteklenmesi gerektiği düşüncesi bir kısım radikal islamcı Filistinliler içinde bulunacaktır."

Artık savaşa yol açacak şiddetli çatışma ve çelişkiler dönemi geride kalmıştır

Bu seçimlerin Kürtler açısından da takip edilmesi gereken bir özelliği vardı. Diğer alanlarda seçime katılım oranının ne kadar olduğu belli değildir. Örneğin en büyük şehir olan Bağdat'ta seçime katılım oranının ne kadar olduğu meçhuldür. Ancak büyük bir propaganda ile katılımın yüksek olduğu duyuruldu. Sünnilerin çok az katıldığı biliniyor. Herhalde yüzde beş bile değildir. Şiilerin ne kadar katıldığı konusu ise müdahale güçlerinin verdiği rakamlardır. Kürtlerin çok yüksek düzeyde katıldığı kesindir. Zaten Kürdistan'da Kürtler dışında Arap partilerinin etkili olması düşünülemezdi. Kürtler yüksek bir katılımla seçimdeki katılım oranlarını yükselterek daha fazla temsilci seçtirme imkanı bulmuşlardır.

Özellikle Kerkük konusu seçimde önemli hale gelmiştir. Belki de seçimde en fazla öne çıkan yer Kerkük oldu. Kürtler yoğun katılımlarıyla Kerkük'ün Kürt şehri olduğunu kanıtladılar. Seçimlerden önce de böyleydi. Ancak Türkiye'nin yoğun propagandası Türkmenlerin oranı acaba fazla mıdır, sorusunu bazı dış güçlerde uyandırmıştı. Seçimlerle gerçeğin ortaya çıkması Kürtlerin belki de seçimdeki en önemli kazanımıdır.

Güney Kürdistan'ın bir federasyon olacağı Araplar tarafından kabul edilmişti. Türkiye de bunu kabul etmişti. Ancak Kerkük'ün statükosunun nasıl olacağı tartışmalı konuydu. Araplar ve Türkiye Kerkük'ün özerk bir statü ile Bağdat'a bağlı olmasını isterken, Kürtler Kürdistan federasyonuna bağlı olmasını istiyorlardı. Bu seçimlerle birlikte Kerkük'ün Kürdistan federasyonuna bağlanma tezi güçlenmiştir. Nitekim KDP ve YNK yetkililerinin açıklamaları seçim sonuçlarını kendi lehlerine çevirme doğrultusundadır. Bağımsız bir devlet kurmak istemiyoruz, deseler de bu seçeneği kullanarak kurulacak yeni Irak'ta daha avantajlı bir konum elde etmek istedikleri görülmektedir.

Irak'taki seçimler Türkiye siyasetini daha fazla sarsmıştır. Türkiye'nin Irak'ta ve Güney Kürdistan'da izlediği politikaların tümü iflas etmiştir. Hatta tüm dış politikasını iflas ettiğini görerek, telaşa düşmüşlerdir. Ellerinde Irak ve Güney Kürdistan politikasını etkileyecek hiçbir kozu kalmamıştır.

ABD küresel ve Ortadoğu çapında düşünüp bu doğrultuda politika üretirken; Türkiye'nin yalnızca kendi Kürt sorunu kaygısı temelinde politika üretmesi ABD ile Türkiye arasında anlaşmazlıklar ortaya çıkarmaktadır.

ABD Türkiye'nin Irak, İran ve Suriye konusunda kendi politikasına uygun davranmasını isterken Türkiye Kerkük'ü Kürtlere bırakmayın, PKK'nin üzerine gidin, demektedir.

Devamı Sayfa 9'da

15 Şubat'ın 7. yılı komploya karşı hamle yılı olacak

Yeni bir 15 Şubat'ı geride bırakırken uluslararası komplonun 6. yıl gerçeğini değerlendirmek, çözümlemek ve 7. yılında komploya karşı nasıl bir tutum ve mücadele içinde olunması gerektiğini doğru tespit etmek büyük önem arz ediyor. 6. yılda komplo ve komploya karşı mücadele nasıl yaşandı, ne tür gelişmeler oldu ve biz bunlardan ne tür dersler çıkarmalıyız? 7. yılına uluslararası komplo gerçeği ve ona karşı özgürlük ve demokrasi mücadelesi gerçeği nasıl giriyor? Bunu anlamamız önem arz ediyor. Bir defa böyle bir bakış çerçevesinde öncelikle 6. yılda açığa çıkan gerçekleri görmeliyiz. Komplo neydi, nasıl gerçekleşti, ne amaçla gerçekleşti, kimler ne tür roller oynadı? Bu konularda 6. yılın açığa çıkardığı gerçeklik var mı, ona bakmalıyız. Bu biçimde gündem oluşturduğumuzda 6. yılda aydınlanan önemli hususların olduğunu görüyoruz. Bir defa komploda ABD'nin rolünün daha somut hale gelmesi gibi bir durumun 6. yılda daha net yaşandığı gerçeği var. Gerçi daha önce de ABD Dışişleri Bakanı olarak M. Albright çeşitli açıklamalar yapmıştı. Türkiye'ye verdikleri desteği, uluslararası komplodaki rollerini, PKK karşısındaki duruşlarını açıklamışlardı. ABD bir yerde sorumluluğu üstlenmişti. Bu durum, 6. yılda daha da netleşmiştir. ABD'nin Kürdistan'a ve PKK'ye yaklaşımında bu daha somut görüldü tabii Türkiye ile tartışmalarında bunu gördük. Türkiye'nin sanki kendisi yönlendiriyormuş gibi ABD'ye dayatmalarda bulunması karşısında ABD, adeta durumun öyle olmadığını çeşitli biçimlerde hissettirdi Türkiye'ye, yansıdı bu ve biz anladık. "Sen yönlendirmiyorsun" dedi. İmralı gerçeğini ve uluslararası komplo olayını gerçekleştirenin, yürütenin Türkiye olmadığını hissettirdi. Bu işi baştan planlayan, pratik olarak yapanın da kendisi olduğunu gösterdi. Bunu nereden anlıyoruz; gerillaya karşı ABD'den Türkiye'nin ortaya koyduğu talepler karşısında ABD'nin gösterdiği tutumdan anlıyoruz. Türkiye'nin bu konuda özellikle yönetici kesimlerinin hele de eski yöneticilerinin hiçbir şey söyleyememeleri bu durumu daha somut gösteriyor. Biraz deyim yerindeyse hadlerini bilecek çizgiye çekiliyorlar. Kendilerine ait fazla bir başarının bu konuda olmadığını 6. yılda hissettirdi. ABD, eğer bir sonuç alınmışsa onu yapanın kim olduğunu unutmamak gerektiğini Türkiye'ye hissettirdi.

15 Şubat saldırısı, bir anlaşma ve pazarlık ekseninde geliştirilmiştir

Diğer bir husus, 15 Şubat olayında Türk-Amerikan pazarlığının ortaya çıkmasıdır. Bunu dönemin cumhurbaşkanı Süleyman Demirel de açıkladı, ABD'li yetkililer de hissettirdiler. Çeşitli tartışmalarla daha belirgin ortaya çıktı ki, yazılı olmasa da Türk ve Amerikan yönetimleri arasında sözlü bir mutabakat oluşmuştur. Başkan Apo'nun Türkiye'ye verilmesi karşılığında Türkiye de ABD'ye Irak müdahalesinde destek olma sözü vermiştir. Belki bu söz bu biçimiyle geçmiştir. Ortadoğu'daki ABD politikalarına destek verileceği yönünde bir güvence ve söz verme Türkiye hükümeti tarafından verilmiştir. Yani 15 Şubat saldırısı, bir anlaşma ve pazarlık ekseninde geliştirilmiştir. Neden bu durum o zaman bilinmedi, şimdi açığa çıkıyor; çünkü o zaman gizliydi şimdi ise Türkiye bu konuda verdiği sözü tutmadığı için Türk-Amerikan ilişkilerinde pürüz, çelişki ve hatta çatışmalı bir durum ortaya çıktı, gelişiyor da. Bu durum bu belirttiğimiz hususu netleştirdi. Demirel açık söyledi, *"ABD, bize çok iyilik yaptı. Irak politikasında desteklememek müttefikliğe yakışmaz"* dedi, AKP hükümetini eleştirdi bu temelde. Irak politikasında ABD'yi desteklememizi gerektiren ABD yardımı nedir diye sorulduğunda ise örneğin Apo'nun verilmesi dedi. Demek ki, bir mutabakat olmuştur. Irak politikasının desteklenmesine denk düşen ABD desteğinin, Önderliğimizin Türkiye'ye verilmesi olduğunu Cumhurbaşkanı olarak Demirel hissediyor. Yönetim açısından da bu yaklaşımlar vardı, Ecevit de benzer tavır gösterdi. ABD'li yetkililerden de benzer açıklamalar oldu. Bugün bir siyasal pazarlık karşılığında bu komplonun gerçekleştiği açığa çıkmıştır. Şimdi de pazarlık yapmaya çalışıyor ABD ile Türkiye. Yine PKK var, Kürtler var masanın bir ucunda. Fakat şunu görüyoruz bu sefer; resmi anlaşmalar yapmak istiyorlar bu sefer. Yani geçmişte sözlü olan anlaşmalar yerine getirilmemiştir. Türkiye güvenilmeyen bir pozisyon arz ediyor bu durumda. Bir de işin mevcut gerçekleri anlamamıza yön veren bu yanları var.

Diğer açığa çıkan bir gerçek ise madem ki 15 Şubat komplosu Türkiye-Amerika yönetimleri arasında bir hazırlık ise o zaman ABD'nin Irak'a müdahaleye daha o zamanlardan karar verdiği, müdahalenin koşullarını hazırlamaya çalıştığı gerçeği ortaya çıkıyor. Yani 2003 baharında ABD, Irak'a müdahale kararı vermemiştir. 11 Eylül saldırılarından sonra da ABD böyle bir politikaya yönelmemiştir. Çok daha öncesinden ABD'nin Irak'a ve Ortadoğu'ya böyle bir kapsamlı askeri, siyasal müdahale yaklaşımı, arayışı vardır. Belki de 11 Eylül saldırıları bile böyle bir müdahalenin gerçekleşmesi için zeminlerin yaratılması amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bütün bunlar şimdi daha net düşünülüp, anlaşılmaya çalışılan hususlardır. Böyle de değerlendirmeyi bilebilmeliyiz, çözümleyebilmeliyiz. Bu bakımdan demek ki 11 Eylül'den çok önceleri ABD, Irak ve Ortadoğu'ya müdahale etmek istiyordu ve bunun için ittifaklar yaratmaya çalışıyordu, koşulları uygun hale getirmeye çalışıyordu. Bunun bir parçası da Başkan Apo'ya yönelik uluslararası komplo saldırısı oldu. Şimdi buradan bir gerçeğe daha ulaşıyoruz, demek ki Ortadoğu'ya yönelik ABD müdahalesi 2003 Martı'nda başlamadı. Irak'a yönelik askeri müdahale 20 Mart 2003 yılında başladı somut olarak –tabii '91 yılındaki Körfez savaşını saymazsak– kaldı ki ondan bağımsız da ele almamak gerekir. 2003 askeri müdahalesinin '91 Körfez Savaşı ile bağlantılı olduğu, ona bir biçimde dayandığı tartışma götürmez bir gerçeklik. Ama somut olarak Mart 2003'te başladığına göre askeri müdahale, onu esas alırsak, Ortadoğu'ya müdahale bu tarihte başlamıştır diyemeyiz. Irak'a dönük askeri müdahale Mart 2003'te başlamışsa Kürdistan'a yönelik siyasi müdahale de 9 Ekim 1998'de ya da 15 Şubat 1999'da başlamıştır. Yani uluslararası komplo olgusu da Başkan Apo'ya ve Kürt özgürlük hareketine yönelik uluslararası komplo gerçeği de aslında küresel sermaye sisteminin vurucu öncü gücü olarak ABD'nin Ortadoğu'ya yönelik müdahalesinin bir parçası oluyor. Irak'a askeri müdahaleden daha öncesinin bir parçası. Bu bakımdan uluslararası komplonun bölgesel boyutlarını daha iyi görmek, anlamak bu biçimde daha fazla mümkün oluyor. Uluslararası komplo demek ki yalnızca Kürt özgürlük hareketine, Kürt halkına karşı bir saldırı değil, bölgeye yönelik bir müdahale, bölge halklarına yönelik bir müdahale aynı zamanda. Bölgesel boyutları var. Ortadoğu, bütün dünyayı ilgilendiren bir karakter taşıyor, bu bakımdan da uluslararası boyutları da kesindir. Çünkü, Irak savaşıyla başlayan süreci hatta 11 Eylül süreci ile başlayan dönemi ABD bile 3. Dünya Savaşı olarak değerlendirdi. Şimdi Ortadoğu'da süren savaş hemen herkesçe böyle tanımlanıyor. Bir dünya savaşı deniliyor. ABD'nin Ortadoğu müdahalesi bir dünya savaşı olma özelliği taşıyor. Demek ki uluslararası komplo da bir dünya savaşı olayının parçalarından bir tanesiydi. Hem de öncelikle başvurulan, gerçekleştirilen parçası oluyor ve bu gerçeklik bu yönüyle devam ediyor.

Bunun dışında Atina yönetiminin tutumu konusunda yeni gelişmeler oldu. Türk-Yunan ilişkileri ve Türkiye'nin AB'ye girişinde Yunan hükümetinin gösterdiği tutumun komplo ile bağlantısı vardı. Atina'daki mahkeme, Yunan hükümetinin durumunu yine Yunan milliyetçiliğinin işbirlikçi karakterini çok net gösterdi. Çeşitli devlet görevlilerinin ne kadar uyum içinde olduklarını, Kürtlere karşı dost görünürken yine Önderliğe bağlılık sözleri verilirken aynı zamanda bunu bir oyun olarak yaptıklarını, böylece de en insani duyguların, özelliklerin bile çok gerici siyasi emeller için kullanıldığını gördük. İnsanın bu kadar kötürümleştirilmesi acı verici bir durum çağımız açısından; ama bunlar uluslararası komplo çerçevesinde yaşanmıştır. Özellikle de kendini dünya uygarlığı içerisinde önemli bir yere sahip olarak adlandıran Yunanistan'da bu durum açığa çıkmıştır. Bu da önemli bir olgu. Yine Rusya çapında da bazı bilgileri görebiliriz. Türk-Rus pazarlıklarını ekonomik ilişkilerini görüyoruz. Aslında Türkiye'de Mesut Yılmaz benzerlerinin Yüce Divan'a gönderilmesi de var. Bu o zamanki ekonomik ilişkilere de bağlı. Türkiye'nin siyasi planda uluslararası komploya bu güçleri katabilmek için ölçüsüzce verdikleri ekonomik tavizler oluyor; şimdi yargılananların bir kısmı aslında. Türkiye imkanlarının nasıl pazarlandığını her tarafta görüyoruz. Kanunsuzluklar yapıldığını görüyoruz. Yine Rusya gibi güçlerin parayla nasıl satın alındığını anlıyoruz. Kenya yönetimi de tabii bunun içindedir. İnsan Rusya gibi bir gücün bile bazı ihaleler karşılığında, maddi çıkar karşılığında, siyaseten satın alındığını gördükten sonra Kenya gibi bir hükümetin birkaç bin dolara yapamayacağı hiçbir şey olmadığını tahmin edebilir. Bu kadar siyasetin kirletildiğini görüyoruz. Rant pazarının bu kadar ucuzladığını görüyoruz. Siyasetin rüşvetle dünya çapında nasıl yürütüldüğünü görüyoruz. Bunlar bir eleştiri değil açığa çıkan gerçekler, dünya siyasetinin ne kadar kirlendiğini, demokrasiden uzak olduğunu, basit çıkarlarla yürütüldüğünü ifade ediyorlar. Dolayısıyla da antidemokratik, despotik karakter taşıdığını gösteriyor ortamın. Eğer gerçekten bir demokratikleşme ve demokratik ilkelere dayalı bir siyaset kurumu, yapılanması ortaya çıkacaksa tüm bu kirliliklerin görülmesi, açığa çıkarılması temelinde bu olabilir. Uluslararası komplo başlı başına bu kiri, pası, despotizmi, faşizan özellikleri, pazarı açığa çıkaran bir olgu oluyor. Komplonun aşılması mücadelesi de bütün bu gericiliğe karşı mücadeleyi de içeriyor. Altıncı yılında komplo gerçeğinin böyle açığa çıkan yönleri var. Daha başka yönleri de buna eklenebilir.

"Madem ki 15 Şubat komplosu Türkiye-Amerika yönetimleri arasında bir hazırlık ise o zaman ABD'nin Irak'a müdahaleye daha o zamanlardan karar verdiği, müdahalenin koşullarını hazırlamaya çalıştığı gerçeği ortaya çıkıyor. Yani 2003 baharında ABD, Irak'a müdahale kararı vermemiştir. 11 Eylül saldırılarından sonra da ABD böyle bir politikaya yönelmemiştir. Çok daha öncesinden ABD'nin Irak'a ve Ortadoğu'ya böyle bir kapsamlı askeri, siyasal müdahale yaklaşımı, arayışı vardır."

Altıncı yılda kadro ve örgüt yapısı dağıtılmak istendi

Altıncı yıl açısından ikinci olarak üzerinde durmamız gereken husus; komplonun yeni bir planlama temelinde hareketimizin kadro ve örgüt yapısını dağıtmak üzere yeni bir saldırıyı bu 6. yıla dayatmış olmasıdır. Bir de bu yönüyle uluslararası komplonun 6. yılını değerlendirmemiz, anlamamız gerekiyor. Yıl yıl eklenerek, hazırlıklar yapılarak 6. yıl dayatması açığa çıkmıştır. Birdenbire oluşmamıştır. Fakat değişik yıllardaki eklemeler son hamlesini 6. yılda ortaya çıkarmıştır. Tam da 15 Şubat'ın 6. yılına giriş döneminde hareketimizi, çizgisinden saptırmak, Önderlikten koparmak, örgütsel yapısını dağıtmak dolayısıyla da baskı ve sömürü sistemi, sınıflı ve cinsiyetçi toplum sistemi, devletçi uygarlık sistemi içinde eritmek üzere, içten teslimiyetçi ihanetçi bir dayatmanın azgınca saldırıya geçirildiği gerçeğini yaşadık. Komplonun 5. yıl dönümünü değerlendirip 6. yılını anlamaya çalışırken esas olarak böyle bir büyük saldırı ile yüz yüzeydi hareketimiz. Çeşitli bireylere ve gruplaşmalara dayalı olarak yine hareketimizin Önderlik tarafından geliştirilen, yürütülen değişim, yeniden yapılanma gerçekleri tümüyle ters yüz edilerek bu konuda kadro ve örgüt yapısı adeta maniple edilerek tamamen düzene geri dönüşü gerçekleştirmeyi hedefleyen, dolayısıyla da hareketimizi içten dağılıp, tasfiye olmasını amaçlayan bir saldırı dayatıldı. Bu konuda her şey kullanıldı. Her türlü insani özellik de kullanıldı. Önderlik ile yakın ilişkide olmaktan yıllarca hareket içinde bulunmaya, gerilla içinde olmaya yine değişik aile çevrelerinden olmaya kadar uzanan her türlü sosyal, siyasal, askeri, kültürel, maddi imkan aslında böyle bir ihanetin hakim kılınması dolayısıyla da hareketin tasfiye edilmesinin gerçekleşmesi için kullanıldı. Her türlü aşağılanma saldırı hareketimize karşı yürütüldü. Oysa ki, yeniden yapılanmayı, değişim ve yenilen-

meyi de gerçekleştirirken hareketimiz de kendi içinde kapsamlı eleştiriler ve özeleştiriler de yapıyordu. En başta Önderliğimiz parti adına en ciddi eleştiri ve özeleştiriyi yapan ve yenilenmeyi böyle bir özeleştiri temelinde gerçekleştiren bir durumu yaşıyordu. Bu anlamda yaptıklarını sahiplendiği kadar yaptıklarının izahını da geliştirmeye çalışıyordu hareketimiz. Yine yapmışsa yanlışlarının hesabını vermekten de asla kaçınmıyordu. Hata ve yanlışlarının hesabını verecek yüceliği, iradeli bir tutumu yine sorumlu yaklaşımı başta Önderliğimiz ve halkımız olmak üzere hareketimiz bunu gösteriyordu. Bunu yapabilecek güce, bilince erişmişti.

Fakat böyle bir eleştiri özeleştiri ve yenilenme içinde olmaktan yararlanarak bunu ters yüz etme temelinde hareketimize yönelik çok alçakça, aşağılıkça bir karalama kampanyası yürütüldü. Bizzat bunun içinde olanlar tarafından, her türlü karalama, kötüleme ile mevcut kadro yapısı hareketten uzaklaştırılmaya, halkın harekete bağlanmış umutları kırılmaya çalışıldı. Demokratikleşme ve değişim adı altında hareket dağıtılmak, yıkılmak istendi. Bu oldukça bilinçli planlı bir saldırıydı. Aslında 9 Ekim 1998'den başlayan planlı saldırının daha kapsamlı bir biçimde mevcut gelişmeler de değerlendirilerek yeniden planlanıp örgütlendirilip saldırıya geçilmesiydi. 9 Ekim ve 15 Şubat saldırıları doğrudan Önderliğimizi hedeflemişti. 6. yıla dayatılan uluslararası komplo saldırısı ise tüm kadro ve örgüt yapısını hedefledi. Önderliğin etkisizleştirilmesiyle İmralı sisteminin ortaya çıkarılmasıyla hareketin dağıtılamadığını gören, bütün çabalarına rağmen bunu gerçekleştiremeyen uluslararası gericilik bu sefer böyle bir teslimiyetçi, ihanetçi iç saldırıyla bu kadro ve örgüt yapısını dağıtma, tasfiye etme amacını gördük, anladık. Önderliğe yönelik saldırı ile başarılamayanı, örgüt ve kadroya yönelik başarmak istediler.

Aslında bu 6. yıla dayatılan saldırı, ihanet, komplonun bir yerde başarılı olamamasının sonucunda ortaya çıkıyordu. Bir yöntemle başarılı olamayınca beş yıl gibi bir süre çaba harcamasına rağmen, her türlü oyunu tezgahlamasına rağmen başarılı olamayınca, örgütü dağıtamayınca bu sefer son derece hileli alçakça bir tutumu, teslimiyet ve ihanet tutumunu en üstten örgütleyerek harekete dayatma biçiminde bu örgütü dağıtma amacını başarıya götürmek istediler. Başarısızlıklarını bu temelde aşmayı amaçladılar. Oldukça hileli bir durumdu. Özellikle de bu işi yürütenler çok hilekar davrandılar. Bir Osman efendimiz vardı. Önderlikle kardeşlik ilişkisini, –ki Kürt toplumu etnisiteyi çok derinden yaşayan bir toplum, bu tür özelliklere büyük değer biçen de bir toplum, bunun olumlu yönleri gerici yanları da var, daha tam ayrışamamış, dolayısıyla da halk olarak da kadro olarak da bu tür bağlara önem verdiğimiz bir gerçek– bilerek çok alçakça bu ilişkiyi kullanmaya çalıştı. Önderlik çevresini etkilemeye çalıştı. Halkı doğruyu temsil eden kendisiymiş, Önderliği temsil eden kendisiymiş gibi etkilemeye çalıştı.

Oysa ki, en başından beri Önderliğe karşıttı, düşmandı. Önderliği ters yüz etmeyi dolayısıyla da tüm hareketi işbirlikçi siyaset temelinde ele geçirmeyi planlayan tutumun sahibiydi, böyle hileli bir yöntem kullanıldı. Yine Botan gibi bazıları gerçekten uzun zaman hareket içinde olmayı, birçok çevre ile ilişkide bulunmayı çok kötü kullandılar. Yüzlerce hatta binlerce insan onların yaşaması için şehit düşmüştü. Bunun karşılığında büyük bir vicdan sorumluluğu taşıyacağı yerde hepsine ihanet ederek bunların üzerinde yaşamak gibi kötülüğü kendisi geliştirdi, çevresine aşıladı, gruplaştırarak kendisini, ama bunu gizli bir biçimde örgüt içinde de yaparak aslında hareketi doğru bir çizgiye çekiyoruz adı altında Önderlik gerçeğinden kopartarak dağıtma noktasına getirdi. Böyle bir hileli tutum dayatıldı. Açığa çıkartılınca da bu hileli gerçeklik, çok aşağılık, düşkünce saldırılar oldu. Hem çeşitli arkadaşlarımıza yönelik, hem PKK hareketine yönelik, hem de giderek doğrudan Önderliğimize yönelik alçakça karalama kampanyaları geliştirildi. Oysa ki, gerçekler ortadadır. PKK'nin Kürt halk tarihinde, Kürdistan tarihinde temsil ettiği yer ortada. PKK'nin geliştirdiği kahramanca mücadele ortada.

15 Şubat komplosu İmralı gerçeğini ortaya çıkardı

PKK'nin bir kahramanlık hareketi olduğu ortada. Gerçekten de Kürt halk kahramanlığını temsil eden bir hareket. Her halkın tarihinde kahramanlık dönemleri var, Kürt halkının kahramanlık dönemi PKK'dir. En fedakar, en cesur, en bilinçli insanlığa ve halk gerçekliğine en bağlı evlatlarını bu dönemde yetiştirdi Kürt halkı, ortaya çıkardı. Mazlumlar, Hayriler, Kemaller, Zilanlar binlerce kahraman şehit gerçekten de bir halkı yaratma kudretinde olan şehitler ordusu bu dönemde yaratıldı. PKK böyle bir şehitler partisidir. Bunun dışında bir PKK yok. Diğeri hiledir, yalandır. Şehitlerimiz tümüyle Başkan Apo'nun komutası altında savaştılar. Son sözlerinde "Biji Serok Apo" dediler. Böyle bir bilinçle, iradeyle, güvenle, geleceğe duyulan umutla, inançla gözlerini kırpmadan şehadete gittiler. Bunun dışında PKK aramak, PKK tanımlamaya çalışma hileydi, yalandı. Bunu yapmaya çalıştı işbirlikçi teslimiyetçi hain güruh. Başarılı olamayacağını anlayınca, iç yüzü açığa çıkınca da bu sefer kusar gibi ruhunda yüreğinde varolan baskıcı, sömürücü düzen özelliklerini küfür biçiminde etrafa saçmaya başladı. Bir süre de onu devam ettirmeye çalıştı. Böyle bir saldırı önemliydi tabii. Başlangıçtaki hileli durumu yanıltıcılığı açısından önemliydi. Birçok kadronun yenilenme, değişim sürecinde olmamız nedeniyle zamanında anlaması, oyunu hileyi görüp ona göre doğru tutum sahibi olması zor oldu. Dolayısıyla hareketimizi oldukça olumsuz etkiledi. Yine halk açısından da olumsuz sonuçların doğduğu etkiler yarattı. En azından örgütün bölündüğü izlenimi verilmeye çalışıldı. Komplo yürüten güçler, Kürt halkının karşıtları, düşmanları yoğun bir biçimde bunu propaganda ettiler. Halk, önderlik ve şehitlere bağlılıkta asla tereddüt etmedi, bu temelde mücadelesine devam etti, ama örgüt yapısının, kadro yapısının ne durumda olduğu konusunda gerçeği görmekte zaman zaman zorlandı. Bu biraz psikolojik olarak, moral olarak tabii olumsuz bir biçimde belli bir zaman için de olsa halkı olumsuz etkiledi. Hareketimizin, komplo karşısındaki birliğini, duruşunu ve mücadelesini zayıflattı. Önemli bir durumdu. Nasıl ki, 9 Ekim 1999'da başlattığı saldırıyla uluslararası komplo güçleri 15 Şubat'ta bir biçimde tam Önderliği imha etmeyi başaramasalar da İmralı gerçeğini ortaya çıkararak komplo amaçlarında bir düzey yakaladılarsa örgüt ve kadro gerçeğine yönelik gerçekleştirdikleri bu saldırıyla da örgütü tam bir marjinal çizgiye çekebileceklerini, tümden dağıtabileceklerini artık PKK hareketinin tümden etkisiz hale gelebileceğini amaçlamışlardı, umut ediyorlardı. Saldırının kapsamı bu temeldeydi. Bundan asla kuşku duymamak gerekir. Öyle zayıflatmayı bölmeyi amaçlayan değil tümüyle hareketi dağıtmayı ve tasfiye etmeyi amaçlayan bir saldırıydı.

> "15 Şubat'ın 6. yılına giriş döneminde hareketimizi, çizgisinden saptırmak, Önderlikten koparmak, örgütsel yapısını dağıtmak dolayısıyla da baskı ve sömürü sistemi, sınıflı ve cinsiyetçi toplum sistemi, devletçi uygarlık sistemi içinde eritmek üzere, içten teslimiyetçi ihanetçi bir dayatmanın azgınca saldırıya geçirildiği gerçeğini yaşadık. Komplonun 5. yıl dönümünü değerlendirip 6. yılını anlamaya çalışırken esas olarak böyle bir büyük saldırı ile yüz yüzeydi hareketimiz."

Bunu şunun için söylüyoruz, ABD'li bazı yetkililer daha sonra bizim siyasetimiz PKK'yi bölmek, parçalamaktır ve bu konuda belli sonuçlar da aldık, diyerek açıklamalar yaptılar. Bu gerçeği tam olarak yansıtmıyor, doğru değil bu ifade. Amaçları PKK'yi bölmek değildi, PKK'yi tasfiye etmekti. İçten dayatılan teslimiyetçi hain yaklaşımlar, çizgi öyle bölme parçalama çizgisi değil. Hareketi tümden dağıtma, tasfiye etme çabasıydı. Ama ABD, belli bir gücü kullanmak istemiş olabilir, bu doğru ancak şu da bir gerçekti, Apocu bir hareket olarak, Kürt özgürlük hareketi olarak PKK'nin tümden yok edilmesini hedefliyordu. Bir defa Botan-Ferhat ikilisinin başını çektiği hain saldırının içten dayatılan işbirlikçi teslimiyetçi, bozguncu yıkıcı dayatmanın temel amacı buydu. Onları yönlendirirken ABD bu amacı güdüyordu. Devrimci PKK'yi, Apocu PKK'yi, özgürlükçü PKK'yi ortadan kaldırmak istiyordu. Ama onun yanında bir grubu tamamen kapitalist sisteme teslim olmuş, ABD'ye teslim olmuş, işbirlikçi bir yapı kazanmış grubu kazanarak Türkiye'ye ve bölgenin diğer güçlerine karşı kullanmak istemiş olabilir. ABD'den böyle bir siyaset beklenebilir. Türkiye'nin bütün istemlerine karşı bu teslimiyetçi hain güçleri Türkiye'ye vermiyorlar örneğin. Kendi ellerindedir. Fakat Türkiye alamamaktadır. Bu ne anlama geliyor, demek ki bu güçleri Türkiye'ye karşı kullanmak istiyor Amerika. Hatta şöyle de yapmak istemişti; Ağustos 2003 başında basına verilen propaganda ile tüm PKK yönetimi Norveç'e götürülerek, sürgünde Türkiye karşısında bir pazarlık biçiminde de uluslararası sistem güçlerinin elinde tutulmak istenmiştir. Geriye kalan güç de dağıtılacaktı. Esas ABD planlaması böyleydi. Buna PKK Önderliği ve yönetimi yine kadro yapısı karşı çıkınca teslimiyeti, işbirlikçiliği reddedince o zaman bu hain güruh eliyle bu amaç gerçekleştirilmek istendi. Başarılamayınca bölünmeye çalışıldı PKK. Bölme çabaları da başarılı olamayınca elde edilenler bir grup halinde toparlanarak siyasallaştırılmaya çalışıldı. Hala da bu çaba harcanıyor, sözde partileşiyor bunlar. Güya Kürt partisi kuruyorlar. Türkiye'ye karşı, diğer güçlere karşı siyaset yapmaya çalışıyorlar.

Halbuki ihanetin partisi mi olur, teslimiyetin partisi mi olur, düşkünlüğün partisi mi olur, öyle Kürt örgütlenmesi olmaz zaten. Adlarına da Kürt ve Kürdistan kullanamamışlar, bazıları bunu soruyorlardı, doğaldır. Artık işbirlikçi, teslimiyetçi, hain Kürt öldürülmüştür, ortadan kaldırılmıştır, aşılmıştır. PKK'nin ve Başkan Apo'nun geliştirdiği Kürt özgürlük ve demokrasi hareketinin, Kürt ulusal diriliş devriminin temel özelliği buydu zaten. Teslim olmuş, işbirlikçiliğe razı edilmiş, zavallılaştırılmış Kürt'ü aşmak, değiştirmek, bu Kürtlük özelliklerine karşı savaş açtı PKK en başta. Büyük bir kişilik devrimi başlattı. Teslimiyete, işbirlikçiliğe, ihanete karşı özgür, iradeli, mücadeleci, örgütlü Kürt'ü yaratma devrimi. Yok olma sürecine alınmış bir toplumdan ise ulusal dirilişi sağlayan demokratik gelişme çizgisine giren dolayısıyla da Kürdistan'ı bir demokrasi kalesi haline getiren ve Ortadoğu'ya demokratikleşmeyi dayatan bir Kürt toplumu ve Kürdistan'ı yaratma devrimiydi. Apocu devrim bu temelde önemli bir gelişme kaydetti tabii. Dolayısıyla da artık ihanet, işbirlikçilik, teslimiyet temelinde Kürt örgütlenmesi olamaz. Böyleleri artık kendilerine Kürt de diyemezler. Kürt artık yiğitliğiyle, kahramanlığıyla, her türlü bölgesel, yerel ve uluslararası gericiliğe karşı yürüttüğü özgürlük ve demokrasi mücadelesi ile anılıyor. Kürtlük böyle bir özgür demokratik duruşun adıdır. Dolayısıyla da teslim olmuş, bütün değerlere ihanet etmiş, kendini, ruhunu inkar etmiş olanların parti kurması, siyaset yapması mümkün olamaz. Hele hele Kürtlük adına Kürdistan adına hareket etmeleri mümkün olamaz. Bu bakımdan bu büyük saldırı başarılı olamamıştır. Nasıl ki, 9 Ekim ve 15 Şubat komploları Önderliği imha etmeyi amaçlayan saldırılar tam olarak başarılı olamadıysa bu son saldırı da başarılı olamadı. Şunu da diyebiliriz; 15 Şubat komplosu İmralı gerçeğini ortaya çıkardı. Önderliği imha edemediler, ama çok kanunsuz, haksız bir İmralı sistemini ortaya çıkardı, bu bir sonuçtu. 6. yıla dayatılan uluslararası komplo saldırısı ise o düzeyde bile sonuç alamadı. Hareketimizin kadro yapısında kısmi bir erime ortaya çıktı, bu bir gerçek. Birkaç yüz kadro hareketten uzaklaştı, bazı hainler ortaya çıktı. Karşıtlarımıza teslim olarak harekete karşı uluslararası gericiliğin ön safında mücadele eden konuma geldiler. Bir dönem örgüt yapımızda bir karışıklık, dalgalanma, kadroda bir muğlaklık, duraksama yaşandı. Birkaç aylık bir süreçten geçti hareketimiz. Ama şimdi bütün bunlar aşılmıştır. Kadrosal erime, hareketimizin kadro yapısında az bir düzeyi ifade ediyor. Yüzde beş, on denebilir. Fakat yüzde yetmiş, seksen gibi kadro yapının ezici çoğunluğu Önderlik etrafında özgürlük ve demokrasi çizgisinde birleşti, bütünleşti, zorlukları aşmayı, muğlaklıkları yenmeyi, dayatılan yıkıcı, bozguncu saldırılar karşısında örgüt birliğini, bütünlüğünü korumayı bildi. Bu anlamda da büyük sınav verdi. Zindanda binlerce kadro ve taraftar böyle bir bütünlüğü korudu. Dağda büyük bir kadro gücü, yüzlerce kadro gücü böyle bir örgütsel bütünlüğü korudu. Kitle içerisinde yine yüzlerce kadro adayı Apocu çizgide örgütümüzün birliğinden yana oldu. Dağda binlerce gerilla, savaşçı, fedai çizgisinde örgüt birliğinin, yine Apocu çizginin korunmasında motor gücü rolü oynadı. Böylece de sınırlı sayıda ihanet ve kısmi bir kadro erimesi, belli bir süre muğlaklık gibi bir olumsuzluk ile bu saldırıyı boşa çıkartmayı Özgürlük hareketimiz başardı. Bu Apocu çizginin yeni bir zaferi oldu. Yine özgürlük ve demokrasi çizgisinde başarının adı oldu. Yeni partileşmenin zaferi oldu. Kongreleşme sürecinde zorluklar sarsıntılar olsa da bunda kararlı, bunu başarma kararlılığının olduğu gösterildi. Dolayısıyla uluslararası komplonun altıncı yıla dayattığı, içten teslimiyet ve ihanet biçimindeki saldırı kısmi zarar verse de başarısızlıkla sonuçlandı.

6. yılda da önemli bir ideolojik mücadele verildi

Şimdiki 6. yıl gerçeğinin üçüncü önemli ayağı da mücadele gerçeğimiz oluyor. Mücadelenin önemli bir yanı, işbirlikçi ihanetçi, teslimiyetçi hain iç dayatma karşısında verilen örgütsel mücadeledir. 6. yıl mücadelesinin önemli bir yanı buydu. Bu örgütsel ve ideolojik mücadele anlamına geliyordu. Bu konuda çok kapsamlı bir mücadeleyi Başkan Apo yürüttü. Örgütümüzün kadro yapısı yürüttü, halk yürüttü. Özellikle şehitler ve Önderlik ile hiç kimsenin parçalamayacağı bir bütünlük içerisinde olmasıyla halk aslında sürecin başarılı yürütülmesine, saldırıların aşılmasına vesile oldu. Bunlar önemli gelişmelerdi, Önderliğimiz her şeyden önce süreci aydınlattı. Bir Halkı Savunmak adlı kitap uluslararası komployu aşmanın, yenilgiye uğratmanın, bu temelde özgür Kürt ve Kürdistan'ı yaratmanın, demokratik Ortadoğu'yu yaratmanın, teorik stratejik çizgisini ortaya koydu. Her türlü işbirlikçi teslimiyetçi saldırılar karşısında demokratik, insani, PKK ruhuna özelliklerine uygun yaşamın, kadrolaşmanın nasıl olması gerektiğini gösterdi. Yani parti, kongre ve gerilla çizgisini netleştirdi. Böylece en büyük ideolojik, örgütsel mücadeleyi aydınlatma temelinde Önderliğimiz gerçekleştirdi. İhaneti, teslimiyet teşhir ve deşifre etti. Düzene içerisinde erime yaklaşımlarını teşhir etti. Bunlar karşısında özgürlükçü, demokratik yaşamı, militan yaşamın bütün özelliklerini ortaya çıkardı. Böylece büyük bir ideolojik mücadele verildi. Örgütsel bakımdan örgütü, kadroyu eritmeye, birliğini zayıflatmaya yönelik anlayışları eleştirdi, teşhir etti. Bunun karşısında uluslararası komploya karşı özgürlük ve demokrasi mücadelesini başarıya götürecek bir güç çizgisini ortaya çıkardı. Hem parti, hem kongre, hem de gerilla düzeyinde ölçüleri netleştirdi. Böylece her türlü bölücü, parçalayıcı, gevşek, disiplinsiz, keyfi örgütsel tutumları mahkum etti. Eğer uluslararası komplonun 6. yıla dayattığı içten dağıtma saldırısı boşa çıkartıldıysa böyle bir aydınlatma temelinde oldu. Kısmi bir zarar görse de örgüt, yeni ölçülerini ortaya çıkardı, bu ölçüler temelinde de kendini yeniden yapılandırma gücü, süreci yaşadı. Böyle bir yenilenme ruhta, bilinçte, kadrolaşmada yaşandı. Bu yeniden yapılanma sürecini daha sağlıklı hale getirdi ve hızlandırdı. Hareketimiz örgütsel bazda böyle bir gelişme düzeyini yaşıyor.

Böyle bir örgütsel ideolojik mücadeleye destek veren, güç veren onunla bütünleşen bir siyasal diplomatik mücadele de bu süreçte yaşandı. Halk serhildanları hiç eksik olmadı. Kuzey'de ve Kürdistan'ın diğer parçalarında özellikle Küçük Güney'de çok etkili halk serhildanları ortaya çıktı. Yine yurtdışında özellikle Avrupa'daki halkımız ulusal demokratik mücadele içerisindeki önemi, rolünü bu yıl içerisinde de yürüttüğü mücadele ile çok yönlü çalışma ile devam ettirdi. Tarihi denebilecek duruşlar, yürüyüşler, mitingler ortaya çıktı. Doğrudan Önderliği sahiplenen bu konuda herhangi bir kaygıyı taşımayan duruşlar çıktı. Halk yürüttüğü serhildanları daha çok Önderliği sahiplenen bir düzeye taşıdı. Buna bağlı bir de aktif savunma pozisyonu gelişti gerillanın. 1 Haziran hamlesi dediğimiz büyük bir hamlesel mücadele ile bütün bu saldırılar karşılanmaya çalışıldı. Aslında bütün örgütsel ideolojik netleştirme temelinde hem gericiliği, uluslararası komplocuğun içten dayatmalarını aşmak hem de dönemin devrimci görevlerini yerine getirmek üzere kapsamlı bir mücadele hamlesi olarak planlandı. İdeolojik, siyasi ve askeri boyutları vardı. Gerilla da böyle bir süreçte gerici saldırıları parçalamak üzere halkın, çizginin, Önderliğin, örgütün her türlü fedakarlık gösterilerek savunulacağını, aylarca süren kahramanlık örnekleriyle gerçekleşen direnişiyle gösterdi. Bu da önemli bir mücadeleydi. Hem teslimiyetçi hain çetenin teşhir olmasında bu tür zayıf işbirlikçi, teslimiyetçi eğilimlerin deşifre edilip açığa çıkarılmasında dolayısıyla örgütsel ideolojik mücadelenin kazanımında önemli bir rol oynadı 1 Haziran hamlesi. Hem de siyasal sürecin kazanılması bakımından önemli bir rol oynadı.

Kürt sorunu yeniden hem bölge hem dünya gündemine taşındı. Sorunun demokratik çözümünü dayattı hem de her

> "Her halkın tarihinde kahramanlık dönemleri var, Kürt halkının kahramanlık dönemi PKK'dir. En fedakar, en cesur, en bilinçli insanlığa ve halk gerçekliğine en bağlı evlatlarını bu dönemde yetiştirdi Kürt halkı, ortaya çıkardı. Mazlumlar, Hayriler, Kemaller, Zilanlar binlerce kahraman şehit gerçekten de bir halkı yaratma kudretinde olan şehitler ordusu bu dönemde yaratıldı. PKK böyle bir şehitler partisidir. Bunun dışında bir PKK yok. Diğeri hiledir, yalandır."

türlü gevşetme, çürütme, çeşitli pratik oyunlar ile sorunu çözmek yerine aslında tasfiye etme, inkar sistemini devam ettirmeyi, imhayı geliştirmeyi sağlayacak süreci devam ettirmeyi içeren eğilimleri, yaklaşımları boşa çıkarttı. Bunlara karşı Kürt halkının en demokratik haklarını, Kürt sorunun demokratik çözümünü, Kürdistan'daki barışın önemini dayattı. Bunların nasıl olacağını gösterdi, çift yanlı ateşkes, diyalog ve demokratik çözüm istemleri temelinde geliştirdiği mücadele. Bu konuda oldukça çözümleyici, dayatıcı bir içerik taşıdı. Hareketimizin teslimiyetçi hain çabalarla, zayıfladığı, mücadele edemez hale düştüğü biçimindeki umut ve beklentileri kırdı, yerle bir etti. Hem bu tür saldırıların başarısızlığını gösterdi hem de bundan medet umanların boş hayaller peşinde koştuklarını gösterdi. Bunun karşısında hareketimizin gerçek niteliği, Kürt sorunun çözümünde, Kürt halkının özgür, demokratik ilerleyişinde, Apocu hareketin teşkil ettiği yeri herkese bir kere daha dayattı. Kürt sorunun çözümünü dayattı kısaca. Özellikle 17 Aralık AB kararına doğru gidilen süreçte ister ABD, ister Avrupa olsun isterse de bölgenin devletleri olsun herkesin Kürt gerçeğini halkın durumunu, demokratik haklarını dolayısıyla Kürt sorunun çözümünü görmesi gerektiği hususunu dayattı. Büyük tartışmalar bu temelde ortaya çıktı. Çözüm gerçekleştirilmediyse de çözümün gereğini canlı tutan, aciliyetini dayatan, herkesi bu konuda ciddi uyaran bir özellik taşıdı. Bu da önemli bir kazanım. Şimdi en azından herkes böyle bir sorunun yakıcılığı altında bulunuyor. Nasıl çözecek veya kendini bu sorundan nasıl kurtaracak onu arıyor, araştırıyor. Kürt politikası oluşturmaya çalışıyor. Nitekim böyle bir mücadeleye dayalı olarak yoğun bir siyasal ilişki düzeyi, diplomatik faaliyet de oldu. Türkiye hükümeti dünyanın dört bir yanına Türkiye'nin imkanlarını peşkeş çekerek böyle bir mücadeleye karşı tavır aldırmak için seferler düzenledi. PKK-KONGRA GEL'i terör örgütü saydırtmak için elinden gelen tüm çabayı harcadı. Bütün diplomatik çalışmalarının merkezine bunu koydu. Asya'ya, Afrika'ya, Avrupa'ya, Amerika'ya dünyanın dört bir yanına yönelik böyle bir siyasal diplomatik çaba içerisinde oldu. Bunlar önemli durumlardı. Karşıtlarımızın durumu olsa da Özgürlük hareketimizin gücünü, Kürt sorununun demokratik çözümünün dayatmasının ne kadar etkili olduğunu gösteriyor. Yine Türkiye-Amerika ilişkileri bu temelde gelişti. Türkiye ile AB arasında tartışmalar, ilişkiler bu temelde oldu. Bu dayatmayı önleyebilmek için Türkiye hükümeti sadece Avrupa ile, Amerika ile, Rusya ile ilişkilenmek onlara bir takım tavizler vermek zorunda kalmadı. Aynı zamanda bölge sistemini de böyle bir gelişmeye karşı kendi çizgisinde örgütleyip saldırıya geçirmeye çalıştı. Türkiye-Suriye-İran üçlü ittifakı oluştu. Ortak planlar yaptılar. Askeri, pratik ve ekonomik olarak hareketimize karşı birlikte saldırdılar. Herkes şunu gördü ki bir tek Türkiye değil diğer devletler de benzer biçimde Kürt halkına, Kürt özgürlük ve demokrasi hareketine karşılar. Bir de şunu herkes gördü: Aralarında çelişkiler, karşıtlıklar ne olursa olsun bölgenin devletleri Kürtler karşısında birlik oluyorlar. Aralarındaki çelişkiyi bir yana bırakarak Kürt karşıtlığında birlik yapabiliyorlar. Bunlar önemli politik durumlardı. Yine Kürt işbirlikçiliğini kendi çıkarları doğrultusunda Türkiye kullanmaya çalıştı. 1 Haziran hamlesi bütün bu diplomatik, ekonomik, siyasal, askeri saldırılar karşısında başta Kuzey olmak üzere Kürdistan'ın her yerinde direnmeyi ifade etti. Önemli bir direnişti. Mevcut pratik mücadelenin siyasal boyutları Türkiye'nin yürüttüğü bu diplomatik siyasi ilişkiler ile ölçüldü. Dünyanın her tarafında süren bir mücadele olduğu Kürt özgürlük ve demokrasi mücadelesinin yine Kürt sorununu demokratik çözüm mücadelesinin bölgenin en temel mücadelesi, uluslararası planda da her yerde süren bir mücadele olduğu gerçeğini biz bu hamle sürecindeki gelişmeler çerçevesinde daha net olarak gördük.

7. yıla uluslararası komplonun başarısızlığı temelinde giriyoruz

Şunu her zaman bilmeliyiz, 6. yıla girerken komplo saldırı halindeydi halen. Hem de çok planlı, örgütlü ve hilekar temelde saldırı halindeydi. 7. yıla girerken durum bunun tersidir. Komplonun 6. yıla dayattığı büyük iç saldırı tümüyle açığa çıkartılmış, deşifre edilmiş ve etkisizleştirilmiştir. Teslimiyet ve işbirlikçiliğe dayalı içten haince saldırıyla hareketimizin tasfiye edilmek istenirken tasfiyeciler tasfiye edilmişlerdir. Hileleri açığa çıkmıştır. Oyunlar bozulmuştur. Dolayısıyla başarısız kalmış, kapsamlı bir planlaması başarısızlıkla sonuçlanmış bir durumda uluslararası komplo 7. yılına giriyor. Komplocu güçlerin 7. yılına girerken durumları böyle, 6. yıla girişten çok farklıdırlar. Hareketimizin açısından da benzer biçimde değişikliği ifade ediyor. 6. yıla girerken komplonun hilekar saldırıları karşısında hareketimiz en karmaşık, muğlak, bilinçsiz, dağınık, örgütsüz bir durumu yaşıyordu. Dolayısıyla baskına uğramış bir konumdaydı adeta. Şimdi 6. yıl mücadelesiyle bu durum tamamiyle tersine çevrilmiş bir durumdadır. Son derece bilinçli, aydınlık, geleceği görebilen, stratejik taktik olarak Kürt sorununun demokratik çözümünü aydınlatmış, kapsamlı teorik çözümlemeler yapmış, bunu nasıl bir örgüt ve mücadele ile hayata geçireceğini de kapsamlı olarak çözümlemiş, uluslararası komplonun hareketimizi dağıtmak, parçalamak için geliştirdiği hileleri oyunlar görmüş, açığa çıkarmış bir temelde giriyor 7. yıla. Yine saldırıları püskürtmüş başarısız kılmış bir durumdadır. İdeolojik olarak kendini sistemleştirmiş, örgüt olarak bütünleşmiş, pratik olarak hamle yapmaya hazır, her alanda her türlü çalışmayı yürütecek bir pozisyonda giriyor. Daha derli toplu, örgütlü, iradeli, bir şeyler yapmak isteyen, amaç belirlemiş, amacını gerçekleştirmede tutkulu, istekli son derece cesur ve fedakar kadrolara sahip bir pozisyonda giriyor. Partileşmesini, kongreleşmesini, gerillalaşmasını bu temelde geliştiriyor. Aslında büyük bir hamle düzeyinde giriyor 7. yıla. PKK'nin yeniden inşası tamamlanmış üzeredir. Programı, tüzüğüyle kararıyla bu düzeye ulaşmıştır. Bundan sonrası öncü parti olarak inşanın gelişmesi olacaktır. Örgütlenmenin gelişmesi olacaktır. Yine KONGRA GEL düzeninde Önderlik savunmaları temelinde tam bir sisteme ulaşılmıştır. Yeni bir genel kurul ile bu da tümüyle karar haline getirilecek ve bu temelde KONGRA GEL örgütlülüğünü Kürdistan'ın her tarafında ve Kürtlerin yaşadığı her yerde geliştirmek üzere büyük bir örgütsel çalışma gelişecektir. Gerilla için Önderliğimiz 50 bin kişilik hedef belirledi. HPG yeniden yapılanmasını geliştiriyor. Sürekli bir tartışma halinde. İdeolojik, örgütsel ve meşru savunma düzeyini geliştiriyor. Dolayısıyla da örgüt yapısını da büyütecek pozisyonda. Bütün bunlarla Özgürlük hareketimiz 7. yılı, komploya karşı büyük bir hamle yılı hale getirmeyi hedefliyor. İdeolojik, siyasal, diplomatik, askeri mücadele hamlesi, örgütlenme hamlesi en çok da KONGRA GEL sistemi temelinde Kürt demokrasisini örgütleme hamlesi haline getirmeyi hedefliyor. Pozisyonu ve kararlılığı bu temeldedir. 7. yıl esas olarak komploya karşı her bakımdan bir hamle yılı olacak. Özgürlük ve demokrasi hareketinin gelişme yılı olacaktır. Komplonun daha da çok daraltıldığı parçalandığı yenilme sürecine sokulduğu bir yıl olacaktır. 7. yıl hedefini böyle belirlemek gerekiyor. Bunun yapılmasının koşulları uygun. 6. yıl mücadelesi içerisinde uluslararası ve bölgesel gericilik bir kez daha ciddi bir biçimde parçalandı. Her türlü imkanlar peşkeş çekilerek yaratılmaya çalışılan uluslararası ve bölgesel birlik şimdi 7. yıla doğru giderken parçalanmış durumdadır. Türk-ABD ilişkileri altı yıl öncesinden çok çok farklıdır. Ciddi çelişkileri içeriyor. En son Türkiye-ABD-Irak üçlü ittifakından çıkan sonuçla da bunu görüyoruz. Artık ABD, Türkiye'nin istediklerini yapan bir ülke değil. Kürt özgürlük hareketine karşı, PKK'ye karşı ayrı bir politika izliyor. Dolayısıyla da Türkiye yirmi yıl gerillaya karşı yürüttüğü savaşta, pürüzsüz olarak aldığı ABD desteğinden artık yoksundur. Bunun büyük zorluklarını yaşıyor Türkiye'nin yöneticileri. Sürekli sızlanıyorlar zaten bu konuda, neredeyse çıldıracak noktaya da gelmişler. Halbuki kendi gerçeklerini görmeleri lazım. Böyle bir çılgınca yaklaşımla Kürtleri yok etme histerisine tutulmuş olarak bunu sağlayamayınca çılgınlaşmak yerine Kürt dostluğunu, Kürt kardeşliğini aramaları, demokratik yaklaşım içine girmeleri daha doğru, ama giremiyor bazıları. Dolayısıyla da gittikçe daralan bir durumu yaşıyorlar. Yine Türkiye-AB ilişkileri de öyledir. AB'ye pürüzsüz giriş süreci yok Türkiye'nin. Bu uydurmadır. Hatta bazıları diyor, tam üyelik hedefinden sapılmıştır. AKP hükümeti Türkiye'yi AB'ye sokuyor mu yoksa bağımlı hale mi getiriyor, tartışılması gereken bir durum. Avrupa'nın yaklaşımı ise hala bu birliğe giriş sürecini mesele yaparak Türkiye'yi sömürmektir, Türkiye'yi kendine bağlamaktır. Bunu siyasal, ideolojik ve ekonomik planda yapıyorlar. Anlamak zor değil ki! Bütün yaklaşımlarında bu var. Dolayısıyla Türkiye-AB ilişkisi tam bir mücadele ilişkisidir, taktik ve stratejik mücadele ilişkisidir. Diğer yandan bölge devletlerini birleştirmeye çalıştı Türkiye, bu 6. yılda da. Özellikle AKP'den yararlanmaya çalıştı Türkiye devleti. Onun için AKP'yi hükümet yaptılar. ABD'nin de, AB'nin de kısmen desteklemesi temelinde bölge statükosunu birleştirerek Kürt imhasını gerçekleştirmek Özgürlük hareketimizi dağıtmak istediler. Amaçları buydu. Şimdi geldiğimiz noktada Türkiye imkanları peşkeş çekilerek geliştirilmek istenen ilişkiler dağılmış durumda. Irak'a komşu ülkeler toplantısı temelinde geliştirilmek istenen birlik parçalandı, en son İran buna katılmadı. Yapabileceği fazla bir şey kalmadı. Yine Türkiye-İran-Suriye ittifakı en aktif pratikleşme düzeyini 2004 yazında yaşadı. Suriye ve İran hükümeti askeriyle, polisiyle, ideolojisiyle saldırdı. Türkiye'nin yürüttüğü saldırılara destek verdiler. Sonuç bu kadar zayıflatabilmişlerdir hareketimizi. Artık Suriye'nin yapabileceği bir şey kalmadı. Kaldı ki, şimdi kendisi ABD'nin saldırısı ile yüz yüzedir. Kendisini nasıl kurtaracak onun telaşına düşmüştür. Kendisini kurtaracak durumda olmadığı gibi, Türkiye'ye verdiği desteğin karşılığında da kendisini kurtaracak düzeyde Türkiye'den alacağı bir destek yok. Artık mevcut yönetimin sonu gelmiş durumda. Türkiye büyük bir çatışma alanına dönüşüyor. Irak'taki Filistin'deki gelişmeler, ABD yaklaşımları bunu gösteriyor. Diğer yandan Türkiye-İran ilişkileri her ne kadar geçen zamanda Kürtlere karşı ittifakı içerdiyse de kendi içinde ciddi bir çelişkiyi barındırıyor. Türkiye bir yandan da İran'a karşı ABD ile uzlaşıyor. İran bunu kabul edecek bir durumda değil, büyük kaygı duyuyor. Aslında Kürt karşıtı üçlü ittifak çatırdamış durumdadır. Kendi içinde ciddi çatışmaları barındırıyor. Dolayısıyla 6. komplo yılına dayatılan imhacı saldırıyı ifade eden bir ilişkiler düzeni şimdi bozulmuştur. Bir yıl önce Türkiye bu ilişkileri en üst düzeyde kurmuştu. Hatta ABD ile İran, Suriye gibi çok karşıt olan güçleri bile hareketimize karşı saldırıda aynı safta birleştirme düzeyini yakalamıştı. Bu gerçekten büyük maharetti. Türkiye'nin büyük imkanları peşkeş çekilerek bunlar sağlanmıştı. Kendiliğinden olmadı. Bununla son bir hamle yaptı. Uluslararası komplo Türkiye'de bu hamleyi sürdürdü, ama ortaya çıkan sonuç gösteriyor ki, başarısız kalmıştır. Artık o hamleyi sağlatan güç erimiştir. Siyasi ilişkiler dağılmıştır. Askeri güç zayıflamıştır. Artık bir yıl önceki gibi hem bölge güçlerini hem uluslararası güçleri birleştirerek hareketimize tasfiyeci, imhacı saldırıları dayatacak durumu bulamaz, yakalayamaz Türkiye. Uluslararası komplo güçleri dağınık, birlikten yoksun içten çelişkili hatta giderek çatışmalı bir durumu yaşıyorlar. Türkiye itibarı en çok sarsılmış, gücünü de en çok tüketmiş bir durumu ifade ediyor. Tayyip Erdoğan hükümetinin iddialarının aksine Türkiye şimdi en zayıf konumda. Ortada dolaşan bir hükümet var, ama güvenirliği yoktur bu hükümetin. ABD bu hükümete güvenmiyor, İran güvenmiyor, bölge devletlerinin de hiçbiri güvenmiyor. Kürtlerin de hiçbiri güvenmiyor. Kuzey'de, Güney'de, Doğu'da, Güneybatı'ta tüm Kürdistan'da Kürtlerin tümünün güvenini kaybetmiş bir hükümet var. Peki bu hükümet daha nasıl güçlü duracak! Türk milliyetçiliğine, şovenizmine, gericiliğine dayanarak bölgede bazı fanatik gerici güçlere bel bağlayarak mı kendi hükmünü icra edecek! Nitekim o duruma düşmüştür. Oldukça ideolojik ve örgütsel olarak da AKP hükümeti Türkiye yönetimini daraltmıştır. Rezervleri tüketmiştir kısaca. Bu açıdan güçlü gibi görünmüştür, ama çok zayıf bir pozisyonda giriyor. Bu bakımdan elinde bir tek şans var; ya bu gerçeği görecek demokratik yaklaşım gösterecek, barışçıl olacak, Kürt sorunun demokratik çözümüne evet diyecek. Kürt özgürlük hareketiyle çift yanlı ateşkesi, diyaloga, siyasal çözüme evet diyecek ya da ben imhayı sürdüreceğim derse de bunu yapacak gücü yoktur, buna karşı gelişecek mücadele karşısında en büyük dağılmayı yaşayacaktır. 7. yıl, komplonun dağılmasının gelişeceği yıl olacaktır. Zaten şimdiden önemli ölçüde parçalanmış durumdadır. Umutları PKK dağılır ise bir şeyler kaparız yönündeydi. Neler kapabiliriz Kürdistan pastasından, Kürdistan üzerindeki mücadeleden en fazla ben kapayım diye herkes kendini örgütlemeye çalıştı. Kendi Kürt'ünü yaratmalar bu temelde ortaya çıkıyor. ABD kendine bağlı Kürt örgütlülüğünü yaratmaya çalışıyor. AB kendine bağlı, kendi ölçülerini esas alan Kürtler yaratmaya çalışıyor. Aslında özgür, kendi kimliğine sahip, iradeli Kürt'ün yok edilmesi mücadelesidir. Apocu hareketin, Özgürlük hareketinin Kürt bireyinde ve toplumunda yarattığı bu değerler yok edilir ise geriye kalan birikim üzerinde en fazla ben hakim olayım mücadelesidir. Hesap şuydu, nasılsa Kürt'ü, Kürdistan'ı temsil eden Özgürlük hareketi tasfiye edilecek, o ortadan kalkınca Kürdistan'a kim hakim olacak sorunu gündeme gelecek, ben olayım yaklaşımı ile herkes kendi işbirlikçisini ortaya çıkarmak istiyordu. Kürt özgürlük iradesi ortadayken kendi demokratik çözümünü dayatırken işbirlikçi Kürtlerin foyası daha çok meydana çıkmış oluyor. Takke düşüyor, kel görünmüş oluyor. Amerika, Avrupa'ya yaranmaya çalışanların nasıl Kürt değerlerine ihanet halinde olduklarını açığa çıkıyor. Bunun karşısında tabii özgür duruş, özgürlük iradesi, kendini daha çok geliştiriyor, dayatıyor, gösteriyor. Bu önemli bir durum. Kuşkusuz bu çevreler bunu geliştirecekler. Komplo pes etmiş değil. Tümden bitmiş değil, komplocu güçler amaçlarından vazgeçmiş de değil. Bir de Kürdistan üzerindeki mücadele öyle kolay bitecek bir mücadele değildir. Dolayısıyla bu mücadelede yer alabilmek için herkes Kürt politikası geliştirmek zorunda. Şimdi yüz yüze kaldığımız süreç böyle. Kürdistan'ın stratejik konumu daha çok öne çıkmıştır. Böyle bir konumdan yararlanabilmek için herkes daha fazla Kürt politikasını oluşturacak. Öyle bir politika ile hareket edecek. Dolayısıyla da etkili olabilmek için kendine yakın Kürt'ü bulmaya çalışacak. Bunlar anlaşılır durumlardır. Kendi siyasetine yakın Kürtlerle ilişkilenmeye çalışması yadırganmamalıdır. Elbette ideolojik siyasal yakınlığı olan ilişkiler olabilir, ama tümüyle kendine bağlı, uşak Kürt yaratmaya çalışan, iradesiz, Kürt halkından kopuk, Kürt halkının değerlerini satma temelinde uşakça ilişkilenmeyi lanetlemek lazım. Böyle Kürt arayan devletlere de karşı çıkmalıyız. İnsanlık değerlerini katlediyorlar. Çeşitli çevreler ile bu temelde ilişkilenen Kürtleri de lanetlemeliyiz. En çok da onları lanetlemeliyiz. O bir ilişki kurmak değildir, o kendini satmaktır, o uşaklıktır. Örgütsel, siyasi güçlerin uzlaşmaları diplomatik ilişki kurmaları, belli ilkeler temelinde birlikte siyasi hareket yürütmeleri ayrı, tümüyle kendini bir siyasi güce teslim etmek, bağlamak ayrıdır.

Devamı sayfa 12'de

‘SAVAŞA GEÇİT VERMEYECEĞİZ’ SLOGANI ALTINDA DEMOKRATİK SERHİLDANI HER ALANDA GELİŞTİRELİM

Önderlik 17 Aralık kararı ardından yaptığı değerlendirmelerde artık kesin bir yol ağzına gelindiğini ifade etmektedir. Fiziki ve psikolojik durumunun, etik anlayışının ve toplumsal mantığının artık bu durumun bu biçimde devamına imkan tanımayacağını belirterek, sürece yeni bir müdahalede bulunmuştur. Bu temelde halk savunma güçlerini halkımızın onurunu ve özgürlüğünü korumaya davet ederken, tüm halkımızı da ***‘savaşa geçit vermeyeceğiz’*** sloganı altında her alanda serhildanı çok yönlü geliştirmeye ve böylece kendi kaderini eline almaya çağırmıştır. Bilinç ve kararlılık düzeyinde sürece yaptığı müdahalenin gerilla ve halk tarafından bu biçimde pratikleştirmesini istemiştir. Bunun hepimiz açısından kesin bir dönemeç olduğu ve çok yönlü yeni bir mücadele sürecinin başlangıcını oluşturduğu açıktır. Bu temelde Önderlik perspektifleri ve kararları doğrultusunda görev ve sorumluluklarımıza sahip çıkmamız, kendimizi planlayıp örgütleyerek halkımızın özgür ve demokratik geleceğini garantiye alacak bir demokratik direnişi bu sürece dayatmamız asla vazgeçemeyeceğimiz tarihi temel görevimizdir.

Önderliğin deyimiyle böyle bir yol ağzına nasıl gelinmiştir? Bunu hepimiz çok yakından bilmekte ve tanığı olmaktayız. Tüm örgüt, Özgürlük hareketi, halkımız, bölge halkları, demokratik kamuoyu barış ve demokratik çözüm için Önderliğin 1 Eylül 1998’den bu yana ne kadar yoğun bir çaba harcadığını, fedakarlıkta bulunduğunu, ne denli büyük dirayet ve kararlılık gösterdiğini çok iyi bilmektedir. Altı yılı alacak düzeyde tek yanlı ateşkes sürdürülmüştür. Yüzlerce şehit verilmesine rağmen, büyük bir dikkat, fedakarlık ve kararlılıkla barışı tümden yakalamak için böyle bir tek yanlı ateşkes başarıyla korunabilmiştir. Yine barışı sağlayabilmek için en uygun güven verici tek yanlı tutumlar gösterilmiştir. Dağdan ve Avrupa’dan barış grupları gönderilmiş, geçmişe dair çok kapsamlı özeleştirisel yaklaşım geliştirilmiş, zarar gören ve zorluğa uğrayan herkesten özür dileme büyüklüğü gösterilmiş, barışı yakalamanın altyapısı döşenmeye çalışılmıştır. Yine demokratik çözüm açısından tek yanlı ateşkes ortamında halkın demokratik duyarlılığını ve etkinliğini geliştirme temelinde, çok makul ve herkes için kazandırıcı olan, halkları birbirine yakınlaştırmayı ve birleştirmeyi içeren demokratik çözüm yöntemleri Kürt sorunu için geliştirilmiştir. Bu temelde köklü bir yenilenme, değişim, yeni bir stratejik, taktik duruş ve yeniden yapılanma çalışmaları kapsamlı olarak geliştirilmiştir. Birçok defa Kürt sorununun demokratik çözümü, Türkiye’nin ve bölge toplumlarının demokratikleşmesi amacıyla programlar, projeler ve uygulanabilir yol haritaları sunulmuştur. Sözden davranışa kadar son derece duyarlı, karşıdakini de gören ve herkesin kazanmasını isteyen bir demokratik tutum ve çözüm çabası içinde olunmuştur. Bunun her zaman bulunmayacak, herkesin eline geçmeyecek, kolay yürütülmeyecek, paha biçilmez değeri olan, özgürlükçü ve demokratik çözüm, tutum ve çaba olduğundan kuşku yoktur.

Önderlik, barışçıl ve demokratik anlayışı, tarihsel sorumluluğu ve halklara karşı duyduğu bağlılık gereği yüksek bir sorumluluk ve inisiyatifle Kürt halkı adına böyle bir tutumu ve çabayı geliştirmiş ve hareketi böyle bir çizgide yürütmüştür. Her türlü şoven milliyetçi, provokatif ve saldırgan tutuma, fiili sayısız saldırı ve hakarete rağmen, halkların özgür ve demokratik geleceği karşısında duyulan yüksek bir sorumlulukla böyle bir barış ve demokratik çözüm çizgisinin hayata geçmesi için bir insanın yapabileceği, bir örgütün ve halkın gösterebileceği her şey yapılmış, her türlü tutum gösterilmiştir. Yakın dönem açısından da 17 Aralık 2004 AB zirvesine doğru Özgürlük hareketi ve Kürt halkı adına, yine Önderlik ve Özgürlük hareketi tarafından çok makul çözüm önerileri temelinde kapsamlı bir çalışma ve çözümleyici tutum içinde olunmuştur. Hareketin ekim ayında yaptığı Geniş Yönetim Toplantısı temelinde oldukça net ve planlı bir biçimde 17 Aralık’a kadar çok yönlü çözümleyici siyasal diplomatik bir çaba gösterilmiştir. Kürt tarafı olarak barışın sağlanması, demokratik çözümün geliştirilmesi, halkların birlik ve kardeşlik içerisinde kendilerini güçlendirerek geleceğe güvenle bakacağı bir sürece girilmesi için her türlü çaba harcanmıştır. 1 Haziran hamlesinin temel amaçlarına bu biçimde ulaşılmaya çalışılmıştır.

Kürt tarafı olarak çözüm açısından yapılması gereken yapılmış

Çift yanlı ateşkes, siyasal diyalog ve demokratik çözümün önünün açılması için 17 Aralık AB zirvesinde Kürt sorununun bu biçimde ele alınıp çözüm sürecinin başlatılması için ne gerekiyorsa, halkımız, onun demokratik siyasal güçleri ve tüm hareket tarafından bunlar yapılmıştır. Kürt tarafı olarak çözüm açısından yapılması gereken yapılmış, söylenmesi gereken söylenmiş; en çözümleyici, en barışçıl, en demokratik tutum halkı bağlayıcı düzeyde Önderlik ve halkımız tarafından gösterilmiştir. Hiç kimse bu gerçeği inkar edemez, harcanmış olan bu çabaları ve gösterilmiş olan bu değerli tutumu görmezden gelemez, yok sayamaz.

Önderlik bu konuda defalarca çağrı yapmış, mektuplar göndermiş; bizzat AB organlarına Kürt sorununun demokratik çözümünü içerecek on maddelik Yol Haritası sunmuştur. Diplomatik alanda Özgürlük hareketi ve halkımız Türkiye’nin çeşitli demokratik güçleriyle, siyasi partileriyle, hükümetiyle, yine Türkiye’nin değişik kurum ve kuruluşlarıyla, sivil toplum güçleriyle yoğun bir ilişki ve ittifak çalışması içerisinde olmuştur. Yine bölgenin diğer toplum ve devlet güçleriyle mümkün olduğu oranda çözüm arayan ilişkiler içinde olunmaya çalışılmıştır. AB’nin çok değişik organları Kürt siyasetçiler tarafından defalarca ziyaret edilmiş, Kürt tarafının çözüm önerileri sunulmuştur. Brüksel’de Avrupa Parlamentosu’nda düzenlenen bir Kürt konferansıyla Kürt halkının zirveden beklentileri ve Kürt sorununun demokratik çözümü için öngördükleri açıkça ortaya konmuştur.

Siyasal planda halkımız ve Özgürlük hareketi çok yoğun bir etkinlik geliştirmiştir. Kürdistan’ın her tarafında ve yurtdışında defalarca geliştirdiği yürüyüş, miting vb eylemlerle halkımız, çift yanlı ateşkes ve siyasi diyalog talebini, Kürt sorununa demokratik çözüm istemini açıkça ortaya koymuş ve defalarca çağrılarda bulunmuş, çözümleyici yaklaşımını büyük bir duyarlılık ve kararlılıkla göstermiştir. Barış ve demokratik çözüm sürecini geliştirmek, 17 Aralık AB kararını böyle bir sürecin başlangıcı haline getirmek için, başta aydın inisiyatifi olmak üzere çeşitli inisiyatifler, yine Barış Anaları’ndan değişik kadın inisiyatiflerine kadar birçok girişimde bulunulmuştur. Bunlar da hiç kimsenin inkar edemeyeceği ve görmezden gelemeyeceği çok değerli barışçıl ve demokratik çabalardır. Hiç kimsenin gösteremeyeceği özverili tutumu hareketimiz ve halkımız bu çabalarıyla göstermiştir. Amed’den Brüksel’e kadar birçok merkezde, Şemdinli’den Ankara’ya ve İstanbul’a kadar birçok yol hattında halkımız barış ve demokratik çözüm istemini ortaya koyup haykırmıştır. Bunlar az çabalar değildir. Yüz binler halinde ortaya konan bu talepler kesinlikle halkın tutumunu bağlayan, ifade eden taleplerdir. Diplomasi alanında yapılan çalışmalar da az olmamıştır. Savunma kuvvetlerinin aktif savunma çizgisinde, süreci zorlamayan, ama halkın özgürlüğünün ve onurunun korunacağını da herkese hissettiren duruşu ve hareketliliği yaşanmıştır. En önemlisi de, Önderlik olarak, örgüt olarak, halk olarak bütünlük halinde böyle bir çaba içerisine girilmesi, 17 Aralık zirvesini etkileyebilmek için halkın taleplerinin bu biçimde ortaya konabilmesi, bir tarafın ne kadar çözümleyici tutum içinde olduğunu, birlik ve bütünlük halinde bulunduğunu göstermiştir. Bu oldukça önemli bir tutumdur.

Bazılarının “dağıtırız, tasfiye ederiz, imha ederiz, teslim alırız, satın alırız” gibi umut ve hesaplarının çok fazla geliştirildiği, bunun için bir sürü imkanın seferber edildiği bir ortamda, hareketimizin ve halkımızın bütünlük halinde her türlü işbirlikçi, teslimiyetçi, uşak tutum ve anlayışları mahkum edip elinin tersiyle iterek, birlik halinde tam bir demokratik uzlaşı ve çözüm inisiyatifini ortaya çıkarması, bunun iradesini örgütlü bir biçimde ortaya koyması büyük değer ifade etmektedir. Bu açıkça Özgürlük hareketini dağıtma, tasfiye etme, parçalama, teslimiyet ve ihanet içinde bitirme umutlarının tümden kırılması, yok edilmesi anlamına gelmektedir. Böyle çaba içinde olanlar, bunu arzulayanlar ne kadar çok olursa olsun, ne kadar imkan bulursa bulsun, bu doğrultuda ne kadar çok para ortaya dökülürse dökülsün, yine özgürlük kuvvetleri ve halkımız ne kadar tehdit edilirse edilsin, bütün bunların boş olduğu, sonuç vermediği, itibar görmediği, halkımızın özgürlük ve demokratik yaşamda sonuna kadar ısrarlı, kararlı, hiçbir şeyi bununla değiştirmeyecek bir iradeye sahip olduğu netçe görülmüştür.

Bu önemli bir durumdur. Kürt halkının artık eskisi gibi yaşamı kabul etmediğini, eski statüye çekilemeyeceğini net ve açıkça göstermektedir. Teslimiyet ve işbirlikçilik içinde bu halkın tutulamayacağının en açık kanıtıdır. Artık eski Kürt aşılmıştır. Kürdistan artık eski Kürdistan değildir. Apocu devrimle yeni bir Kürt bireyi ve Kürt toplumu ortaya çıkmış, yeni bir Kürdistan ortamı oluşmuştur. Bu ortam özgürlük ve demokrasiden başka hiçbir yaşamı kabul edecek durumda değildir. Bunun bilincine ulaşmış, örgütlülüğünü yaratmış, karar ve iradesini ortaya çıkarmıştır. İster örgütsel çalışmalar olsun, isterse 17 Aralık kararına doğru demokratik çözümün önünü açmayı sağlamak amaçlı örgütlü demokratik eylemlilik kampanyası olsun, hareketimizin ve halkımızın bu tutumunu, durumunu ve iradesini netçe göstermiştir. Bu konuda herhangi bir zorlanma olmadığı gibi provokasyona da gelinmemiş, kimse rencide de edilmemiş, herhangi bir zayıflık içinde de olunmamıştır. Belki mücadelenin şiddeti az olmuştur, ama kuşkusuz barış arayanlar ona uygun davranmışlardır. Ancak Diyarbakır’da, Brüksel’de yüz binleri bulan, en olumsuz koşullara rağmen kendini eyleme geçiren halk yürüyüşlerimiz, Kürt halkının demokratik iradesini netçe herkese gösterecek bir düzeyi yakalamıştır. Bunlar Kürtler açısından, Kürt halkı açısından çözümü ifade etmektedir. Yani halkın kararını ve tutumunu netçe göstermekte, ortaya koymaktadır. Böyle olunca, Kürtler açısından Kürt sorununun çözümü gerçekleşmiştir, sağlanmıştır. Bunun görülmesi, anlaşılması ve kabulü sorunla ilgili diğer çevrelerin işi olmaktadır.

“Bazılarının “Dağıtırız, tasfiye ederiz, imha ederiz, teslim alırız, satın alırız” gibi umut ve hesaplarının çok fazla geliştirildiği, bunun için bir sürü imkanın seferber edildiği bir ortamda, hareketimizin ve halkımızın bütünlük halinde her türlü işbirlikçi, teslimiyetçi, uşak tutum ve anlayışları mahkum edip elinin tersiyle iterek, birlik halinde tam bir demokratik uzlaşı ve çözüm inisiyatifini ortaya çıkarması, bunun iradesini örgütlü bir biçimde ortaya koyması büyük değer ifade etmektedir.”

17 Aralık zirvesinden çıkan Kürt inkarının devamı ve imha sürecinin işletilmesidir

Özgürlük hareketi, 17 Aralık AB zirvesini böyle örgütlü ve eylemli biçimde bu düzeyde karşılamış olması, herkes açısından ciddi mesajlar içeren, herkesi gerçekçi ve doğru düşünmeye ve çözümleyici yaklaşmaya teşvik eden bir durum olmuştur. Son derece destekleyici, güçlendirici, herkesi doğruya çekici bir özellik ifade etmiştir. Bu anlamda bunu rahatlıkla belirtebiliriz. Kürt halkının yetersizlikleri olabilir, ama Kürt halkı barış için, demokratik çözüm için, kardeşlik için elinden geleni yapmıştır. Bunu Türkiye’ye yönelik, Suriye ve İran’a yönelik, yani komşu halklara yönelik yapmıştır. Bunu AB çevrelerine yönelik yapmıştır. Bunu ABD, Rusya ve dünyanın diğer politik güçleri açısından yapmıştır. Hiç kimse biz Kürt halkının ne istediğini bilmiyoruz, Kürt halkının tutumunun ne olduğunu anlayamadık, Kürt halkının nasıl bir tutum içerisinde olduğunu, ne kadar olgunlaşıp örgütlendiğini, kendini yaşatma iradesine ne kadar sahip olduğunu göremedik diyemez. Böyle söylemek kesinlikle nankörlük olur, gerçeklere göz kapamak olur. Bu bakımdan eksiklikleri olsa da, esas itibariyle hareketimizin ve halkımızın AB çerçevesinde, bölge ve Kürtler için önemli sonuçları olan 17 Aralık kararlarının demokratik muhtevada Kürtleri de gören, kabul eden çerçevede çıkması için gerekli olanı asgari düzeyde yapmıştır.

17 Aralık’tan sonra ilgili çeşitli çevrelerin tutumlarının neler olduğunu, politikalarının neyi ifade ettiğini de görmek gerekiyor. Kürt halkının bu kadar çözümleyici demokratik yaklaşımına, bu kadar barış ve demokratik çözüm elini uzatmış olmasına karşın, mevcut egemen devletler, AB devletleri, yine ilgili diğer güçler buna nasıl yaklaşmışlar, nasıl cevap vermişlerdir,

sıl yaklaşmışlar, nasıl cevap vermişlerdir, tutumları nedir, politikaları nedir, mevcut durumda ne yapıyorlar? Bunu da bu çerçevede görmemiz gerekiyor.

Buradan bakıldığında aslında tehlikenin vahametini, sürecin kritikliğini, yol ağzı denilebilecek bir dönemece gelindiğini görüyoruz. Çünkü bir taraftan Kürt halkı açısından bu kadar değerli barışçıl demokratik çalışmalar yapılmasına, barış elleri uzatılmasına rağmen, ne yazık ki diğer çevreler tarafından bu aynı samimiyet, çözümleyicilik ve demokratik tutumla ele alınmamış, böyle yaklaşılmamıştır. Hiç kimse aslında Kürt'ün bu feryadını, buradan doğan talebini, demokratik tutumunu görmemiş, görmek istememiştir. Buna karşılık olarak, bilinen çıkarcı, baskıcı ve sömürücü tutumlarda, hileli ve ikiyüzlü davranışlarda ısrar devam etmektedir. Yaşanan gerçek budur. Bu konuda Kürt tarafı olarak asla ham hayalci olmamak, somut gerçekleri doğru gören, çözümleyen ve onlara göre hareket eden bir durumda olmak zorundayız.

Buradan bakıldığında, 17 Aralık zirvesi sürece denk bir tutum ve sonuç içermemiştir. Kürt halkını tanımlamaktan Kürt sorununu ele alışa ve çözüm önerilerine kadar dişe dokunur, bu kadar yoğun mücadele sürecini karşılayacak, Kürt tarafını tatmin edecek, Kürt halkı için bir gelecek ışığı gösterecek özellik de taşımamaktadır. Bu konuda Avrupa Parlamentosu'nun bazı sözlerinden öteye, Kürt sorununa dair kapalı kapılar ardında yaptıkları pazarlıklardan öteye, Avrupa Konseyi ve liderler zirvesi Kürt halkının varlığını gören, kabul eden, Kürt sorununu tanımlayan, onun için demokratik çözümleri gündemleştiren herhangi bir tutumun ve kararın sahibi olmamışlardır. 17 Aralık kararlarında kesinlikle böyle bir tutum yoktur. AB, I. Dünya Savaşı'nda Avrupa devletlerinin aldığı kararların benzer politik yaklaşımlarla uygulanmasını ifade eden tutumlardan öteye geçememiştir. Kürt halkının varlığını ve haklarını açık ve kesin tanımlamamıştır. Kürtler gibi, belirsiz Kürt azınlık gibi gerçekçi olmayan birkaç kavramı laf arasına sıkıştırarak geçiştirmeye çalışmıştır. Kürt sorunu doğru ve yeterli tanımlanmamıştır. Kürt sorununun nasıl bir sorun olduğu, bu sorunu kimlerin ortaya çıkardığı, kendilerinin bu sorunun ortaya çıkmasındaki paylarının ne olduğu ortaya konmamıştır.

Yine çözüm itibariyle de politik kararlar içerisinde herhangi bir şey yoktur. Bazı çevrelerin "Kıbrıs sorunu çözüldükten sonra Kürt sorunu gündeme gelecek" gibi son derece hayalci, Kürtlere umut vermekten öteye gitmeyen ve pratik bir değeri olmayan yaklaşımlarından başka, Kürt sorununun çözümüne dair herhangi bir karar çıkmamıştır. Hatta bu konuda basının gerçekleri açığa çıkartıcı çabaları karşısında bile, AB sözcüleri son derece saldırgan ve kırıcı davranmışlar; bu sorunun böyle açıktan konuşulamayacağını belirtecek kadar, sorun üzerinde pazarlıkçı tutum sürdürdüklerini açıkça ortaya koyabilmişlerdir. Bu şunu ifade ediyor: AB Kürt olgusunu doğru tanımlamıyor, Kürt sorununa doğru yaklaşmıyor ve gerçekçi bir çözüm projesini ortaya çıkarmıyor.

Bu kabul edilebilir bir durum olabilir mi? Hayır. Başkaları açısından kabul edilse bile, AB için kabul edilemez. Çünkü Kürt sorununun ortaya çıkmasında Avrupa'nın sorumluluğu var. Kürt sorununu ortaya çıkaran anlaşmaları Avrupa devletleri yaptılar, onlar imzaladılar, sorunu onlar yarattılar. Bunun üzerinden seksen yıldır kazanç sağladılar, sömürü yaptılar. Eğer Avrupa bu kadar gelişip payidar olduysa, bu durum Kürdistan'ın, Ortadoğu'nun ve dünyanın diğer alanlarının bu temelde gerçekleşen sömürüsünden kaynaklandı. Yoksa her şey Avrupa'da yetişiyor da dünyanın diğer toprakları çorak değil. Cennet gibi ülkeler sömürülerek değerler Avrupa'ya akıtıldı ve Avrupa bu temelde kendisini bu düzeye getirdi. Bu nedenle başkaları açısından kabul edilse de, AB'nin bu görmezden gelen, yanlış tanımlayan ve herhangi bir çözüm içermeyen tutumu, aslında seksen yıl önce Kürdistan'a ve Kürt sorununa yaklaşımdan özü itibariyle çok farklı değildir. Çünkü seksen yıl önce Kürdistan'ı bölüp parçalayan, bölge devletlerinin egemenliği altına koyan Kürt kapanı dediğimiz yaklaşım, Kürdistan'ın sömürülmesini, Kürt halkının komşu halklarla düşman haline getirmesini içermiştir. Adeta Kürt sopasıyla Türkiye, İran, Suriye ve Irak gibi güçler tehdit edilerek, Ortadoğu baskı ve sömürü düzeni altına alınmıştır. İngiltere ve Fransa'nın I. Dünya Savaşı ardından oluşturdukları Ortadoğu ve Kürdistan siyasi sisteminin özü budur.

Dikkat edilirse, bu öz şimdi de korunmaktadır. AB sözcüleri Kürtler için birkaç şey söyleseler de, çeşitli kararları ne olguyu doğru tanımlamakta ne de gerçekçi bir çözüm önermektedir. Peki ne yapmaktadır? Başta Türkiye olmak üzere ilgili devletleri tehdit etmektedir. Hala Kürtleri bir baskı ve tehdit gücü, Türkiye'yi, İran'ı, Suriye'yi ve Irak'ı sömürebilmek için Avrupa devletlerinin elinde bir sopa gibi taktik baskı gücü olarak kullanma istemini içermektedir. Bu bakımdan AB kendi politikalarında ciddi değişiklikler yapmamıştır. Kürtlere taktik bir çıkar gücü olarak bakmaktan öteye, Kürt olgusunu ve sorununu, dolayısıyla çözüm yolunu tanımlamamıştır. Bu bakımdan aslında bir taktik güç olarak Türkiye'yi, İran'ı, diğer devletleri kendine bağlamada kullanmaktan öteye bir Kürt yaklaşımına sahip değildir. Bu da bir politikadır, ama son derece ikiyüzlü ve çıkarcı bu politikayla kendi basit ekonomik çıkarları için Kürt halkının varlığı, kültürü ve geleceği gibi hiçbir biçimde dokunulamayacak ve devredilemeyecek çıkarları ve hakları feda edilmektedir. Avrupa'nın kendine uyguladığı ve başkaları için de uygulamayı öngördüğü demokratik ölçüler ve halkların haklarını içeren ilkeler Kürtlere uygulanmamaktadır. Kürtleri tamamen bunların dışında tutmaktadır. Sadece başkalarını korkutmak, korkutarak kendine bağlamak için kullanılacak bir korkuluk, bir sopa gibi Kürtlere yaklaşılmaktadır. Kürtlerden bu temelde söz edilmektedir.

PKK-KONGRA GEL tasfiye edilirse Kürt'ü yok etme süreci başarıya gitmiş olacak

Bu tutumun kabul edilmesi mümkün değildir. Böyle bir karar çerçevesinde Türkiye-AB ilişkilerinin gelişmesi, bu gelişme içerisinde de Kürt sorununun gündeme gelip çözüleceğinin beklenmesi ham hayalden öte bir şey değildir. Böyle bir tutum Kürt'ün yok olmasını beklemekten başka bir anlam ifade etmez. Hiç kimse kendini kandırmamalıdır. İnsan zavallılıktan, biçarelikten, basit çıkarlardan dolayı da bir halkın yok edilmesi gibi ağır bir durum karşısında bir tutum sahibi olmayabilir. Nitekim böyleleri de var, ortaya çıkıyorlar. Ama halkımızın ve özgürlük gücü olarak bizim bunu kabul etmemiz mümkün değildir. Dolayısıyla 17 Aralık zirvesinde ortaya çıkan durum, Kürt'ün inkarının devamı, imha sürecinin işletilmesidir. Özü budur. Şu veya bu sözler adı altında bunlar esnetiliyor, bu ayrı bir meseledir, ama esas olan özdür. Biz de öze bakarız, işleyen sürece bakarız. Bu nedenle Türkiye'nin AB'ye giriş süreci Kürt sorununun çözümüne giriş süreci, 17 Aralık'ta verilen müzakere kararı Kürt sorununun çözüm süreci değildir; çözüm için Kürt sorununun gündeme gelmesi ve tartışılması süreci değildir. Tam tersine, Kürt halkı üzerindeki inkar ve imha sürecinin inceltilerek ilerletilmesi ve işletilmesi anlamına gelmektedir. En azından yakın dönem açısından geçerli olan budur.

Bu da büyük bir tehdittir. Belki çok uzun vadede Kürtleri yok edemez denilebilir. Ama yakın dönem açısından Kürt halkının özgürlük iradesi olarak özgürlük ve demokrasi kuvvetlerinin imha edilmesi için elverişli bir ortam yaratmakta, bunun için imkanlar oluşturmakta, bunu Kürt halkının düşmanlarının, Kürtleri imha etmek isteyen güçlerin eline vermektedir. Dolayısıyla tehlike burada ortaya çıkmaktadır. Tehdit ciddidir. Bu durum özgürlük iradesinin, yani özgürlük ve demokrasi kuvvetlerinin imhası ve tasfiyesi için elverişli ortamın sunulması anlamına geliyor. Özgürlük ve demokrasi kuvvetleri dağıtılırsa, tasfiye edilirse, yok edilirse, o zaman Kürt sorunu nasıl çözülecek? Kürt halkının geleceğini kim temsil edecek? Özgür ve demokratik Kürt yaşamını kim inşa edecek? Bu mümkün değildir, bu bir aldatmacadır, asla aldanmamak gerekiyor. Eğer öyle olacaksa, o zaman bunu Kürt halkının özgürlük öncüleri yapacaklardır. Bu özgürlük öncülerine çözüm için yaklaşılmalıdır, çözüme gelinmelidir. Buna yaklaşmayıp da, bunu tasfiye edelim de ondan sonra çözüm bulalım biçimindeki bir yaklaşım, insanı ahmak yerine koyma yaklaşımından öteye bir değer ifade etmez.

Bazıları bunu dillendiriyorlar da. PKK'nin ezilmesi ve Apocu hareketin tasfiye edilmesinin ardından çözümün olabileceği söyleniyor. "Apo'suz ve PKK'siz Kürt çözümü olur" deniliyor. Bu eğer çok maksatlı bir tutum değilse, tarihin en ahmakça tutumundan başka bir şey ifade etmez. Fakat böylelerini ahmak olarak görmek de safdillik olabilir. Burada maksatlı bir tutum var, bir egemen tutum var, kurnazlık var, oyun var, hile var. Kürdistan üzerinde egemenlik sürdürenler, Kürt toplumunu inkar ve imha sistemi altına alanlar hep böyle hileli yollara başvurdular. Kürtler içinde böyle sözler ortaya çıkıyorsa, bunlar da Kürt düşmanlarına ne kadar teslim olunduğunu, işbirlikçileştiğini ve uşaklaştığını, ne kadar inkarcı hale gelindiğini gösteriyor. Dolayısıyla Kürdistan'da inkarcılık, işbirlikçilik ve ihanet güçlüdür; sömürücü güçler tarih boyunca Kürt egemen sınıflarına vura vura böyle bir durumu sağlamışlardır. Şimdi de aynı durumu devam ettirmek istiyorlar. Ama bizim bunu kabul etmemiz asla mümkün olmaz.

Şunu iyi bilelim ki, Kürt halkının özgürlük iradesi ne kadar örgütlü olursa, özgürlük ve demokrasi güçleri öne çıkar, örgütlü olur ve inisiyatifi elde tutarlarsa, Kürtler geleceğe o kadar güvenli bakarlar. Kürt sorununun demokratik çözümü kendini ne kadar çok dayatırsa, o kadar çözüm imkanı oluşmuş olur. Böyle bir kuvvet olmadığı zaman da, aslında Kürt sorununun çözümünün değil, Kürtlerin yok olmasının gerçekleşeceği aşikardır. Kim Kürt'ü dayatacak ki? PKK olmazsa, Başkan Apo olmazsa, gerilla olmazsa, halkın demokratik istem ve dayatmaları olmazsa, Kürt sorununun çözümünü kim ister? Tayip Erdoğan, "bunlar olmazsa sorun olmaz, bunlar varolduğu için sorun var, bunlar da teröristtir, o zaman yok ettireceğiz" diyor; Türkiye Hükümeti bütün dünyada PKK-KONGRA GEL'i 'terör örgütü' saydırtıp imha ettirmek istiyor. Bunu niye yapıyor? PKK'yi tasfiye edip de, Kürt sorununu çözmek için mi? Hayır. PKK-KONGRA GEL tasfiye edilirse, Kürt'ü yok etme süreci başarıya gitmiş olacak. Kürt sorununu kimse dayatmayacak, kimse çözüm istemeyecek, Kürt'ün varlığını talep eden kimse kalmayacak, ortada bir irade olmayacak, dolayısıyla da imha tamamlanmış olacak. Bunu bildikleri için "biz Kürtleri yok etmek istiyoruz" demiyorlar. "PKK-KONGRA GEL terör örgütüdür, onu yok etmek istiyoruz" diyerek, özünde Kürtleri yok etmek istiyorlar.

Kürtler üzerindeki imha ve inkar süreci şimdi PKK-KONGRA GEL'i terörist sayma, tasfiye etme, imha etme süreci biçiminde işliyor. Bu son derece açık bir gerçektir. Bunu hareket olarak çok iyi biliyoruz. Halkımız da çok iyi biliyor. Bu temelde bu oyunun bu biçimde devam etmesini artık kabul etmemiz, bu biçimde sürmesine göz yummamız, razı olmamız mümkün değildir. Önderlik bir yol ağzına gelindiğini söylerken bunu kastediyor. *"Fiziki ve psikolojik durumum, etik anlayışım ve toplumsal mantığım bu durumun böyle devam etmesini artık kabul edemez"* derken kastettiği budur. Özgür düşünen ve özgür yaşamak isteyen bir insan ve bir Kürt bireyi olarak, Önderlik, artık bu sürecin bu biçimde işlemesine ve Kürtlere böyle yaklaşılmasına dayanamayacağını, buna razı gelemeyeceğini, bunu kırmak için mücadeleden başka hiçbir tutumu kesinlikle gösteremeyeceğini ifade etti. Bu doğru anlaşılması, dikkate alınması ve buna ulaşılarak pratiğe geçirilmesi gereken bir tutumdur.

AB'nin bu tutumuna karşın, diğer taraftan ABD'nin geliştirmekte olduğu bir tutum da var. Onu da dikkatle değerlendirmek, dikkate almak ve görmek gerekiyor. ABD, 20 Mart 2003'te Irak'a askeri saldırıyla bölgeye etkili bir müdahale başlatmıştı. Şimdi Irak'ta bu müdahaleyi önemli bir düzeye ulaştırmış bulunuyor. Bir seçime gidildi. Bunun zayıflıkları olabilir, demokratik olmayabilir, başka yerlerdeki seçimler gibi sonuçlar vermeyebilir, ama yine de Irak açısından bir sonucu ifade ettiği tartışmasızdır. ABD ona dayanarak Irak'taki durumu dünya genelinde biraz daha meşrulaştırmak isteyecektir. Yine Irak'taki muhalif güçlere karşı mücadelede seçimle oluşturacağı yönetime dayanarak daha etkili mücadele edecektir. En önemlisi de, böyle bir sonuca dayanarak müdahaleyi bölgenin diğer alanlarına yayma ve bölge çapında derinleştirme imkanı bulacaktır. Şimdi ABD'nin böyle bir yönelim ve çaba içerisinde olduğunu görmek zor değildir. Amerika'daki seçimler ardından Bush'un ikinci defa yönetime gelmesi ve şimdiye kadar hükümette yaptığı değişiklikler, yine oluşturulan politikalar bu durumu göstermektedir.

Bu oldukça açık ve gözle görülebilecek bir olgudur. Amerika'nın başka çaresi de yoktur. Zaten Bush da dahil çeşitli sözcüleri bu durumu açıkça ifade etmektedirler. "Biz dostlarımız ve müttefiklerimizle birlikte hareket edeceğiz, ama bu durum bile bizi bölgede başlattığımız müdahalede gerekenleri yapmaktan hiçbir biçimde alıkoymayacak. Dost ve müttefik edineceğiz, birçok çevreyi bu müdahalenin içine katacağız, ama başlattığımız müdahaleyi kesin kararlılıkla kendi başımıza da kalsak yine de yürüteceğiz" diyorlar. Bu bir tutumdur, küresel sermayenin geri dönülmez tutumudur. Ancak direnerek değiştirilebilir, sınırlandırılabilir; ama kendi başına küresel emperyalizmin geri durması, bundan vazgeçmesi asla düşünülemez. Bu bakımdan da ABD'nin geri çekileceğini ya da zayıf yaklaşacağını düşünmek kesinlikle yanlıştır.

Güney'de ABD destekli olarak bir Kürt devletleşmesi gelişiyor

Daha doğru bir biçimde şunu söyleyebiliriz: ABD seçim sürecinin ardından Irak'ta bir müdahaleyi geliştirdi. Bunu Irak seçimleriyle tamamlıyor. Kendi içinde yönetimini yeniliyor, yeni bir siyasal program oluşturuyor. Aslında bütün bunların hepsinin iki yıl önce Irak'ta başlatılan müdahalenin bölgenin diğer alanlarına yayılıp derinleştirilmesi için hazırlıktan başka bir şey olmadığı açıkça görülüyor. Bu temelde şubat ve mart sürecinde, ABD'nin başta Suriye, Lübnan ve Filistin sahası olmak üzere, Arap alemine ve bölgenin diğer alanlarına yönelik daha aktif bir politik ve askeri tutum geliştireceğinden kuşku duymamak lazım. Gelişmenin doğal seyri böyle olacağını gösteriyor. Yaser Arafat'ın ölümüyle Filistin'de buna uygun bir siyasi ortam oluşmuş durumdadır. Yine Suriye hükümetinin zayıf durumu, böyle bir müdahaleyi ABD'nin kolaylıkla yapabilmesi için imkan veriyor. Zaten şimdiden hem Filistin-İsrail çatışmasında yeni inisiyatifler geliştirilmeye çalışılıyor hem de ABD temsilcisi Suriye'ye bu çerçevede bir ültimatom vermiş bulunuyor. Suriye üzerindeki baskı, kuşatma ve değişime zorlama süreci yoğunlaşmış durumdadır. Bunu Irak seçimleri ardından, Bush yönetiminin göreve başlamasıyla da birlikte, bu 2005 baharında ekonomik, siyasal ve gerektiğinde askeri boyutlarda derinleştirerek, Suriye ve Filistin'de belli sonuçlara ulaşmaya götüreceği açıktır. ABD'nin kesinlikle böyle bir hamlesi olacaktır.

ABD yaklaşımları sadece bununla da sınırlı değildir. Türkiye ile çelişkileri sürüyor. Diğer yandan İran'la çelişkili durumları derinleşiyor. ABD-İran mücadelesi kızışıyor. Bu basına da yansıyor. Askeri etkinlikler olarak ortaya çıkıyor ve her zamankinden daha fazla ABD-İran savaşından söz edilmeye başlanmış bulunuluyor. Bu da önemli bir durumu ifade ediyor. Demek ki, esas olarak Irak, Suriye, Filistin sahası ardından Türkiye'yle de belli bir ilişki ve mücadeleyi yaşayarak, ABD müdahalesini İran üzerinde yoğunlaştıracaktır. Gidiş bu çerçevededir. Böyle olunca, ABD'nin I. Dünya Savaşı'nın ortaya çıkardığı statükoyla bu düzeyde çatışması, Kürdistan'ı ve Kürt toplumunun durumunu bölge düzeyinde daha çok öne çıkarmaktadır. Kürtlerin ve Kürdistan'ın bölgedeki yaşanan mücadele içerisindeki stratejik değerini arttırmaktadır. Belki Suriye kendini Filistin sahasına doğru yöneltirken, Türkler çok fazla öne çıkmayabilir. Ama ABD'nin Türkiye ile ilişki ve mücadelesinde Kürtler giderek daha fazla gündeme gelmeye başlamıştır. Nitekim ABD-Türkiye ikili görüşmelerinin en temel gündemi şimdi Kürtler olmaktadır. PKK'ye karşı ortak mücadele adı altında ifade edilen şey aslında Kürtler karşısında iki devletin tutumudur, pazarlıklarıdır.

Dolayısıyla şimdiden ABD-Türkiye ilişki ve çelişkilerinin en temel gündemi haline gelmiş olan Kürt olgusu ve Kürdistan'ın durumu, ABD'nin müdahalesini giderek Arap sahasında yaydığı ve İran'a doğru yönelttiği ortamda daha fazla öne çıkacaktır. Hele hele ABD İran'la çatışma sürecini geliştirdikçe, Kürtlerin ve Kürdistan'ın bu çatışma içerisindeki yeri ve rolü çok daha ön planda olacaktır. ABD şimdiden bunu görüyor, değerlendiriyor. Bölgenin eski statükosuyla çatışmada en temel dayanağının Kürdistan ve Kürt toplumu olduğunu her geçen gün daha iyi anlıyor. Kürtleri kazanmadan, Kürdistan'ı kullanmadan Saddam rejimini deviremediği gibi Türkiye üzerinde de etkili olamaz, yine İran'a karşı yü-

"Kürt halkının özgürlük iradesi ne kadar örgütlü olursa, özgürlük ve demokrasi güçleri öne çıkar, örgütlü olur ve inisiyatifi elde tutarlarsa, Kürtler geleceğe o kadar güvenli bakarlar. Kürt sorununun demokratik çözümü kendini ne kadar çok dayatırsa, o kadar çözüm imkanı oluşmuş olur. Böyle bir kuvvet olmadığı zaman da, aslında Kürt sorununun çözümünün değil, Kürtlerin yok olmasının gerçekleşeceği aşikardır."

""Fiziki ve psikolojik durumum, etik anlayışım ve toplumsal mantığım bu durumun böyle devam etmesini artık kabul edemez" derken kastettiği budur. Özgür düşünen ve özgür yaşamak isteyen bir insan ve bir Kürt bireyi olarak, Önderlik, artık bu sürecin bu biçimde işlemesine ve Kürtlere böyle yaklaşılmasına dayanamayacağını, buna razı gelemeyeceğini, bunu kırmak için mücadeleden başka hiçbir tutumu kesinlikle gösteremeyeceğini ifade etti. Bu doğru anlaşılması, dikkate alınması ve buna ulaşılarak pratiğe geçirilmesi gereken bir tutumdur.."

denle ABD'nin politik yaklaşımlarında Kürdistan'ın ve Kürtlerin yeri gittikçe daha çok öne çıkacaktır. ABD kendi çıkarları doğrultusunda Kürdistan'ı ve Kürtleri daha fazla kullanmak isteyecektir. Bunun işaretleri şimdiden oluşmuştur. Bundan sonra bölgesel çapta mücadele derinleştikçe bu durum daha da gelişecektir. Zaten şimdiden buna dayanarak Güney'de ABD destekli olarak bir Kürt devletleşmesi gelişiyor.

Bu sadece Güney Kürdistan'da bir devletleşme olarak kalmıyor. ABD, YNK ve KDP'nin öncülüğünü Kürdistan'ın diğer parçalarında da örgütlü kılmaya teşvik ediyor, destek veriyor, yönlendiriyor. Nitekim bu güçler Kürdistan'ın diğer parçalarına geçmişte olduğundan çok daha fazla açılım göstermeye, kendilerini örgütlemeye çalışıyorlar. Bu, ABD'nin Kürtlere ve Kürdistan'a yaklaşımındaki değişimi gösteriyor. Diğer parçalardaki Kürtleri de tıpkı Güney'deki gibi bölge mücadelesinde kendi çıkarları doğrultusunda kullanma isteminin giderek gelişmekte olduğunu ifade ediyor. Nitekim ABD Kürt milliyetçiliğini kışkırtıyor, canlandırıyor, KDP ve YNK'yi daha fazla milliyetçi tutumlara teşvik ediyor. Kerkük üzerindeki oyunlar, pazarlıklar, gelişmeler bunun sonucudur. Kerkük'te çeşitli milliyetçilikler tahrik edilerek karşı karşıya getiriliyor. ABD, Türkiye karşısında güçlü olabilmek, yine İran'a karşı değişik güçlerin desteğini alabilmek için bölgede milliyetçi bir çatışmanın yaratılması gerektiğinin farkındadır. ABD bölgenin temel milliyetçiliklerini tahrik edip birbiriyle çatışmalı hale getirerek, bu temelde bölge statükosunu parçalayacak bir müdahaleyi başarıya götürmeyi hesaplıyor. Bu açık olan bir durumdur. Buna dayanarak, bölgedeki güçleri çatıştırarak, bölge dinamiklerinin birbirlerini tüketmesi temelinde bölgede kendi egemenliğini tesis etmeyi öngörüyor.

Türkiye ile ABD'nin PKK'ye karşı görüşmeleri İran pazarlığına dönüşüyor

ABD bu noktada da Kürt yaklaşımını daha fazla geliştirecek, Kürtlere ilgisi ve Kürtlerle ilişkisi daha çok artacaktır. Belki egemen sınıfın devletleşmesi gelişecektir; ama Kürt toplumu böyle bir strateji doğrultusunda bölge toplumlarıyla milliyetçi temelde çok ağır kayıpları yaşayacak ve acı sonuçlar verecek bir boğazlaşma içerisine itilecektir. Küresel emperyalizmin, halkların bu biçimde birbirleriyle boğuşması üzerinde kendi egemenliğini tesis etmeyi esas siyaset olarak izlediği tartışmasız bir olgudur. Bu da ciddi bir durumu ifade etmektedir. Bir yandan bölge statükosunun parçalanması, Kürdistan üzerindeki inkar ve imha sisteminin de bir biçimde parçalanması anlamına geliyor. Bölge üzerinde bu düzeyde gelişen mücadele, aynı zamanda Kürdistan üzerinde de yeni bir mücadelenin başlamasını ifade ediyor.

Bu durumun iki yönlü sonucu vardır: Birincisi, Kürdistan üzerindeki eski statükonun parçalanmasıyla inkar ve imhayı aşacak, Kürt halkının özgürlüğünü, demokrasisini ve kültürel varlığını geliştirecek yeni bir doğuş bu temelde gerçekleşebilir. Bunun fırsatlarının ortaya çıkması, imkanların oluşması anlamına geliyor. Diğer yandan ise, böylesi dönemler tehlikeleri içermektedir. Halkların özgür demokratik yapılarını geliştirmeleri her koşulda ortaya çıkacak bir sonuç değildir. Eğer örgütlü olur, doğru politika izler ve mücadele ederlerse bu sonuçları alırlar. Yoksa örgütsüz olurlarsa, yeterli mücadele edemezlerse, hele en önemlisi de doğru bir politik hat izleyemezlerse, o zaman ciddi bir imha tehdidiyle de yüz yüze gelirler, katliamlara maruz kalabilir ve soykırımlar yaşayabilirler. Tarihin geçmiş dönemlerinde birçok halk, Kürtlerin komşusu olan halklar böyle bir gerçekliği yaşadılar. Dünya savaşları böyle durumlar ortaya çıkaran gerçeklikler oluyor. Bu bakımdan mevcut ABD yaklaşımları Kürtler açısından bir yandan fırsat ve imkan yaratırken, diğer yandan ciddi bir tehlikeyi ortaya çıkartmaktadır. Tehlike milliyetçi boğazlaşma, katliamlara uğrama ve yok olma tehlikesidir. Fırsatlar ve imkanlar ise, eğer halk bu durumu iyi kavrar, kendini örgütler, doğru politika izler, kimsenin aleti olmaz ve etkili mücadele ederse, buradan özgür ve demokratik yaşamını geliştirmek için güçlü bir çıkış yapabilir. Kendi kaderini kendi eline alabilir. Bu anlamda da tehlikeyi görmek, tehlikeye karşı durmak, ABD yaklaşımlarının ortaya çıkardığı tehlikeleri görmek, yine aynı şekilde fırsat ve imkanları da görerek onları halkın örgütlülüğü ve mücadelesi temelinde değerlendirmek önem arz etmektedir.

Diğer güçlerin politikaları esas olarak bunlar tarafından yönlendiriliyor. Bölge devletleri ABD müdahalesinin gelişimi ardından birleşerek anti Kürt bir ittifak oluşturdular. Türkiye, Suriye ve İran ittifakı böyle bir ittifaktı. Temel amacı Kürdistan'ı denetimi altında tutmaktı. ABD müdahalesini böyle bir denetime dayanarak boşa çıkartmayı umut ediyorlardı. Diğer yandan kendilerini Kürdistan'ı denetim altında tutarak, ABD'yi uzlaşmaya muhtaç bırakacak bir politika olarak benimsiyorlardı. ABD'nin Kürdistan'a dayanarak bölge statükosunu parçalama yaklaşımını önlemek, Kürdistan'ı denetimi altında tutarak ABD'yi bir biçimde kendileriyle uzlaşmaya mecbur bırakmak istiyorlardı. Bu da onların siyasetidir. Kürdistan'ı denetimi altında tutabilmek için de, Kürdistan'ın özgürlük iradesini ifade eden PKK-KONGRA GEL hareketinin tasfiye edilmesi gerekiyordu. O nedenle 2004 yılında ortak planlar yaptılar. İdeolojik, siyasi, askeri, ekonomik her alanda PKK-KONGRA GEL'e yönelik ortak bir saldırı yürüttüler. Dağıtmak, zayıflatmak, tasfiye etmek, dolayısıyla da Kürdistan'ın özgür iradesini kaldırarak, Kürdistan üzerinde kendi denetimlerini güçlendirmek için çaba harcadılar.

Gelinen noktada bütün güçlerini bu doğrultuda birlikte harcamış bulunuyorlar. Daha ileri gidecek bir durumları yoktur. Tersine bu ittifak, 2005 yılına girerken aynı düzeyde işlemiyor. Türkiye-Amerika ilişki ve pazarlıkları İran tarafından kaygıyla karşılanıyor. Türkiye ile ABD'nin PKK'ye karşı görüşmeleri İran pazarlığına dönüşüyor. İran bu durumdan ciddi kaygılar duyuyor ve bu da Türkiye-İran ilişkilerini zayıflatıyor. Dolayısıyla 2004 yılındaki ittifak düzeyi şimdi biraz daha zayıflamış görülüyor. ABD müdahalesini boşa düşürmek ve bölgede Kürtlere dayalı bir değişimi önlemek için, Kürdistan'ı denetim altında tutmak amacıyla inkar ve imha siyasetine bağlı olarak, bu güçler arasında oluşan ittifak kendi iç çelişkileri nedeniyle de zaman zaman zayıflıyor. Türkiye-İran çelişkileri dış ilişkileriyle de bağlıdır, bölgeye yönelik amaçlarından da kaynaklanıyor. İran'ın ve Türkiye'nin Ortadoğu'ya yaklaşımları, aralarında çelişkili ve çatışmalı bir durum da yaratıyor. Bu da bir gerçektir. Dolayısıyla da bu ülkeler her koşulda ve sürekli işleyecek bir ittifakla bir birlik yapamıyorlar. Birleştikleri zaman Kürdistan açısından zorlayıcı olduğu gibi, çelişkileri de Kürtler için kısmi bir politika yapma imkanı veriyor. En azından üzerlerindeki baskının zayıflamasına yol açıyor.

Bu durum 2005 yılında çelişkinin daha çok artacağını gösteriyor. Çünkü ABD Türkiye üzerindeki baskısını arttırıyor. Türkiye'nin İran'la ilişkilerini sınırlandırmasını istiyor. İran da bundan rahatsızdır, kaygı duyuyor; Türkiye'nin Amerika'yla anlaşarak kendine yönelik ABD saldırısına destek vereceğinden kuşku duyuyor. Türkiye'de böyle politik güçler de var. Bu durum kendi aralarında bir çelişkinin varolduğunu ve giderek varlığını sürdüreceğini gösteriyor. Bu güçler tek tek olarak Kürt iradesini denetim altında tutma politikasından vazgeçmiş değiller. Türkiye 2004 yılında bir yandan Amerika ve Avrupa'yı arkasına alarak, diğer yandan Suriye ve İran'ı yanına alarak, KDP ve YNK'yi de etki konumuna çekerek, Özgürlük hareketine karşı çok yönlü bir saldırıyı yürütmeyi başardı. Dünyanın bu kadar karşıt gücünü Özgürlük hareketine karşı ittifak içinde tutabildi. Ancak şimdi bu ittifak giderek parçalanıyor, zayıflıyor. Türkiye'nin böyle bir ittifak konumunu uzun süreli tutabilmesinin mümkün olmadığı görülüyor. Bu bakımdan aslında Türkiye oligarşisi kısmen zayıf duruma düşmüş bulunuyor.

AKP hükümeti 2004 yılında uluslararası komplo güçlerini harekete karşı saldırı amaçlı çok değişik yöntemlerle bir araya getirmeyi bildi. O tehlikeli bir ittifaktı. Kapsamlı saldırılar da yürüttüler. İçten teslimiyetçi, ihanetçi güruh dayatıldı; dıştan operasyonlar, siyasi baskı, ekonomik ambargo, halk üzerinde yoğun baskı ve işkence sürdü. 2004 yılı büyük bir mücadele süreciydi. Hareketimiz ve halkımız ciddi bir direniş içerisinde oldu. Şimdi bu gerici birlik kendi iç çelişkileriyle zorlanıyor. Kısmen zayıflamış durumdadır da. 2005 yılı çerçevesinde bu çelişkilerin daha fazla da artabileceğini, 2004 yılında olduğu gibi AKP hükümetinin uluslararası ve yerel gericiliği harekete karşı tek potada güçlü biçimde birleştiremeyeceğini, ciddi bir dağınıklığın ve parçalılığın yaşanacağını gösteriyor. Bu da Türkiye hükümetinin, yani inkarcı sistemin zayıflaması anlamına geliyor. Şimdi Türkiye yönetimi Özgürlük hareketi karşısında en zayıf konumlardan birisini yaşıyor. Çünkü uluslararası dayanaklarından ve bölgesel ittifaklarından yeterince güç alamıyor. Bunu aşmak için Türkiye'nin imkanlarını peşkeş çekiyorlar. Yoğun diplomatik görüşmeler yürütülüyor, baskılar yapılıyor, pazarlıklar geliştiriliyor. Türkiye yeniden böyle bir ittifak yaratmaya çalışıyor. Bunu ne kadar başaracağını, ne kadarını başarmayacağını elbette süreç gösterecek.

"Bölgede ve Kürdistan'da eski sistem kısmen parçalanmıştır. Eski statükonun parçalanması yönünde çatışmalı süreç derinleşerek devam etmektedir. Bu durum Kürdistan üzerinde çok yönlü yeni bir mücadele süreci anlamına gelmektedir. Kürdistan üzerinde eski statükonun parçalanıp yeni bir mücadele sürecinin başlamış olması, hem özgürlük ve demokrasi yönünde yeni bir Kürdistan kimliği ve statüsü yaratmak için fırsat ve imkanlar ortaya çıkartmakta, hem de halk için ciddi katliam ve imha tehditlerini gündeme getirmektedir."

Tehlikeleri ancak halkın demokratik iradesi önleyebilir

Kürt işbirlikçi egemen güçler açısından ise durum şöyledir: Bu güçler mevcut durumu görüyor, devletleşme yönünde önlerinin kısmen açıldığını fark ediyor ve onu değerlendirmeye çalışıyorlar. Bölgesel çelişkileri, yine dış güçlerin müdahalesiyle ortaya çıkan çelişik durumları kavrayıp, devletleşme yönünde çaba içerisinde bulunuyorlar. ABD müdahalesine dayanarak, Güney'de devletleşmelerini arttırıp diğer alanlara da yaymaya çalışıyorlar. Yine özellikle Özgürlük hareketini Türkiye ve İran'ı zorlama durumundan yararlanarak bir yandan kendi devletleşmelerini bu güçlere kabul ettirmek isterken, diğer yandan Kürdistan'ın tümünde etkinliklerini arttırma çabası içerisinde bulunuyorlar. Yani hem ABD'nin bölgeye müdahalesi ve bölgenin statükocu güçleriyle çatışması ortamından hem de Özgürlük hareketinin inkar ve imha sistemiyle yaşadığı çatışmalı ve çelişkili durumdan yararlanarak Kürt milliyetçiliğini geliştirmeye, Kürt devletleşmesini ilerletmeye, bu durumu kendi çıkarlarını arttırmada kullanmaya çalışıyorlar. Onların mevcut politikaları da böyledir. Kimden çok destek görürlerse ondan yana olacakları, onunla ilişkiye girecekleri anlaşılıyor. Hareketimizin etkisini kendi çıkarları doğrultusunda kullanmak istiyorlar. Bu konuda başta Türkiye olmak üzere, bölgenin diğer devletleriyle hareketimiz üzerinde sürekli bir pazarlık durumunu yaşıyorlar. Onların yaklaşımı da pazarlıkçı bir yaklaşımdır.

Bütün bunlardan şu sonucu çıkarabiliriz: Bölgede ve Kürdistan'da eski sistem kısmen parçalanmıştır. Eski statükonun parçalanması yönünde çatışmalı süreç derinleşerek devam etmektedir. Bu durum Kürdistan üzerinde çok yönlü yeni bir mücadele süreci anlamına gelmektedir. Kürdistan üzerinde eski statükonun parçalanıp yeni bir mücadele sürecinin başlamış olması, hem özgürlük ve demokrasi yönünde yeni bir Kürdistan kimliği ve statüsü yaratmak için fırsat ve imkanlar ortaya çıkartmakta, hem de halk için ciddi katliam ve imha tehditlerini gündeme getirmektedir. Çünkü eski sistemler parçalanmış ve aşılmıştır. Uluslararası, bölgesel ve yerel düzeyde bütün güçler kendi çıkarlarını egemen kılmak için Kürdistan üzerinde yoğun bir siyasi, askeri ve diplomatik mücadele içerisine girmişlerdir. Bu güçler Kürdistan üzerinde kendi çıkarlarını gerçekleştirmek için her türlü zarara, katliama, imhaya yol açabilirler. Böyle bir tehlike vardır, milliyetçilik tahrik edilmektedir. Kürt toplumu diğer halklarla savaştırılarak, bölge dinamikleri tüketilip Ortadoğu denetim altına alınmak istenmektedir.

Bu durumun doğru anlaşılması ve iyi görülmesi gerekmektedir. Eğer halk bu durumu iyi anlar, kendini örgütler, doğru politikalar izler ve güçlü bir özgürlük ve demokrasi mücadelesi içerisine girerse, yani inisiyatifi demokratik halk güçleri ele alırsa, o zaman milliyetçilik daralacak ve sınırlanacak, bölge milliyetçi çatışmalar içine sürüklenmekten kurtulacaktır. Bu bakımdan milliyetçi çatışmaların önlenmesinin yegane yolu, halkın demokratik irade ve inisiyatifinin gelişmesidir. Sorunlara demokratik çözüm yöntemlerinin dayatılması, başta Kürt sorunu ve Filistin sorunu olmak üzere bölgenin bütün temel sorunlarının çözümü, demokratik yöntemlerle ve demokratikleşme temelinde, yine demokratik birlik ilkeleri doğrultusunda çözümden geçmektedir. Böyle bir durum gelişmezse, ABD dayatmaları bölgeyi çok daha derin bir çatışma ve kaos içerisine itecektir. Kürdistan ve Kürt halkı başkalarının çıkarı için komşu toplumlarla şiddetli bir boğazlaşmaya sürüklenecektir. Bu ciddi bir tehlikedir; halkın imkanlarını tüketmeyi büyük acılar içerisine itmeyi ifade edecektir.

İşbirlikçi Kürt egemen güçleri, kendi çıkarları doğrultusunda gelişen devletleşme durumlarını ilerletebilmek için, dış güçlerle ittifak halinde bu tür oyunlara alet olmaktan kurtulacak bir iradeye sahip değiller. Onların iştahları kabarmıştır. Kendilerini tarihlerine yakışır bir biçimde de onun bunun kollarına atılarak, toplumu ve Kürdistan'ı sonuçlarının ne olacağı önceden kestirilemeyecek kadar çılgınca serüven içerisine itebilirler. Bu bakımdan tehlike büyüktür. Kürt halkı ciddi bir katliam ve imha tehdidiyle, gereksiz bir savaş tehlikesiyle yüz yüzedir. Ama aynı zamanda özgürlük ve demokrasi mücadelesini geliştirmek ve özgür iradesini ortaya çıkartmak için tarihi fırsat ve imkanlara da sahiptir. Bu, tarihin ender dönemlerinde ele geçen fırsat ve imkan düzeyi oluyor. Tabii bunun da değerlendirilmesi, halkın geleceği açısından özgür ve demokratik yaşamını kurabilmesi açısından tarihi önem arz etmektedir. İşte Önderliğin belirttiği yol ağzı bu olmaktadır.

Kürt halkının yüz yüze geldiği kritik süreç böyle oluşmaktadır. Böyle bir durumda imkanları işletmek, tehlikeleri geçiştirmek ve savaşa geçit vermemek için halkın demokratik örgütlenmesini ve serhildanını her yerde en üst düzeyde geliştirmesi tek doğru çözüm yoludur. Tehlikeleri ancak halkın demokratik iradesi önleyebilir. Ancak demokratik halk örgütlülüğü mevcut imkanları ve fırsatları doğru yönde kullanarak, Kürt özgürlüğünü ve bölge

halklarının özgür demokratik gelişimini sağlama yönünde değerlendirebilir. Savaşı ancak halkın demokratik serhildanı önleyebilir. Halk ne kadar bilinçli olur, örgütlenir, demokratik serhildanı ve demokratik eylemliliğini geliştirirse, o kadar savaşa geçit vermez, savaş koşullarını ortadan kaldırır ve milliyetçiliği daraltır. Yine bu oranda halk ortaya çıkan fırsat ve imkanları özgürlüklerin gelişmesi, demokratik yaşamın örgütlenmesi, halkın demokratik iradesi, bilinci, kültürü ve dilinin gelişmesi yönünde kullanabilir. Bu bakımdan içinde bulunduğumuz koşullarda demokratik halk eylemliliğini geliştirmek, serhildanı ilerletmek hem halk çözümünü sürece dayatmak açısından, hem oluşan imkanlar ve fırsatları doğru değerlendirebilmek açısından, hem de katliam ve imha biçiminde oluşan milliyetçi tehlikeleri bertaraf etmek açısından bir zorunluluktur.

Önderlik bu durumu doğru gördüğü için, gerillayı halkın özgürlüğünü ve onurunu korumaya davet ederken, başta kadınlar ve gençler olmak üzere tüm Kürt halkını da her alanda demokratik serhildanı yükselterek kendi iradesini ortaya koymaya ve bu biçimde savaşa geçit vermemeye, demokratik çözümü herkese kabul ettirmeye ve bunu pratikte de işletmeye çağırmıştır. Bu çağrı temelinde bu bahar sürecini tüm KONGRA GEL yapısı olarak örgütlü, planlı ve oldukça etkili bir serhildan sürecine dönüştürmek en temel görev olmaktadır. Önderliğin çağrılarına cevap ancak bunu geliştirerek olabilir. Tarihsel görev ve sorumluluklar ancak bununla yerine getirilebilir. Yine savaş tehlikesini azaltma, onun yerine demokratik çözüm sürecini geliştirme iradesini ancak bu biçimde oluşturulabilir.

Bu temelde süreci değerlendiren Özgürlük hareketi, tarihi 15 Şubat komplosunun 6. yıldönümünü böyle bir serhildanla karşılamayı, 7. yılına en kapsamlı demokratik halk serhildanıyla cevap vermeyi doğru ve gerekli görmektedir. Uluslararası komplonun 7. yılını komploya karşı her alanda aktif serhildan yılı haline getirmeyi, genel bir hamle düzeyinde tüm halk kesimlerinin serhildanıyla, yine Savunma Kuvvetleri meşru savunma direnişiyle komployu parçalayacak, dağıtacak ve yenilgi sürecine sokacak bir demokrasi mücadelesini bu 7. yıla dayatmayı en doğru tutum ve en temel görev olarak tanımlamaktadır. Bunun başlangıcı olarak da 15 Şubat'tan itibaren her alanda kapsamlı bir demokratik serhildan mücadelesinin geliştirilmesini gerekli görmektedir. Mücadele, serhildan her alanda olmalıdır. Kuzey'de, Güney'de, Doğu'da, Güneybatı'da, Avrupa'da, Rusya'da, yani Kürdistan'ın bütün parçalarında, yurtdışının bütün alanlarında ve Kürtlerin olduğu her yerde halkımız kesinlikle bu serhildan hamlesine katılmalıdır. Önderliğin bu çağrısına cevap olabilmek için elinden gelen gücü ve iradeyi ortaya koymalıdır. **Y**ine oldukça planlı, örgütlü ve dinamik bir biçimde eylemliliği yürütmek esastır. Özellikle ilk dönemi olarak 15 Şubat'tan başlamak üzere, ilk üç aylık dönemde çok planlı, örgütlü, dinamik, amaçlarımızı net ortaya koyan ve gericiliği sarsan bir halk eylemliliğini ortaya çıkarabilmeliyiz. Kürt'ün kara günü olan 15 Şubat en geniş bir katılımla protesto edilmelidir. Ulusal oruç gününe tüm Kürt insanları katılabilmelidir. Öncesi ve sonrasında 15 Şubat haftası biçiminde, bir hafta boyunca çok değişik etkinliklerle uluslararası komplo lanetlenip mahkum edilebilmelidir.

12 Şubat'tan itibaren Avrupa'da başlatılan kitle eylemliliği, komployu protestonun başlangıcı olmaktadır. En az bir hafta boyunca her alanda çok değişik biçimlerde komployu protesto eden eylemleri ortaya çıkartmak ve ardından bunu 8 Mart etkinlikleriyle bir haftalık kadın özgürlük mücadelesini geliştirme haftası kapsamında yoğun bir kitle eylemliliğiyle devam ettirmek önem arz etmektedir. 8 Mart öncesi ve sonrası en az bir veya iki haftalık bir etkinlik ile hem özgürlük çizgisinin derinleştirilmesinde, Önderliğin özgürlük bilincinin tüm alanlara özümsetilmesinde ve halkın böyle bir özgürlük bilincine çekilmesinde hem de en geniş kadın örgütlülüğü ve dayanışmasının ortaya çıkartılmasında bir vesile olarak geliştirilebilmelidir.

Tabii esas olan Newroz kutlamalarıdır. Bütün alanlar Newroz'u bir ay öncesi ve bir ay sonrası olmak üzere, aslında iki aylık bir program olarak planlayıp kutlayabilmelidir. Tüm Kürdistan parçaları, yine yurtdışı alanlarımız her zamankinden daha güçlü bir yeni yıl kutlamasını, Newroz kutlamasını yaşayabilmelidir. Newroz etkinliğinin olmadığı hiçbir alan köy, kasaba, şehir ve mıntıka kalmamalıdır. Kültürel etkinlikler, yürüyüşler, protestolar, tartışmalar çok yönlü ve çok zengin bir etkinlik düzeyiyle Newroz'u karşılamak önem arz etmektedir. 2005 Newroz'u her türlü tehlikeyi bertaraf etmeyle birlikte, yeni bir aydınlığı yaratma, Kürt halkı ve bölge halkları için tarihsel anlamına yakışır bir biçimde yeni bir çıkışı ve aydınlığı başlatma Newroz'u haline getirilebilmelidir. Bu oldukça önem arz ediyor. Şehit yoldaşların anılarını yüceltme temelinde, 28 Mart Agit yoldaşın şehadet yıldönümünü sembol kabul ederek geliştirmek önemlidir.

Bu yılda da şehitler verdik. Şehitler vermeye devam ediyoruz. Her türlü değeri şehitler yaratıyor. Kürt halkı gerçekten de 15 Ağustos Atılımı'yla halk kahramanlığının en güçlü dönemini yaşadı. Şimdi 1 Haziran atılımıyla birlikte demokrasi kahramanlığının da en seçkin örneklerini veriyor. Büyük demokrasi kahramanlarımız ortaya çıkıyor. Hepsini anmak, bu kahramanların anılarını sahiplenmek, insan olmanın, özgür olmanın, halk olmanın en temel koşulunu oluşturuyor. Yine onu 4 Nisan Önderliğin doğum günü kutlamalarıyla birleştirebilmeliyiz. Her alanda Önderlikle bütünleşme etkinlikleri geliştirilebilmelidir. Toplantılar, tartışmalar, Bir Halkı Savunma kitabının özümsenmesi temelinde Önderliği özümseme faaliyetleri her alanda geliştirilebilmelidir. Yine ağaçlandırma kampanyalarını bu dönemin etkinlikleri içerisinde sağlayabilmeliyiz. Bunu 1 Mayıs işçi ve emekçi gününü dünya emekçileriyle ve her alanda çok yaygın bir biçimde kutlayarak, 18 Mayıs'ta Haki Karer yoldaşımızın anısı temelinde yine tüm şehitlerimizi anma eylemlilikleriyle birleştirebilmeliyiz.

Kısaca halk ve mücadele tarihimiz açısından önemli günleri ifade eden bu dönemde, bugünleri esas almakla birlikte bir bütün genel süreci planlamak ve örgütlü bir kitle eylemliliğini bu sürece dayatmak önem arz etmektedir. En az üç aylık bir demokratik serhildan planlamasına kendilerini ulaştırarak, buna göre bu 2005 baharını en üst düzeyde kitle eylemliliğini gerçekleştirecek bir sürece dönüştürebilmelidir. Bu konuda planlı ve örgütlü olunduğu kadar, geniş katılımcılık da esastır. Geniş katılımcılık kadar, verilecek mesajların doğru tanımlanması da esastır.

Önderlik burada şunu tanımladı: Bütün bu eylemlilikler 'savaşa geçit vermeyeceğiz' temel sloganı altında geliştirilecektir. Bununla birlikte 'Önderliğe özgürlük' demokratik serhildan hareketimizin en temel talebidir. Artık tecrit, izolasyon vb şeyleri gündemleştirmek geri bir durum içermektedir. Önderliğe yönelik tek slogan, özgürlüğü olmalıdır. Dolayısıyla Önderliğe özgürlük, bu 'savaşa geçit vermeyeceğiz' serhildanın en temel taleplerinden birisi olmalıdır.

Yine demokratik çözüm talebini dillendirmeli, bunu her alanda herkese dayatmalı, çift yanlı ateşkes ve barış taleplerini dayatılabilmeliyiz. En önemlisi de halk her yerde "Anadilimi istiyorum, okulumu, kültürümü istiyorum, kendi öz kültürel değerlerimi geliştirmek için örgütlenmek istiyorum" talebiyle ortaya çıkmalı; dil, kültür ve anadilde eğitim taleplerini en ileri düzeyde ortaya koyabilmelidir.

Bu temelde gelişecek bahar serhildanımız, savaş gibi önü alınamaz bir tahribat durumunun gelişmesini engelleyebilecek en önemli kuvvet olacağı gibi, esas olarak da savaşı önleme ve halkların demokratik çözümünü bölgeye dayatma yönünde Önderliğin öngördüğü demokratik halk müdahalesinin Kürdistan'dan başlamak üzere bölgeye yayılması anlamına gelecektir. Kürt halkının dostlarıyla birlikte geliştireceği demokratik tutum, duyarlılık ve eylemlilik her türlü gericiliği, savaş kışkırtıcılığını, tahakkümcülüğü, bölgeyi ele geçirme emellerini ve despotizmi teşhir ederek savaş tehdidini azaltacak, bunun karşısında bölgenin sorunlarının halklar çıkarına demokratik çözümünü geliştirecektir. Bu da demokratik çözümün ve halkların iradelerinin gelişmesi, halkların kardeşleşmesi ve özgür demokratik birliklerinin Ortadoğu çapında ortaya çıkması sürecinin başlaması anlamına gelecektir.

Halkımız ve hareketimiz böyle bir demokratik eylemlilikle, tıkatılmak istenen demokratik çözüm sürecini geliştirerek, savaşsız bir çözümü gerçekleştirmenin fırsat ve imkanlarını yaratmaya çalışacak; aynı zamanda en güçlü meşru savunma direnişi için gerekli duyarlılığı, örgütlülüğü, bilinci ve iradeyi ortaya çıkaracaktır. Bütün bunlara karşın eğer bu çabalar savaşı önlemede yeterli olmazsa, Özgürlük hareketi ve halkımız azgın imha saldırılarıyla yüz yüze gelirse, o zaman da kahraman gerillamızla birlikte tüm halk olarak el birliği halinde topyekün bir meşru savunma direnişini her türlü gericiliğe karşı geliştirme güç ve iradesini göstereceğiz. Öyle ki, böyle bir direniş de bizi başarıya götürmeyi bilecektir. Bu temelde 2005 yılını büyük gelişme, mücadele ve demokratik kazanım yılı haline getirmeyi bileceğiz.

Bütün bunlar temelinde, her alanda duyarlı olmaya, doğru yaklaşmaya ve örgütlü davranmaya, Önderliğin başlattığı bu sürece en doğru ve en aktif bir biçimde katılarak serhildan hamlemizin başarısı için elinden geleni yapmaya çağırıyor, Özgürlük hareketi'nin bu süreçten başarılar kazanarak çıkacağını daha şimdiden ilan ediyoruz.

İNKARCILIKTA ISRAR ÇATIŞMAYA GÖTÜRÜR

Baştarafı Sayfa 2'de

ABD bunu yapamayınca, ABD karşıtlığı Türkiye'de artmıştır. ABD karşıtlığı tüm dünyada gelişmektedir. Genel bir bakış açısı Türkiye'deki bu karşıtlığı önemsiz kılabilir. Ancak Türkiye'deki karşıtlığın dünyadaki karşıtlıktan önemli farkları vardır. Dünyanın diğer alanlarındaki ABD karşıtlığı ahlaki ve ideolojik iken, Türkiye'deki karşıtlık ne ahlaki ne de ideolojiktir. İdeolojik karşıt olanlar sınırlıdır. Daha çok da Türkiye'nin şovenist ve inkarcı politikasına ABD'nin konjöktürel ve siyasi çıkarları nedeniyle destek vermediği için bu düşmanlık körüklenmektedir. Eğer ABD açık Kürt karşıtlığı yapsa

Türkiye'deki ABD karşıtlığı dünyadaki en düşük düzeyine iner. Dolayısıyla Türkiye'nin ABD ya da AB ile yaşadığı sürtüşmelerin tümünde haksızdır. Türkiye halkının çıkarıyla ilgisi olmayan çelişkilerdir. Daha çok da Kürt inkarcısı politikası nedeniyle Kürtlerle ilgili konularda bu çekişmeler ortaya çıkmaktadır.

Dünyada dış politika gerçekliğinde köklü değişiklikler yaşanmıştır. Bundan en fazla etkilenen ise Türkiye'dir. Ne var ki Türkiye bunun farkında değildir ya da yetersiz algılamaktadır. Esas olarak da Kürt inkarcılığı yeni dünya gerçekliğini algılamasını engellemektedir. Çünkü yeni dünya gerçekliğini kavradığında inkarcı politikadan vazgeçmek durumundadır. Şovenist zihniyetin derinliği inkarcı politikadan vazgeçmesini engellediği için dünya gerçekliğini algılayıp, gereklerini yerine getiremiyor.

Türkiye 150 yıldır bölge üzerinde hakimiyet mücadelesi veren güçler arası çelişkilerden yararlanarak, dış politikasını yürüttü. Dış politikasını savaşa giden şiddetli çelişkiler üzerinde kurdu. Soğuk savaş dönemindeki çelişkilerin daha da şiddetlendiği biliniyor. Bu durum dünya dengelerinin kurulduğu coğrafyada bulunan Türkiye'nin şantaj ve tehditlerini etkili kılıyordu. Böylece kendi iç politikasını, özellikle inkarcı Kürt politikasını dış güçlere kabul ettiriyordu. PKK'ye karşı verdiği savaşta da bu pozisyonunu kullandı. PKK'yi terörist ilan ettirdi.

Şimdi dünya durumu değişti. Artık ABD-Avrupa, ABD-Rusya, AB-Rusya vd çelişkiler, ne 19. ve 20. yüzyıl çelişkileri ne de soğuk savaş çelişkisidir. Artık savaşa yol açacak şiddetli çatışma ve çelişkiler dönemi geride kalmıştır. Yerel çatışmalar ve gerilimler 19. ve 20. yüzyıl siyasal ilişkiler çağını geri getirmez. Dolayısıyla şiddetli çatışmalar ortamında bugüne kadar yürüttüğü dış politikayı ve bunun getirdiği imkanları Türkiye artık bulamaz. Nitekim bulamıyor. Ne var ki eski politik tarzı devam ettirmek istiyor, bu tarzı günümüzde para etmeyince öfkeleniyor ve tepkileniyor. Kürt sorununu hep eski politik ortamda bastırmış. Şimdi bunu bulamadığı gibi Kürt sorununun kendisine karşı açık açık kullanıldığını görünce çılgına dönüyor.

Bütün çabalarına ve çığırtkanlığa rağmen Güney Kürdistan ve Kerkük'te etkisiz kalması eski politikasının iflasını kanıtladı. Irak müdahalesinin Türkiye için belki de en hayırlı sonucu bu politikasının iflasını görmesidir. Nitekim bazı yazarlar ve aydınlar Kerkük ve Kürt federasyonundan korkmak yerine kendi Kürt sorununu çözme konumuzu çözelim, demektedirler. Bu yönlü değerlendirmeler yazılı ve görsel basında giderek artmaktadır. Irak'ta politikasının iflası, ABD ile çelişkilerin çıkması ve Kürt sorununun zayıf karın olarak kendisine karşı kullanılması, kendi Kürt sorununu çözme konusunda bir eğilimin gelişmesine hizmet edebilir.

Türkiye işbirlikçiliğe alışkın bir dış politikayı yıllarca sürdürdüğü için hala iç dengelerine dayalı bir siyasi rejim kurup, bunun üzerinde politika yapmaya teşebbüs etme konusunda tutucudur. ABD ya da AB ile ilişki kurmasına kimsenin bir diyeceği olmaz, ancak iç politikasını kendi sosyal ve kültürel dengelerine göre kurup, dış güçler karşısında kendini güçlendirme yoluna gitmemesini anlamıyoruz. Bu nedenle ABD ve AB ilişkisine bakışı eleştiriyoruz. Bu güçlerle çelişki içine düştüğünde haksız olduğunu söylüyoruz.

Eski politik tarzı bırakmayanlar ABD Türkiye çelişkisi karşısında bundan nasıl çıkılacağını düşündüklerinde buldukları çözüm şudur: ABD PKK'nin üzerine giderse, bu konuda bize yardımcı olursa Türk halkındaki ABD karşıtlığı azalır, diyorlar. İstihbaratçılar ve dış ilişki yetkilileri, büyük elçi ve başka ABD'lilerle görüşerek, siz PKK üzerine yürüyün, bu konuda bize yardımcı olun, ABD karşıtlığı bitsin, diyorlar. Artık Güney Kürdistan ve Kerkük için bir şey yapamayacağını gören Türkiye hiç değilse bunlar karşılığında PKK'yi ve gerillayı tasfiye ettirmeliyim, diyor. Türkiye'nin şimdi üzerinde yoğunlaştığı konu budur. ABD ve Güneyli güçler de siz bir af çıkarın, ondan sonra biz onların üzerine gideriz, diyorlar. Şimdi böyle bir pazarlığın sürdüğünü görmek gerekiyor.

Bu durum gösteriyor ki Türkiye de hala Kürt sorununu çözme iradesi ortaya çıkarmamıştır. Hala düşünülen Apo'nun etkisizleştirilmesi, KONGRA GEL ve gerillanın tasfiye edilmesidir. Son zamanlarda Irak ve bölge politikasında ABD'ye yaklaşmaya çalışarak bunu gerçekleştirmek istediği görülmektedir. Bazı Kürtlerin Apo ve KONGRA GEL düşmanlığı yapmasını da bu tasfiye konsepti içinde kullanmak istemektedir.

Bu durum Kürt siyaseti açısından da yeni yaklaşımları gerektirmektedir. Makul çözüm önerilerine rağmen tasfiye konseptinde ısrar edilmesi Özgürlük hareketi açısından yeni bir tutumun yol ayrımına gelinmiştir. Çünkü Irak'taki iflas ve bölgedeki sıkışmaya rağmen bu politik çıkmazdan kurtulmayı Kürt sorununun çözümünde değil, tasfiyede gördükleri netleşmiştir.

AKP hükümeti kesinlikle Kürt sorununu çözmeyi siyasi çıkarına görmemektedir. Hatta Kürt sorununun çözümünü kendisi açısından sonun başlangıcı olarak görmektedir. Kürt sorunu çözümsüz kaldıkça siyasi islam gözden uzak kalacaktır. Hatta Kürt sorununun tasfiyesinde kendilerine ihtiyaç duyulacaktır. Devletin PKK'ye karşı verdiği mücadele ortamında kendilerinin sıyrılıp geliştiklerinin bilincindedirler.

Özgürlük hareketi AKP'yi bu tüccarlıktan vazgeçmesi için defalarca uyardı. Ne var ki AKP buna karşı kurnazca oyalama ve zamanla tasfiye etme konseptinin parçası haline geldi. Kürt sorununda tek bir adım atmadığı gibi Kürt halkını, Türkiye demokrasi güçlerini ve tüm dünyayı sanki adımlar atmış gibi kandırmaya çalıştı. En kötüsü de herkesten daha fazla milliyetçi olma ve PKK düşmanlığı yarışına girdi.

Kürt Halk Önderi defalarca hükümeti ve devleti uyardı. Kürt kimliği, dili ve kültürünü inkardan vazgeçin, bir çözüme gidelim, dedi. Aksi halde çatışmaların şiddetleneceği konusunda uyardı. Bunlara cevap verilmedi. Bunun tercümesi sizi zorla tasfiye edeceğiz, anlamına gelmektedir

Kürt Halk Önderi, devletçi çözüm yerine Kürt demokrasisine engel olmama temelinde ve Kürdistan parçaları arasında sınırlara dokunmadan Kürtlerin konfederal ilişkisini milliyetçi ve devletçi yaklaşımlara karşı alternatif çözüm olarak ortaya koydu. Kürt demokratik konfederalizmiyle halklar arası ve Kürtlerle bölge ülkeleri arasındaki olası çatışmaların önüne geçmek istedi. Ne var ki ne bölge halklarına ne de Kürt halkına hayır getirmeyecek milliyetçi ve devletçiliğe karşı bu çözüm yaklaşımı Türkiye devleti tarafından ciddiye alınmadı, aydınların ilgisini çekmedi. Anlaşılıyor ki, milliyetçi ve devletçiliğe hem kendi gerçekliklerinde hem de Kürt gerçekliğinde mahkum olmuş durumundadırlar.

Bölgedeki sorumsuz siyasi güçler demokratik konfederalizme ne kadar sorumsuz yaklaşırlarsa yaklaşsınlar, hareketimiz ve halkımız yeni siyasi çizgisi olarak demokratik konfederalizmi hem halkın örgütlenmesinde yaygın olarak gerçekleştirecekler hem de parçalar arasında demokratik konfederalizmi sağlayarak, milliyetçi devletçi çözüme alternatif olacaklardır. Bu çizginin halk gücü olan demokratik toplum hareketini bütün parçalarda güçlendirerek siyasal gelişmelere ve döneme en güçlü cevabı vereceklerdir. Böylelikle hem çözümü dayatacak hem de meşru savunma güçlerine mücadele etme gücü ve zemini sunacaktır.

Kürt halkı 15 Şubat'ta Kürt Halk Önderi Apo'yu saf dışı bırakamaz, özgürlük hareketini tasfiye edemezsiniz, mesajını güçlü biçimde Türkiye'ye verdi. 8 Mart ve Newroz'da bu mesajlarını daha güçlü biçimde verecektir. Yine Kürt gençleri yüzlerce, binlerce gerillaya katılımla bu mesajı daha güçlü biçimde verecektir. Savaşı durdurmanın ve demokratik çözümün yolu buradan geçmektedir. Bu nedenle önümüzdeki bir iki ay çok önemlidir. Gençlik ve kadın başta olmak üzere halkımız eylemleriyle Kürdistan açısından tarihi bir rol oynayabilir. Türkiye çözümsüzlüğün, inkarın ve bastırma politikasının boş olduğunu anlarsa bir çözüm bulabilir. Aksi halde çatışmaların şiddetlenmesi kaçınılmazdır.

KÜRT ÇÖZÜMÜ ÖZÜNDE ORTADOĞU VE İNSANLIĞIN ÇÖZÜMÜDÜR

PKK'yi Yeniden İnşa Hazırlık Okulu çalışmaları hakkında daha önce kamu oyunu bilgilendirmiş ve bu bilgilendirmeyi sürekli kılacağımızı belirtmiştik. Gelinen aşamada eğitim çalışmalarımızda 3. ve 4. bölümün tartışmalarını tamamlamış bulunuyoruz. Bu iki dersin tartışmalarında ulaştığımız sonuçları kısaca aktarmadan önce, tartışma tarzı hakkında bir iki noktaya dikkat çekmek istiyoruz.

Savunma tartışmalarının bu bölümünde, esas olarak ortaya konulmak istenen somut sorunun çok boyutlu bir tahlili yapılmaya çalışıldı. Tarihsellik ve güncellik birbirinden koparılmadan iç içe tartışıldı. Güncel planda ağır ve yakıcı bir biçimde kendini dayatan sorunun bütünlüklü kavranışı hem sağlam duruş hem de çözüm açısından hayati önemdedir. Tartışmalarımızda modernizmin yarattığı Batıcı bakış açısının etkilerini yoğun olarak gördük. Batı kafasıyla Doğu'nun sorunlarını ele almak büyük yanılgılara neden olmaktadır. Özellikle Ortadoğu ve Kürdistan'ın kök hücre olarak tanımlanan gerçekliği ve gelişim diyalektiği ile Batı'nın farklı bir tarzda gelişme süreci yaşaması, iki olguyu ayrı ayrı ele almayı gerektirmektedir. Batı'nın tarihsel toplumsal gelişim diyalektiği, kendi sorunlarını çözümü açısından kendi kavram ve kurumlarını belki sonuç alıcı kılabilmiştir. Ancak Ortadoğu gerçeği bu kavramlarla ifade edilemediği gibi, Batı'nın kurumları Doğu'nun sorunları karşısında bir alternatif olamaz. Kısaca Doğu ne Batı'yı ithal ederek ne de onu taklit ederek sorunlarını çözemez. Tam tersine bu tarz bir yaklaşım sorunları daha da içinden çıkılmaz hale getirir. Nitekim son 200 yıldır hem Batı'nın kendini dışarıdan dayatarak Ortadoğu'ya girişi hem de bunun bir yansıması olarak Doğu egemenlerinin işbirlikçilik ve uşaklık temelinde Batı'yı taklit ederek sorunlara yaklaşımı sonuç alamamıştır.

Günceli ve tarihi diyalektik içinde ele almak gerekmektedir

İki uygarlık arasında köklü farklılıklar vardır ve bu farklılıklar birinin diğerini içine almaya çalıştığı zaman büyük bir çatışmaya yol açmaktadır. Bu anlamda güncelde yaşanan sorunun çatışma haline, bir 'medeniyetler çatışması' denilmesi doğru bir tanımlamadır. Ama bu çatışma emperyalistlerin İslam ve Hıristiyan dünyasının çatışması olarak tanımladığı bir çatışma değil, farklı dinamikleri olan iki ayrı uygarlık gerçeğinin çatışmasıdır. Bunlardan birincisi bireycilik üzerinden gelişir ve bireyi topluma karşıtlık temelinde tanrılaştırırken, diğeri de insanın varolma biçimi olan ve bugüne kadar demokratik değerleri içinde taşıyan toplumsallığı kendi çıkarına kullanmak için onu devletle özdeşleştirerek tanrıda ifadeye kavuşturma ve bunun için de birey iradesinin yok edilmesi tarzında gelişmektedir. Çatışma bu iki tarihsel toplumsal karakterin çatışmasıdır. Yine esas çatışma erkek egemenlikli uygarlık gerçeği ile doğal toplumun demokratik komünal reflekslerinin kendini şiddetli bir direniş tarzında ortaya koymasıdır. Günceli ve tarihi bu diyalektik içinde ele almak gerekmektedir.

Ortadoğu gerçeğinde yaşanan kaos bu çatışmanın sonul aşamasını ifade etmektedir. Kaos, daha önce ortaya koyduğumuz gibi tarihsel toplumsal bir sistem olarak kapitalizmin kaosu değil, beş bin yıllık erkek egemenlikli uygarlığın kaosu ve krizidir. Bu krizin en derinleşmiş haliyle ve en şiddetli çatışmalarını Ortadoğu'da yaşaması bir tesadüf değil, tarihin başlangıç ve sonuç diyalektiğindeki ilişkinin bir sonucudur. Fizik yasalarında, özellikle kuantum diyalektiğinde başlangıca hassas bağlılık ilkesi bu gerçeklikte çok çarpıcı bir biçimde kendini göstermektedir. Ortadoğu mevcut egemenlikli sistemin başlangıç noktası olduğu için, sonul değişim ve dönüşüm de burada sonuca doğru gitmek durumundadır. Ortadoğu'nun da başlangıcı Mezopotamya ve burada yaşayan toplulukların bir parçası olarak ortaya çıkan Kürt etnik gerçeğidir. Dolayısıyla Kürtlüğün de bu kadar kördüğüm haline gelmiş olması ve çelişki ile çatışmaları en şiddetli bir tarzda yaşaması da bu kanunun bir gereğidir. Tartışmalarımızda sürekli bu noktaları göz önünde bulundurarak konuları ele almaya çalıştık.

Bu çerçevede *'Ortadoğu'da kaos ve güncel gelişmeler'* bölümü üzerinde tartışmaları yürütülürken, bazı önemli noktalarda yoğunlaşma yaşandı. Ortadoğu ele alınırken, onun aynı zamanda insanlığın kök hücresi olduğu gerçeği üzerinden analizler yapılması gereği açığa çıkmıştır. Bunun göz ardı edilmesi, Ortadoğu gerçekliğinin uzağına düşen bir değerlendirmeye yol açacaktır. Komünal demokratik değerlerin kökleştiği bir coğrafya olmanın yanında, sınıflı toplum diye tanımlanan uygarlığın zihniyet ve sistem olarak ilk boy verdiği yer de Ortadoğu'dur. Bu bir açıdan birçok ilki bağrında yaratma anlamına gelmektedir. Özellikle devlet ve üç büyük dinin burada ortaya çıkması birçok olguya kaynaklık etmektedir. Bu durum Batı ile arasındaki en temel farkı ortaya koymaktadır. Ortadoğu'da ağırlıklı olarak din devletleri ekseninde hiyerarşik biçimler oluşurken, Batı'da ise devlet dinleri biçiminde karakter kazanmıştır. Ortadoğu'da sınıflı toplum rahiplerin yaratıcı inanç formlarıyla meşrulaşmaktadır. İnanca ve inanmaya değer verme Ortadoğu'da çok köklüdür. Bu durum Batı'da erkenden bir laisizme yol açarken, Ortadoğu'da dinlerin derin izleri ve denetiminin sürmesine neden olmuştur.

Buna neden olan bir başka önemli nokta da, söz konusu üç büyük dinin Ortadoğu kökenli olmasının büyük etkisidir. Hıristiyanlığın Ortadoğu kökenli bir din oluşu, Avrupa açısından dışarıdan ithal edilen bir din olmasını beraberinde getirmiştir. Ayrıca Batı'da daha fazla etkili olan Hıristiyanlığın diğer dinlere göre biraz daha esnek oluşunun katkısını da göz ardı etmemek gerekir. Ortadoğu'da despotizmin ve dogmatizmin mayalandığı yer sınıflı toplumun meşruiyetini büyük yaratıcılıkla ortaya koyan mitoloji ve bu üç semavi dindir. Bu konuda bir diğer önemli husus da, özellikle Ortadoğu'da etkin olan islamiyette içtihat yolunun kapatılmasıdır. Bu da Ortadoğu'da aydınlanma ve Rönesans'ın yolunun kapatılması anlamına gelmektedir. Dolayısıyla Ortadoğu'nun sorunları neredeyse binlerce yıllık bir yığılmayla karşı karşıyadır. Ne kendisi çözüm üretebilmekte ne de dışarıdan varolan olumlu değerleri almaya tahammül göstermektedir. Tanrı-kul ikileminin içerisine sıkıştırılan Ortadoğu toplumları bu zihniyeti yaratan sistemi aşamamıştır.

Ortadoğu'da neolitik toplumun binlerce yıllık kültürel alışkanlıklarının dinler veya bu din formları altında sınıflı toplum uygarlığı döneminde de belirli düzeyde varlığını sürdürmesi bir başka önemli nokta olmaktadır. Bu aynı zamanda Batı ile arasındaki en temel ayrılık noktası olmaktadır. Çünkü Batı'da neolitik yaratımların geçmişi pek uzun olmadığı gibi fazla etkili de değildir. Zaten Ortadoğu'ya kök statüsünü veren de bu durumdur. Ayrıca sınıflı uygarlığın yaratım alanı olan kentleşmenin doğuş kaynağı yine burasıdır. Dolayısıyla Ortadoğu'da kendisini sınırlı da olsa hala toplumların iliklerinde yaşatmasını bilen neolitik etkilerle erkek egemenlikli sınıflı toplum uygarlığının içten içe bir çelişkisi yaşanmaktadır. Fakat asıl çelişki, yaşamın gerçekleri ile despotik dogmatik zihniyetin kaskatı kesilip adeta donması arasında geçen bir kaos durumudur. Çelişkiler görünenden daha derindir. Yüzeyde herkes gayet memnun görünse de, dayanılmaz yaşam koşulları ancak kader kültü ile katlanılabilir kılınmaya çalışılmaktadır.

Ortadoğu zihniyet dünyasının ilk sistemli hali olan mitolojik yaratımın tüm şifrelerinin çözülmesi, neolitik dönemin tümden anlaşılmasını sağlayacağı gibi, teolojik dünyanın devraldığı mirasın ne olduğunu da belli edecektir.

Bu konuda bir başka önemli husus, kadın cinsi üzerinde geliştirilen kırılma ve teslim almadır; özellikle Ortadoğu zemininde mitolojik evrede gelişen ilk büyük cinsel kırılma kadının köleleştirilmesidir. Mitolojik dönemle birlikte kadının toplum içindeki yeri ikinci plana düşürülmüştür. Bu aynı zamanda hem kadının hem de erkeğin köleleştirilmesine giden yolun başlangıcı olmaktadır. Ancak asıl kabus teolojik (dinsel dönem) evrede gerçekleşmiştir. İnsanlığın tarihine ikinci büyük cinsel kırılma olarak geçen bu dönem, aynı zamanda kadın şahsında hem erkeğin hem de toplumun kul/köle ilişkisine alınışının resmileşmesidir. Ortadoğu despotizmi eril karakteriyle dinsel ideolojiyi de arkasına alarak, kadın ve toplum üzerinde binlerce yıllık bir yükseliş startını vermiş olmaktadır. Bu anlamda Ortadoğu yine bir ilke damgasını vurmuştur. İnsanlar artık köleleştirilen anadan türemekte, bütünüyle böylesi bir zihniyetle büyütülmektedir. Özellikle ikinci büyük cinsel kırılmanın ertesinde ortaya çıkan bu durum, Ortadoğu despotları için sistemlerinin garantiye alınması demektir. Çünkü insanlar daha ana kucağında köleleşmenin ilk derslerini almaktadır.

Eğer Ortadoğu'da çözüm adına bir şeyler yapılacaksa, öncelikli olarak hem bu sorunun tespit edilmesini hem de çözümlenmesini gerektirmektedir. Özgür birey ve özgür toplum ilişkisine ve yaratımına giden yol, bir anlamda süregelen bu gidişatın tersinden ele alınarak gerçekleştirilmesi olacaktır. Madem büyük düşüş kadının düşürülüşüyle başlatılmıştır, o halde buradan yola çıkılarak halkların özgürlüğü gerçekleştirilebilir.

"Doğu ve Batı uygarlığı arasında köklü farklılıklar vardır ve bu farklılıklar birinin diğerini içine almaya çalıştığı zaman büyük bir çatışmaya yol açmaktadır. Bu anlamda güncelde yaşanan sorunun çatışma haline, bir 'medeniyetler çatışması' denilmesi doğru bir tanımlamadır. Ama bu çatışma emperyalistlerin islam ve hıristiyan dünyasının çatışması olarak tanımladığı , bir çatışma değil, farklı dinamikleri olan iki ayrı uygarlık gerçeğinin çatışmasıdır."

Milliyetçilik Ortadoğu'ya temelden ters düşen bir kavramdır

Bütün bunların yanı sıra dikkat edilmesi gereken bir başka konu da Ortadoğu'nun sorunlarının bilinen kavramlarla ele alınamayacağıdır. Özellikle Batı orijinli birçok kavramın Ortadoğu gerçekliğiyle uyuşmadığı ortaya çıkmıştır. Ortadoğu'da ne devlet, ne din, ne de ulus ya da milliyetçilik kavramları Batı'daki anlamını vermez. Özellikle ulus ve milliyetçilik kavramları Ortadoğu gerçekliğine oldukça yabancı düşmektedir. Batı'nın ulusu sadece pazar etrafından şekillenen bir toplumsal form olarak görmesi, onu ulus devleti ve milliyetçiliği meşrulaştıran bir olgu olarak ele alması nedeniyledir. Ulusu sadece pazarda şekillenen bir olgu olarak ele almak yanlıştır. Ortadoğu'da etnik çelişkilerden kaynaklanan sorunlardan çok, halkların kendi despotik devletleriyle tarihsel sorunları vardır. Hele milliyetçilik bu anlamda Ortadoğu'ya temelden ters düşen bir kavramdır. Farklı birçok sosyolojik ve kültürel bağlarla şekillenen Ortadoğu için milliyetçilik, tarihsel dokuları parçalayarak daha acımasız kan döküşleri birlikte getirecek karakterde bir kavramdır. Aslında milliyetçilik despotizmin aldığı yeni ideolojik biçim olmaktadır. Zaten Ortadoğu'da yaşanmakta olan da budur.

Aşiretler ya da despotik devletlerin, pazar eksenli olarak ortaya çıkan milliyetçiliği dışarıdan ithal edilen bir elbise gibi giyinmelerinin ve Ortadoğu'ya giydirmek istemelerinin ortaya çıkardığı kanlı pratikler ortadadır. Filistin-İsrail çatışması bunun en çarpıcı örneğidir. Kürdistan'da da yaratılmaya çalışılan ve yaşatılmak istenen durum yine budur. Çünkü burjuvazinin bilinçli olarak yücelttiği ulus kavramı, onun Avrupa'da feodal çitleri yıkarak pazar birliğini yaratma ve bunun üzerinde ulus-devletin sınırlarını belirleme ihtiyacından kaynaklanmıştır. Milliyetçiliğin buradaki anlamı sınıfsal iken, bunun Ortadoğu'ya uyarlanmasında inkar ve imha yaklaşımına karşılık düşen şovenizm, ezen ve ezilen ulus karşıtlığını büyütülmesi olmaktadır. Batı'da milliyetçilik kapitalist pazar etrafında ulus devleti şekillendirirken, Ortadoğu'da ise despotik geri karakterli devletin elinde bir şovenizm biçiminde işlev kazanmıştır. Dolayısıyla Ortadoğu'ya çözümler dayatılırken, bölgenin özgünlüğünün dikkate alınması gereklidir. Dışarıdan dayatılan çözümlerin tıkanmayı ve kaosu derinleştirmekle kalmayıp, halklar arasında düşmanlıkların yaratılmasından öteye geçmemesi buradan kaynaklanmaktadır. Batı'nın bölgeye girdiği her zaman diliminde bölge halklarını birbirine kırdırmaya çalışması tesadüf olmadığı gibi doğal da sayılamaz. Çünkü Batı tipi çözüm ve tanımlamalar temelinde geliştirilen yaklaşımın kendisi

bu sorunların kaynağıdır. Nitekim başarılı olunmadığı gibi, büyük toplumsal tahripler yaratmaktan öteye geçmediği de geçen her gün daha iyi görülmektedir. Ne dışarıdan ithal dayatmalar ne de içeriden dış kaynağa dayanan işbirlikçi yaklaşımlar Ortadoğu sorunlarını çözebilmektedir. Geçen yüzyılda Avrupa'nın, bu yüzyılın başlangıcında ise ABD'nin yaptığı ve yapmakta olduğu halen budur.

Tartışmalarımızda ABD'nin Ortadoğu'ya yönelik son müdahalesini bu kapsamda yoğunca ele alıp değerlendirdiğimizi vurgulamalıyız. Ortadoğu'nun tarihsel toplumsal gerçekliği içinde oluşmuş dinamiklerini tamamen reddeden bu müdahalede ABD'nin benimsediği yaklaşımların sonuç alamayacağı görülmektedir. Bunun için ABD'nin belirli düzeyde de olsa, Ortadoğu'da bu dinamikleri gözeten karma çözümleri gündemine alması bir zorunluluktur. Zaten mevcut direniş de bir yönüyle bu dinamiklerin tepkisel yaklaşımlarının dinsel gericilik tarafından kullanılması biçiminde kendisini dışa vurması olarak görülmelidir.

Bu noktada Kürt halk gerçeğinde ve Kürdistan'da yaşanan sorunların ele alınışında bölge gerçekliği ile bir paralellik kurmak gerekse de, kendine özgü özellikleri de göz önünde bulundurulmak zorundadır. Yani bölgenin sorunlarını tarihsel açıdan ele alırken, bunları güncelliğe oturtmak ve tarihsel diyalektiği içinde değerlendirmek önem taşımaktadır. Başka bir deyişle güncel adımlar tarihsel deneyimden ve tespitlerden koparılmamalıdır. Bu aynı zamanda hem Ortadoğu kaosunun çözümlenmesinde hem de bunun içinde yer alan Kürt halkının özgürlük probleminin çözümünde, kavramların kendi orijini içinde bir anlama kavuşturulmasını gerektirmektedir. Dolayısıyla Kürt halkının özgürlük sorununu çözmeye çalışır ve demokratik yapılanmasını gerçekleştirirken, yaşanan kaosun tarihsel karakterini ve anlamını göz önünde bulundurmak büyük önem arz etmektedir. Nihayetinde Kürt halkı da bölgenin sosyokültürel etki alanında bulunmaktadır.

Değişmeden değişimi gerçekleştirmek mümkün değildir

Başkan Apo, *"Ortadoğu toplumunun kaos çıkışındaki politik seçeneği sadece bölgesel değil, evrensel düzlemde de özgürlük problemine yanıt teşkil edebilecek nitelikleri taşımak durumundadır"* demektedir. Bu belirleme, üçüncü bölüm tartışmalarında ulaştığımız bir sonuç olarak, kaosla birlikte belirsizlik sürecine giren Ortadoğu'da, belirsizlikten belirliliğe geçiş anlamında her yönüyle köklü değişimlerin de ifadesi olmaktadır. Değişmeden değişimi gerçekleştirmek mümkün olmadığı gibi, eski statükodan hiçbir çıkarı olmayan Kürtlerin değişim perspektifinden yoksun kalmaları da beklenemez. Yaşanacak değişimin oldukça derinlikli olması gerektiği, her şeyden önce tarihsel ve güncel gerçekliği sorgulamada bir derinliği yakalamak kadar, geleceğe yön verme ve anlam katma gücüne ulaşmasının zorunlu olduğu iyi bilinmek durumundadır.

Kaosun kaynağı durumundaki Kürt sorunu ortaya çıkacak yeni sistemin de belirleyeni olacaktır. Bu gerçek, Kürt olgusu ve sorununa dolaylı ve doğrudan taraf durumundaki tüm güçlerin üzerinde hesap yaptığı bir olgu haline gelmesine neden olmaktadır. Tüm bu hesapların odağındaki Kürtlerin kendi gelecekleri açısından ne tür çözümler geliştirdikleri, bu çözümlerin uygulanabilir olması kadar buna uygun ideoloji, politika, örgüt, strateji ve taktik donanımın sahibi olup olmadıkları gibi sorular yakıcı bir biçimde kendini dayatmaktadır. Tartışmalarımızda hem tarihsel hem de güncel anlamda bu sorulara uygun ve doğru cevaplar vermenin Kürt sorununu olduğu kadar çözümünü de doğru tanımlamak anlamına geldiğine dikkat çekildi.

Sorun çözüm diyalektiği noktasında Kürt olgusunu doğru tanımlayabilmek, bu olgunun oluşum diyalektiğini anlamayı gerekli kılmaktadır. Bu ise zaman ve mekan içinde ilişki ve çelişkiler bütünü olarak ortaya çıkmış tarihsel bir olgu olarak Kürtlüğü yeni baştan ele alıp tanımlamayı gerekli kılmaktadır. Neredeyse oluşum aşamasından itibaren bir sorun haline gelen Kürt olgusunda, klasik tanımla objektif ve sübjektif koşulların kimi zaman yeterli hale gelmesine rağmen, bir türlü çözümün yaratılamamasının nedenlerini iyi çözmek gerekir. Kangrenleşme tarzında süreklileşen bir soruna dönüşen, uygulanabilirlik noktasında bir istek ve çabadan öteye gitmeyen, ama aynı oranda süreklileşen çözüm arayışları söz konusuysa, dönüp olguyu yeniden tanımlamak sorunun doğru tahlili kadar, uygulanabilir çözüm imkanlarının yaratılmasının da yolunu açacaktır. Önderliğin bu bölümdeki çözümlemeleri esas olarak bu diyalektiğin işleyiş tarzı ve yasalarının çözümlenmesi biçiminde ele alındığında doğru bir perspektife ulaşılmış olur. Bu perspektifle yürütülen tartışmalar Önderliğin bugünü *"tarihin başlangıcında gizli"* bir gerçek olarak ele almasının anlamını daha derinden anlamaya götürdü.

Yaşadığı coğrafya ve içinde oluştuğu kültürün doğrudan etkisi altında şekillenen Kürt olgusunun gelişimine de bu etkenler damgasını vurmuştur. İnsanlığa ait ilk ve temel değerlerin yaratıldığı bu coğrafyanın en eski halkı olan Kürtler, bu değerlerin yaratılmasında da temel bir rol oynamışlardır. Neolitik dönem dediğimiz bu süreci en derinliğine yaşayan bir halk olarak, Kürtlerin, bu değerlere karşıtlık temelinde gelişen uygarlığın tahakkümcü ideolojik politik argümanlarıyla, tarihsel toplumsal biçimleriyle tam olarak tanımlanamaması buradan kaynaklanmaktadır. Değerlerini köklü olarak yaşadıkları neolitiğin birlik ve beraberlik temelli konfederal yapısı içinde etnik şekillenmesini yaşayan Kürtler, neolitiğin bu toplumsal kültürel özünü direniş içerisinde koruyan bir gelişim diyalektiğine sahiptir. Kürt'ün neolitiğin ideolojik, örgütsel, kültürel, ruhsal boyutlarını bu kadar güçlü yaşaması, onun neolitikte çakılıp kalmasının nedeni olduğu kadar, tarihten günümüze maruz kaldığı savaşların, katliamların ve terör uygulamalarının tahrip edici yıkıntıları arasında varlığını ve neolitik dönemden kalan komünal demokratik değerlerin korunarak bugünlere ulaşmasının da nedeni olmaktadır.

Kürt olgusunun tarih içindeki şekillenişine damgasını vuran bir diğer etken de coğrafyası olmuştur. Önderlik bu durumu, *"hem gerginlik üreten bir alan olması hem de kurulan yeni uygarlıklar arası geçiş bölgesinde durması, Kürt ve Kürdistan için tam bir ikilem teşkil etmektedir. Yaşamak için sürekli hem direniş hem de işbirlikçilik gelişmektedir. Hiyerarşik üst tabaka işbirliğine oynarken, diğer alt kesim sürekli direnmek durumunda olmaktadır"* biçiminde ifade etmektedir. Bir yönüyle Kürt tarihinin kısa bir özeti olan bu tanımlama, Kürtlerdeki sınıf temelli ilk sosyal ayrışmanın da başlamasına işaret eder. Dikkat edilirse, sınıfsal ayrışmanın dış etkenlere dayanması ve kaynağını buradan alması, Kürt güncelliğinin de yaşadığı en büyük handikap olmaktadır. Kürt etnisitesi yaşam adına coğrafyasının elverişliliğinden yararlanarak direnmeyi geliştirirken, Kürt egemeni yaşam adına işgalci güçlerin sunduğu işbirlikçiliğe sığınmaktadır. Güncelde de Kürt egemeninin yarı feodal burjuva karakterinin ilkel milliyetçi çizgisinin köklerini ve açılımını oluşturan tüm niteliklerini bu başlangıç gerçeğinde aramamız gerekir. Özgücüne dayanmayan, her türlü değeri satmaya hazır, fırsatçı özellikleri daha başlangıçta girdiği bu kendini var ediş tarzında rahatlıkla görülebilir.

Tartışmalarımızda Kürt'ün tarihsel oluşumunda dikkat çeken bir diğer nokta olan insanlığın ortaya çıktığı, kadının etkili olduğu ve Kürt etnisitesinin varolduğu bu coğrafyada insan-Kürt-kadın denkleminin ve bütünlüğünün günümüzde de sorun-çözüm diyalektiğinde buluşması söz konusudur.Yukarı Mezopotamya'nın Kürtlerde temsilini bulan komünal demokratik şekillenmesi ile Aşağı Mezopotamya'nın devletleşmiş köleci yapıları arasındaki çatışmada, Kürtler zaman zaman önemli gelişmelerin odağında yer alarak, hem siyasi hem de zihinsel öncülüklerde bulunmuşlardır. Sümer köleciliğine karşı ilk etnik direnişler burada başlamış, İbrahim ile beraber başlayan peygamberliksel çıkışların ana merkezi burası olmuş, Babil ve Asur'un yıkılışında bu etnik gerçeklik önemli roller oynamıştır. Yine Doğu-Batı ayrışması ve hesaplaşmasının da buluşma ve çatışma merkezi aynı mekan olmuştur.

> "Değişmeden değişimi gerçekleştirmek mümkün olmadığı gibi, eski statükodan hiçbir çıkarı olmayan Kürtlerin değişim perspektifinden yoksun kalmaları da beklenemez. Yaşanacak değişimin oldukça derinlikli olması gerektiği, her şeyden önce tarihsel ve güncel gerçekliği sorgulamada bir derinliği yakalamak kadar, geleceğe yön verme ve anlam katma gücüne ulaşmasının zorunlu olduğu iyi bilinmek durumundadır."

Zerdüştlük, Kürt kültür direnişçiliğinin bayrağıdır

Yüzyıllık Roma-Sasani çatışmasının içinde iyice ezilen Kürt ve Kürdistan gerçeği 7. ve 8. yüzyılla birlikte gelişim diyalektiğinde yeni bir sürece girer. İslamiyetin gelişi herhangi bir geliş değildir. Toplumun tüm dokularına nüfuz edecek kapsamda ve derinliktedir. Siyasal içeriği çok güçlüdür. Dünyayı ikiye bölmüştür. Dünya artık Dar-ül İslam ve Dar-ül Küffar olarak ikiye bölünmüş ve her iki taraf karşı karşıya konulmuştur. Küffar dünyası cihat gerekçesidir. Geçerli olan kılıcın hükmüdür. Bu durum Kürt olgusunu kelimenin gerçek anlamıyla şiddet içinde bir sorun haline getirir. Öncesinde dıştan beslenen bir tarzda yabancılaşan Kürt egemeniyle başlayan sorun, aşiret örgütlenmesine dayalı etnik yapıyı fazla etkilememiştir. Ancak islamiyet ile birlikte zihniyette olduğu kadar ruhsal dünyada da kurulan egemenlik, toplumsal alanda feodal ilişkilerin egemen kılınmasıyla gerçek anlamda bir sosyal ayrışmaya ve sınıflaşmaya yol açar. Sosyal ayrışmanın egemen yüzü tam anlamıyla yabancılaşmadır. Yabancılaşmayla hem içte iyice ayrışan sınıfsal egemenlik pekişmekte hem de aşiret ağasının yanında şeyhler ve seyitler yerini alırken, hepsinin üstünde feodal bey –tek hakim olarak– islam devletinin benzerini kendi küçük dünyasında kurmaktadır.

Araplaşma temelinde yabancılaşan Kürt aristokrasisi bundan sonra en güçlü yıllarını yaşayacaktır. Aynı dönemde islama karşı direnen güçler de vardır. Komünal demokratik değerlerin direniş halkası bu dönemde de varlığını güçlü bir biçimde ortaya koyar. Zerdüştlük, Kürt kültür direnişçiliğinin bayrağıdır. Sonrasında ise islamın yüreğinde ezidilik direnmeye devam edecektir. Alevilik ise islamı olduğu gibi değil, kendine göre uyarlayarak direnişini başka bir biçimde göstermenin adıdır. İslamın geliştirdiği feodalite içinde Arap egemen güçlerinin zayıflamasıyla ortaya çıkan dengelerde, Eyyübilerde olduğu gibi bazı Kürt feodalleri geliştirdikleri beyliklerle islamın bayraktarlığını yapacak kadar gelişme imkanı bulur.

Söz konusu süreçler Kürtlerin bir başka tarihsel buluşmasına tanıklık etmektedir. Bölgeye yeni bir güç olarak giren Anadolu Selçuklularıyla kurulan bu ilişki, daha sonra farklı boyutlar kazanarak gelişecek olan ilişki ve çelişkilerin ilk adımı olacaktır. Osmanlı İmparatorluğu olarak şekillenecek oluşumla egemen Kürt sınıfının dışa dayanarak varolma çabası, tarihin en lanetli ürünlerinden birini vererek, Kürdistan'ı siyasal coğrafya olarak ikiye bölünmesinin yolunu açacaktır. Osmanlı-Safevi çelişkilerinde ve daha sonrasında işbirlikçi olarak kullanılıyor gibi gözükseler de, bu ilişkinin bir diğer boyutu Kürt işbirlikçilerin de varoluş dayanağı olarak bu çelişkilerde kullanılmayı kullandıkları gerçeğidir. Kürt egemen sınıfının bu karakteri güncelde de kendini çok açık bir biçimde yansıtmaktadır. Kendi iç sorunlarının çözümünde KDP-YNK işbirlikçiliğini kullanmaya çalışan Türk egemen sisteminin kullanılma pozisyonuna düşürülmesi buna güncel bir örnektir. Egemenlerin karşılıklı işbirliğinde temel mantık birbirini kullanmadır ve Kürt egemenleri kendini kullandırmada pazarlama uzmanı olmuştur. Kendisini sattığı egemeni kısa bir zaman sonra satılığa çıkarmaktadır. Onun için önemli olan neyi sattığı değil, fiyattır.

Kürt olgusunun gelişim diyalektiğinde 19.yüzyıl yeni bir aşamadır. Olgunun sorunsallaşmasında olduğu kadar daha da içinden çıkılmaz bir hal almasında neden olacak bir etken, zihniyetiyle, kavram ve kurumlarıyla, kurgularıyla bir baş aktör olarak tarih sahnesine girer. Bu Batı kapitalizmidir ve ondan türeyen milliyetçiliktir. Bu süreç Kürt tarihinde belki de en çok anlaşılması gereken bir tarihin başlangıcıdır. Her şeyden çok, başlangıcın kendisi anlaşılmayı gerektirir. Zira Batı kapitalizmi salt kendisine ait olanla yetinmiyor, girdiği coğrafyada bulduğu bütün değerleri bir biçimde bozarak kendi egemenlik sisteminin hizmetine sokuyor. Kapitalizm öncesi egemenlik biçimlerini teşhis etmek için iki veya üç maskeyi kaldırmak yeterken, yeni sistemde maskelerin sayısı belirsizdir. Kapitalizmde her şey toplumsal gerçekleri gizlemenin ya da çarpıtmanın maskesidir. Ortadoğu ve Kürt toplumsal gerçeği ile birlikte tarih ve gelecek de yerin yedi kat dibine sokulmuştur. Bu süreçle başlayan tarih, sorun olarak Kürt olgusunun toplam tarihi gibidir ve eskiden beri bir kapan halinde olan Kürt sorunu kapitalist sistemin bölgeye taşınmasıyla birlikte dört dörtlük bir kapandır ve artık Kürt kapanı yalnız Kürtler için değil, tüm bölge halkları için bir kapandır.

19. yüzyıl ile birlikte, *"yükselen Batı karşısında Doğu'nun son savunması"* olarak Osmanlı, artık tutunamaz hale gelir. Dıştan zorlandıkça o da içeriyi sıkıştırmaktadır. Birkaç yüzyıldır otonom ilişki içinde yaşayan Kürt feodal beyleri, bu sıkıştırılmaya artık gelememektedir ve sıkıştırılmaya gelmemenin sonucunda 19. yüzyıl isyanları patlak verir. 19. yüzyıl, isyanlar kadar bastırma amaçlı seferlerin ve yıkımların da yüzyılı olur. Müstakbel hakimler İngiltere ve Fransa, bu isyan ve bastırma denklemi ile birlikte Kürdistan'a girerler. İsyan ve bastırma denklemi onların Kürdistan'a girişinin öncü olmakla yetinmez, yeni hakimlerin Kürdistan'ı elde tutmalarının ya da etkin olmalarının yöntemine dönüşür.

Kürt tarihinin bu kırılma aşamasında 19. yüzyıl bir başlangıcı ifade ederken, 20. yüzyıl tam bir karmaşayı ve kördüğümü anlatmaktadır. Bu karmaşa ve kördüğümde gizlenmiş tarihsel ve toplumsal gerçeği doğru çözümlemek, sosyal bilimlerin –özellikle tarih biliminin– çok güçlü kullanılmasını gerektirir. Aksi halde her şeyi anlaşılmazlığıyla ele almaya yol açar ki, bu da anlaşılmazlığın hakim kılındığı bir gelecekten başka bir şey ifade etmez. Tek yanlı ve tek boyutlu tarih değerlendirmeleri anlaşılmazlığın dili olmaktan öteye gidemez. Tek boyutluluğun tabanca mermilerinin hedefi haline getirilen geçmiş, geleceğin top atışlarına hedef olmayı kabullenmek anlamına gelir. Gelecekle ilişkisi olmayan Kürt egemen sınıfının günü kurtarmaya yönelik fırsatçı politikalarının en kötüsünden istismara dönüşmesi en çok da bu noktada kendini göstermektedir. Tarih, onların elinde adeta gelecekle ilişkisi olmayan günlük bir kullanım malzemesi gibidir. Mantığı 'kullan at'tır. En kötüsünden bir istismarcılıkla kullanılan geçmiş, sorumsuzca bir köşeye atılmış gelecek olmaktadır. Bu durum, tarihsel sorumluluk bilincine sahip hiç kimsenin cüret edemeyeceği bir sorumsuzluktur. İstismarcılıkla buluşmuş sorumsuzluğun 'kullan at' mantığı, olay ve olgular örgüsünün şekillendirdiği gerçeğin katılığında kendine yer bulamazken, sığındığı yer yanıltılmaya oldukça elverişli, olabildiğince esnek duygular dünyasıdır. Bu felsefe, emek dünyasından kopuk egemen sınıfın kolaycı yaşam tarzının sonucudur. Teslimiyet ve işbirlikçiliği ne kadar kolaysa, düşmanlığı da o kadar kolaydır.

Oysa geçmişin bilimi olarak tarih, bugünden ve yarından kopuk ele alınamaz. Böyle olduğu içindir ki, tarih istismarcılık, kolaycılık, kendine görelik ve tek yanlılığı kaldırmaz. Tarihe yaklaşım derin ve sorumlu bir tarih bilincini gerektirir. Bu bilinç, sorumlu yaklaşımın özüdür. Sorumluluk bugüne ve yarına yöneliktir. Onun içindir ki, düne bilimsel bir saygıyı gerektirir. Sorumlulukla yıkanmış bir tarih bilinci, tarih biliminin konusu olan olayları, olguları, kişileri zaman ve mekanın özgünlüğünde ilişki ve çelişkileri ile birlikte ele almayı gerektirir.

20. yüzyıl başlangıcı, yeni paradigmanın tarih bakış açısıyla ele alıp değerlendirdiğimiz Kürt tarihinde, belki de en çok tartışma konusu haline getirilen ve getirilmesi gereken bir zaman dilimidir. Zira günümüzle oldukça benzer özelliklere sahiptir. Bir kaos sürecidir. Sürece katılan aktörlerin çokluğu kadar, ideolojik politik, teorik ve örgütsel çeşitlilik, dinamik bir sürecin göstergesidir. Bu çeşitlilik ve çokluk, geçiş sürecinin zamansal gel- itlerini de yaşamaktadır. Üstelik alabildiğine bir iç içelik, akışkanlık vardır. Kısa tanımıyla yetineceğimiz bu ilişki ve çelişki karşısında gerçeği bulup çıkarmak, büyük bir emekle yoğrulmuş bilinci gerektirir. Bu açıdan bu noktadaki tartışmalar olabildiğince kapsamlı ve derinlikli geliştirilmeye çalışılmıştır. II. Meşrutiyet sonrasının görece demokratik ortamında Kürt siyaset yelpazesi de şekillenmeye ve çeşitlenmeye başlar. Şekillenmiş bu çeşitlilik, yıkı-

> "Tarih istismarcılık, kolaycılık, kendine görelik ve tek yanlılığı kaldırmaz. Tarihe yaklaşım derin ve sorumlu bir tarih bilincini gerektirir. Bu bilinç, sorumlu yaklaşımın özüdür. Sorumluluk bugüne ve yarına yöneliktir. Onun içindir ki, düne bilimsel bir saygıyı gerektirir. Sorumlulukla yıkanmış bir tarih bilinci, tarih biliminin konusu olan olayları, olguları, kişileri zaman ve mekanın özgünlüğünde ilişki ve çelişkileri ile birlikte ele almayı gerektirir."

lan imparatorluğun gürültüsü karşısında adeta sersem gibidir. Şerif Paşa gibi mandacılar, Seyit Abdulkadir gibi hilafetçiler ve ayakları yere basmayan mülteci romantiklerden oluşmuş Kürt aristokrat çocuklarının (Bedirxanlar gibi) seslendirdiği 'bağımsızlıkçılar' kadar, bu yelpazede Türk-Kürt birliğini savunanlar da vardır. 19. yüzyılın tasfiye edilmiş feodal beylerinden oluşmuş politik önderlikte en güçlü adaylar, öne çıkmaya başlayan şeyhler ve seyitlerden oluşan dini temsilcilerdir. Yaşadıklarını ilelebet sanan bu kesimin farklı bir gelecek tasavvur edecek bilinci olmadığı gibi, öyle bir geleceği inşa edecek kudreti de yoktur. Bilinç ve kudretten yoksun bu zayıflığın soyunduğu öncülük, geçmişi geri getirme, istediğinin ötesine geçmez. Geçmişi geri getirmek isteyen ve adı "zayıflık" olan bir öncülüğün bileşiminin sosyal siyasal hayat ayıklanmasında hiç bir şansı yoktur. Zaten sonuç da büyük bir yenilgi ve yıkımdır.

Buna karşı kemalizmin ideolojik zayıflığının yol açtığı güvensizlik ve hassasiyet ve diğer halkların birer birer Osmanlıdan ayrıldığı dönemde ortaya çıkan Türk milliyetçiliğinin genlerinde bulunan diğer halklara karşı egemen zihniyet ve şovenist yaklaşım Kürt-Türk birlikteliği ile başlayan ve bu topraklarda en iyi ürünü verecek geleceği erkenden başarısızlığa mahkum eder.**24**'e kadar amaç olarak işlenen bu güçlü gelecek, belirtilen güvensizlik ve hassasiyeti besleyen Ortadoğu'daki ve Kürdistan'daki emperyalist girişimlerin de etkisiyle erkenden amacına ters düşer. Sonrasında kemalizmin *"sınıfsız ve imtiyazsız bir toplum"* hayali kendini dayatır. Kendini dayandırması gereken toplumsal gerçeklik yerine, toplumsal gerçekliğin yani Kürtlerin inkarı üzerinden yeni bir yapılanmaya kalkışınca, yaşanan tam bir ideolojik bağnazlığa dönüşür.

Kısacası halkları ve halkların özgürlük ve demokrasi mücadelelerinin egemen sistemlerin çemberinin dışına çıkmasını esas alan yeni paradigmanın tarih anlayışının bize gösterdiği bir gerçek şudur ki, tahakkümcü tarih ile özgürlük tarihini mutlaka birbirinden ayırt etmek gerekir. Bu temelde doğru değerlendirilmemiş bir tarih, anlaşılmaz bir bugün ve belirsiz bir gelecek olmaktan kurtulamayacaktır. Egemenlerin birbirine "düşmanlığı", nihayetinde köse kardeşlerin düşmanlığıdır. Bu "düşmanlık" devlet malikanesinde en güçlüsünden bir kardeşliğe dönüşerek halklar karşısında bir 'kutsal ittifak' olarak kendini dışa vurur. Günümüzde çokça dillendirilmeye çalışılan Türk, Arap ve Farslar ile Kürtlerin düşmanlığı söylemi tamamen bir aldatmadır. Halk olarak Türkler, Kürtler, Araplar ve Farslar düşman olmadığı gibi, egemenleri de birbirleriyle ilişkilerinde çıkarları çelişmediği müddetçe düşman olmamıştır. Eğer mutlaka bir düşmanlıktan bahsedilecekse, bu düşmanlık ezilen, sömürülen emekçi halklar ile egemen sınıflar arasındaki bir düşmanlık olabilir.

20. yüzyılın kaosu yeni bir sisteme dönüşürken, Kürt'e düşen ise belirsizlikler içinde sorun yumağına dönüşmek olmuştur. Ortadoğu'nun tam da göbeğinde dört parçaya bölünmüş haliyle Kürdistan, dokunanın kapana kıstırıldığı emperyalist bir tuzaktır artık. Oluşumundan itibaren taraflarca çözüm adına hakim kılınan tek yanlılığın, sorunun süreklileşmesinden başka bir anlama gelmediği güncelin ispatladığı çıplak bir gerçek olmaktadır. Süreklileşen sorunun ise, insanlığın ulaşmış olduğu değerler açısından Kürt'e olduğu kadar, herkese kaybettirdiği kabul edilmesi gereken bir diğer gerçektir. Tersi de doğrudur. 'Kazanan Kürtlük, kazanan Ortadoğu ve kazanan insanlık olacaktır' biçimindeki bir formülasyon, milliyetçi bir çatışma yerine, bağlaşma ve demokratik uzlaşma temelinde çözüm olasılıklarının da cevabı olacaktır. İnsanlıktan koparılma temelinde sorun haline getirilen Kürt olgusunun bu çözümsüz hali, siyasi bir sorun olmanın da ötesinde, ahlaki bir sorun olmakta ve sorunun yarattığı ahlaki yükümlülük, herkesin olduğu kadar herkesten de çok Kürtlerin yükümlülüğü olmaktadır. Kürtler açısından söz konusu yükümlülük kendini tanımlamanın, iradeleşmenin, kendini sahiplenmenin, özgürleştirmenin ve böylelikle toplumsal varoluşunun yükümlülüğüdür.

Kürt olgusunun tanımlanmasında iki temel ideolojik yaklaşım, tartışmalarımızda ön plana çıktı. Bunlardan birincisi, bir din devleti olarak doğan ve 19. yüzyıla kadar tek egemen güç olarak hakimiyetini sürdüren islamiyet olurken, ikincisi 19. ve özellikle 20. yüzyıldan sonra, 'devlet dini' olarak gelişen burjuva milliyetçiliği olmuştur. Bölüm tartışmalarımızda üzerinde en çok tartıştığımız ve alabildiğine geniş bir konu olan nakşibendilik ise tam da bu iki resmi ideolojinin sentezi olarak karşımıza çıkmaktadır. Yani 'din devleti artı devlet dini, eşittir nakşibendicilik'. Bu konuda Önderlik, nakşibendiliğin mutlak çözümlenmesi gerektiği üzerinde yoğunca durmaktadır. Yine nakşiliğin Kürdistan ve bölge genelinde uzun bir tarihi geçmişinin bulunduğu ve güncelde büyük bir siyasi gücünün olduğu bir gerçektir. Nakşibendilikte Kürt şeyh ve tarikat başlarının rolü ve gücü ön plandadır. Bölgede yaşanan ideolojik boşluk, bir nevi nakşibendicilikle doldurulmak istenmektedir.

Kürt nakşiciliği yarı gizli çalıştığı için, Ortadoğu'daki diğer örgütlenmeleriyle ABD ve Avrupa ile kurdukları ilişkiler tam olarak kestirilememektedir. ABD ile kurdukları ilişkiler giderek stratejik bir değer kazanmakta olup, ABD'nin Ortadoğu hamlesinde önemli bir ideolojik ve siyasi rol oynamaya çalıştıkları her geçen gün daha iyi görülmektedir. Ilımlı islam tartışmalarında nakşicilik önemli bir misyon üstlenmektedir. Tartışmalarımızda nakşiciliğin gelişim tarihinde günümüzdeki misyonunun ipuçlarını yakalamaya çalıştık. Kürdistan'da 19. yüzyılda feodal beylerin liderliğindeki –kısmen milli karakterli– isyanlar bununla bağlantılıdır. 19. yüzyıl isyanlarından ilkinin başlama tarihi, iki önemli girişimin de başlatılması tarihine denk düşer. Aynı tarihlerde Kürdistan'a giren İngiltere, Kürdistan'ı Hindistan ile Avrupa arasında kuracağı köprünün bağlantı ayağı olarak düşünmektedir. Yine aynı tarihlerde Kürdistan ile Hindistan'ı yan yana getiren bir diğer girişim nakşicilik olarak mayalanmaktadır. Süleymaniyeli bir şeyh olan Mevlana Halit'in Hindistan'dan getirdiği nakşicilik, 19. yüzyılın ilk isyanıyla aynı dönemde güçlenmeye başlar. 19. yüzyılın son isyanlarında katliam ve kıyım halk üzerinde büyük bir sindirmeye yol açarken, nakşicilik bunun sonuçlarını iyi derlemiştir. Kürt egemen sınıflarının 20. yüzyıl isyanlarında ve tüm 20. yüzyıl boyunca gerek bölgesel, gerekse de uluslararası siyasette kendisini pazarlamasının adı nakşiciliktir. Kendini pazarlama ve uşaklık, Kürt egemeninin sonradan edinip profesyonelce yaptığı bir iş ya da bir nitelik değil; onunla bir ve aynı şeydir. İslamiyetle milliyetçiliğin gayri meşru çocuğu olan nakşicilik, günümüz Kürdistan'ında en kötüsünden bir siyaset tüccarlığının adı olmaktadır. Sorunu derinleştirip süreklileştirme kendisini pazarlayabilmesinin temel zemini olduğundan dolayı çözümsüzlükte hep başı çekmektedir.

Kürt olgusunun oluşumu ve gelişim diyalektiğini çözümlerken, başlangıcı doğru çözümlemek sorunun çözümünde temel bir yaklaşımdır. Kürt olgusunun diyalektiğinde öne çıkan ve tartışmalarımızda da üzerinde en çok tartışılan noktaların başında Kürt ve devlet ilişkisi yoğunca gündemimize girdi. Bu tartışmalarda özellikle Kürt'ü devletin neresine koymak gerekir noktası, çok farklı düşüncelerin dile getirilmesine neden oldu. Kürtlük, gelişen erkek egemenlikli uygarlık sistemi karşısında aşiretlerin bağımsızlıklarını korumak amacıyla geliştirdikleri direnişin etnisite tarzında kendisini örgütlemesinin biçimlerinden birisi olarak tarihe girmiş ve esas olarak da tarih boyunca kendini bu formda var etmiştir. Kürtlüğün kendini içinde yarattığı gerçeklik, dört koldan üzerine saldıran egemenlikli sistemin devlet ve imparatorluk güçleri karşısındaki direniş gerçekliğidir. Aşiretlerin egemen kesimlerinin, bu direniş içerisinde varoluşlarını dış güçlerin işbirliğinde gerçekleştirme tarzları temel bir karakter halini almıştır. Halk gerçekliği olarak Kürtlük ise, neolitiğin ve doğal toplumun komünal demokratik değerlerini direniş içerisinde sürdürmesinin temsilini yapmıştır. Doğal toplum ve devletli toplum karakterlerinin birbirine karşıtlığı, Kürt olgusunda kendiliğinden bir devlet dışı karakteri derinleştirmiştir. Egemenler, devletli sistemin uşaklığı ve işbirlikçiliği içinde halk gerçekliklerine yabancılaşmalarını derinleştirip yozlaştırdıkça, halk bin bir direniş biçimiyle özüne ters düşmemenin mücadelesini vermiştir. Bu anlamda Kürt tarihi denildiğinde birincisi, halkın bu özünü koruma yani direnişin tarihi, ikincisi ise Kürtlüğün bu karakterine ihanet eden ve gittikçe kimlik yitimi içinde başka kimliklerle eklemlenerek Kürtlüğün dışına düşen egemen sınıfın tarihidir.

Bu diyalektik, günümüzde de halk özgürlük eğilimi ile işbirlikçi eğilim arasındaki savaşımda çok net olarak görülmektedir. Halk özgürlük eğilimi, demokratik ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum paradigmasıyla çağın gerçeğine göre kendini yeniden örgütlemeye çalışırken, egemen işbirlikçi klik, kapitalizmin her şeyi alım satım konusu yapan pazarında ihanet ettiği toprakların hangi değerini ele geçirirse büyük bir utanmazlıkla piyasaya sunmaya çalışmaktadır. Bu anlamda Kürt'ü ve Kürt egemenliğini her şeyiyle birbirinden ayrıştırmak doğru bir tarih bakış açısı oluşturmak kadar güncelde de duruşumuzu net bir şekilde ortaya koymanın olmazsa olmazıdır.

Bu tartışmalar ardından savunmanın beşinci bölümünde çerçevesi konulan PKK'yi tartışma gündemimize alacağız. PKK, halk özgürlük eğiliminin son temsili olarak tanımlandığından, bu tarihi, bir de bu somut gerçeklik üzerinden ele alacağız. PKK'nin mücadele tarihinde devletle ilgili tartışmalar çok yoğunluklu olarak gündeme gireceği için bu yönlü tartışmaları bu bölümde hem teorik hem de programatik pratik düzeyde tartışacağız. Bunun için de bu bölümdeki tartışmaları buna bir zemin olarak geliştirmek daha sağlıklı olacaktır.

Eğitim tartışmaları dışında kongre hazırlık çalışmaları da devam etmektedir. Program ve tüzük taslaklarının yazımı bitirilmiş ve arkadaşlara ulaştırılmak üzere gönderilmiştir. Daha önceki aktarımımızda da arkadaşların hem tartışmalara, hem hazırlık çalışmalarına ilişkin düşüncelerini paylaşmaları gereğine dikkat çekmiştik. Bu konuda arkadaşların yoğunlaşmalarını paylaşmalarını bekliyor, PKK'yi yeniden inşa etmenin bütün arkadaşlarda yarattığına inandığımız coşku ile selam, saygı ve başarı dileklerimizi sunuyoruz.

15 Şubat'ın 7. yılı komploya karşı hamle yılı olacak

Baştarafı sayfa 3'de

Birincisi örgütlü, bağımsız güçlerin karşılıklı siyasi ilişkilenmelerini ifade ediyor, ikincisi ise uşaklığı, satılmayı, teslimiyeti, işbirlikçiliği. Böyleleri içimizden de çıktı, dışımızda da var. Amerika'ya uşaklık yapmak isteyenler de var. Uşaklığı kesinlikle mahkum etmeyi bilmeliyiz. Uşaklık uşaklıktır, işbirlikçilik işbirlikçiliktir, teslimiyet teslimiyettir. A'ya olmuş, B'ye olmuş, farkı yoktur. Bu eğilimi kırmamız ve doğru ideolojik duruş, halkı aydınlatma mücadelesini yürütmemiz gerekiyor.

Kapsamlı ideolojik mücadele yürütülecek bir yıla giriyoruz

Yedinci yıl mücadelesi en kapsamlı ideolojik mücadele yılı olacak. Çünkü kendini bir tas çorbaya satmış olanlar, yıllarca bölge devletlerinin, Amerika'nın ajanlığını yapmış olanlar şimdi kalkmışlar bizim demokratik barış arayışlarımız, çözüm arayışlarımıza saldırıyorlar. Hem de her türlü küfrü yapıyorlar. Bunu yaparak güya ajan oluyormuşuz, onu demeye getiriyorlar. Aslında böyleleri kendi ajanlık yüzlerini gizlemeye çalışıyorlar. Dün mücadele ederken yaptığımızın şu ya da bu güce hizmet ettiğini, halka zarar verdiğini söylüyorlardı. Bugün uzlaşma ararken de bunu gerçekleştirdiğini söylüyorlar. Yani yeminli Başkan Apo ve PKK düşmanları var, halk düşmanları var aslında. Halkın güç olmasını bir çözüme ulaşmasını engellemek istiyorlar. Bunlar egemen sınıf güçleridirler, halktan korkanlardır, bir de Kürt sorununun çözümünü istemeyenlerdir. Sorun çözülürse yaşam hakkı bulamayacaklar. Yaşamlarını Kürt sorununa bağlamışlar çünkü. Böyleleri de korkuyorlar. Sorun çözüldü mü ekmek kapıları da ortadan kalkmış oluyor. Bunu maskelemek için de bin türlü laf uyduruyorlar. Bunların iç yüzlerini açığa çıkarmamız gerekiyor. Bunlar otuz yıldır ne yapmıştır. Nerede bulunmuş, ne kadar örgüt kurmuş, ne kadar mücadele geliştirmiş, halka ne kadar kurumları kazandırmış, ne kadar gelişme kazandırmıştır, dökümünü yapalım. Bu konuda hiçbir şey yapmamış olanlar otuz yıldır şu bu devletten aldığı maaşla bir ajan gibi kendini yaşatmış ve PKK'ye küfretmiş olanlar şimdi de kalkıyorlar aynı şeyi başka bir biçimde yapmaya çalışıyorlar. PKK'nin geçmişte bir yöntemle geliştirdiği kazanımlara şimdi yeni yöntemlerle yeni kazanımlar ekleme çabasını boşa çıkarmaya çalışıyorlar. Bunlar geçmişte de bizi engellemeye çalıştılar. Hiçbir şey değişmemişti. Rolleri de konumları da söyledikleri de aynıdır. PKK düşmanlığı, halk düşmanlığı bunların temel karakteri oluyor. Bunları açığa çıkarıp, bu iğrenç saldırıları mahkum etmemiz lazım. Hakları yok çünkü. Hakaret yapıyorlar, hakaretin kabul edilmemesi gerekiyor. Dürüst olmalı herkes. Hakaret edici konumdan kendini çıkarmalı. Diğer yandan demokrasi bilincini geliştirecek bir yoğun teorik çalışmaya, eğitime ihtiyacımız var. Demokratik kuruluşu geliştireceğiz. Demokratik yaşamı, örgütlülüğü geliştiriyoruz. Kurumlarımızı demokratik çerçevede yeniden örgütlüyoruz. Daha üst düzeyde demokratik kurumlaşmalara gidiyoruz. Bu bakımdan da kongre temelindeki büyük demokratikleşme hamlesine kalktığımız bu süreçte bütün bunları aydınlatacak ideolojik çabaya ihtiyacımız var. Bunun da en üst düzeyde yürütülmesi lazım. Bunu dayatacağız 7. mücadele yılına. Önemli bir siyasi mücadeleyi, kitle mücadelesini dayatacağımız kesindir. Serhildanı her alanda geliştireceğiz ve bu konuda da temel hedeflerimiz nettir. Gericiliği teşhir ediyoruz. İmhacı saldırıları boşa çıkartıyoruz. Demokratik örgütlenmemizi geliştiriyoruz, özgürlüklerimizi geliştiriyoruz. Önderliğimize ve halkımıza özgürlük istiyoruz. Her şeyin temeline Kürt demokratik örgütlenmesinin geliştirilmesi ve Önderliği özgürleştirmeyi hedefleyen bir demokratik siyasal mücadele kampanyası yürütmemiz gerek. Artık 7. mücadele yılı diğerlerinden farklılaşıyor.

Burada taleplerimiz net olmalıdır. Başkan Apo'ya özgürlük birinci talebimizdir. Kürt sorununun demokratik çözümü, Kürt halkının demokratik örgütlenmesinin geliştirilmesi, Kürt dilinin kültürünün özgürce kullanımının geliştirilmesi. Bu konularda her türlü engeli reddetmek esastır. Bunu 7. mücadele yılının temel hedefleri olarak da koymalıyız. Artık tecritmiş, izolasyonmuş, Önderliğimizin sağlık durumu bozuk gibi talepler geri kalmıştır. İmralı sisteminin kendisi tecrittir, hastalıktır, gayri meşrudur. Bu ortadan kalkmalı. Dolayısıyla Kürt halkına özgürlük, Başkan Apo'ya özgürlüktür. Kürt halkına demokrasi, Başkan Apo'ya demokrasidir. Bu olmadan hiçbir şey olmaz. Bu gerçek temelinde Başkan Apo'ya özgürlük istemimizi bütün taleplerimizin başına koyarak ulusal kültürel gelişme önündeki engelleri ortadan kaldırarak, demokratik kültürel yaşamı örgütleyerek yedinci mücadele yılını büyük bir serhildan yılı haline getirmeliyiz. Diplomasimizi bu temelde geliştirmeliyiz, hukuk mücadelemizi bu temelde vermeliyiz, buna yönelecek bütün saldırıları da kıracak bir savunma içerisinde olmalıyız. Halk savunmasını her alanda geliştirmeliyiz. Meşru savunma bilinci bütün toplumda, bireylerde gelişmeli. Başkan Apo, ***"kendini savunmayı bil"*** ilkesini geliştirdi. Herkes kendini savunmayı bilmeli. Bunun sorumluluğunu kendisi taşımalı. Dolayısıyla da kurumlarımızda birey olarak, çeşitli örgütler olarak savunma bilincimizi geliştireceğiz. Öz savunmayı geliştireceğiz. Bilinç düzeyinde, örgütlülük düzeyinde, eylem düzeyinde bunları geliştireceğiz ve gerektiğinde kullanacağız. Bütün bunların güvencesi olarak da temel kuvvet olarak gerillayı geliştireceğiz. En temel savunma kuvvetimiz, koruma gücümüz, halkın, demokrasinin, özgürlüğün, Kürt varlığının korunma ve savunma gücü olarak gerillayı büyütmek, HPG'yi ayakta tutmak en temel görevdir. Bu anlamda mevcut durumda siyasal mücadele hamlesi aynı zamanda meşru savunma hamlesidir de.

Bütün kadrolar bunun bilinciyle dolu olmak ve böyle bir hamle içerisinde yer alıp rol oynamak durumundadırlar. Bunu yapan kadro olur. Kendini buna hazırlayan böyle bir görev ve sorumluluk içerisine en ileri düzeyde girene kadro denilir. Yeniden inşa olan PKK'nin militanı olabilir, neferi olabilir. Apocu çizginin bir militanı olabilir. Yine halk olarak da hem ideolojik mücadelede, hem demokratik siyasi mücadele, hem meşru savunmanın geliştirilmesinde en temel rolü oynamak durumdayız. Halk, örgütlenmede de eylemde de gerçek bir hamleyi bu yıl da geliştirmelidir. Özellikle de kadınlar ve gençler böyle bir hamleye öncülük yapabilmelidirler. Gençlik ister ideolojik mücadele olsun, ister kitle mücadelesi olsun, isterse gerillanın büyütülmesi olsun hepsinde en ön safta en aktif olmalıdır. Bütün bu mücadeleler gençlerin işidir. Yine Özgürlük mücadelesi kadının işidir. Özgürlük ve demokrasi kadınlar için gereklidir ve dolayısıyla da en fazla mücadeleyi yürütecek olan onlardır. Bu bakımdan başkaları ile kendilerini kıyaslamamalıdırlar. Dar yaklaşmamalıdırlar. Sorumluluğu başkalarına yüklememelidirler. Geniş bakıp, kendi rol ve sorumluluklarının sahibi olmalıdırlar. Başkaları ile kendini kıyaslamak yanlıştır. İmkanlarımızı çar çur ettirir bu yaklaşım. Gelişme hedeflerimizi gerçekleştirmemizi engeller. Dolayısıyla da tarihsel sürece kaybetmekle tehlikeli bir konuma getirir bizi. Tüm bunlara dikkat etme temelinde uluslararası komplonun 7. yılına başta gençler ve kadınlar olmak üzere, büyük bir hamleyi dayatalım. Partileşmemizi, kongreleşmemizi, gerillalaşmamızı dolayısıyla özgür yaşamımızı ve demokratik örgütlenmemizi en ileri düzeyde geliştirelim. 7. yılı büyük bir hamle ve mücadele yılı haline getirerek Önderliğimizin ve halkımızın özgürlüğü yönünde en büyük mesafeyi b§u yılda alalım.

GENÇLER GERÇEK KİMLİĞİNE VE KİŞİLİĞİNE ÖZGÜRLÜK DAĞLARINDA KAVUŞACAKTIR

KONGRA GEL Siyasi Komite Üyesi Cemil Bayık ile Uluslararası komplo üzerine yapılan röportaj

Serxwebûn: *7. yılına giren uluslararası komplo Özgürlük hareketi kadroları tarafından yeterince anlaşıldı mı? Komploya karşı mücadele yeterli miydi?*

Cemil Bayık: Komploya karşı mücadelenin yetersiz kaldığı açıktır. Bunu iki temel nedene bağlayabiliriz; *birincisi*, komployu yeterince kavrayamamaktır, *ikincisi* de, komployu boşa çıkaracak pratiği güçlü biçimde geliştirememektir. Şunu açıkça söyleyebiliriz ki, savaşın durdurulmasından sonra her ne kadar teorik olarak komplo konusunda birçok değerlendirme yapılsa da, değerlendirmelerin gereğini yerine getirecek bir pratik ortaya konulmamıştır. Savaşın durdurulması bir rehavet ortamı getirmiştir. Bu tür süreçlerin her zaman yanılgıları ortaya çıkaracağı bilince ne kadar çıkarılırsa çıkarılsın savaşın durdurulmasının, açık saldırıların olmamasının gevşeklik yaratacağı gerçeği görülememiştir.

İnsan psikolojisi, siyasal ve sosyal gerçekler herhangi bir güç tarafından saldırıya uğramayan, yaşam tehlikesi yakın bulunmayan, ciddi zorluklarla karşı karşıya gelmeyen bireylerin, toplulukların, örgütlerin, devletlerin uzun vadeli düşünme perspektifini bu objektif koşullardan dolayı kaybettiği gerçeği iyi görülüp, bunun tedbirleri alınamadı. Hiçbir şey yapılmadı diyemezsek de, esas olarak komployu boşa çıkaracak pratiğin geliştirilmesi üzerinde ciddiyetle durulmadı. Altın değerinde olan günler, haftalar, aylar, yıllar boşa harcandı. Halbuki Önderliğimiz Suriye'den çıkıp, Rusya ve Avrupa'ya gittiği süreçte bile *"benim şu an ki yaklaşımlarım, tutumum size zaman kazandırmaktır, bunun kıymetini bilin, komplonun nereye gideceği belli değildir, belirsizlik vardır, bunu bilerek zamanı iyi kullanın. Siyasette zamanın anlamı ve değeri çok yüksektir"* mesajlarını ulaştırmıştır. VI. Kongre'nin dağılmayıp komplonun nasıl seyir alacağının izlendiği sırada bütün kongre delegelerine içinde bulundukları zamanın çok önemli olduğunu ve bunun çok iyi bir biçimde kullanılmasını ve değerlendirilmesi gerektiğinin altını çizmiştir.

Önderlik komplo ortamında böyle bir hassasiyeti gösterirken, bizim ne komplo sürecinde ne de komplo sırasında Önderliğin tarzını, temposunu, olaylara bakışını yakalayamadığımız ortadadır. Nasıl ki, ***Hayri Durmuş***, Diyarbakır Cezaevi'ndeyken, *"biz Önderliğin ufkuna ulaşamadık, Önderliğin düşündüklerinin gereğini yerine getiremedik, bu nedenle bu durumdayız, bizler cezaevine düştük, örgüt sıkıntı çekmiştir"* değerlendirmesini yapmıştı. O zaman da kadrolar süreci doğru anlayamadıkları için, büyük zorluklar, sıkıntılarla karşı karşıya gelmiştir. Tasfiyeden Önderliğin büyük çaba ve emekleriyle kurtulma sağlanmıştır. Önderliğin komplo sonrası belirttiği *"yetersiz yoldaşlık"* 12 Eylül öncesi de söz konusudur.

Önderlik Kürdistan Devrimi'nin tarzının ve Önderlik gerçeğinin farklı olması gerektiğini her zaman ortaya koymuştur. Eskiden bugün ortaya koyduğu Kürt kapanı değerlendirmesini komplo sonrası kadar yapmamıştır; zaten yapması da beklenemezdi. Çünkü komplo siyasal bilincimizi, tarihsel bilincimizi, diplomatik bilincimizi geliştirmede, derinleştirmede yeni boyutlar kazandırmıştır. Bu nedenle Kürt gerçeğinin ve bunun dayandığı Kürt kapanının ne olduğunu Önderlik tarihsel dayanaklarıyla ortaya koymuştur. Başkan Apo ideolojik dönemden, Kenya'da yakalandığı güne kadar ve yakalandıktan önce de, Suriye'den çıkışında da, İmralı Cezaevi'nde de tarzını, temposunu, üslubunu düşürmemiştir. Aslında Önderliğin ortaya koyduğu tarz, üslup, çalışma temposu tarihsel olarak varolan Kürt kapanından çıkma, Kürtleri bu kapandan kurtarıp, özgürlük hareketlerini geliştirme amaçlıdır. Nitekim komploya kadar süren yirmi beş yıllık mücadelede bu tarz bu tempo ortaya konulduğu için özgürlüğüne sevdalı, demokratik değerleri önemli oranda benimsemiş, mücadele eden bir Kürt gerçekliği ortaya çıkarmıştır. Zaten Kürt kapanından çıkmanın en esas yolu da her şeyden önce böyle bir halk gerçekliği yaratmaktır. Belki Önderlik komploda görüldüğü gibi kendini bu kapandan kurtarmamıştır ancak Kürt halkını böyle bir kapandan kurtaracak halk gerçekliğini ortaya çıkarmıştır.

"Gençlik hiçbir şeyden yakınmaz, şuradan, buradan imkan aramaz. Bizzat enerjisi onun en büyük gücüdür, potansiyelidir, imkan yaratma avantajıdır. Dolayısıyla demokratik mücadelede de onun önünde hiçbir güç duramaz. Kendini örgütlediğinde, kendini harekete geçirdiğinde, gençliği herkes dikkate alır, ciddiye alır. Gençlik mücadeleyi geliştirmede dinamizmini devreye soktuğu takdirde herkes gençliğe saygı duyar."

Kürt'ün imkanlarını harekete geçirme yetenekleri zayıftır

Komplonun yeterince bilince çıkarılmaması ve bunun gerektirdiği örgütsel çalışma ve eylemliliğin yaratılmamasının esas nedeni, Kürt halkı üzerinde varolan kapanın anlaşılamaması, komplonun bu kapanla bağının kurulamamasıdır. Komplonun bölgesel ve uluslararası düzeyde Kürtler üzerinde kurulan kapanla bağı çok güçlü kurulabilseydi, komployu her yönüyle bilince çıkarmak, gerçek derinliği ve kapsamında anlamak gerçekleşirdi. Hiç anlaşılmamıştır, hiç bilinmiyor biçiminde bir değerlendirme yapmak da doğru olmaz. Her şeyden önce Önderliğimiz daha Suriye'den çıktığı ilk günlerde bu komplonun neyi amaçladığını ortaya koymuştu. O günden bugüne de sürekli komployu kapsamlı bir biçimde izah etmiştir. Komployu İmralı Savunmaları'nda, AİHM Savunmaları'nda ve görüşme notlarında izah etmiştir. Bu açıdan kadrolarımız ve halkımız açısından komplonun teorik olarak bilinmediği, ortaya konulmadığı söylenemez. Ancak Kürt kapanı gerçeğinin sıradan anlaşılması ve Önderliğin koyduklarının tarihsel derinliğini ve ciddiyetini çok fazla özümsenmemesidir.

Başkan Apo komplonun, *"yetersiz yoldaşlık, vefasız dostluk"* temelinde gerçekleştiğini söylemektedir. Önderlik nefes nefese yürüttüğü çabalara rağmen yetersiz yoldaşlığın bu çabalara gereken katkıyı vermemesi nedeniyle komployla karşılaşıldığını belirtmektedir. Bunun için de kadroların bu gerçeği bilince çıkararak, komplonun gerçekleşmesindeki ahlaki ve vicdani sorumluluğunu duyarak, eskisinden daha fazla bir ciddiyetle, tarzla, tempoyla işlere girişilmesi gerekliliği açıktır. Ne var ki kadrolarımızın ve herkesin yaptığı, daha çok duygusal bir yaklaşım içinde kalmak olmuştur. Komploculara öfkelenilmiştir. Hatta komploculara karşı bir fedai savaş için kararlılık da ortaya çıkmıştır. Fakat Kürt gerçekliğinde varolan, örgütlenme, planlama yapma ve eyleme geçirme gerçeği zaafiyeti yine aşılamamıştır. Tarihte de gördüğümüz gibi Kürt'ün kendi imkanlarını, birikimlerini ortaya çıkarıp, harekete geçirme yetenekleri zayıftır. Sürekli dış egemenlik altında kalması, Kürtlerin bu yönlü yeteneklerini köreltmiştir. Dolayısıyla bütün ezilmişlerde varolan duygusallık, tepkisellik, gerektiğinde yaşamını ortaya koyma söz konusuyken başarı için gerekli olan tarzın, temponun, üslubun zamanını iyi kullanmanın ve işlerini daha iyi yapmak için yoğunlaşmanın ve yaratıcı olmanın zafiyeti mücadele tarihimizde ortaya çıktığı gibi, bütün değerlendirmelere rağmen, komplodan sonra da devam etmiştir. Müthiş bir sübjektivizm, kendine görelik, içinde bulunduğu durumun ihtiyaçlarına göre kendini örgütleyememe ve çalışma tarzını yakalayamama durumunun, yaşanan bu komplodan sonra da devam etmesi, Kürt toplumsal gerçeğinin, birey ve örgüt gerçeğinde yaşanması olarak karşımıza çıkmıştır. Önderliğin binlerce sayfa tutan çözümleme ve değerlendirmelerle Kürt halkının bu konudaki zaaflı yanını giderip, Kürt'ü de çağın sosyal, siyasal, kültürel ihtiyaçlarının gereğine göre yoğurmak istediği bilinmektedir. Özgürlüğe ve demokrasiye kilitlenecek, bunun gereklerini yerine getirecek birey ve örgüt gerçeğini ortaya çıkarma çabalarına rağmen yaşanan pratiğin, hem komplo öncesi hem de komplo sonrası ortaya çıkardığı gibi Kürt gerçeğinde derin olan bu zafiyetin giderilmesi açısından Kürt halkının da, örgütlerinin de bilinçli bireylerinin de daha çok çaba göstermesi gerektiği ortaya çıkmıştır.

Aslında komployu anlayacak, kavrayacak zihniyet de, tarz da, tempo da, üslup da Başkan Apo'da vardır. Başkan Apo'nun tarzına, üslubuna beş on yoldaşı ulaşabilseydi, bu komplo gerçekleşmezdi. Kürt kapanı tümüyle kırılmış olurdu. Bunun altını çizmekte fayda var. Çünkü kadroların elinde her türlü, örgüt, meşru savunma aracı da verildi, para da her türlü imkan da verildi. Bu yönüyle imkanların mücadelenin belli bir düzeyinden sonra Kürdistan halkının özgürlüğünün ve demokrasisini gerçekleştirecek kadar ortaya çıktığını söylemek mümkündür. Eğer verilen bu mücadele başka bir bölgede, coğrafyada olsaydı, ortaya çıkan değerler, imkanlar, örgüt gerçeği, yapılan eylemler, bir halkın özgürlüğünü gerçekleştirmesi açısından yeterli olabilirdi. Ama Kürdistan gerçeği daha farklı bir çabayı gerektiriyor. Ortadoğu gerçeğinin içinde yürütülen Kürdistan özgürlük ve demokrasi mücadelesinin dünyanın diğer coğrafyalarından daha farklı özellikleri vardır. Yalnız coğrafya nedeniyle değil, Kürt halkının yaşadığı tarihsel gerçeklikler nedeniyle de Kürt özgürlük hareketi daha da özgündür. Tarih, Kürt halkının kaderini böyle çizmiştir. Hem zorlukların daha fazla yaşandığı hem de imkanların her bakımdan daha fazla bulunduğu bir mücadelenin yürütüldüğü coğrafyadır. Avantajlarıyla, dezavantajları karşılıklı olarak derin ve fazladır. Belki de ülkemizin coğrafyasının, halkımızın kültürünün güzelliği biraz da bu gerçekle diyalektik bir bağ içinde birbirini tamamlayan olgulardır. Dolayısıyla bu güzelliklerin ya da bu coğrafyada yaşamanın gereklilikleri yerine getirilirse burada yaşamak hak edilebilir. Gereklilikleri yerine getirilmezse de Önderliğin belirttiği gibi, tarihin ve büyük değerlerin cezalandırılması gibi bir durumla karşı karşıya gelinebilir.

Özgür ve iradeli Kürt, egemen güçlerin politikalarına alet olmaz

Açıkça belirtilmesi gereken, komplo Kürt kapanından kaynaklanan ve onun doğal bir sonucu olan gelişmeydi. Kürt kapanından kurtulmayı sağlayacak Kürdistan özgürlük ve demokrasi mücadelesine uygun bir tarz ve tempo Önderlik tarafından yaşamsallaştırılmıştı. Önderliğin bütün mücadele boyunca pratikleştirdiği bu tarz, tempo, üslup tesadüfi bir olgu değildir. Kürdistan devriminin gerektirdiği tarz, üslup, tempodur. Zaten Kürdistan devriminin, Kürdistan koşullarına uygun tarz, tempo, üslup, anlayış, yaklaşım ve ciddiyet ortaya konulduğu için, böyle bir hareket ortaya çıkarılmış ve bunu önderlik yapılabilmiştir. Kürdistan özgürlük devrimine uygun böyle bir tarza sahip olunmasaydı Apocu hareketin tarih sahnesine çıkışıyla kısa sürede tasfiye olması ve etkisiz kalması söz konusu olurdu. Dolayısıyla Kürt kapanı ve Kürdistan gerçekliğine cevap olabilecek tarz ve tempoyla komploya karşı mücadelede verildiği taktirde sonuç alınabilirdi. Ne var ki, Önderliğin tarzı, temposu, üslubu, örgüt anlayışı, halk yaklaşımı, kadroya yaklaşımı, sorunları çözme tarzı; Önderliğin savunmaları ve görüşme notları temelinde yenilenip, örgütün ve kadroların tarzı, üslubu, yaklaşımı haline getirilemediği için komployu boşa çıkarma hareketi zayıf kalmıştır. Belli düzeyde çabalar olmuş, örgüt olarak komplo için kolay bir lokma haline gelmemişiz. Ancak komplocuların; Önderlerini yakalarsak, mücadeleleri geriler ve sonuç alamazlar, biçimindeki düşünceleri ve beklentileri belli düzeyde de sonuca ulaşmıştır.

Önderliğin değerlendirmeleriyle, perspektifleriyle, ortaya koyduğu tutumla komployu boşa çıkaracak, zaman da, imkan da, fırsat da yakalanmıştı. Komplonun hızının yavaşlatılması, Türkiye ortamındaki belli imkanlar, koşullar iyi değerlendirilememiştir. Zaten bu zamanın, varolan fırsatların iyi biçimde değerlendirilip, komplonun yeni bir aşamaya varmasını engelleyecek gelişmeler ortaya çıkaramamak, açıktır ki komployu yeterince kavrayıp, gereklerini yerine getirmemektir. Komplo yeni bir aşamaya gelmişse ve tümüyle sonuca götürülmek isteniyorsa, bunun nedeni komployu anlayıp, ona karşı mücadele edip, gereklerini yerine getirerek, komplocuların başarılı olmayacağı siyasal, sosyal bir durumun ortaya çıkarılamadığı, dolayısıyla komplonun hala büyük bir tehlike olarak sürdüğü ve sürdürülmek istendiği görülmelidir.

– Sistem komplodan bu yana çeşitli şekillerde komployu devam ettirmektedir. Size bu dönemde komplo hangi şekilde sürdürülüyor, buna karşı nasıl mücadele yürütülebilir?

-Açıktır ki, komplonun amaçlarından biri, Ortadoğu'da büyük bir nüfusa ve önemli bir coğrafyaya sahip olan Kürdistan'da iradeli, bölge halklarıyla kardeşçe yaşayan, insanlık açısından eşitlik, özgürlük, demokrasi, barış ve istikrarı amaçlayan bir hareket yerine, dünya dengelerinin kurulduğu Ortadoğu'da kullanılacak işbirlikçi bir hareket yaratılmak istenmesidir. Bunun için de özgür, iradeli bir örgüt, liderlik, halk gerçeği yerine, kendileri için her yere çeki-

lebilecek bir liderlik, bir örgüt, bir halk gerçekliğini sağlama, bölge üzerinde stratejik düzeyde iktidar olan ülkeler için gereklidir. Bu komplo içinde işbirlikçi Kürtlerin de yer alması, komploya her türlü desteği vermeleri, bu hareketten kurtularak, Kürt halkının özlemleri, özgürlük umutlarını sömürerek, yaşamak istemeleriyle bağlantılıdır. Böylece Başkan Apo'yu ve PKK hareketini saf dışı ederek, kullanılmanın ve işbirliğin Kürt gerçeğinde adı ve kimliği olan milliyetçilik, Kürt siyasetinde inisiyatif alma imkanı doğacaktır. Özgür iradeli Kürt, bölgede egemenlik peşinde koşan güçlerin bölge politikaları açısından kullanılmayacak bir güçtür. Bu nedenle hareketin Ortadoğu'da başarılı olarak Kürt halkını özgürlüğe ve demokrasiye kavuşturması ve bu temelde Ortadoğu'da yeni bir tarih başlatılmasını istemeyeceklerdi. Çünkü Kürt sorununda eşitlikçi, özgürlükçü ve demokratik bir çözüm esas olarak da dış güçlerin etkilerinin azalması, halkların kendi iradelerini kendi ellerine alarak, tarihlerine yakışır yeni bir dönem açılması anlamına gelecekti. Komplocular bu coğrafyanın siyasal, sosyal, kültürel denklemlerine uygun bir politikayla gelecek barış, istikrar, kardeşliği getirecek bir dönem açılmasını istemiyorlardı. Çünkü PKK ve Apo'nun başarısı böyle bir Ortadoğu'nun yaratılmasında önemli bir zemindi. Eğer komplo gerçekleşmeseydi giderek halkların iradesine dayanan ve her türlü gericiliği anlamsız hale getiren gelişmeler ortaya çıkacaktı.

Komplonun en önemli nedenlerinden biri buysa, dünya dengeleri açısından en büyük müdahalelerin yapıldığı bu dönemde hareketimizin ve Önderliğin tasfiye edilmesi daha da gerekli görülecektir. Dıştan siyasal baskı yapılması ve bu baskılar temelinde işbirlikçi, ihanetçi bir kesimin ortaya çıkarılması da bu politikanın sonucudur. Böyle bir işbirlikçi, ihanetçi kesimin çıkması, ABD'nin bölgeye müdahalesiyle bağı olduğu gibi, KDP ve YNK'nin uzun süreli çalışmalarının ve PKK'yi özgürlük ve demokrasi çizgisinden, halkçı çizgisinden koparma çabalarının bir sonucu olarak da değerlendirmek gerekir. Nitekim gidip YNK'ye sığınarak, YNK'nin siyasi tezlerinin, yaklaşımlarının propagandacısı haline gelmeleri bununla ilgilidir.

Komplonun mantığı PKK ve Önderliğini etkisizleştirmekti. Şimdi bu çabalar bu defa da örgüt üzerinde devam ettiriliyor. Bir taraftan Önderlik sistemli bir tecrit ve baskı altında tutulurken diğer taraftan örgütün dağıtılması, parçalanması için her türlü gayret sarf edilmektedir. Geçmişte Türk devleti örgüt kiminle ilişkideyse, ekonomik ve siyasi imkanlarını pazarlayarak, Türkiye'yi satarak hareketin bu ilişkilerini ortadan kaldırmak istiyorduysa, bunu bize karşı mücadelenin en önemli bir çalışması haline getirdiyse şimdi de komplo içindeki olan uluslararası güçler ve işbirlikçi Kürtler her türlü imkanlarını kullanarak, örgütün içinde, çevresindeki kesimleri birçok yönde etkileyerek, hareketi daraltma ve kuşatma politikası izlemektedirler. Bunu bugün daha açıkça görüyoruz. Bunun somut ifadesi de Önderliksiz ve KONGRA GEL'siz Kürt siyaseti konseptinin yaşama geçirilmesidir. Bir Amerikalı gazeteci komplonun aşamalarından söz ederken, şimdiki aşamayı Apo'yu ve hareketi siyasi olarak bitirme, daha sonra da fiziki imhaya götürme olarak değerlendirmişti. Şimdi komplonun siyasi olarak Önderliği ve hareketi bitirme içinde olduğunu görüyoruz. Aslında siyasi bitirmeyle, fiziki imhanın iç içe yürütüldüğünü söylemek daha da doğrudur.

Kök kazıma hareketine karşı en iyi cevap ideolojik mücadeleyi sürdürmektir

KDP ve YNK'nin hareketimizin sırtında, ABD'nin ve Türkiye'nin kendi çıkarları için desteklemeleriyle ortaya çıkan imkanları, özellikle ABD'nin bölgeye müdahalesinden sonra hareketimizin tasfiye edilmesine seferber edildiğini söyleyebiliriz. Nitekim komplocular, KDP ve YNK, mevcut siyasal gelişmelerle birlikte çıkarcı ve pragmatist yaklaşan çeşitli Kürt çevrelerini yanına çekerek, bu konuda uluslararası çevreler ve Türkiye devleti içindeki çeşitli kesimleri de kullanarak, hareketi kuşatmak istedikleri görülmektedir. Bu kadar Apo ve PKK düşmanlığı nereden gelmektedir? Aslında Apo düşmanlığının esası dış güçlerden daha fazla da işbirlikçi Kürt kaynaklıdır. Kürt egemen sınıfları halkçı çizginin öncülerine karşı kin ve öfkesini Başkan Apo da dışa vurmaktadırlar. Biz Apo düşmanlığının '70'li yılların başından beri başlatılıp, sürdürüldüğünü biliyoruz. '70'li yıllardaki düşmanlıkla, şimdiki düşmanlık aynı ruh hali içindedir, aynı düzeydedir. '70'lerde de Apocu hareket ve Önderlik etrafında böyle bir tasfiye konsepti uygulanmak isteniyordu. O zaman tabii ki hareketimizin gücü bu düzeyde değildi. Bu nedenle saldırıların çapı ve cephesi daha dardı. '79'da ulusal demokratik güç birliği adı altında, '93'teki gibi hizbi kontraların harekete saldırması gibi, Apocu harekete saldıranlar şimdi mücadelenin gelişmesi ve büyüklüğü karşısında bu defa aynı zihniyet, aynı egemen sınıf refleksiyle, uluslararası gericilikle birleşerek hareketi tasfiye saldırısını sürdürmektedirler. Yapılan saldırının amacı açıktır. Nasıl ki, 12 Eylül askeri darbesi iktidara geldiğinde, Apocuların Kürdistan topraklarında yarattığı tüm etkilerinin kökünü kazıma hareketi başlattıysa, bu konuda gözü kara bir saldırı ve tasfiye hareketi içinde olduysa, şimdi de uluslararası komplo ve onun Kürt dayanakları da aynı biçimde Aponun ve PKK'nin yarattığı ideolojik, düşünsel etkileri, sosyal ve kültürel gelişmeleri ters yüz etmek, bu hareketin ortaya çıkardığı birikimlerin, değerlerin kökünü kazımak istemektedirler. Böylece Kürdistan'da tekrar Kürt egemen sınıf temelli işbirlikçi siyasetin hakimiyetini sağlama ve buna dayanarak da Ortadoğu'da çıkarlarına uygun bir statüko ve ilişki düzeyi belirleme çabası çok açık bir biçimde görülmektedir.

Böyle bir kök kazıma hareketine karşı en iyi cevap her şeyden önce ideolojik mücadeleyi sürdürmektir. Özellikle Önderliğin AİHM Savunmaları'nda, Atina Savunmalarında ve Bir Halkı Savunmak çözümlemelerindeki ideolojik, teorik tezleri benimsemek, bunları halkımıza, dostlara taşımak ve bu temelde pratiğe geçirmektir. İdeolojik saldırılar daha çok milliyetçi tezlerle yapılmaktadır. Diğer taraftan hakim sistemin yaşam tarzı ve zihniyeti büyük bir bombardımanla kadrolara, halkımıza yedirilmeye çalışılmaktadır. Bunlara karşı mücadele her şeyden önce ideolojik olduğu gibi, onların dayattıkları yaşam ve örgüt anlayışına karşı da durmak, Önderliğin ortaya koyduğu tarihin en devrimci örgüt anlayışını ve yaşam anlayışını özümseyip, pratikleştirmektir. Bu komploya karşı en iyi mücadele tarihte bütün ezilenlerin, halkların mücadelesinin sonuçta sistem içerisine girip eklemlenmesini ve onun bir mezhebi haline gelmesi gerçeğini dikkate alarak, mevcut sistemin mezhebi, uzantısı ve eklemlenmiş haline gelmemektir, bu duruma düşmemektir. Komplo biraz da bizlere, niye sistemin dışına çıkıyorsunuz, niye sistemin bir mezhebi haline gelmiyorsunuz dayatmasıdır. Dolayısıyla komplo bizim hareketimizi de sistemin bir parçası, mezhebi haline getirmek için gerçekleştirilmiştir. Dolayısıyla komploya karşı mücadele her şeyden önce tarihteki bütün ezilenlerin, özgürlük ve demokrasi adına çıkanların sistemlerin mezhebi haline gelme kaderini ortadan kaldıracak bir iddiayı her düzeyde yaşamak ve pratikleştirmek olmalıdır. Bunun yaşam ve örgüt anlayışını da kadroda somutlaştırarak, örgüt yaşamında ve mücadelede ortaya koymak gerekmektedir. Komploya karşı mücadelede öncelikle gözetilmesi gereken budur. Yeni paradigmanın esası da budur. Sistemin mezhebi haline gelmemektir. Çünkü Önderliğin ortaya koyduğu düşünce sistemi binyıllardan sonra ortaya çıkan halkların özgürlük paradigmasıdır. Dolayısıyla bunun heyecanını yaşamamız gerekiyor. Bunu derinliğine kavramamız gerekiyor. Her şeyden önce sistemin mezhebi olmamak için Önderliğin belirttiği gibi, cihadı ekberi yani büyük savaşı, nefs savaşını vermek çok önemlidir. Nefs savaşı sistem içerisinde erimeme savaşıdır, mücadele ettiğin güçler karşısında kadronun, örgütünün güçlü tutulma savaşıdır. Ancak böyle bir yaklaşımla komploya karşı mücadele edilebilir, başarıya ulaşılabilir.

Meşru savunma özgürlük ve demokrasi güçlerinin en temel hakkıdır

Şu anda belirli imkanları ele geçirmenin avantajıyla bize karşı yürütülen mücadelenin ve bunun dayandırılmak istendiği milliyetçiliğin bir çıkmaz olduğunu, halklarımıza da çok fazla bir şey kazandırmayacağını, halklarımızın geleceği açısından, tüm Ortadoğu halkları açısından barışın, istikrarın yolunun halkların özgür ve demokratik ilişkisinden ve birliğinden geçtiğini, bu coğrafyanın esas sahipleri olan bütün halkların bu temelde yeni bir Ortadoğu yaratmaktan geçtiğini ortaya koymak gerekiyor. Onlara karşı ideolojik olarak Önderlik çizgisini savunmanın yanında, şu anda Güney Kürdistan'da ortaya çıkan verili imkanların bile, Özgürlük hareketinin mücadelesiyle ortaya çıktığını, Özgürlük mücadelesinin son otuz yılda Kürt gerçeğini getirdiği düzeyle bağlantılı olduğunu ortaya koymak ve kavratmak gerekiyor. Eğer hareketimizin gücü olmasaydı, Kürdistan halkı ayağa kaldırılmasaydı 36. paralel üzerinde on dört yıldır mevcut Kürt örgütlerinin öyle yaşaması ve güç olması mümkün olmazdı. ABD bile Kürtlerle ilişki kurma, onları kendisinin işbirlikçisi haline getirerek, bu düzeyde kullanma ihtiyacını duymazdı. Bizim mücadelemizin Türkiye'yi ve diğer sömürgeci güçleri zorlaması nedeniyle böyle bir ilişkiyi bu düzeyde geliştirme imkanı bulmuştur. Kim Türkiye'yle bir şey almak istiyorsa, Türkiye'yi oyalamak istiyorsa PKK karşıtı, Apo karşıtı olmuştur. Böylelikle Türkiye'yi oyalayarak, Türkiye'nin bu zayıf yanını kullanarak, kendi politikalarını yaşama geçirme imkanını bulmuşlardır. ABD de bu durumu kullanmıştır, Kürt örgütleri de kullanmıştır. Avrupa ve başka güçler de mücadelemizin ortaya çıkardığı birikimin Türkiye üzerinde yarattığı korkuya dayanarak ekonomik ve siyasal çıkar elde etme yoluna gitmişlerdir. Nitekim Condollezza Rice, Türk Dışişleri Bakanı'yla görüşmesinden sonra basının karşısına çıktıklarında, kendisine Türkiye-ABD ilişkileri konusunda sorular yöneltildi. O hemen ilk başta ne kadar PKK'ye karşı olduklarını ortaya koyarak, açıklamalar yaptı. ABD'nin PKK karşıtı olduğunu söyleyerek diğer konuların üstünü örtmeye, Türkiye'yi öyle yatıştırmaya çalıştı. Bu yeni bir politika değildir. Yirmi yıldır birçok gücün kullandığı politikadır.

Bu saldırılara verilecek en etkili cevap bulunduğumuz alanlarda, örgütlü ve güçlü olduğumuz alanlarda bizim örgüt anlayışımızı, siyasi anlayışımızı, eylem anlayışımızı yaşama geçirerek, Kürt halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesinde gelişmeler ortaya çıkarabilmektir. Eğer Türkiye'de örgütlülük geliştirilir ve buna dayanarak mücadele yükseltilip, Türkiye inkarcılıktan vazgeçirilirse, o zaman demokratik zihniyetimiz, örgütlenmemiz, projemiz, hem tüm Kürtler üzerinde hem Ortadoğu'da etkili bir pratikleşme sürecine girer.

Özgürlük ve demokrasi mücadelesi geliştirilirse milliyetçilik ve sistem mezhepleri olan anlayışlar değil, halkların özgürlüğünü, demokrasisini, kardeşliğini, istikrar ve barış sağlayan çizgimiz etkili hale gelir. Böylelikle tüm parçalarda inkarcılığın ortadan kalktığı, Kürt halkının kültürü ve kimliğini özgürce geliştirdiği bir siyasal ortamda, Kürtlerin yaşadığı devletlerin içinde, devlet + demokrasi çizgisi pratikleşerek güç kazanır. Üst toplum olan devletin kendi örgütlü yaşam ve demokrasi anlayışına karşı halkların demokrasisini, özgürlüğünü geliştirerek, bu alanları genişleten, devletin toplum üzerindeki etkinliğini, egemenliğini gerileterek, demokrasinin hem tek tek ülkelerde hem de Ortadoğu'da daha fazla gelişmesini ve bu temelde Avrupa'da gelişen demokrasiye karşı kendi alternatif demokrasisini ortaya çıkararak, gerçek anlamda özgürlük ve demokrasinin ocağı ve çekici coğrafyası haline gelinebilir.

Bunun yanında inkarcı sistem, hareketimizi tasfiye ederek, inkarcılığı yeni biçimde sürdürmek istediği için Kürt halkının özgürlük iradesi olan hareketimizi korumak, komployu boşa çıkarmak, ideolojik, teorik, siyasal ve sosyal projelerimizin demokratik, barışçıl yolda yaşama geçmesini sağlayacak ortama ulaşmak açısından meşru savunma da gündeme gelecektir. Meşru savunma da özgürlük ve demokrasi güçlerinin en temel hakkıdır. İnkar ve imha karşısında bu hakkı kullanmamak asıl olarak insanlığın tarih içinde çıkardığı evrensel hukuk değerleri ve ölçüleri bir yana itmektir. Özgürlük ve demokrasi mücadelesi veren insanlığın ortaya çıkardığı ölçülere ve hukuka layık davranılmamıştır. İnsanlık hukuku esas olarak, egemen sınıfların, zalimlerin, sömürücülerin hukuku değil, insanlığın tarih boyunca yarattığı hukuk önemlidir, bizim bağlı kalacağımız hukuk da odur. Bu nedenle özgürlük ve demokrasi hukukunun gereği köle yaşamı, özgürlüksüz yaşamı reddetmek ve böyle bir yaşamı dayatanlara karşı da meşru savunma vermek varlık gerekçemizdir.

Biz altı yıldır bu komplonun sadece Kürt halkına değil, Türkiye ve Ortadoğu halklarına karşı da yürütülen bir komplo olduğunu vurguladık. Doğru politikanın Kürtlerle sorunu çözerek hem kendilerini güç yapmalarını hem de Ortadoğu'da önemli bir zaafiyet yaratan ve halkları zayıf düşüren Kürt sorununun çözümünün ortadan kalkmasında öncü rol oynamalarını belirttik. Böylelikle yalnız Kürtler değil Türkiye ve Ortadoğu halklarının kazanacağını ısrarla belirttik. Ne var ki, Türkiye bu aklın yolunu tercih edeceğini inkar ve imha siyasetinde ısrar etti. İnkarcılığı yeni biçimde sürdürmenin politikasını oluşturdu. Savaş döneminde olduğu gibi bu defa da bütün ilişkilerini Kürt halkının özgürlük ve demokrasi güçlerini tasfiye etmesi için kullandı. Bu politikaya karşı sağduyulu ve sabırlı olduk. Her şeye rağmen sonuna kadar demokratik çözüm arayışımızı sürdürdük. Ne var ki ortaya koyduğumuz makul talepler altı yıllık gibi bir zaman diliminde ciddi bir karşılık bulmadı. Halkımıza ve Özgürlük hareketimize karşı uygulanan bu inkar ve imha siyaseti karşısında kurbanlık koyun gibi kafamızı uzatmak söz konusu olamazdı. Dolayısıyla gelinen aşamada meşru savunmamızı aktifleştirme gereği ortaya çıkmıştır. Bu altı yıllık süreç barış ve demokrasiyle, çözümle mi sonuçlanacak, yoksa yeni inkarcılık devam mı ettirilecek? Bu durum önümüzdeki iki ayda netleşecektir. Süreç ya tamamen demokratik çözüm yoluna ilerleyecek, Türkiye'de demokratik istikrar ve barış sağlanacaktır ya da inkarcılıktan vazgeçilmediği için doğal olarak Kürt halkının meşru savunması gelişerek sürecektir.

– Önderliğin üzerindeki tecrit ve izolasyona karşı yeni dönemde siyasal, diplomatik ve askeri açıdan ne gibi bir mücadele öngörüyorsunuz?

– Önderliğin üzerinde uygulanan tecrit tamamen Özgürlük hareketini tasfiye etme amaçlıdır. Bunun için de Başkan Apo'dan siyasi olarak kurtulma da vardır. Bunun yanında fiziki olarak, çürütme de mevcut haliyle uygulanmaktadır. İmralı sisteminin bu kadar katı uygulanmasının nedeni, Başkan Apo'nun fiziki ve siyasi imhası sadece Türkiye tarafından değil, birçok güç tarafından istenmesiyle bağlantılıdır. Buna en büyük güç ve destek verenler de yeminli Apo düşmanı olan, sözde bazı Kürtlerdir. Ülkesi için fazla bir şey yapmamış, herhangi bir örgüt içinde yer almış, ama siyasal mücadelede, toplumun eğitilmesinde, bilinçlendirmesinde ve güçlendirilmesinde bir şey elde edememiş mücadele özürlü, yeteneksiz kişilikler Arap'ın zemzem kuyusuna işemesi gibi Apo'ya saldırarak çeşitli çevrelerin sempatisini kazanmak istemektedirler. Nasıl ki, yıllardır PKK ve Apo düşmanlığı siyasi ve ekonomik rant elde etme konusuydu, bugün de PKK ve Apo düşmanlığı aynı amaçla çeşitli güçlere dayanarak yapılmaktadır. Dolayısıyla Başkan Apo'nun tecrit ve izolasyonuna ve bunun genel yürütme biçimi olan İmralı sistemine karşı mücadele çok yönlü olmak durumundadır.

Her şeyden önce Önderliğin ideolojisini topluma yaymak, bu düşüncelerin politikada ve Özgürlük mücadelesinde etkili olmasını sağlayacak çalışmalar içinde olmak, komploya karşı mücadelenin en önemli konusudur. Tabii ki şimdiye kadar Kürt halkı ve hareketimiz Başkan Apo'yu her yerde sahiplendi. Bunu bütün eylemlerinde dillendirdi. Özellikle halkımızın meydanlarda, yürüyüşlerde Başkan Apo'ya sahip çıkması, gençliğin ve kadının Başkan Apo'nun yolunda ısrarla yürümeleri, büyük sahiplenişleri dün olduğu gibi, bugün de İmralı sistemine ve tecridine karşı önemli bir mücadele kaynağı ve zeminidir. Başkan Apo'ya sahiplenme, siyasi olmanın yanında ahlaki bir sorundur. Komplo döneminde onlarca arkadaşımızın, halkımızın kendini diri diri yakması gerçeği karşısında bizlere düşen Önderliğe bu çerçevede sahiplenerek bu değerlerimize layık olmaktır. Önderliğin tecridine ve İmralı sistemine karşı mücadelenin öncüleri ve yol göstericileri onlardır. Bugün mücadele tarzının, Önderliğe bağlılığın ölçüsü onlardır. Dolayısıyla, görev onların tarzı ve sorumluluk duygusuyla Aposuz ve KONGRA GEL'siz çözüm politikalarına karşı halkı örgütlemek, mücadeleye geçirmektir. Komplonun amacı böyle bir yaklaşım ve mücadeleyle boşa çıkarılır. Zaten İmralı sisteminin ve tecridinin amacı KONGRA GEL'siz ve Aposuz çözüm arayışlarının başarıya ulaşmasını sağlamaktır. Eğer başarılırsa o zaman tecrit amacına ulaşacak, Önderlik siyasi olarak öldürülmüş olacaktır. Tabii ki, Önderlik için en büyük ölüm siyasi ölümdür. Ortaya koyduğu direniş de, düşünce gücü de kendisine karşı yürütülen bu kök kazıma hareketi ve siyasi ölümü boşa çıkarmaya yöneliktir. Bugüne kadar ortaya koyduğu düşünce gücü ve yarattığı ürünlerle bu tecridin istediği amaca ulaşmasına fırsat vermemiştir. Bizim görevimiz de Önderliğin yarattığı bu mücadele zeminini iyi değerlendirerek, Önderlik dört duvar içinde olsa bile onun düşüncesini, politikasını yaşamda en etkin hale getirmektir. Eğer özgürlük mücadelesi İmralı koşullarının düzeltilmesi, Önderliğin serbest bırakılması mücadelesi, böyle bir mücadeleyle, yaklaşımla yan yana paralel yürütülürse, hiçbirini ihmal etmeden bu yaklaşımı bütünüyle, bütün tutumumuza, davranışımıza yansıtırsak o zaman sonuç da alabiliriz.

Tecride karşı en iyi mücadele Önderliği mücadelede, örgütte ve yaşamda pratikleştirerek gerçekleştirebiliriz. Önderliği her an yaşamak siyasi nedenleri bir yana, hepimizin ahlaki ve vicdani borcudur. Zaten bunu yaptığımız takdirde Önderliği özgürlüğe kavuşturma mücadelesi de başarıyla yürür. Önderliğe sahiplenme eylemleri daha da güçlenir, etkili hale gelir. Çünkü Önderliği sahiplenme eylemleri, örgütlenmesi tecride karşı mücadele programı ancak Önderliğin çizgisinde halkımızın örgütlenmesi, eylemliliği güçlenirse gerçekleşir. Bunlar birbirinden kopmaz bir bütündür.

Bu temelde 15 Şubat'a karşı gösterilecek tepki ve Newroz'a giden süreç de ve sonrasında halkımızın demokratik eylemlerini kitlesel biçimde yükseltmesi yaşamsal önemdedir. Eğer 8 Martlar ve Newroz güçlü geçerse, Newroz'da doruğa çıkacak özgürlük ve demokrasi talepleri kitle gücüyle etkili kılınırsa, Aposuz ve KONGRA GEL'siz çözüm önerenlere, Apo'yu ve KONGRA GEL'i Kürt siyasetinde tasfiye etmeyi, kökünü kazımayı düşünenlere büyük darbe olacak ve bu temelde de Newroz'dan itibaren Önderliğin özgürlüğü ve Kürt halkının özgürlüğü için mücadele gelişecektir. Kürt halkının özgürlüğüyle, Önderliğin özgürlüğü arasında birebir bağ vardır. Kürt sorununun çözümüyle Önderliğin özgürlüğü arasında birebir bağ vardır. Önderlik üzerindeki tecrit, izolasyon ve saldırılar inkarcı politikanın uzantısıdır. Eğer mücadeleyle bu inkarcılık kırılır, Kürt sorununun demokratik çözümünde Türkiye belli bir adım atmaya yöneltilebilirse, bu yönlü zihniyet değişikliği ortaya çıkarsa, Önderliğin özgürlüğü de gerçekleşecektir. Önderliğin özgürlüğü açısından geliştirilecek mücadele ve İmralı sistemine, tecride geri adım attırma da esas olarak Kürt sorununun çözümünde zihniyet değişikliği yolunda çok önemli bir adım attırma olacaktır.

Önderliğe sahiplenme sözle olmaz, mücadeleye katılmakla olur

Diplomatik alandaki mücadele de Kürt halkının özgürlüğüyle Önderliğin özgürlüğünün iç içe olduğu diyalektik bağ içinde sürdürülecektir. Özellikle Önderliğin uluslararası dostları ve dost potansiyelleri çok fazladır. Günümüzde ezilen, sömürülen, baskı altında tutulan halkların en devrimci sesi Başkan Apo'dur. Bu yönlü mücadelelerin en büyük yoldaşı Başkan Apodur. Başkan Apo İmralı'daki yaşamıyla, mücadelesiyle yalnız Kürt halkının mücadelesini değil, bütün halkların özgürlük ve demokrasi mücadelesini vermektedir. Tarihte sürdürülen tüm özgürlük ve demokrasi mücadelelerine layık olmak için derin bir sorumluluk duygusuyla çalışmalarını yürütmektedir. Başkan Aponun düşünceleri tamamen halkların sesidir. Hem halkların yürüttüğü tüm özgürlük ve demokrasi mücadelelerinin birikimini temsil etmektedir hem de bu birikimin başarıya nasıl ulaşacağının bilincini temsil etmektedir. Eğer Önderlik diğer halklara, toplumsal kesimlere iyi taşınırsa, halkların tarihinin değişeceğini söyleyebiliriz. Yeni paradigmanın esas olarak da halkların kaderini, tarihini değiştirme düşüncesi olmaktadır. Dolayısıyla Önderliğin düşüncelerini tanıtma, bu konuda demokratik güçlerin ve halkların desteğini alma önemli bir diplomatik görevdir. Eğer diplomasimiz iyi çalışırsa Önderliğin kişiliğini ve düşüncelerini iyi tanıtabilirse özellikle halkların ortaya çıkardığı örgütlenmelere bunu iyi yansıtabilirse, diplomasi daha da gelişerek, Önderliğin tecrit ve izolasyonunda önemli bir mücadele bileşeni haline geleceğini söyleyebiliriz.

Uluslararası güçler, Türkiye ve birçok çevre Önderliğimizi olumsuz tanıtmak için büyük çaba göstermektedirler. Ellerinde büyük imkanlar bulunduğu için bu konuda belli mesafeler de almışlardır. Bu açıdan diplomatik çalışmalarla bunu boşa çıkarmak önemlidir. Çünkü KONGRA GEL'siz ve Önderliksiz çözüm ya da Önderliğin ideolojik ve siyasi düşüncelerinin kökünü kazıma böyle bir uluslararası kuşatmayla da gerçekleştirilmek isteniyor. Bu açıdan mücadeleyi uluslararası boyutuyla, çok iyi planlanmış ve örgütlenmiş biçimde gerçekleştirmek gerekir. Kürt halkının özgürlük mücadelesinin önemli bir diplomatik potansiyeli vardır. Kürt halkının özgürlük mücadelesi bugün daha da güncelleşmiş durumdadır. Giderek Kürt sorunu Ortadoğu'da ve dünyada daha fazla dile gelecektir. Bu ortam aynı zamanda Önderliğin özgürlüğü için mücadele etme ve bunu diplomasi alanında da dillendirme, Önderliğin siyasi ve fiziki imhasına karşı geliştirilecek direnişte önemli güç kaynağı olacak ve yeni imkanlar ortaya çıkaracaktır.

– Gençliğin 15 Şubat uluslararası komplosuna karşı mücadelede yeri ne olmalıdır? Bu konuda gençliğe ne gibi çağrılar yapabilirsiniz?

– Kürt gençliği Başkan Apo'ya çok şey borçludur. Tarih boyunca hedefsiz yaşayan Kürt gençliğine yalnız Kürt halkının özgürlük ve demokrasi hedefi değil, genel anlamda bir özgür ve demokratik yaşam hedefi ortaya koymuştur. Gençlik her zaman için özgürlük ve demokrasi mücadelelerine sıcak yaklaşmıştır. Yalnız kendi ülkesindeki özgürlük ve demokrasi mücadelesine değil, dünyadaki özgürlük ve demokrasi mücadelelerine karşı da gençlik duyarlı olmuştur. Kürt gençliği bugün büyük bir dinamizmi yaşıyorsa, düşüncede, duyguda, amaçta, örgütlenmede önemli imkanlara kavuşmuşsa, bunun Başkan Apo'nun bilinçli çabasıyla olduğu bilinmelidir. Gençliğe her zaman ayrı bir önem vermiştir. Bir halk, bir toplum gençliğini kazandığı takdirde, gençliğini harekete geçirdiği takdirde sonuç alabilir. Gençliği

"Gençlik hiçbir şeyden yakınmaz, şuradan, buradan imkan aramaz. Bizzat enerjisi onun en büyük gücüdür, potansiyelidir, imkan yaratma avantajıdır. Dolayısıyla demokratik mücadelede de onun önünde hiçbir güç duramaz. Kendini örgütlediğinde, kendini harekete geçirdiğinde, gençliği herkes dikkate alır, ciddiye alır. Gençlik mücadeleyi geliştirmede dinamizmini devreye soktuğu takdirde herkes gençliğe saygı duyar."

örgütlülüğü ve eylemliliğine katmayan hiçbir hareket büyük başarılar elde edemez. Eğer ulaşılmak istenen amaç büyük bir mücadeleyi gerektiriyorsa, karşı güçleri önemli düzeyde geriletip, onlarda bir zihniyet değişikliği yaratmayı amaçlıyorsa, bu özellikteki bir mücadelede gençliğin rolü belirleyicidir. Böyle bir rolün üstlenip, üstlenmeyeceği gençliğin mücadeleye ne kadar katıldığı, ne kadar etkin olduğuyla izah edilebilir.

Bugün mücadele iki cephede sürmektedir. Bir, demokratik siyasal mücadele alanı, bir de meşru savunma alanında sürmektedir. Meşru savunma alanı özellikle de tamamen gençliğin katılımıyla geliştirilebilecek, ilerletilebilecek bir alandır. Meşru savunma deyince, ilk akla gelen gençliktir. Bu açıdan komploya karşı mücadele ve Önderliğin özgürlüğünü sağlama mücadelesinde, gençliğin özellikle meşru savunma hareketine katılması, dün olduğu gibi bugün de çok önemlidir. Meşru savunmanın yükseltilmesinin gündemde olduğu bu süreçte gerillanın kararlılığını ve mücadele azmini sağlamasında belirleyici olan gençliğin tekrar daha etkin bir biçimde devreye girmesi gerekmektedir. Özellikle çeşitli güçlerin, bu hareketin meşru savunma gücünün zayıfladığını iddia etmesi karşısında gençlik buna kitlesel katılımlar göstererek cevap vermelidir. Özellikle önümüzdeki üç ayın aynı zamanda bir eylemlilik kampanyası değil, bir katılım kampanyası haline getirilmesi gerekir. Gençlik rolünü bu dönemde ne kadar meşru savunmaya katılırsa o kadar oynayacaktır.

Gençliğin siyasetteki ağırlığı da ancak böyle gerçekleştirilebilir. Eğer bugün gençliğin siyasal alanda bir ağırlığı varsa, yakın zamana kadar sıcak süren gerillaya yoğun katılması nedeniyledir. Gençlik varolan itibarını böyle kazandı. Toplumdaki saygınlık ve etkinliği böyle kazandı. İmhacı ve inkarcı güçler karşısında yeniden daha etkin biçimde meşru savunmanın devreye sokulması sorumluluğu vardır. Bu açıdan gençlik ne kadar katılım gösterirse o kadar etkinliğini dün olduğu gibi bugün de devam ettirecektir. Eğer meşru savunmaya katılımlar zayıflarsa, gençliğin toplumdaki ağırlığı da etkisi de sınırlanır. Bugün mevcut olan otoritesi yıpranmaya uğrayabilir. Bunun da bilinciyle kısa sürede meşru savunmaya katılımları örgütleyip, bırakılım yüzlercesini, binlercesinin özgürlük dağlarına, meşru savunma güçlerine koşması gerekecektir.

Özgürlük dağlarının gerçek sahipleri gençlerdir

Gençlik hiçbir şeyden yakınmaz, şuradan, buradan imkan aramaz. Bizzat enerjisi onun en büyük gücüdür, potansiyelidir, imkan yaratma avantajıdır. Dolayısıyla demokratik mücadelede de onun önünde hiçbir güç duramaz. Kendini örgütlediğinde, kendini harekete geçirdiğinde, gençliği herkes dikkate alır, ciddiye alır. Gençlik mücadeleyi geliştirmede dinamizmini devreye soktuğu takdirde herkes gençliğe saygı duyar. Mücadelenin olmadığı eski dönemlerde gençlik haylaz, yaramaz, haddini bilmez, cahil olarak görülürdü. Ama ne zaman mücadeleye aktif biçimde katıldı o zaman gençlik için bırakalım bu sözleri söylemeyi, toplumun bütün kesimlerinde saygı duyulan, sevilen ve sıcak biçimde bağrına basılan bir toplumsal kesim haline geldi.

Gençlik Önderliğe karşı yürütülen komplo sürecinde 15 Şubat öncesi ve sonrası Önderliğe sahiplenmede örnek bir tutum ve eylem içinde oldu. Geçen altı yıllık süreçte de kadınla birlikte Önderliğe en fazla sahiplenen toplumsal kesim oldu. Eğer gençlik ve kadın olmasaydı, bugün Apo'suz ve KONGRA GEL'siz çözüm arayışları daha da güçlü olurdu. Apoyu siyasi ve fiziki olarak öldürme planları daha da hızlanırdı. Bu açıdan gençliğin geçmiş dönemdeki mücadelesi bu planları tümüyle başarılı olmasının önünde önemli bir baraj oldu. Gençliğin bundan sonra da bu barajı oluşturması gerekiyor. Bugün tasfiyeyi önleyecek en önemli mücadele aracı meşru savunmaysa, meşru savunmanın devreye girmesi gerekiyorsa, tasfiyeye karşı baraj olmak da meşru savunmanın yoğun katılımlarla etkili hale getirilmesiyle olacaktır. Bütün dünyaya bu halkın meşru savunma gücünün kırılmadığını, inkar ve imha siyasetinin kolaylıkla gerçekleşmeyeceğini göstermemiz gerekmektedir.

Gençlik tarih boyunca her zaman yeni düşüncelerin militanı olmuştur. Bu açıdan Önderliğin özgürlük ve demokrasi çizgisini, tarihin bu en büyük devrimci düşüncesini, gençlik yaşamında, örgütlenmesinde, duygusunda, düşüncesinde somutlaştırmalıdır. Önderliğin yaşadığı coşkuyu, heyecanı, geleceğe karşı sorumluluk duygusunu ve geçmişi kazanma heyecanını kendi pratiğinde güçlü biçimde gösterilmelidir. Bu bakımdan nasıl ki, Apocu hareket ilk ideolojik dönemde başarıyı gençliğin güçlü katılımı ve ideolojik heyecanıyla, enerjisini bu ideolojik heyecana katmasıyla kazandıysa, gençlik bugün de Önderliğin geliştirdiği düşünceleri, demokratik ekolojik cinsiyet özgürlükçü yaşam projesini sahiplenme, bunu başta gençlik olmak üzere tüm topluma yayma sorumluluğu ile karşı karşıyadır. Dolayısıyla gençlik en temel olarak da düşünce ve eylem alanında dinamizm rolü olduğunu bilmelidir. Düşüncede ve eylemdeki bu dinamizmini özellikle önümüzdeki üç ayda etkin bir biçimde ortaya koymalıdır. Bütün saldırıların ve tasfiye konseptlerinin beklentilerini boşa çıkarmalıdır.

Önderliğe sahiplenme sadece sözle olmaz, en fazla da mücadeleye katılmakla olur. Gençlik demek mücadelenin en zorlu yerlerine katılmak demektir, mücadelenin en ağır yükünü kaldırmak demektir, mücadelenin en büyük fedakarlığını gösteren toplumsal kesim demektir. Gençlik zaten gençlik olma özelliğini, gücünü, otoritesini bunlardan almaktadır. Dolayısıyla gençlik avantajlı yanlarını, örgüt, siyaset ve eylem gücüne dönüştürmesini bilmelidir. Özgürlük dağlarının gerçek sahipleri gençlerdir. Gençler özgürlük dağlarıyla birleştiğinde gerçek kişiliğine ve kimliğine kavuşmaktadır. Sistem tarafından hizmete koşturulmak istenen, çürütülmek istenen, enerjisi kırılmak istenen gençlik, özgürlük dağlarıyla bütünleşerek tüm bu hesapları boşa çıkarır. Bugün gençliğin yozlaştırılmasından bahsediyoruz her yerde. Bu konudaki özel savaşlardan, özel politikalardan bahsediyoruz. Bu belirlemeler doğrudur, ama bunu boşa çıkaracak imkanlar vardır. Eğer gençliğimiz meşru savunma alanlarına koşarsa, özgürlük dağlarımızla bütünleşirse, kim ne kadar gençlikle oynarsa oynasın, gençliği yanına çeksin, bozsun, yozlaştırsın amacına ulaşamaz. Gençlik meşru savunma güçleriyle birleştiğinde bu temelde halkın eyleminin önünü açıp, demokrasi ve özgürlüğün güvencesi olduğunda o tür politikalar bugün etkin görünse de, gençliğin bu tutumuyla daha baştan boşa çıkarılmış demektir.

Bütün gençliği bu bilinçle, bu üç aylık süreçte Önderlik ve özgürlük hareketiyle daha fazla bütünleşmeye, demokratik serhildanı yükseltmeye, bu demokratik serhildanda ortaya çıkacak gençlik enerjisini ve coşkusunu özgürlük dağlarına akıtmaya çağırıyoruz. Halkımıza da, Önderliğimize de bağlılığın gereği budur, yapılması gereken de budur.

ABDULLAH ÖCALAN

KADININ VARLIĞI BAŞLI BAŞINA BİR ESİN KAYNAĞI VE YAŞAM GÜCÜDÜR

Bütün dönemlerin en güçlü özgür yaşam şansını elde ediyoruz. Birçok gelişmeyi anlamlı bulurken, öyle sanıyorum ki, bu aynı zamanda sizin de gelişmenizin en anlamlı, hatta en özlü ifadesidir. Kendi yaşam ve başarma deneyimlerime dayanarak söyleyebilirim ki, gelişmelerimiz gerçek bir kazanımdır. Aynı zamanda çok değişik özgünlük ve ustalık isteyen böyle birçok savaşımın benzer kuralları vardır. Genellikle birbirine benzerler. Ama sizin gerçekliğinizin çözümü ve bunun savaşımla geliştirilmesi, gerek kendi toplumsal gerçeğiniz gerekse genelde kadın özgürlüğünde fazla deneyimin olmaması nedeniyle özgündür ve çok zorlu bir savaştır. Aslında siz de kendinizi yeni yeni buluyorsunuz. "Kimiz, nereye gidiyoruz, nasıl yaşayacağız?" sorularını kendinize yeni yeni soruyorsunuz. En iyisi de bu oluyor.

Benim eskiden bir merakım vardı. Biliyorsunuz, kendi arkadaşlarımı seçmeye ve geliştirmeye çok dikkat ederim. Sanıyorum benim kadar arkadaşlık arayışı içerisinde olan kimse yoktur. Tarihteki o Gılgamış Destanı'nın bir arkadaşlık öyküsü var. Bu çok tuhaf ve çok da derin bir arayıştır. İşte sizlerle arkadaşlığı da bu temelde aramak gerekir. Öncelikle derin bir arayış gereklidir. Bir arkadaşlık arayışı içindeyiz. Yani binlerce yıldan beri çok köhne, bana göre reddedilmesi gereken ilişki, yaşam felsefesi, siyaseti, geleneği ve ahlakı yerine yeni bir somutluk kazandırmaya çalışıyoruz.

Münafıklığın ya da günün deyişiyle provokatörlerin saldırıları, aslında binyıldır kurulan bu ilişki düzenlerinde bir gedik açmamızdan kaynaklanmaktadır ve bunun için kıyamet koparıyorlar. Tıpkı birçok önemli devrimde söz konusu olduğu gibi. Tarih biraz incelenirse, bunlar "düzen elden gidiyor, ahlak elden gidiyor" diye kıyameti koparırlar. İşte bunun böyle bir benzeriyle karşı karşıyayız. Tabii düşüncede bile sizin için bir özgürlük imkanı açmak o kadar kolay değildir. Bunun hikayesini, biraz kendi çözümlememi yaparak anlattım. Özellikle aile ve geleneklere göre olmamaya, yine topluma göre olmamaya büyük özen gösterdim. Bunları hep tehlike olarak gördüm ve onu biraz açığa vurdum. Onun yerine yeni tarzda bir ilişki arayışını geliştirerek bir ilişkinin nasıl olması gerektiğine göre cevaplandırmak, hala üzerinde önemle durduğumuz bir husustur ve bana göre bu hakim olan anlayışa göre hala yakıcı bir sorun durumundadır.

İnsanın kendisini kendisinden koruması sanıldığı kadar kolay değildir

Şunu söylemeye çalışıyorum: En özgür olanı bulmaya çalışırken anlamak ve örgütlemek, devrimci faaliyetimizin en hassas bir kısmını oluşturmaktadır. Sanıldığından daha fazla hareket olarak veya kendim ruhu anlamaya ve duymaya büyük özen ve çaba gösteriyorum. Çoğunuzun bunu öyle fazla kavradığını sanmıyorum. Ama benim arayışım çok güçlü ve çok değişiktir; "nasıl yaşamalı" sorusunu muazzam irdeleyen yaklaşımı esas alan bir arayıştır. Genelde "kadınsız yaşanmaz" gibi sözler çok söylenir. Benimki biraz daha değişiktir. Evet, o belirleme her ne kadar bir gerçeği ifade ediyorsa da, mevcut kadınla yaşamak da bir diğeri kadar zordur. Büyük bir ikilem içindeyiz. Bu benim için çok büyük ve cevaplandırılması zor bir sorudur. İkilem altında, olağanüstü zayıf, köleliğe batmış, ruhu ucuz duygularda boğan, yücelme ve güçlenme yerine kendi içini boğuntuya getiren çok zavallıca yaklaşımlar bana göre gerçek tehlikedir. İradeniz dışında da olsa, ağırlıklı olarak yansıttığınız şey budur. Bunun üzerine çok kötü egemenlik ve yaşam hesapları kurulmuş. Bu büyük bir tehlikedir, çünkü bizim ruhumuzu da bozar.

Birçok arkadaş neden engin olamıyor, neden büyük bir ruha sahip olamıyor? Bence bu noktada kendini kaybetme var. Bunu görebiliyor musunuz? Tabii sayıya da vurulamaz ve nitelik daha önemlidir. Dünya nizamı mı veya gerçekliğiniz mi desem, ben ancak bu kadar uzanabiliyorum. En değme erkeğin uzandığı bir veya birkaç kadındır. Uzanır, ama nasıl uzanır? Ya bir kocakarıdır ya bir gayri meşru ve düşkündür. Bundan başka yaklaşım gücü ve tarzı var mı? Gayri meşru diye tabir ettiğimiz veya çok hafif karakterde, çok düşüren, çok bitmiş bir karı-koca ilişkisi acaba doğru olabilir mi? Acaba bu yaklaşım kendi özgülümüzde her şeyi elimizden almıyor mu? Bu, cüceliğimizin gerçek bir nedeni değil mi?

Yaşam gerçeğine bakıldığında, güçsüzlüğün ana kaynağı budur diyorum. Böyle bir yaklaşım yerine, ben denemeye çalıştığım bir yaklaşımla temel aile, ana, eş, birçok kadın ve ilişki kavramına biraz değişik bir anlamda yönelmek istedim. Bu tür bir ilişkiyi ruhuma fazla bağlamadım; ama bağladığımda da, onun özgürlüğünü esas almaya çalıştım. Bunlardan kendimi ortaya çıkararak kendi özümü buldum. Hala çok güçlü bir konumda olduğum söylenebilir. Fakat en büyük korkum ve endişem, bu konuda hata yapmak, seviyesizleşmek ve inkarcı olmaktır. Tabii bu size belki fazla anlaşılır gelmez, ama ben kendi kişilik yönetimimi sürdürüyorum. Kendimi yönetmem de öyle sandığınız kadar kolay değil. Sizler konusunda da kendimi yönetmek öyle sandığınız kadar kolay olmuyor. Sultanları düşünün; peygamberleri, hatta her türlü zengini düşünün. Adamlar bir güce ya da iktidara kavuştuklarında ilk yaptıkları iş, emre koşturulmuş birçok kadını ya güçle ya da parayla kendi tekelleri altına almaktır. Bu, hemen her türlü yükselen kişilikte açığa çıkan ve bizde de kendini rahatlıkla ele veren bir eğilimdir. Bu, bir yerde önlenemez bir insan güdüsü oluyor. Güçlendin mi, güç sahibi oldun mu, dayatacağın bir sınıf ve cins eğilimi ortaya çıkıyor. Egemen sömürücü sınıf olma, cins olma durumu da böyle başlar. İşte bu büyük uygarlık gelişimi, sınıflı uygarlık, sınıflı toplumun gelişmesi anlamında, beni de etkisi altına alabilirdi. Etkisi altına almaması için eşitlik ve özgürlük savaşına ihtiyaç vardı ve ben biraz bunu gözetmeye çalıştım.

Yaşayan bilir. Sınıflı toplum veya ezen ve ezilen halk, ulus ve cins ayrımını ne kadar çözeceğiz ve ne kadar gerçek bir sosyalist gelişmeye dönüştüreceğiz? Bunun için mücadele verilecek. Kendimi kendimden korumak sandığınız kadar kolay olmadı. Kendimi gücün bozucu, yine maddi zenginlik gücünün bozucu etkilerinden koruyabilmem kolay değil. İşte belki de en büyük zorluk buradadır. Yani kendimi kadın konusunda, özellikle onun bozucu etkisinden kurtarmam en büyük eylemim olmuştur denilebilir. Zaafıyla, köleliğiyle, egemenliğiyle ve bilinen birçok yaklaşım yoluyla kendini zayıflatmamak çok önemlidir. Tam tersine, doğru bir diyalogu ve tanışmayı gerçekleştirmek oldukça özgün ve dikkat çekicidir. Bu belki de kendine göre eşine ender rastlanan bir yaklaşımdır. Bu kadar olumsuzluğun yaşandığı bir toplum gerçeğinde, tabii öncelikle ihtiyaç duyulan şey özgür bir tartışma ortamıdır. Bunu tespit etmek hiç de zor değildir. Nitekim dikkat edilirse, tanışmanın tartışma seviyesinde kalmasına, birbirini anlamaya, sorgulamaya, eleştirmeye ve birlikte yaşamanın özgür ifadesini kararlaştırmaya kendimi hasretmem çok önemlidir. Saldırı ve çeşitli tepkiler de tam bu noktada karşımıza çıkıyor.

Bireyselleştirme, mülkleştirme ve sınıflı toplumun hastalıklarıyla ortamı düzene dönüştürme kendini amansız gösteren, ama buna rağmen bizim de amansız bir mücadeleyle aşmaya çalıştığımız ve herkesin yakıcı bir biçimde yaşadığı bir durumdur. Bu anlamda çok ciddi bir iç mücadele yaşıyoruz. Gücünüz varsa, bu mücadelede hem yerinizi tutar hem de başarı sağlarsınız. Yaşam öykümü anlatırken bu hususları açtım. Siz bunun uç noktalarını doğru yakalayarak geliştirmelisiniz. Çünkü sizi oldukça etkilediğim ortaya çıkıyor. Bütünüyle yaşamınızın adanması söz konusudur. Sizleri kesinlikle basite almamak gerekir. Buna bağlı olarak sizi basite aldırmamak da önemlidir. Bunların tarihi sorumluluğu var. Sizi ucuz harcamak, egemen düzene bulaştırmak, egemenliğe ve hatta kendi zayıflıklarınıza kurban etmek çok yazık olur.

Kadının, güç kaynağı anlamında bazı özellikleri olduğu kanısındayım. Zaten onu sürekli açmaya çalışıyoruz. Kadının gücünü açığa çıkarmak, özgünlüğünü ve kimliğini ortaya çıkarmak bende bir tutkudur. Soruna yaklaşırken temel eğilimim, mal etmekten ziyade açığa çıkarmaktır. Herkesin bir hazzı ve anlayışı var. Benimki de işte böyle gelişiyor. Dikkat edin: Ben kadınla yaşıyorum, ama yaşadığım kadın veya kadınlık, kimliğine böyle kavuşan bir kadınlıktır. Bu, oldukça ağır basan bir yaşam özelliğimdir ve yaşamı da ancak böyle idare edebiliyorum. Maalesef bu temelde tutkusu olan hemen hiç kimse yoktur. Kendi kadın arayışınızı ve onun kimliğini böyle açığa çıkarmada, "kimdir, nereden geliyor ve nereye gidecek, nasıl yaşıyor ve nasıl yaşamalı?" soruları temelinde hemen her yönüyle sorgulamaya ve dile kavuşturmaya dikkat ederseniz siz de farklılaşırsınız. O farkı ortaya çıkarmak bende çok güçlü seyreden bir yaşam eğilimidir.

Zayıfın bağlanışı egemenin hükmedişinden daha tehlikelidir

Kendinizi yorumlamaya çalışırken şu soruları sorun: Sizi buraya getiren ruh nedir, buna kim yol açtı? Sizi fedakarlık ve cesaret göstermeye ve tamamen bilinçli olmaya zorlayan bu yaşam önünüze nasıl konuldu? Eskiden evinin eşiğinden bir adım dahi ileri atamayacak olan genç kız, nasıl oldu da bu dağları ve ülkeleri aşa aşa bir yerlere ulaşmaya çalışıyor? Bunlar son derece hayati sorulardır. Kadın nereye götürülmek istendi? Özgürlük tutkunuz gelişiyor, bu tutkunuz nasıl sonuçlanacak? Benim tutkum çok açıktır; sınırsız bir özgürleştirmeyi gözetiyorum. Kadına biraz dayattığım yaklaşım, bütün sınıflı toplumlardan adeta intikam alma biçiminde bir yaklaşımdır. Aslında bu, devrimci yaklaşımı da aşıyor, tipik bir sanatsal yaklaşımdır. Seviyeniz her ne kadar kaldırmasa da, benimki bir sanat tutkusudur. Herkes kadını şöyle çizer: "Kadını şöyle seslendirin, kadın şöyle oynar, şöyle seslenir." Benimki de biraz böyledir.

Bu başkaldırı nereye kadar gider? Ne kadar söylem gücü, irade gücü olabiliyor? Biz bunun adeta sanatsal rolünü oynuyoruz. Malzemeniz çürük olabilir, kırılıp dökülebilirsiniz; ama yine de böyle bir sanatın konusu olmaya değiyorsunuz. Belirttiğim gibi, bunu işlerken tarihten, ezen ezilen ilişkisinden biraz intikam alıyoruz, her türlü tutsaklıktan intikam alıyoruz. Bende büyük özgürlük eğilimi var. Hangi tarihsel eğilime benzetiyorsanız benzetin; bunun güdü mü, tarihi bir eğilim mi olduğunu anlamak gerekir. Bu mutlaka güdünün yücelmesidir, tabii özgürlük mücadelesinin yansımış ifadesidir ve kendi gücümü de bu konuda çok anlamlı kullanmaya çalışıyorum.

Dikkat edin: Ucuz hayranlıklara öfke duyarım. Bu benim güzellik anlayışımla bağdaşmaz. Seviyesiz bağlılıklardan da nefret ederim. Zayıfın bana bağlanışı, egemenin hükmedişinden daha tehlikelidir. Bir zalim beni ne kadar egemenliği altına alırsa ve ben bundan ne kadar büyük bir rahatsızlık duyarsam, bir zayıfın ve özellikle zayıf bir kadının bana bağlanışından da o kadar rahatsız olur ve tepki duyarım. Bilinçsiz, ucuz, duygusal, dar ve güdüsel sınırlar içerisindeki bağlılıkları bir sanatkar gözüyle bir hiç değerinde görürüm. Güçlü bağlanışa yol açabilecek miyiz? Tabii bunun için de büyük estetik değer olmaya ihtiyaç vardır. Özellikle şimdi herkes kendini beğendirmeye çalışır ve bu doğaldır. Ben de beğenmek ve beğenilmek isterim. "Herkesin bir güzellik anlayışı var" denilir; benimki de biraz böyledir.

Kendi öykümde dile getirdim; herkes benim özellikle kadın tarafından kolay beğenilmeyeceğimi söylüyordu. Bu, herhalde düzen ölçülerine göre oluyor. En zavallı biri olduğum söylenebilir. Durumum yürekler acısıydı. Zaten bu duruma duyduğum büyük tepki kendi beğeni düzeyimi ortaya çıkardı. Şu anda gerçek anlamda düzen dahilindeki beğeni düzeylerini en çok zorlayan kişi durumundayım. Resmi düzeni de, gayri resmi düzeni de çok zorladığım ortadadır. Bunun bir parçası ve uzantısı olarak size karşı da durumum böyledir. Kendimi aktör gibi sunmuyorum. Ama siz de farkındasınız ki, kendine göre düzeyini büyük bir incelikle sürdüren biri konumundayım. Bu, saygıyla da bağlantılıdır. Genelde yoldaşlar, özelde kadın yoldaşlar topluluğuna karşı duruş şeklimi ayarlamak ve beğeni düzeyimi geliştirmek, sanıldığının aksine, büyük özen ve özveri gerektirir. Dikkat edin: Sizin karşınızda kusursuzum demeyeceğim; ama taviz vermemekten tutalım ruhunuzu sarsmada, ona çekidüzen vermede, yine sizi çok geri konumlardan ileri ve özgür konuma itmede oldukça çekici ve zorlayıcı oluyorum. Bunun kendiliğinden olduğunu mu sanıyorsunuz? Sırf kendimi böyle bir durumda tutmak için özveri gösterdiğim kadar, büyük direnç de gösteriyorum. Ben kendiliğinden öyleyim sanıyorsunuz. Hayır, kendiliğinden böyle değilim. Bunun büyük bir özgürlük direnişi, savaş ve moralle bağlantısı var ve yine ahlakla ilgisi de aynı anlama gelir.

İşte beğeni düzeyimi yaratmam böyle gerçekleşiyor. Eğer böyle yapmazsam sizi zaten yönetemem. Herhangi bir erkek sizi rahatlıkla kandırıp götürebilir. Bu doğaldır. Şu anda ben sizi moral üstünlüğüyle yürütüyorum. Başka türlü çaresinin olamayacağının da farkındayım. Başkaları baskıyla veya hediye dağıtarak yaklaşmaya çalışırlar. Birçok erkek arkadaş belki öyle yapar. Benim için bu çok yüzkarası bir durumdur. En yürekten, yine en gelişkin özgürlük anlayışından ve bütünlük tutkusundan tutmazsan, bağlılıkların benim için fazla değeri olmaz. Zaten öylesi bağlılıklar fazla da sürmez. Birisi kurar, on tanesi bozar. Ama biz sizleri özgür temellerde güzelce bağlamaya çalışıyoruz ki, kıyamet de kopsa bu bağlılık bozulmasın. Çok az kişi bunu dener ve sağlayabilir, ama benim kendime güvenim ve gücüm var.

Birçok erkeği çözümlemeye çalışmalısınız. Kimdir ve karşınızda neyi ifade ediyor, istemlerinize ne kadar uygundur? Ölçün, biçin, ona göre beğenme ve beğendirtme ölçülerinizi ortaya koyun. Bu hem hakkınız hem de bir yaşam tutkunuz olmalıdır. Ne ikiyüzlü olmaya gerek var ne de bu konuda kendini ucuz beğenmeye veya ucuz beğendirtmeye ihtiyacınız var. Bu bir ahlak ve moral ilkesi gereğidir. Bu olmadan da yücelme olmaz. Neye göre beğeniyorsunuz, neye göre kendinizi beğendirteceksiniz? Benimki belirttiğim gibidir. Yani fiziki, ruhi, düşünsel, maddi ve manevi bütün yönlerden kendimi ele alma ve bu duruma getirme, işte böyle gerçekleşiyor. Bu, estetik durumun da vazgeçilmez bir gereğidir. Başka türlü kendimi kime dayatacağım?

Biraz yönetim gücü kazanmış olan erkek arkadaşlarımıza, birçok komutan ve yöneticiye bakalım. Çok iyi biliniyor ki, bunlar o gücü bizden almışlar. Kendilerini ne kadar çirkince dayattıklarını görüyorsunuz. Yani egemen tarzda nasıl bağlanıyorlar, yine nasıl karşılıklı etkileniyor ve etkiliyor, bağlanıyor ve bağlıyor; böylece nasıl hızla bir yozlaşma kaynağına dönüşüyorlar? Aslında güçlü erkek de değildir, yanlarındaki kadınlar da güçlü kadınlar değildir. Sadece düzeni kopya ediyorlar. Partimizin etkinliğini ve bizim çabalarımızı istismar ediyorlar. Tabii bunun da nasıl bir sonuç hazırlayacağı ve kendilerini nasıl rezil edeceği açıktır. PKK'deki yiğitlik ölçülerini görmemek, görüp de gereklerini yerine getirmemek kişinin iflasını getirir. Bunun büyük bir ilke olduğunu, en yakıcı biçimde etkisini sürdürme ve işletme gücünde ve etkinliğinde olduğunu bilmemek, PKK'den hiçbir şey anlamamak demektir. Bu anlamda, tek kelimeyle yönetim gücü böylesi bir ilişki çerçevesinde çok çirkince, hem de yüce siyasal amaçlara ters, savaş yasalarına ters bir biçimde kullanılıyor. Bu nereye kadar götürür? Bu, toplumun hemen hemen bütün erkek ve kadınlarının düştüğü çukura götürür. İşte eski hikaye. PKK'deki en kötü kaybedişlerden birisi de budur. Bunlar düşünebilselerdi, bağlı olmamız gereken değerler olduğunu da görürlerdi. Nasıl yaşıyoruz, neyi arıyoruz; yüreği ve beğenisi nasıldır, çabası nedir? Bunun için çoğunuzda yürek yoktur diyorum. Belki bundan sonra da öyle geçerli olacak. Ama yine de kudretli bir düzey ancak böyle olmakla mümkündür.

Siz yanımıza her zaman gelirsiniz; belki bizden güç alırsınız, gider başka yerde de gücünüzü kaybedersiniz. Yanımıza geldiğinizde ne kadar zayıf, güçsüz ve çaresiz olduğunuzu biliyorsunuz. Sanırım özgürlük tutkunuzun şimdi biraz kanatlandığını fark edebiliyorsunuz. Bu, hem de çok özgürce ve tartışmaya da açık bir biçimde bizim yoldaşlık çabalarımızla yakından bağlantılıdır. Bu sizin ne kadar çıkarınızadır ve ben neden böyle bir seviyeyi geliştirmek durumundayım? Çünkü provokatör kesimi felaket getireceğinizi iddia ediyor. Çoğunuz da bunalımlı kişiliği aşamayacak bir durumdasınız. Bana göre bu bir yiğitlik savaşıdır. Ben her zaman şu soruyu kendime sordum: Neden kadın söz konusu olduğunda hep şantaj, fiyasko ve skandal var? Kadın sanki felçmiş gibi değerlendiriliyor. Bir kadınla birlikte yol aldığımda bile, hakkımda söylenmedik söz bırakılmaz. Neden? Nedeni şudur: Herhangi bir erkek ve kadın katı geleneklerin dışında birbirleriyle buluştuğunda, yapacakları kesinlikle olumsuz şeylerdir de ondan.

Çok ucuz bir bağlanma yerine, sonuna kadar özgürlük hakkını kullanan bir yaşamdan yanayım

Benim kendime yedirdiğim veya hedef gösterdiğim temel nedir? Bunu sık sık sorgularım. Bir kadınla yürüdüğümde veya herhangi bir topluluk biçiminde yaşadığım zaman böyle bir değerlendirmeye fırsat vermediğimde, tamamen bir yiğitlik veya yenilik ve güçlülük ölçüsü sağladığımda, kendimi kusursuz ya da yetkinleşmiş ve olgunlaşmış gibi görüyorum. Bir özel ilişkiyle de değil, herhangi bir kadınla bile yaşadığımda, o kadın kesinlikle en yüce biri gibi görülebilmeli; asla dedikodu konusu, ileri geri bir tartışma konusu, bir zayıflık konusu olarak düşünülmemelidir. Yani bunu çok temel bir insanı ilişki olarak görüyorum. Bu çok önemlidir. Ama bu nasıl olacak? Herhangi bir dolaşmanız çok kısa bir süre sonra en olmadık biçimlerde anlam buluyor. İşte ben buna karşı bir itiraz, eğitim ve çözüm geliştiriyorum. İlla böyle yaşayacağım. Bunu başardığım zaman, gerici topluma karşı en büyük zaferlerden birini sağlar gibi oluyorum.

İlginçtir, aslında toplumda bunun fazla bir benzeri de yoktur. Kadınla yürüyeceğim; bu yürüyüş içten, yürekten ve oldukça kişilikli bir yürüyüş olacak. "Acaba ne yapıyorlar?" türünden sorulara fırsat bile vermeyecek etkinlikte bir yürüyüş olacak. İşte bu, benim için bir tutku, bir amaçtır. Tabii bu, sosyetede görünene benzemez. Çünkü onların arkadaşlıklarının ne kadar alçakça ve düşkünce olduğu biliniyor. Yine biliniyor ki, sosyete her gün en lanetli, en içi boş ve hatta resmi düzeyin de çok altında bir düzeyi ifade ediyor. Hiçbir sağlam değeri yoktur. Ama yine de bununla övünüyorlar. Türkiye'de sosyete veya artistik yaşam diye tabir ettikleri yaşam çok geri bir düzeyi ifade ediyor. Ben onu kastetmiyorum.

Şimdi bu nasıl mümkün olacak? Bu büyük bir eşitlik savaşımıyla, olağanüstü ve büyümüş kişiliklerle, toplumun kendisinin bir yönetim gücü haline gelmesiyle mümkün olacaktır. Bu devrim gerekli mi? Bunu da sizlere soruyoruz. Böyle bir devrimin hoşunuza gidip gitmediğini sorgulamalısınız. Şu anda bana hakim olan anlayışla, bütün bu kadın erkek ilişkilerinden nefret ediyorum. Onlara öfkeleniyorum, tepki duyuyorum, hepsinin ilişkilerini bozayım diyorum. İstediğim nedir? İstediğim kızmayacağım bir ilişki tarzı, anlayışıma uygun bir düzendir. Programlamam biraz böyledir. Dikkat edilirse, bu çok ciddi bir devrimsel yaklaşımdır. Bunu mutlaka anlamalısınız.

Sizinle bugün biraz daha somut, biraz daha kişilikli bir araya gelip konuşuyorsak bu, işte bu ana eğilimle bağlantılıdır. Örneğin, bir başkası da benim yerimde olabilirdi. Nitekim birçok karargahta veya çalışma alanında öyledir. Ya geleneksel, muhafazakar bir yaklaşım ya da bu geleneklerden de sağlıksız biçimde kopmuş, lümpen, güdüsel bir yaklaşım içine giriliyor. Sonuçta ilişkinin en tasfiyecisi, zayıflatan ve her türlü yozluğa ve çürümeye yol açan yaklaşımlar ortaya çıkıyor. Ama burada öyle değildir. İşte görüyorsunuz. Kişilik varsa, çok seviyeli olduğu için kesin inanç ve kararlılık var, kesin yiğitlik var ve savaş esası üzerinde bir rol oynuyor. Zaten birçok gelişmenin asıl kaynağı da bu yaklaşımdır. Gücü ortaya çıkaran, sizi savaşa götüren esas da budur. Diğerleri neden böyle oturamıyor, konuşamıyor? Siz neden böyle bir düzeyi geliştiremiyorsunuz? Daha sonra istediğiniz hakimiyettir, ucuz bağlanma ve uzlaşmadır. Belki bu daha çok hoşunuza gidiyor. Çünkü çok zayıfsınız. Beğeni ve kabul seviyeniz ya hiç yoktur ya da çok geridir. Her şeyden önce çok güçsüzsünüz. Onu yakalayabilmek için güçlü bir savaş vermek gerekiyor; hem de beğeni ve düzey savaşını vermek gerekiyor ve bu konuda kendinizi zorlamalısınız. Çünkü mutlaka bu yaşamın sahibi olmak gerekiyor.

Ben çok ucuz bir bağlanma yerine, sonuna kadar özgürlük hakkını kullanan bir yaşamdan yanayım. Bu ben bile olsam, geçerli ilişki düzenini kolay kolay kabul etmemelisiniz. Benim gücüme bakıp buna aldanmamalısınız. Yönetim gücüymüş, yetkiymiş, bunlarla kendinizi sakatlamayın.

"Kadının gücünü açığa çıkarmak, özgünlüğünü ve kimliğini ortaya çıkarmak bende bir tutkudur. Soruna yaklaşırken temel eğilimim, mal etmekten ziyade açığa çıkarmaktır. Herkesin bir hazzı ve anlayışı var. Benimki de işte böyle gelişiyor. Dikkat edin: Ben kadınla yaşıyorum, ama yaşadığım kadın veya kadınlık, kimliğine böyle kavuşan bir kadınlıktır. Bu, oldukça ağır basan bir yaşam özelliğimdir ve yaşamı da ancak böyle idare edebiliyorum."

Bunları göz ardı edin demiyorum, ama salt buna dayanarak sağlam bir birlik oluşturamazsınız. Tabii iddialaşırsanız, bu sizi çok zorlu bir yaşam sürecine sokar. Acaba o gücü gösterebilecek misiniz? O yeteneğiniz var mı? Sanıldığı gibi veya en azından benim sandığım gibi bir güç kaynağı mısınız? Yoksa içi çoktan boşalmış, yerinde yeller esen, allahın zavallısı bitmiş bir kişilik misiniz? Bütün bunlar incelenmeye ve sorgulanmaya değerdir.

Tekrar belirteyim, şuna çok dikkat edilmelidir: Toplumsal gerçekleşmemizde birçok kayıtlı, mülkiyetli, zaaflı ve uzlaşmalı bir yürüyüş yerine onurlu, kişilikli, kimlikli, iradeli, eşitlikçi, moralli ve ahlaki olarak da kendini ifade etmiş, kararlaşmış ve yaşama geçirilmiş bir yürüyüşün sahibi olabilmek çok önemlidir. Gerçek tutku budur diye düşünüyorum. Ona göre birbirini etkileyecek ve yaşama zorlayacak bu gücü gösterebilecek misiniz? Halen benim böyle olmaya ne kadar özen gösterdiğim ortadadır. Acaba bu biraz anlaşılıyor mu? Bu ayıp değil; tam tersine, ayıp olan bu köhne, her şeyin bitişi anlamına gelen tarzda yaşamaktır. Bundan esef ediyorum.

Kadınla yaşamı paylaşmak benim için bir tutku ve amaçtır

İster özel ev ister genelev yaşamı olsun, bana dehşet gibi geldi. Bu yaşamlar neredeyse ruhumu bozuyordu. Hatırlıyorum: Bazı ahlaksız kadastro memurları, beni de Diyarbakır genelevine gitmeye zorladılar. Bu halen beni kahreden bir ortamdır. Ama bütün Diyarbakır erkekleri; parası olanlar, özellikle o ağalar ve küçük burjuva memurlar oraya çullanmıştı. Sözüm ona hepsinin de eşleri vardı. Orası büyük bir ahlaksızlaşma yeriydi. Size özel evi de anlattım. Orada inanılmaz bir kabusu yaşadım. Kimsenin başına gelsin istemem. Ama yine de sizlerle ilgiliyim, yani sizi inkar eden yoktur. Size son derece saygılıyım. Hiçbir erkeğin olamayacağı kadar kavrayışlıyım, eşitliğe ve saygıya büyük özen gösteriyorum. Oldukça kişilikli diyebileceğimiz bir çaba da bende çok yoğundur. Aslında siz zayıfsınız. Yoksa, etrafımızda veya çabalarımızda kudretli bir kadının varlığını sürdürmesini çok isterdim. Etkili bir ses, etkili bir kimlik, iş yapabilen bir kimlik biçiminde varlığını sürdürmesi müthiş bir şey olurdu. Bunun önünü almak veya kıskanmak bir yana, en büyük beklentimiz budur. Kadınla yaşamı paylaşmak, iktidarı paylaşmak, bütün toplumsal etkinlikleri paylaşmak sadece iyidir de demiyorum; benim için bu aynı zamanda bir tutku, bir devrimci amaçtır. Bunu iyi görmelisiniz. Gerek PKK somutunda, gerekse onun yürüttüğü devrimde bu tutku ve amacın ne anlama geldiğini bilerek katkı göstermek, mümkünse onun büyük bir savaşçısı olmak bizim gözettiğimiz en temel esastır.

Yine en zorlandığım bir ilişki ve böyle yanlış yaklaşımların konusu olmak, sizin yanlış yaklaşımlarınızı görmek beni çok öfkelendiriyor. İradeniz dışında da olsa, iyi niyetlice de olsa, ısrarla düzen sınırları dahilindeki egemen sömürücü ilişki ve yaklaşım tarzıyla kendinizi dayatmanız tepki görüyor. Biz öyle bir kadını kabul edemeyiz. Öyle bir kadın hiç yaşamamalıdır. Gözümü kapatırım, ruhumu korurum, güdümü boğarım; ama diğer amaçlananı ortaya çıkarmak için de amansız kesilirim, arar ve bulurum; bu konuda en az sömürgeci zorbalık kadar, ruhtaki zorbalığı da görür ve üzerine yürürüm. Fakat bu biraz da edebi bir dille ifade etmeyi gerektiriyor. Siyasal anlatımla ancak bu kadar olabilir. Değişik bir dille öyküyü tamamlamaya çalışıyorum.

Kadınların ilgisine yüksek değer biçmek gerekir. Zaaf göstermek ve kadına değersiz yaklaşmak, yapılabilecek en büyük kötülüktür. Bütün arkadaşların buna özen göstermesini ve seviyesizliğe kesinlikle müsaade edilmemesini önemle vurguluyorum. Bu, hem erkeğin hem de kadının en çok hassas olması, hatta pür dikkat kesilmesi gereken, yaşamın özü diyebileceğimiz ve devrimin de kesin amacı olarak ifade edebileceğimiz yanıdır. Ne demek basite almak, ne demek kötü oyun oynamak, ne demek bunu göz ardı etmek? Bu, bize yapılabilecek en büyük hakarettir. Böylesi yaklaşımları dayatanlar ve yaşatanlar, bizimle büyük yaşam arkadaşlığı yapmak istiyorlarsa bu esasları görmek durumundalar. Sizi de bu yolculuğa layık arkadaşlar olarak görmeliyiz.

Neden olmasın, neden yakışmasın? "Yaşamın mutlaka altta kalması gereken bir parçasıyız" denilmiş! Kimler, bunu ne zaman söyledi? Gerekçeler nelerdir? Söylediğimiz çerçevede bir yürüyüşe neden biraz layık olamıyorsunuz? Hep altta canı çıkan, komplekslerin ve skandalların tek taraflı kurbanı olan neden hep siz olasınız? Adalet bunun neresinde? Bunun doğallıkla ne ilişkisi var? Eğer bu bir tanrı buyruğuysa, bu adaletsiz buyruk neden? Değilse, o zaman adaleti nasıl geliştireceğiz? Böylesi daha birçok anlamlı soru geliştirilebilir. Güvenmek ve bu güveni yaşamın kabul edilebilir sınırlarında göstermek gerekir. Onu yine vatanı ve özgürlüğü kazanmada göstermek gerekir. Gerçek beğeni ve birbirini kabul etme düzeyi bu kazanımlarla sıkı sıkıya bağlantılı olmalıdır.

Açıkça söylüyorum: Ben bile olsam, bunun dışında hiç kimseyi kesinlikle beğenmeyin, kendinizi de hiç kimseye bağlamayın. Kendi kurtuluşunuzu bekleyin, bunun kavgasını yürütün. Eğer yaklaşımlarda hala daha fazlasına cesaret edemiyorsam, bunun nedeni daha vatanı ve özgürlüğü kazanamadığımızdır. Cesaretim yok ve bunu söylemek de ayıp değil. Bu kadar gücüme rağmen, bir kadın konusunda herhangi biriniz kadar iddialı olamam. Bu benim özgürlük felsefeme de yakışmaz. Yani sıradan bir küçük burjuva, hatta saflarımızdaki bir köylü veya çoban bile rahatlıkla siz bayanlara egemen olabileceğini düşünür, ama ben düşünemem. Bana göre ahlaki anlayışım daha farklı olmalı, ben buna tenezzül bile etmem. Böylesi bir egemenlik, büyük ahlaki ilkenin çiğnenmesidir. Ben bunu kesinlikle kabullenemem. "Karımdır, sözlümdür, malımdır, mülkümdür" vb sözler bana göre özgürlük ahlakının çiğnenmesi ve güzelliğin de katledilmesidir.

"Kadınların ilgisine yüksek değer biçmek gerekir. Zaaf göstermek ve kadına değersiz yaklaşmak, yapılabilecek en büyük kötülüktür. Bütün arkadaşların buna özen göstermesini ve seviyesizliğe kesinlikle müsaade edilmemesini önemle vurguluyorum. Bu, hem erkeğin hem de kadının en çok hassas olması, hatta pür dikkat kesilmesi gereken, yaşamın özü diyebileceğimiz ve devrimin de kesin amacı olarak ifade edebileceğimiz yanıdır."

Tabii bunun toplumsal gerçeklikle sıkı bir bağlantısı var. Ben bunları kendiliğinden konuşmuyorum. Derin bir toplumsal yara var. Bu konuda büyük bir düşürülmüşlük var. Vatanın kaybı, belki de insanlığın ilk uygarlaşmaya açıldığı bir ülkenin ve onun tarihinin inkarı, insanlığa beşiklik etmiş en eski bir halkın inkarı da bu sorunla bağlantılıdır. Bu yüzden insanı çok düşünmek zorunda kalıyorum. Belki daha çok zorlanacağım. Ama başka çare gören varsa söylesin. Başka ilacınız, başka çıkış imkanınız varsa ortaya koyun; siz beni kurtarıp sürükleyin. Yeter ki tarihe karşı bu yüzsüzlük, insanlığa ve toprağa karşı bu büyük saygısızlık, ihanet ve inkar dursun. Yeter ki birbirimizin yüzüne böyle kirli ve çirkin bakmak bitsin. Yeter ki yüreksiz, ödlek ve çirkin yaklaşmalar aşılsın. Bunu yapanı kendime baş tacı ederim.

Kadın büyük bir devrimle ayağa kaldırılır

Önderlik tarzının mekanizmasını anlamaya çalışıyorsunuz. Kuşkusuz bir mekanizma kurarak bu büyük koşuşturmayı yürütüyoruz. Sizleri bağlayabilmek öyle güçlü bir mekanizma olmadan mümkün değildir. Kendimi nasıl bir mekanizmaya kavuşturduğumu anlamaya çalışmalısınız. Sanırım anlamaya çalışıyorsunuz, bu da hakkınızdır, daha da anlamaya özen göstermelisiniz. Hatta bu sizin görevinizdir. Zaten benim başka çarem de yoktur. Öyle bir mekanizma kuracağım ki, kesinlikle sizi sürükleyebileyim. Çünkü bu iş tankla, topla olmaz. Zaten öyle tankımız, öyle topumuz da yoktur; ona niyetlenirsek, sonumuz baştan yenilgidir.

Topluma saygıdan dolayı adetten ve gelenektendir diye verili ilişkileri esas alan göstermelik düzen ilişkilerine ben de bulaştım. Ama onunla devrim gemisinin yürümeyeceği baştan belliydi. Fakat bu bir taktikti. Belki de olmaması gerekiyordu ama oldu. Asıl etkileyici mekanizma daha farklı geliştirildi. O hala benim içimdedir, zaten onu tümüyle görebilmeniz çok zordur. O benim sihrimdir, benim büyümdür. Kuşkusuz bunu mecazi anlamda söylüyorum. Başkaları "bunun sırrı nedir?" diye soruyorlardı. Bunun sırrı, kendimi işletme tarzımdır.

Şunu da belirteyim ki, size verdiğim mesajlar aslında büyük bir sırdır ve ben başarmak zorundayım. Böyle yapmazsam çakılır kalırım. Neden büyümediğinizi biraz kıyaslamasını bilirseniz, daha iyi anlayacaksınız. Tutkularınız ve arzularınız var. Bize hep nasıl kolay bağlanıldığını biraz gösterdik. Böyle tutkular, böyle özlemler eski isyanlarda kanla ve katliamlarla bastırıldı. Bunun belki de bir anlamı vardı. Ama şimdi düzene böyle koşturmak, bireysel özlemlerin peşinden sürüklenip gitmek insana ne kadar yabancıdır! Düşmana ne kadar alet olduğunu, ne kadar tarihi inkar etme ve kötülük olduğunu anlamadan, ona nasıl insan diyeceğim, onu nasıl kabul edeceğim? İşte bunu görerek bakmalısınız.

Benim bir Dersim idealim oldu. Bu ideal hala Dersim'i hareketlendiren ve bugün Türkiye'ye olduğu gibi neredeyse uluslararası alana da yansıyan bir gelişmeye yol açılabilmiştir. Bu benim idealimdir, benim tutkumdur, benim yüklenimimdir. Çoğuna kalsaydı, bu mümkün değildi. Düşman egemenliği altında mutlaka daha fazla silinip gidecektiniz. Bu bir mekanizmadır, hemen her yere böyle bir mekanizmayı kuruyorum. Tüm bunları düşünün. Bunların altından nasıl çıkacağımı anlayın. İşte bu sizi belki biraz derin düşünceye götürebilir. Yaşamı kolay kaybetmezseniz, bizimle arkadaş olmanın önemini kavrarsınız. Yüreğiniz ve vicdanınız varsa kolay ölmemek gerektiğini, bunu kabul ettiğinizde de başarılı çalışma yapmanın gerekliliğini düşüneceksiniz. Başarılı çalışma gereği sizi günlük pratiğe mutlak doğru yüklenmeye götürür ve bu da çalışma tarzınızın başarılı gelişmesine yol açar. Tutarlılık dediğim olay bu, bağlılık dediğim olay da biraz böyledir. Aksi halde hepsi laf ve ucuz demagoji diye tabir edilen durumlardır. Ben kendimi acındırmıyorum; tam tersine, gerçeği böyle ortaya koyarken, anlamanız halinde bunun çok önemli sonuçlar doğuracağını söylüyorum. Şimdiye kadar fazla anlamaya yanaşmamanızın size sadece kötülüğü dokunmuştur, böylece sıradan kalmışsınızdır. Ama bu tarzı anlamak büyük çalıştırır, büyük dönüştürür ve büyük başarılara götürür.

PKK'nin içinde doğmak büyük bir yaşamdır. Rahat yaşam bizim için değildir, biz ateşli bir yaşamdayız. Sabırlı olmak, çok akıllı olmak ve çizdiğimiz doğrultu üzerinde derinliğine yoğunlaşmak gerekir. Bu da sizin için yeterlidir. Benim durumumu gördünüz. Nasıl bir durumda olduğumu, kendimi klasik bir erkek olarak nasıl kabul etmediğimi ve nasıl ilginç bir yapıda olduğumu gördünüz. Ben halen kendimi ölçmüş de değilim. Kısacası nasıl bir halde olduğumu sahtekarlıkla değil, doğrularla görmek gerekir. Kürt doğrusuyla, tarih doğrularıyla, insanlık doğrularıyla kendimi keşfetmek ve tanımak istiyorum. Kendinizi, kendi gerçeğinizi tanıyın derken, ben de buna ihtiyaç duyuyorum. Ben hakim bir erkeğim diyemem, buna cesaret bile edemem. Bu tarz konuşma sizde vardır. Özellikle Güney Kürdistan'da kendilerini tam bir erkek kabul ediyorlar. Ama düşman önünde ise bir hiçler. Ben onları nasıl erkek olarak kabul edeyim? Kadından daha kötü bir durumdalar. Benim kendimi böyle erkek kabul etmem mümkün değildir. Ne moralim, ne ahlakım bu tip bir erkekliği kabul edebilir. Böyle bir kadının yanında kendimi bir erkek olarak kabul etmem de mümkün değildir. Zaten onlar gibi kendimi erkek kabul edersem, o zaman yok olur giderim.

Sizleri de bu kadar kapsamına alarak insanın onurlu yürüyüşüne ve eşitliğine katılmak, sadece devrimin bir gereğidir de demiyorum; bu aynı zamanda tam bir tutkudur. Öte yandan kendimi bir çölde serap görür gibi, yanına yaklaşıldıkça uzaklaşan biri gibi görmekten de alıkoyamıyorum. Fakat bunlar umutların büyüklüğünü ve bu temelde çabaların anlamlı olduğunu, bunun artık sadece bir kader değil bir aşkın gerçeklemesi olduğunu rahatlıkla gösteriyor. Gerçek aşkın da kendini bize böyle tanıtması bir şansı da ifade ediyor. Eğer bir halk için bunu yakaladıysak, hele sizlerle birlikte bunu kavrayabiliyor, duyabiliyor ve yaşıyorsak, zorluklar nereden gelirse gelsin karşılanmaya değerdir. Zaten benim büyük taşıma gücüm de bu büyük aşk gerçeğinden ileri geliyor. Her şeye rağmen en şanslısı oluyoruz. Yine zorluklar ne olursa olsun, buna karşı çabaların en soylusuna da ulaşmış durumdayız. Gerisi bilinç, örgütlülük ve eylem işidir. O da zaten bizim yaşam tarzımızdır.

Ben en olmadık koşullardan çıkış yaptım; bir halkı böyle değerlendirmeyi ve neredeyse onu en devrimci bir ulus olmaya götürmeyi başardım. Tabii bu hikaye bile sizin ne kadar rol oynayabileceğinizi ve sonucun da kesin başarılı olacağını gösterir. Görüyorsunuz, yine ve her zaman sanıldığından daha fazla sizinleyim. Görev alanlarına dağıldığınızda bile, bu dağılma büyük birliktelikleri ve aşkları geliştirmek içindir. Bize yaraşan da budur. Yoksa ayrılık diye bir kavrama yer vermiyoruz. Fiziki ayrılmaların bu anlamda büyütülmemesi gerektiği kanısındayım. Ben her zaman böyle yaşadım ve zaferin de bu temelde sağlanacağı açıktır. Bütün yoldaşlar da bu temelde bağlanmışlardır ve bunu yaşatıyorlar.

Sizler için de en anlamlı tartışmalar yaptık. Büyük kararı bir kez daha ve çok yönlü verdik. Bunu nerede ve hanginiz temsil ederse, o candan birisidir ve bizdendir. Bu kendisini böyle açıkça hissettirdiğinde, görev alanlarımıza her yöneliş sadece amaçlarımıza bir adım daha yaklaşmamızı, dolayısıyla birlikteliğin daha özgürcesine ulaşmamızı sağlar. Bu da amansız ve oldukça gerçekçi görevlere, onun çalışma ve amansız vuruş tarzına götürür.

Her zaman söylendiği ve gösterildiği gibi, bunlar bizi zafere yakınlaştırır; bu yürüyüşte yerinizin çok sağlam, oldukça kabul görmüş ve her geçen gün daha da ayrılmaz ve başat bir konumda olduğunuzu gösterir. Sizlere verilecek en değerli karşılık budur. Ben şimdiye kadar sınırlı da olsa böyle bir değeri göstermekle kızlarımızın en değerli birlikteliğinin geliştiğini görüyorum. Onların bağlılıkları sınırsız oluyor. Demek ki, bu en doğrusudur, en güçlüsüdür ve zafere götürecek olanıdır.

20 Ekim 1994

Önderliğimizin aydınlığında kendimizi ve yaşamı aydınlık tutmayı esas alacağız

***Serxwebûn**: Önderlik gerçeği kadın, kadın özgürlüğü konusunda çok özel ele alınması gereken bir özelliğe sahip. Her süreçte çokça tartışıldığı kadar anlaşılma ihtiyacı da var. Bu anlamda Önderliğin kadın gerçeğinde tartışmaya açarak, mücadele konusu yaptığı şeylerle, gelişmesini, yaratılmasını istediği özellik ve gerçeklikler açısından neler söyleyebilirsiniz?*

***Sewra Azadi**:* Herhalde böyle bir sorunun en kapsamlı cevabını Önderliğin binlerce sayfadaki çözümlemelerinden öğrenmek mümkün. Ancak, onun bunlarla birlikte yaşama ve insana, kadına yansıttığı özgürlükçülüğü anlatmak da çok uzun zamandır bir ihtiyaç. Bunun çok kapsamlı çalışmalarla gerçekleştirilmesi gerekli aynı zamanda. Ancak bizler açısından ağırlıklı Önderlikle yaşadığımız süreçlerden edindiğimiz tecrübeleri yansıtmak çok daha gerekli ve önemli. Zaten bu konuda oldukça yetersiz kaldığımız bir gerçeklik. Önderliği katılımımdan kısa bir süre sonra görme ve onun düşüncelerini bizzat kendisinden öğrenme, yaşam tarzına tanık olma, katılma şansım oldu. Daha ilk görüşte onun insana karşı duyarlılığını fark etmemek imkansızdı. Kadına ise çok daha özel bir yaklaşım gösterdiğini söz ve davranışlarıyla yansıtıyordu. Daha ilk diyaloglardan başlayarak 'burada kendiniz olacaksınız, bunun için yoğunlaşacak, tartışacaksınız, tanımlarınızı oluşturacaksınız' ana düşüncesini bir şekilde vurgular ve bunun üzerinden her ayrıntıda konuyu gündemimize getirir, tartışarak çözümlemeler yapardı. Önderliğin hiçbir zaman şuna buna benzeyin, şu bu verili ölçülere girin vb dediğine tanık olmadım. Hep kendi gerçeğimizi tarihsel, toplumsal, kişisel tüm boyutlarda tanımlayabilmemizin yollarından bahsetti ve bunların bilinip kavranmasını teşvik etti. Bunlar ışığında verili gerçeğimizi aşma mücadelesinin araç ve yöntemlerinin somutlaştırılmasına yönlendirdi. Zira açıkçası mücadeleye katılan bizlerin kadın olmakla bağlantılı sorunlar, çelişkiler ve özgün, özel yanlarla ilgili bilincimiz, yaklaşımlarımız oluşmamıştı. Mücadeleye ulusal çelişki veya en fazla kısmi bir kesimde klasik sol, sosyalist eğilimler doğrultusunda katılım olmuştu ve kadın olmakla ilgili varolan yaşadığımız çok köklü çelişkileri mücadele gündemi yapmak bizler için önemli bir eğitim, yoğunlaşma süreci ve bu konudaki ilk örgütlenme girişimleriyle birlikte ortaya çıkan deneyimlerle mümkün oldu. Bu nedenle bizi Önderliğimizin Kadın özgürlük mücadelesine çektiğini söylemek yanlış olmaz. Birçok toplumsal mücadele gerçekliğinde olduğu gibi verili kadının, mücadeleyi mevcut gücü ve yetileriyle güçlendirmesi ile yetinilmemişti. Kadının özgürlüğü temel bir amaç olarak mücadelenin odağına konuluyordu. Bu Önderlik tarafından yapıldı ve önce kadını bu temel yaklaşıma çekti. Bunu yaparken kadında aşılması gerekli şeyler olarak, kendini erkek egemen ideolojilerin, sistemlerin ürettiği tüm değer yargıları, bakış açıları, yaşam yaklaşımları, duygular, düşünceler, davranış ve ilişki biçimlerinden kurtarması gibi son derece kapsamlı karmaşık ve her biri yaşamın her anı ve her zemininde bilince çıkarılarak ele alınması gereken konuları koyardı. Sürekli dıştan, erkek tarafından belirlenmeyi kabul eden, hatta bunu bekleyen, erkeğin her türlü tasarrufuna kendisini açık bırakan, erkekle ona tabi olan ilişkilenmeyi yeğleyen, aşmaya çalışmayan, kendisini bir erkekle ilişki dışında tanımlayamayan, yaşamda kendisine dönüştüren, yaratan roller yüklemeyen, bundan geleneksel bir güvensizlikle kaçınan, geleneksel toplumun verdiği rollerin dışına çıkamayan ve bunda gerici bir ısrarı yaşayan, ya da tersi bir tarzda ama gelişimi erkek egemen değerler anlayışı temelinde bireyciliğe, başkalarının zayıflatılmasına, güç ve iktidara dayandıran, özgürlük bilincini oluşturmaya direnen, olanaklarını yaratamayan veya varsa kullanmayan, bu anlamada kadına güvenmediği kadar onunla yaşamayı, paylaşmayı, birlikte gelişmeyi istemeyen vb eksende sayılabilecek birçok geri, geleneksel gerçekliği mücadele ve değişim konusu olarak ortaya koyuyordu. Bu nedenle kadınla yaşamında son derece özenle ve hep dediği gibi kendisini de eğiterek ilişkileniyordu. Kadında, kendi içinde ve tüm yaşam ortamlarında sürekli bir bilinç oluşturma, bu bilincin aydınlığında mücadelesini ayrıntılandırma ve derinleştirmenin yaklaşımlarını oluşturmaya çalıştı. Bu konuda son derece ısrarlı, sabırlı ve inançlıydı. Ve asla genellemeci olmadığı gibi, her birimizin kendi özelini keşfetmesi, anlamlandırması konusunda hiçbir insanda görmediğim bir duyarlılık, hissediş ve saygı vardı. Bizlerde kendinin farkına varma ve kendini yaratma bilinci, duygusu ve tutkusunun gelişiminde, kendini ve kadını bir değer olarak görmede son derece etkili olan bu gerçeklik mücadele içindeki kadınlar arasında kadın olmanın ortak bilinci, duygusu ve de mücadelesinin gelişimine çok anlamlı bir yön verdi. Bu gerçeklikte kendisini tanımlamak istemeyen kadına ise bu mücadeleye zarar vermemek kaydıyla mücadelemizin farklı boyut ve zeminlerinde bulunabilmenin olanağını da tanıdı. Bunun çokça örnekleri de vardır.

Çok kısaca ve özetle böyle bir mücadele gerçekliğinde yaratılmak istenen neydi denirse; öncelikle kadının kendi varlığına değer vermesi, bu anlamda kendi cinsini sevmesi, bu sevgiyi kendinde üretmesi, başkalarında üretecek ilişkiler oluşturabilmesini sağlamak önemliydi. Çünkü kadınların özgürlük mücadelesi önce kendilerine yaklaşımlarının kimlik bilincine dayalı bir sevgi ve değer yaratıcılığına dayanması gerekmekteydi. Kadın eksenli düşünüş, yaşayış ve sistem oluşturma, erkeği de bunun içinde kendisini yeniden tanımlamaya çekme, önce kadının kendi içinde bu temelde yön alışı oturtmasına bağlıydı. Bu yaşamın tüm boyutlarında ele alınacak kapsamdaydı ve kopuş teorisi bunun esaslarını koyuyordu. Her kadının kendisinin ve cinsinin gelişimini kadına yasaklanan, ayıplanan, layık görülmeyen tüm konularda da esas alarak özgürlükçü, çok yönlü ve inançla ele alması, örgütlemesi ve bunun gerektirdiği felsefi, ideolojik, siyasal, örgütsel, sosyal, kültürel, ekonomik mücadeleyi geliştirebilmesi Önderlik tarafından bir yaşam biçimi olarak geliştirilmek istendi. Cinsiyet devrimi toplumsal bir bakış açısına dayandığından kadın özgürlüğünü salt kendi başına ele alarak her şeyden soyutlamadı. Aksine kadının özgürlüğünden geçen bir erkek özgürleşmesi ve bunlara dayalı toplumun özgürleşmesini esas aldı. Bu anlamda kadının tarih ve toplum bilincini kadın eksenli bakış açısına dayalı yeniden oluşturması ve bunu bilimsel olduğu kadar, yaşamın tüm gözeneklerini irdeleyecek, yeniden özgür bir bilinçle aydınlatacak nitelik ve içerikte geliştirmesi özellikle gelişim konusu yapıldı. Gülüşümüz, konuşma biçimimiz, vücut duruşumuz, hareketlerimiz, bakışımız, estetik düzeyimiz ve anlayışımız, kadın olarak bir bütün vücudumuza kadar kendimizi algılayışımız, nasıl ve neden öyle olduğumuz ve kendimize yaklaşımımızı irdeleme, tanımlama ve yeniden tüm tabular ve geleneksel toplum, egemen sistem kaynaklı şekillenişlerden kurtararak özgürlük bilinciyle yeniden oluşturma, kendini yaratma, kendin olma biçimi olarak benimsendi. Yapılmak istenen, kadının kendi kimlik tanımlamasını yapabilen, bu doğrultuda kendi ayakları üzerinde ve doğayla, toplumla, erkekle ve her şeyle ilişkisini yaşama esaslarını özgürlük tutkusuyla, eşitlik temelinde demokratik-ekolojik kültüre dayalı yaşayabilen bir gelişimdir. Bunlar, özgür, eşit yaşam değerleri üretebilen kadının gelişimidir ve tanrıçalık kültürünün güncelleşmesi kadın dünyası ve kişiliğinde böylesi bir gerçekliğin yaşam bulması demektir.

"Özgürlük mücadelemiz genel olarak kendini ideolojik, siyasl, örgütsel, vb birçok açıdan yeniden tanımlama ve oluşturmasürecindedir. Devlet odaklı, iktidarı ve şiddeti toplumsal dönüşümde temel bir yere koyan ideolojik politik çizginin yarattığı sonuçlar, gerçekte bu gerçekliğin aşılması arayışıyla ortaya çıkmış olan Kadın hareketimiz açısından da bu gerçekliğin içinde şekillenmiş olmaktan kaynaklı olarak ciddi bir zihniyet dönüşümünü gerekli kılıyor."

"İrdeleme, tanımlama ve yeniden tüm tabular geleneksel toplum, egemen sistem kaynaklı şekillenişlerden kurtararak özgürlük bilinciyle yeniden oluşturma bir kendini yaratma olarak benimsendi. Kadının kendi kimlik tanımlamasını yapabilen, bu doğrultuda kendi ayakları üzerinde ve doğayla, toplumla, erkekle ve her şeyle ilişkisini yaşama esaslarını özgürlük tutkusuyla, eşitlik temelinde demokratik-ekolojik kültüre dayalı yaşayabilen bir gelişimdir."

– Önderlik gerçekliğinde tanımladığınız bu anlayış ve yaklaşım çerçevesinde bir mücadele süreci yaşadınız, yaşıyorsunuz. Bu temelde Kadın hareketinin ve mücadelesinin geldiği düzey nedir?

– Aslında şu anda tam da kendi mücadele tarihimizi yeniden ele alma, demokratik ekolojik toplum paradigması temelinde yeniden tanımlama sürecini yaşıyoruz. Bununla, elbetteki, şu anda nerede bulunduğumuzu da daha objektif tanımlayabileceğiz. Biliniyor ki, Özgürlük mücadelemiz genel olarak kendini ideolojik, siyasal, örgütsel, vb birçok açıdan yeniden tanımlama ve oluşturma sürecindedir. Devlet odaklı, iktidarı ve şiddeti toplumsal dönüşümde temel bir yere koyan ideolojik politik çizginin yarattığı sonuçlar, gerçekte bu gerçekliğin aşılması arayışıyla ortaya çıkmış olan Kadın hareketimiz açısından da, aynı zamanda bu gerçekliğin içinde şekillenmiş olmaktan kaynaklı olarak çok köklü irdelemeleri ve zihniyet dönüşümünü gerekli kılıyor. Tabii ki, bu kadar köklü olarak kendi gerçekliğini ele alış ve yeniden yapılandırma kararlılığı, ancak yarattığı değerlere ve dönüşüm yaratım gücüne güvenen hareketler açısından geçerli olabilir. Bu anlamda önemli bir aydınlanma, örgütlenme ve yaşamı üretme gücü yaratılmıştır. Söz konusu güçle, mücadelemizin en yoğun alt üst oluş sürecinde ve kadının çizgi dışılıklarla mücadele konusunda parçalı, etkisiz, bazı kesimleriyle dahil olan, ama genelde ya protestocu ya da dengeci kalan gerçekliğine rağmen, V. Kongresi'nde ortaya koyduğu gibi özgürlük çizgisinde yeniden kararlaşma ve yeni bir çıkış için örgütlenme kararlılığını süreklileştirebiliyor. Bizimkisi gibi, insan olarak, halk olarak, kadın olarak çok köklü mücadeleler vermeden özgür yaşama imkanı bulunmayan, bu nedenle de son derece karmaşık, zorlu ve çok yönlü bir mücadele vermek zorunda olanların mücadelesinde yükselişler ve düşüşler, yanılgılar ve gerçekçilik, güzellikler ve çirkinlikler, özgürlük ve kölelik o kadar çok yan yana ve her olgu ve olayda kıyasıya varoluyor ki... Bu realite, Kadın özgürlük mücadelemizde belirgin gelişim ve gerileme dönemleriyle birlikte, kendi içinde her dönemi tüm yönleriyle görmeyi, tanımlamayı gerekli kılıyor. Belli bir süre öncesine kadar, daha düz, determinist, ya idealize eden ya da inkar eden ak kara mantığıyla geliştirdiğimiz tanımlarımız, gerçekte tanımsızlığa veya erkeğin tanımlarına karşı savunmacılıktan bu tanımlara dahil olmaya kadar uzanan ve kendimizle çelişen pozisyonlara sürüklüyordu. Bu çıkmazlardan uluslararası komplo öncesi Önderliğin yön verişleriyle çıkabiliyorken, komplo sonrası, kendi mücadele gücümüzü ağır deneyimlerde sınamak zorunda kalıp, donanımsızlığımız, tanımsızlığımız, deneyimsizliğimiz ve yanılgılarımızla erkeğin ve kendi varolan realitemizin sınırlarına mahkum olmayı acı ve ağır deneyimler olarak yaşadık. Ama bu durumun yarattığı tüm dezavantajlar gelişim yürüyüşümüzü bir bütün durduramadı. Çünkü geriliklerimiz, bilmezliklerimiz ve erkeğin Önderlik esareti sonrası örgütte kurduğu despotik düzen, bu mücadeledeki kadının özgürlük arayışlılığını, mücadele azmini ve kararlılığını zayıflatabilir ancak ortadan kaldıramazdı, kaldıramadı da. Bunun, kadının özgürlük ve eşitlik ihtiyacının derinliğini ve bunun yaratılması mücadelesinin anlamını, vazgeçilmezliğini bize çok köklü aşılayan Önderlik gerçekliğiyle doğrudan bağı var. Ve çok zorlu koşullarda, düşüş kalkışlarla ilerleyebildiğimiz ve kadın olarak çoğunlukla ağır yaşayışlardan az sonuçlar çıkararak gelişebildiğimiz bir mücadele verirken, bize kılavuzluk eden Önderlik gerçeğinden yansıyan özgürlük tutkusu ve arayışlılığı oldu. Bu yansımayı kendi gerçeğimizde öz bilincimiz ve irademizle tanımlayabildiğimiz oranda yeni ufuklar açtık, diller söktük, yetiler kazandık ve ilerledik.

Devamı sayfa 26'da

IRAK SEÇİMLERİ BÖLGEDE OLASI GELİŞMELER KÜRDİSTAN'DAKİ DURUM VE GÖREVLERİMİZ

Irak askeri bakımdan büyük bir savaşın verildiği bir sahadır. Yapılan seçimlerin neler getireceğini şimdiden kestirmek zordur. Fakat önemlidir. Ne kadar bir seçim olabiliyor? Demokratik bir seçim ne kadar yaşanabilecek? Bütün bunlar tartışma konusu olan hususlar, tartışmalı durumlardır. Öyle tartışmasız, rahat süren, sistemi belirlenmiş olgular değildir. Bu seçim savaş içinde gerçekleşen bir olgudur; dolayısıyla savaşın içinde ortaya çıkıyor, savaşın bir parçası oluyor. Savaş buna ihtiyaç duyuyor, seçim savaşa yön vermeyi hedefliyor. Ortaya çıkaracağı sonuçlara göre savaşın bundan sonraki seyrini belirlemeyi ifade ediyor. Gerçekten ne yaratacak, savaşı hangi yöne götürecek? Şiddeti azaltacak mı çoğaltacak mı, daraltacak mı bölgeye mi yayacak? Savaşan güçleri nasıl etkileyecek? Bunların hepsi değerlendirmeyi gerektiren hususlardır. Demek ki bu seçim çok dar, basit bir olgu değildir; başka yerlerde olduğu gibi sadece bir yönetim seçmeyi de ifade etmiyor ya da seçimlerle bir yönetimi ortaya çıkartmak çok basit bir olgu olmuyor. Birçok yerde alışkanlıklar gereği basit bir biçimde ele alıyoruz. Ama Irak bize gösteriyor ki, aslında seçim denen olay öyle basit bir olay değildir. Bir yönetim ortaya çıkartmak, iktidar oluşturmak, devlet yaratmak basit bir iş değildir, ciddi bir iştir.

Kuşkusuz seçimler sonuçlandığında ne kadar sağlıklı yapıldığına, hangi güçlerin ne oranda kendilerini etkili kıldıklarına bakarak daha iyi değerlendirilebilir. Seçimin böyle bir ortamda bir zorunluluk olarak gündeme gelmesi, mutlaka gerçekleştirilmesi için bu kadar çaba harcanması bile insana birçok şeyi öğretiyor. ABD bu seçimi en çok dayatanlardan biriydi. ABD'nin amaçladığı aslında açıktır. Kendisi bir çatışma içerisindedir, bu çatışmadan çıkamıyor, istikrar sağlayamıyor. Bu çatışmalı durumda seçim sonuçlarına dayanarak daha güçlü ve etkili olmayı hesap ediyor. Bu nedenle böyle bir sürece seçimi dayattı.

ABD'nin Ortadoğu'ya müdahalesi derinleşerek sürecektir

ABD'nin seçimden iki yönlü beklentisi var: Bir tanesi Irak içindeki çatışmada biraz daha etkili olmak, hem seçimi dayatma nedeniyle karşıtları karşısında meşruiyetini biraz daha arttırmak hem de uluslararası kamuoyu nezdinde meşruiyetini arttırmaktır. Çünkü kendisi müdahale etti; dostlarını, müttefiklerini, dünyanın diğer güçlerini dinlemedi. Zorlandığı zaman onları hatırladı ve kendilerini de katmak istedi. BM'ye gitti, sonra NATO'ya gitti, fakat bu güçleri katamadı. Onlar da böyle bir durumda katılamadılar, ABD'yi yalnız bıraktılar. "Mademki bu işe yalnız başladın, Irak'a yalnız girdin, bizi hiç dikkate almadın, o zaman yalnız başına yürüt, senin zorluklarına ortak olmayacağız" dediler. Fransa ve Almanya bunu açık söyledi. NATO içinde de, BM içinde de söylediler. ABD bunun ardından zorluklar karşısında kendini güçlendirebilmek, bu güçler karşısında meşruiyetini biraz daha arttırabilmek ve Irak müdahalesini biraz daha meşru zemine kavuşturabilmek için, böyle çatışmalı bir ortamda seçim yapmayı kendi çıkarına gördü ve dayattı. Şimdi seçimden böyle bir sonuç sağlamayı da umuyor. ABD'nin diğer beklentisi ise, Irak'taki durumdan hareketle bölge karşısında kendini daha güçlü konuma getirmektir. Bölge güçleri, devletleri veya bölgenin eski statükosu Filistin, Suriye, İran, Mısır ve Suudi Arabistan karşısında kendini güçlü göstermektir. Yani ABD bölgenin eski siyasi güçleri karşısında konumunu daha da güçlendirmek istiyor. Onlar üzerinde etkili olabilmek, kendi etkinliğini onlara da yöneltebilmek, bölgeye müdahalesini Irak'tan çevre ülkelere yayabilmek için böyle davranıyor. ABD'nin böyle bir amacı var. Dolayısıyla kesinlikle dar yaklaşmamalıyız.

ABD stratejisinin bu yönü çok somut olarak açığa çıkmış durumdadır. Son ABD seçimlerinde Cumhuriyetçi Parti'nin başarılı olması, Bush'a bir dönem daha başkanlık yapma hakkı vermesi de aslında ABD'nin bu stratejisine bağlıdır. Amerika'da hakim olan bu strateji, kendisini en iyi uygulama gücü olarak Cumhuriyetçi Bush yönetimini gördü. Dolayısıyla yeniden seçti. Bu şu anlama geliyordu: Bölge müdahalesi derinleştirilecek, sürdürülecek. 2000 yılı sonunda, 2001'de Bush'un yönetime getirilmesinin anlamı, böyle bir müdahale stratejisini oluşturacak ve uygulayacak gücün ortaya çıkartılmasıydı. O seçimler çok çatışmalı oldu, bir ay boyunca birçok eyaletteki oylar yeniden sayıldı, iş mahkemeye kadar yansıdı; sonunda tercihi Bush yönetiminden yana oldu. Arkasından 11 Eylül olayları başladı. Amerika yeni bir stratejik yapılanma kazandı. Ona dayanarak Afganistan'dan Irak'a uzanan bir askeri müdahale süreci gelişti. Bu stratejiyi derinleştirerek sürdürmesi için, mahkemeye de gerek kalmadan, Bush hem de oy farkıyla yeniden yönetime getirildi. Demek ki ABD sadece Irak'la sınırlı kalmayacak. Irak'ı bir merkez, bir üs, bir başlangıç alanı olarak alıp, başta Arap alemi olmak üzere tüm Ortadoğu'ya bu müdahaleyi yayacak. Bunu çok güçlü bir biçimde yapabilmesi için de Irak'ta sağlam bir dayanağa ihtiyaç duyuyor. Bu nedenle ABD bu seçimi dayattı. İkinci beklentisi de budur.

Bölgenin bazı devletleri seçime razı oldular. Bazıları Erbakan'ın deyimiyle kerhen razı oldular. Örneğin Türkiye gibi devletler içten benimsemeseler de, razı oluyor gibi göründüler. Bunların umutları da şudur: Mevcut durumda çatışmalar derinleşiyor, çelişki keskinleşiyor, Irak'taki çıkmaz artıyor. Bu istikrarsızlık ve çatışma durumu çevreye yayılma istidadı taşıyor ve kendilerini de zorluyor. Bunun ağır etkisi altındalar, korkuyorlar; bu nedenle çelişkili ve çatışmalı durumun bitmesini istiyorlar. Öyle ki, kendi varlıklarını sürdürebilsinler. Buna çok muhtaçlar. Dolayısıyla ABD'nin Irak müdahalesinden rahatsızlık duyuyor olsalar bile, seçimden bu çatışmalı durumu hafifletecek ve kısmi istikrar yaratacak bir sonuç çıkarsa, buna dayanarak kendilerini güvende hissedebilirler umudunu taşıyorlar. Onun için seçime razı oldular. En azından bir bölümü seçimden yana göründüler. Ona dayanarak ABD'nin bölgeye müdahalesini çatışmalı olmaktan çıkarabilmeyi umut ediyorlar. ABD'nin askeri güç kullanımının zeminini daraltırlarsa, ona dayanarak ABD'yi kendileriyle uzlaşmaya zorlayabileceklerini hesap ediyorlar. Çabaları odur. ABD'yi kendilerine karşı yıkıcı pozisyondan kendileriyle uzlaşmacı bir konuma çekmeyi başarabilirlerse, ABD ile uyum sağlamaya hazır olacaklar. Türkiye'nin, İran'ın, Suriye'nin politikası da, Mısır ve Suudi'nin yaklaşımları da böyledir. ABD'nin bu durumundan rahatsızlar, ama bu rahatsızlığı nasıl aşacakları konusunda da çaresizler. Seçimleri bir çare olabilir diye denenmesi gereken bir yöntem olarak ele aldılar. Onların yaklaşımları da böyledir.

Irak'taki güçler açısından ise durum çok çatışmalıydı. Kimin ne kadar katılacağı, nasıl oy vereceği belli değildi. El-Kaide'ye kadar uzanan fanatik islamcı kesimler seçimleri boykot ettiler, seçimleri önlemek için yoğun bir şiddet kampanyası yürüttüler. Aynı şey Sünni kesimin milliyetçi çevreleri için de geçerlidir. Baas'tan çıkan kollar da protesto ediyorlar. Onlar da tümüyle ABD müdahalesini boşa düşürmeyi, başarısız kılmayı, yenilgiye uğratmayı amaçlıyorlar. Bunlar ABD müdahalesinin hedef aldığı güçlerdi. Onlar da cepheden ABD müdahalesini hedef alıyorlar. Dolayısıyla seçimleri bir ABD yöntemi olarak ele alıp değerlendiriyor seçimlerin boşa çıkartılmasını istiyorlar. Seçimlere cepheden karşı duruyorlar.

Seçimle yeni bir yönetim, bir federasyon yaratmayı amaçlıyorlar

Geriye güneyde ve kuzeyde seçime katılan güçler kalıyor. Güneyde şii güçler çeşitli topluluklar halinde kendi aralarında ittifak yapmış olarak geliyorlar. Kuzeyde de ağırlıklı olarak Kürtler çeşitli örgütler halinde, yine büyük çoğunlukla ittifak yapmış bir vaziyette seçime girmiş oluyorlar. Kuzey ve güney seçim yapıyor, orta Irak seçimi boykot ediyor. Bu haliyle bile bir kere Irak üçe bölünmüş gibidir. Daha seçim olmadan, seçime giderken, seçim karşısındaki tutumla bile bu olmuş gibi gözüküyor. Seçim sürecinin yarattığı çok şiddetli çatışmalı durumlar yaşanıyor. Birçok çevre Irak'ta artık iç savaş başladı diye değerlendiriyor. Bu da kendi başına Irak'ın bölünmüşlüğü anlamına geliyor. Seçimle yeni bir yönetim, bir federasyon yaratmayı amaçlıyorlar. Ama bunun ne kadar gerçekleşeceği belli değil. Aslında federasyona ayırma değil de, bölünmüş ve parçalanmış Irak'ı federasyon adı altında yeniden birleştirme çabası var. Irak için federasyonu öyle değerlendirmek gerekir. Bu ne kadar olacak, ne kadar gerçekleşecek, bilemiyoruz. Fakat farklı yönetimler ortaya çıkacak. Değişik bölgelerin kendi yönetimleri oluşacak. Bunlar birleşebilecek mi, bir federasyon olacak mı, yoksa bu çatışmalı durum seçim sonuçlarına dayanarak derinleşip Irak bölünmeye mi gidecek, belli değil. Mevcut durum büyük ölçüde bölünmüşlüğü ifade ediyor. Bu kadar birbirinden kopmuş, çatışmaya girmiş bir Irak'ı yeniden bir araya getirip birleştirmek kolay değil. Çeşitli güçler Irak'ın toprak bütünlüğünden yanayız deseler de, bu sadece bir temenni olabilir.

Diğer yandan bu seçim sonuçlarının değişik alanlarda ne kadar istikrar sağlayabileceği de fazla belirgin değil. ABD ve bazı bölge devletlerinin umut ettiği sonuçların ne kadar ortaya çıkacağı belli değil. ABD, ne olursa olsun, seçimlerde bu atanmış hükümetten daha çok kendine güç verecek bir yönetim çıkacak diye düşünüyor. Her fırsatta buna seçime dayalı, seçilmiş yönetim denilecek. Bir de Irak'ta hiç seçim olmamışken, güya ilk defa böyle seçim yapıyorlar. Sermaye düzeninin demokrasisi açısından bu seçim önemseniyor. Böyle seçimlerle yönetim belirlemek önemseniyor. Dolayısıyla ABD, Avrupa ve Asya karşısında, dünyanın diğer alanları karşısında, kendisinin bölgeye müdahalesinin meşruiyetini arttırmak açısından bunu kullanabilir. En azından kuzeyde ve güneyde dayanabileceği bir yeni yönetim oluşursa, onlara dayanarak bölgeye müdahalesini yaymada daha da etkili hale gelebilir. Amerika'nın hesabı böyledir. Kısmen bunu yapabilecektir. Irak'ın birliği dağılabilir. Fakat parça parça da olsa, ABD güç alacağı bir sonucu, bir yönetim olgusunu ortaya çıkarabilir.

Bu noktada Türkiye zaten tedirgindir. ABD'nin ne kadar Irak'ın birliği ve bütünlüğünden yana olduğundan kuşku duyuyor. Amerika Irak'ı dağıtmak ve parçalamak istemiyor, bütünlük içerisinde sistemi değiştirmeyi öngörüyor; ama her halükarda Irak dağılmasın diye bir derdi de yoktur. Irak dağılırsa herhalde Amerika oturup ağlamayacak; niye dağıldı, ben mutlaka birleştireceğim diye çaba da harcamayacak. Ortaya çıkan duruma bakarak, ona göre bir siyaset izleyecek. Bu anlaşılıyor. Çünkü çok fazla bir kaybının olacağı gözükmüyor. Öte yandan İsrail'in dayatmaları var. İsrail Irak'ın parçalanmasından çok rahatsız değil. Hatta bazı bilgiler İsrail'in stratejik yaklaşımlarının Irak'ın parçalanmasını içerdiği yönünde. Bu konuda ABD'yi zorlayanın İsrail olduğu yönünde de bazı görüşler mevcut.

Güney Kürdistan'daki durum bizim açımızdan önemli. Bir ABD'nin bu durumu, iki Kürdistan'daki durum önemli. ABD'nin belirttiğimiz durumunun önemi nedir? ABD bu alana dayanarak bölgeye yönelik müdahalesini yayacak. Bunu bilmemiz lazım. Bu geçen süreçte Arafat'ın tesadüfi biçimde ölümü yaşandı. Birinci seçim bu temelde Filistin'de yaşandı. İkincisi şimdi Irak'ta oluyor. Filistin ve Irak, Arap aleminin ve bölgenin çatışmalı iki alanıydı. Dikkat edilirse, Filistin ve Irak, aynı zamanda 1991'de Körfez savaşında Amerika'ya karşı çıkan ve ittifak yapan iki alandı. Şimdi ikisine de yöneltilmiş bir ABD müdahalesi var. ABD sistemine benzer bir biçimde, ABD müdahalelerinin etkisi altında bu iki sahada seçim yaptırılıyor. Filistin'de kısmen kendisinin destek verdiği bir sonuç ortaya çıkardı. Arafat'la karşı karşıyaydı, seçimle onu aştı. Daha önce de şimdiki yönetimi istemiş ve Arafat'la çelişkili olmuştu. Arafat da aşıldı, şimdi yönetim tümden onların eline geçti. Irak'ta da aynı şeyi tekrarlıyor. En çok Amerikan karşıtı olan iki Arap merkezi, şimdi ABD'ye yakın yönetimler ortaya çıkartıyor; bir de ABD benzeri yöntemlerle bunu yapıyor. Bunun Arap sahasında ne kadar etkili olduğunu görmemiz önemli bir durumdur ve basite almamalıyız. Bunlar bölgenin Arap aleminin diğer parçalarını etkiliyor. Filistin'de ve arkasından Irak'ta seçim yapmak, Mısır'ı, Suudi'yi, Ürdün'ü ve hatta Suriye'yi yeni sisteme zorluyor. Müdahaleyi sadece askeri müdahale olarak görmemek gerekiyor. Amerika bu tür siyasi yönelimlerle de bu devletleri ciddi bir biçimde siyasi baskı altına almış oluyor ve onları siyasi değişime zorluyor. Mevcut yönetimlerin bir kısmı despotik, bir kısmı monarşiktir; onları ABD demokrasisi ile uyumlu hale getirmeye zorlamış oluyor.

Seçimlerin kendisi bir zorlamadır. Ardından Amerika'nın seçimlere dayanarak bölge çapındaki yayılmayı geliştireceğini düşünmemiz lazım. Suriye üzerindeki baskısı daha fazla var, bu baskı daha da ileriye gidebilir. Mısır'ı ve Suudi'yi daha çok zorlayabilir. En önemlisi de, İran karşısında güç kazanıyor. ABD'nin bu seçimlerle Irak ve Filistin'de kendisini biraz güçlendireceği anlaşılıyor. ABD Suriye'yi ve Mısır'ı kendisine benzemeye zorlayarak Arap aleminde belli bir etkinlik kuracak. Şimdi ona çalışıyor, çabası bu temeldedir ve bu süreci böyle değerlendirecek. Irak seçimleri ardından Suriye'ye ve Filistin-İsrail çatışmasını zayıflatarak Lübnan'a yönelecek. Oraları tümden kendini destekleyen konuma getirmeye çalışacak. Bununla bağlı olarak Türkiye'yle mücadelesini ve pazarlığını sürdürüyor. Özellikle İran üzerinde Türkiye'yi kendi siyasetine uygun hale getirmeye çalışıyor. Zaten Dışişleri Bakan Yardımcısı geldi, Suriye'ye ültimatom verdi. Türkiye'ye de ültimatom verildi. Türkiye-Irak-ABD zirvesi aslında PKK ile İran'ın karşılıklı masaya konulup pazarlık konusu yapıldığı bir zirve oluyor. Zaten İran da buna tavır koydu. ABD'nin PKK karşısında Türkiye'yle İran'ı pazarlık konusu yaptığı herkes tarafından kabul ediliyor. ABD Türkiye'den güç istiyor. Türkiye Genelkurmayı da bu tür taleplerde bulunuldu diye açıklıyordu. Afganistan'daki harekatı sürdürmek ve lojistik ihtiyacı için İncirlik'in daha fazla kullanımına gereksinim duyuluyor deniliyor. Fakat Afganistan'a kadar İncirlik'i kullanan bir sistem bunu İran üzerinden yapıyor. İncirlik'te öyle bir üslenme oluşursa, bu İran'a karşı savaşma sistemi anlamına da geliyor.

☆

"ABD Türkiye'den gerekli sonuçları alır ve Arap sahasında biraz daha sağlam yere basarsa, Ortadoğu'da çok güçlenmiş olacak. İran karşısında en büyük gücü sağlamış olacak. O zaman teknik yapısına da dayanarak, İran'ı askeri ve ekonomik bakımdan da çok zorlayabilir, birçok alanı vurabilir. İran'ı ekonomik ve askeri olarak çok zayıflatabilir. Bu da ABD'nin bölgedeki etkinliği açısından önemli bir durum olur."

☆

ABD bu müdahalenin geliştirilip sürdürülmesinde kimlere dayanacak?

Arap alemindeki etkinliği ve Türkiye'yi kendi politikalarına çekmesi için, İran'a yönelik çeşitli müdahaleler gündeme gelecek. İran'la ABD çatışması 2005 güzüne doğru olmazsa, çok büyük olasılıkla 2006'da yaşanacak. Gecikmeyebilir, 2006'ya sarkmayabilir de. ABD'nin İran'a yönelik müdahalesini Irak müdahalesi gibi değerlendirmemek lazım. İşte ABD girecek, işgal edecek, yönetimi devirecek dememek lazım. Hayır, öyle yapmasına gerek yoktur, bütün müdahaleler öyle olmaz. İran'ı o biçimde işgal etmesi zordur. Bazıları ona bakıyor, İran'ın Irak olmadığını söylüyorlar; dolayısıyla ABD'nin İran'a müdahale edeceği ve İran'la çatışacağı yaklaşımları yanlış görüşlerdir diyorlar. Bu da doğru değildir, sorunu böyle ele almanın kendisi yanlış oluyor. İran'a Irak benzeri bir müdahale zordur; ama müdahalenin tek biçiminin Irak'a yapılan müdahale olduğu söylenemez. Kaldı ki, Amerika İran'ı kuşatmış durumda. Afganistan'a da müdahale yaptı; Orta Asya'yı kuşatmış haldedir, Kafkaslar yine öyledir, Irak'ı ele geçirdi. Şimdi İran'a nefes aldıran tek yer Türkiye'dir. Türkiye'yle ABD çelişkisi buradan ileri geliyor. İran-Türkiye ilişkilerinin önemi ve niteliği burada ortaya çıkıyor. ABD Türkiye'den gerekli sonuçları alır ve Arap sahasında biraz daha sağlam yere basarsa, Ortadoğu'da çok güçlenmiş olacak. İran karşısında en büyük gücü sağlamış olacak. O zaman teknik yapısına da dayanarak, İran'ı askeri ve ekonomik bakımdan da çok zorlayabilir, birçok alanı vurabilir. İran'ı ekonomik ve askeri olarak çok zayıflatabilir. Bu da ABD'nin bölgedeki etkinliği açısından önemli bir durum olur.

Buradan müdahale kısa bir zamanda rejimi yıkacak, ABD İran'da yeni bir rejim kuracak ya da İran'ı işgal edecek gibi bir anlam çıkmaz. Bu kuşatma altında bir süreçtir. Askeri ve ekonomik olarak ciddi bir biçimde zayıflatması halinde de İran'ı çok geriletmiş olur. Irak'ı da Körfez savaşında zayıflattı, 1991'den 2001'e kadar on sene öyle tuttu. 2003'te onun devamını getiren askeri müdahalede bulundu. Demek ki savaşlar, müdahaleler, çatışmalı durumlar öyle bir anlık, bir günlük olmuyor.

ABD yeni şeyler yapabilir. Bu bakımdan şöyle değerlendirmemiz lazım: Hem ABD seçimlerini, hem Filistin'deki durumu, hem de Irak'taki seçimlerin sonuçlarını birleştirdiğimizde, ABD'nin müdahaleyi Irak'tan bölgeye yayıp daha da derinleştireceğini hesap etmemiz gerekir. Mevcut sonuçlar oraya doğru götürüyor. Bu bakımdan ABD'nin bölgeye yönelik yeni müdahaleleri, yeni hamleleri kesinlikle gelişecek. ABD bunu komşularıyla, dostları veya müttefikleriyle birlikte yapmak istiyor. Bush yönetimi seçimlerde zorlandı. Çok eleştirildi. Avrupa' ya bu şekilde yaklaşım gösteriyor. Davos'ta Tony Blair de böyle açıklama yapıyor, ABD'ye akıl veriyordu. "ABD'nin dünya tarafından anlaşılması için kendisinin de dünyayı anlaması gerekiyor. Ancak öyle yaparsa başkaları da Amerika'yı anlar ve kendisine yakınlık gösterir. Şimdiye kadar kendisine destek veren güçlerden bundan sonra daha fazla destek alabilmesi, dostlarını ve müttefiklerini biraz daha dikkate almasına ve taviz vermesine bağlıdır" diyordu. Zaten Bush yönetimi de böyle davranacağını belirtti. Ama şunu da belirtti: "Bu nedenle bölge müdahalesinde bir zayıflama olmayacak. Gerekirse yalnızca kendi müdahalemizi sonuna kadar yürüteceğiz" dedi.

Bu bakımdan ABD dostlarını ve müttefiklerini biraz daha dikkate alacak, ama esas olarak müdahaleyi bölgeye yayacak. Öyle bir sürece geldik. Türkiye'nin engellemelerine rağmen nasıl 2003 baharında İsrail ve İngiltere'nin desteğinde Irak'a askeri müdahalede bulunduysa, şimdi de seçimlerin ardından ve esas olarak 2005 baharında Suriye, Filistin ve diğer Arap sahalarını benzer bir müdahaleyle –askeri anlamda benzer değil, ama etkili bir müdahaleyle– kendi yanına çekmeye ya da kendi egemenliğine almaya çalışacak. Buna dayanarak Türkiye üzerinde yoğunlaşma sürecek. Türkiye ile bölge politikalarında pazarlık yapma durumları devam edecek.

Biliniyor, Türkiye'de CHP'nin içi karıştı. Deniz Baykal, Amerikan müdahalesinden söz ediyordu. Eskiden Deniz Baykal'ın Genel Başkanlığa getirilmesi için Amerika müdahalesi oldu diyorlardı. Yani öyle oldu ki, Türkiye'de CHP'ye kimin başkan olacağını bile Amerika tayin ediyor gibi. Zaten Tayyip Erdoğan'ı kullanarak islami hareketin bölünmesini Amerika sağladı dediler. Bütün o seçim operasyonu, 2002'deki seçim operasyonu büyük ölçüde Amerika operasyonu olarak değerlendirildi. Ecevit hükümetinin çözülmesi ve çökertilmesinin arkasında Amerika görüldü. Eğer böyle ise, Türkiye üzerinde zaten çok etkilidir. Mevcut durumda da Türkiye iç politikasını etkilemeye devam ediyor. Bir yandan Arap sahasında yoğunlaşırken, diğer yandan Türkiye ile bölge üzerinde pazarlıklarını sürdürecek. Buradan alacağı sonuçlara dayanarak İran karşısında duracak. Yani bölgeye ABD müdahalesi bu yönlü sürecek.

Irak'ta orta Irak çöktü. Türkiye'de bazıları "Amerika sünnilerle şiileri birbirine vurdurtarak güçten düşürmeye çalışıyor" diyorlardı. Onları güçten düşürürse Suriye'yi de zayıflatacak. Geriye İsrail'in gücü kalıyor. İster Türkiye'yi kendi ile ittifaka zorlamak olsun, isterse İran karşısında daha güçlü bir mevzilenme yaratmak olsun, bu çerçevede en çok öne çıkan güç Kürtler oluyor. Belki Suriye'ye karşı aynı etkinliği göstermeyecek, ama şu an Türkiye üzerindeki yoğunlaşmasında da Kürtlerin stratejik konumunu görüyor. İran'a karşı Kürdistan'la daha yakından ilgilenecek. Eskiden de kısmen öyle bir ilgisi vardı. Şimdi Ortadoğu'nun batısında bazı sonuçlar aldıktan sonra İran üzerinde yoğunlaşırken, Doğu Kürdistan'daki durumu çok fazlasıyla öne çıkartacak.

Şunu görmemiz gerekli: Şimdiye kadar Kürtler ve Kürdistan deyince, ABD siyasetinde Güney varoluyordu. Irak'a müdahalede de bu böyle oldu. Ama eğer ABD belirttiğimiz gibi müdahaleyi Irak'tan çıkartıp bölgenin diğer alanlarına yayacak ve İran'la bir çatışmaya götürecekse, burada Kürtlerin ve Kürdistan'ın durumu öne çıkacak. Onlar olmaksızın bunu yapamaz. Irak'a müdahalesinden daha fazla bu yönelimlerinde Kürtlere ve Kürdistan'a ihtiyaç duyacak. İster Türkiye ile yürüttüğü pazarlıklar olsun, isterse İran'a müdahalesi olsun, Kürdistan ve Kürt toplumu stratejik bir rol arz edecek. Türkiye rejimi aslında bundan korkuyor. Türkiye'nin ABD aleyhtarlığı, ABD'ye karşı yürüttüğü propagandalar terör üzerinden yürümüyor; şu an dağda bulunan gerillanın kendisini rahatsız etmesinden değil, ABD'yi zorlama durumu aslında bu nedenledir. ABD'nin mevcut stratejik duruşunun giderek daha fazla Kürtlere ve Kürdistan'a dayanmayı içermesinden, ona yönelme olasılığını taşımasından duyduğu endişe ve korkuyla bunu yapıyor.

İran da bu korkudadır. ABD'nin mevcut politikası bu konuda zaten şimdiden belirginleşmiş. Örneğin PKK'ye karşı yaklaşımında Türkiye siyasetinden ayrıldı. Amerika 2002'ye kadar Türkiye'nin bütün yaptıklarına destek verdi. On beş yıllık savaşta askeri ve siyasi bakımdan Türkiye'yi en çok destekleyen Amerika'ydı. Genelkurmay İkinci Başkanı da bunu açıklıyor; *"dikkatli olmalıyız, Amerika kadar bize destek veren kimse olmadı, bunu unutursak nankörlük olur"* diyordu. ABD tavır alır diye korkuyorlardı. Şimdi bu değişti. Amerika ilk defa PKK'ye karşı da olsa, Türkiye'nin yaptığını olduğu gibi kabul etmiyor. Ayrı bir siyaset, taktik geliştirdi. PKK'yi tasfiye edelim diyorlar, tasfiyede birleşiyorlar. Fakat yöntemde ayrılıyoruz dediler. Tasfiyede ne kadar anlaştıkları konusunda kuşku duymak bile mümkündür. Çünkü bu geçen yaz yaptıkları açıklamalarda, tasfiye etmekten değil de, PKK'yi bölmekten söz ettiler. ABD stratejisinin PKK'yi bölmek olduğunu değerlendirdiler. Yani Amerika'da Kürtlerin gücünü yok etme değil de, PKK çizgisini yok etmek ve Kürtleri bir politik güç olarak kendi çıkarları doğrultusunda kullanma eğilimi daha da gelişiyor. Amerikan stratejisi buna daha çok ihtiyaç duyuyor.

Bu bakımdan son aylarda birçok değişim var. KDP ve YNK'nin diğer parçalara daha fazla yönelimi var. Bu, Amerika desteklidir. Müttefikleri olarak onları örgütlü kılmak istiyor. Onların örgütlülüğüne dayanarak Kürt toplumunu kendi stratejik çıkarlarına uygun hale getirmek isteyecek. PKK'den ayrılan grubu da bu amaçla kullanmak isteyebilir. Türkiye örneğin Amerika ve Irak yönetimleri nezdinde Irak'a gitmiş olanların iade edilmesi için açık talepte bulundu. Vermediler, hala da vermiş değiller. Irak'a ya da KDP ve YNK'ye kalsaydı hemen verirlerdi. Şemdin Sakık'ı iki gün bile beslemediler, iki hafta bile kalamadı; Türk ordusunu çağırdılar, hemen teslim ettiler. Şimdi aylar geçti, ama bunları besliyorlar. KDP ile YNK yapmıyor, onların gücü yoktur. Böyle beslenmelerinin arkasında Amerika var, bunu görmemiz gerekir. Türkiye'yi zorlamak için yapıyorlar. Gerillaya karşı şiddet kullanmayı nasıl kabul etmiyorlar –ki, bunu Türkiye'ye karşı bir koz olarak kullanıyorlar– ve Türkiye'yi bu temelde zorlamaya çalışıyorlarsa, kaçmış olan o hainlerin oralarda beslenmesi de aslında buna dayanıyor. Bu da giderek ABD'nin bölgedeki devletlere, bölge güçlerine ve toplumlarına karşı Kürtlere daha fazla muhtaç olduğu, Kürtleri daha fazla kullanmak istediği izlenimini veriyor.

Bunu nasıl yapacak? Burada Önderliğin milliyetçilik üzerine değerlendirmelerini iyi anlamalıyız. Milliyetçiliği tahrik ederek yapacak, milliyetçi örgütlenmeleri geliştirerek yapacak, milliyetçilikleri çatıştırarak yapacak. Başka türlü yapamaz. Milliyetçilik tahriki olmazsa, bu güçleri birbiriyle çatıştıramaz. Tehlike buradadır, bunu kullanabilir. Bu nedenle Önderlik, mevcut gelişmeleri daha iyi anlamak için 20. yüzyılda İsrail-Filistin çatışmasının nasıl doğduğunu, Arap ve Yahudi milliyetçiliğinin nasıl tahrik edilip çatıştırıldığını inceleyerek örnek gösteriyor; Kürt milliyetçiliğinin geliştirilmesi çabalarını da buraya bağlıyor. Arkalarında Fransa oldu, İngiltere oldu, Amerika oldu. Bir süre Ermeni ve Rum milliyetçiliğini tahrik ettiler, sonunda da yüz üstü bıraktılar ve soykırım geldi. Çıkarları için kullanacakları kadar tahrik ediyor, çıkarları bittiği zaman veya gereği kalmadığında yüz üstü bırakıyorlar. Tehlike buradadır. Bu güçlerin milliyetçi kışkırtmaları bu temelde sürüyor. Kürtlere yaklaşımının da böyle olması durumu var. Emperyalizmin mantığı budur, sermaye çıkarı bu temelde sürdürülüyor. Taraflar karşı karşıya getirildiğinde güçten düşürülüyor ya da birbirini yok etmeye kadar götürülüyor. Önderlik, "bu süreç Türklerin ve Kürtlerin birbirini yok etmesine kadar gidebilir" diyor. Kürtleri daha fazla kullanabilmek için, bölgedeki güçleri birbiriyle çatıştırarak zayıf düşürüp bölge üzerinde egemenlik kurabilmek için en kolay yol milliyetçi tahrik oluyor, milliyetçiliklerin kışkırtılması oluyor.

Kürtleri bu duruma getirebilmek için özgürlük, demokrasi ve yurtseverlik çizgisi milliyetçiliği sınırlandırır. PKK ve Apocu engeli aşabilmek açısından, milliyetçiliğin yeniden allanıp pullanması, desteklenerek ve tahrik edilerek topluma sürülmesi gerekiyor. PKK'nin ideolojik olarak aşılması ve yenilgiye uğratılması, milliyetçiliğin hakim ideoloji haline getirilmesi gerekiyor. Bir Amerikalı, "ABD Öcalan'ın örgüt ve halk nezdinde itibardan düşürülmesi stratejisini izliyor" diyordu. O değerlendirme bu anlama geliyor. İtibarının düşürülmesi demek, Önderliğin ideolojik olarak yenilgiye uğratılması demektir. Önderlik bir ideolojiyi temsil ediyor. Bu da ne ile olacak? Milliyetçiliğin kışkırtılıp hakim kılınmasıyla olacak, milliyetçi çevrelerin desteklenmesiyle olacak. Son dönemlerdeki milliyetçi tahrik, milliyetçi söylem, milliyetçi saldırı buradan ileri geliyor.

Bugün her türlü saldırı var, Kemal Burkay bile saldırıya geçmiş. Avrupalıların maaşıyla otuz yıldır karnını doyuran bir kişi, ajan gibi boğaz tokluğuna ona buna hizmet eden bir kişi, PKK'nin Kürtlere en büyük zarar veren örgüt olduğunu, Ankara'dan yönetildiğini ve ajan olduğunu söylüyor. Bu kişi ve örgütü Kürt halkına şimdiye kadar hiçbir şey kazandırmamış, yıllarca ruhunu satmış. Kürt halkına hiçbir şey kazandırmama karşılığında, sadece kendi bireysel yaşamını kurtarma ve midesini doyurma karşılığında satmış. Bu kadar insanı alıkoymuş, ajanlığı bu derecede yapmış birisi bile kalkıyor, bizi ajanlıkla itham etme cesareti gösteriyor. Bu cesareti nereden alıyor, bu saldırı ne anlama geliyor? Bu durum gelişen süreçle bağlı, ABD'nin bölgeye yönelimiyle bağlı, o cesaret veriyor. ABD'nin güçlendirdiği milliyetçi çizgi bunları böyle saldırgan hale getiriyor. Güney'e biraz imkan verdi. Önderlik, *"daha da fazla verir, yarın devlet de kurdurur, silahlandırır da, o zaman en ileri bir çatışma durumu ortaya çıkarabilir"* diyor.

Kerkük meselesi, Güney'deki bu durum önem arz ediyor. ABD siyasetini Güney merkezli olarak yürütecek. 2003'te Irak rejimi düşerken, Amerika KDP ile YNK'nin Kerkük'ü ele geçirmelerini engelledi. Yoksa o zaman ele geçiriyorlardı, Kerkük üzerine yürüdüler, Amerika çıkarttı. Ama şimdi Amerika çevreden Kürtlerin Kerkük'e göç etmesine destek verdi diyorlar. Amerikalılar biz destek veriyoruz diye açıklama yaptılar. Şu bir buçuk yıl içerisinde Amerika'nın Kerkük'e yönelik siyaseti bu kadar değişti. Gelişmeye göre her an değişebiliyor. Sürekli geçerli olan bir siyasi durum söz konusu değil. Kerkük'te Araplar seçime girmiyorlar. Yerleri de yoktur. Tabii Kürtler kazanacaklar. Eğer seçim bir yönetim ortaya çıkaracaksa, gözle görülen olgu yönetimin Kürtlerin eline geçmesi olacak ve hiç zaman kaybetmeden KDP ve YNK Kerkük'ü Kürdistan federasyonuna başkent ilan edecek. Bu onlar için ileri bir adım olacak, devletleşme ve ekonomik kaynak kazanma yönünde bir hamle yapmalarını ifade edecek. Bu durum hem Arap alemini hem de Türkiye'yi derinden etkileyecek. Hangi sonuçları doğuracağı belli değildir.

Türkiye mevcut AKP yönetimi altında en zayıf konumunu yaşıyor

Türkiye çok zayıflamış. Eskiden kırmızı çizgilerimiz var, savaş ilan ederiz diyorlardı. Ama Genelkurmay İkinci Başkanı açıklama yaparken, şimdilik uyarmakla yetiniyoruz diyordu. Türkiye Başbakanı, Dışişleri Bakanı Amerika'yı tehdit ettiler. Sonunda kendileri zarar görür diyor, nasıl zarar göreceklerini dile getirip uyarıyorlar. Fakat Türkiye'nin çok zor durumda olduğu anlaşılıyor. Eskisi gibi "gireriz, üç saatte Kerkük'ü ele geçiririz, vururuz, kırarız" demiyorlar. Kırmızı çizgi türü söylemlerin hiçbirisi kalmamış. Bu kadar geri duruma düşmüş, yani zayıflamış durumda.

Buradan bakarak şunu görmemiz lazım: Türkiye mevcut AKP yönetimi altında en zayıf konumunu yaşıyor. Bazıları "tek parti hükümeti var, AKP şöyle hakim, Türkiye çok güçlü dönemini yaşıyor" diyorlar, ama gerçek bunun tam tersidir. Bölgedeki gelişmeler kapsamında Türkiye mevcut durumda en zayıf pozisyondadır. Zayıflığını bize karşı bu İmralı sistemine dayanarak tehditle gidermeye çalışıyor. Önderliğin son tutumu da buna karşıdır, gerekli tavrı koymaktır. Önderlik *"biz buna boyun eğmeyeceğiz. Korktuğumuz için değil, inandığımız için böyle bir çizgiyi izledik. Hala bunu gerçekleştirmeye inanıyoruz; bunun doğru olduğuna inanıyoruz, bunun için gerekli mücadeleleri de yürütürüz. Ama biz kaybedersek Türkiye de kazanmaz, Türkiye daha fazla kaybedecek"* diyor. Bu bakımdan Irak seçimlerinin sonuçlarının en çok Kürdistan üzerinde etkili olacağını düşünmemiz lazım. Kürt milliyetçiliğinin geliştirilmesine ne kadar hizmet edecek, Kürt devletleşmesini ne kadar ilerletecek, ABD ne kadar bunun arkasında olacak, bunu önümüzdeki günlerde göreceğiz. Ona göre de ABD'nin bölge müdahalesinin kapsamını anlayacağız.

Buradan bazı anlayışlar ileri sürülüyor. "Kerkük de alınıyor. Bu kötü müdür? Kürtler devletleşiyor, daha iyidir, ilerler. Niye buna karşı çıkılıyor" deniliyor. Karşı çıkmak gibi bir durum yok, öyle değerlendirmemek lazım. Güney'de böyle bir devletleşme adımı gelişiyorsa, bunun kimin çabasıyla olduğu, kimlerin sırtından da geliştiği ortadadır. '92'den beri PKK'ye karşı yürütülen savaşın nimetleri olarak bunlar ortaya çıktı. PKK olmasaydı, Güney Kürdistan diye bir şey olmazdı. Niye '75'te olmadı, niye '66'da olmadı? Türkiye hemen hepsini engelledi. Amerika niye o zaman Kürtleri sattı? Şimdi oluyorsa, bu Amerikan siyasetinin gereği değil de aslında PKK'nin dayattığı mücadele sayesinde oluyor, onun sonuçları olarak oluyor. Bu bir gerçektir. PKK olmazsa Güneyde federe devlet olmayı bir yana bırakalım, Kürtlüğün sözü bile olmazdı. Aynen Kuzey'de olduğu gibi Kürt inkarı Güney'e de dayatılırdı. Süreç böyleydi.

Birçok yönü var, tehlikesi var. Örneğin Erivan'ı devlet yaptılar; Çukurova'dan Van'a kadar uzanan Ermenistan'ı tasfiye ettiler. Süleymaniye'yi, Hewler'i ve Duhok'u Kürdistan yapma karşılığında diğer bütün Kürdistan'ın satılması tehlikesi var. Buradaki güçler buna açıktır. Böyle bir çıkar birliği Amerika, Avrupa ve bölge devletleri arasında bir uzlaşma halini alabilir, oraya varabilir. Bu tehlike var. İkincisi, bir buçuk yıl önce Amerika Kürtleri Kerkük'e sokmazken, şimdi bu kadar nüfusun Kerkük'e kaydırılmasına boşuna destek vermiyor. Buradaki gelişmeyi kendi çıkarları doğrultusunda kullanmak, değerlendirmek istiyor. Suriye'ye karşı, İran'a karşı, Türkiye'ye karşı çatıştıracak, savaştıracak. Bir dünya savaşı yaşanıyor. Bu tehlikelidir. İngiltere Ermenilere destek veriyoruz dedi, kırdırttı, yok etti. Yunanistan Rumlara destek veriyoruz dedi, Türkiye'deki Rumları yok ettirdi. Çıkarları doğrultusunda destek verdiler, ama çıkarlarının bittiği ya da sürdüremedikleri yerde yüz üstü bıraktılar. Şimdi Kürtleri Araplarla çatıştırma, Kürtlerle çatıştırma, Farslarla çatıştırma, Türklerle çatıştırma, bütün bölgeyle düşman hale getirme çabası var.

☆

"Şimdiye kadar Kürtler ve Kürdistan deyince, ABD siyasetinde Güney varoluyordu. Irak'a müdahalede de bu böyle oldu. Ama eğer ABD müdahaleyi bölgenin diğer alanlarına yayacak ve İran'la bir çatışmaya götürecekse, burada Kürtlerin ve Kürdistan'ın durumu öne çıkacak. Onlar olmaksızın bunu yapamaz. Irak'a müdahalesinden daha fazla bu yönelimlerinde Kürtlere ve Kürdistan'a ihtiyaç duyacak."

☆

Günümüzde devletleşme bir ilerleme değildir

Bunun sonu nereye gider? Kürtler bu bölgede kiminle yaşayacak? Bu toplumlar yan yana yaşayacaklar. Kim Kürtlere güven duyar? Yarın diğer güçlerle uzlaşıp Kürtleri yüz üstü bırakma olmaz mı? böyle bir tehlike yok mu? Örneğin Türkiye, diğer güçler, daha fazla taviz vererek Amerika'yla ittifak yaptığında, o zaman Kürtlere karşı bir intikam savaşına girmez mi? Girebilir, bu tehlike var. Bu ciddi bir katliam tehlikesini içinde taşıyor. O nedenle dikkatli olmak lazım, hayalci olmamak lazım, dolduruşa gelmemek gerekiyor. Hele hele halkların kanı üzerinde oluşan bu küresel sermaye hakimiyetine ortak olmamak, ona açık olmamak lazım. Bu tehlikeli bir durumdur. Bizi çok daha büyük bir tehlikeyle yüz yüze getirebilir. Soykırımı güçlendiren düşmanlıkları ortaya çıkarabilir. Böyle bir durum yararına değil, zararınadır. Öyle bir devlet Kürtlere yarar getirmez, bela açar. Bu açık bir durumdur.

Diğer yandan devletçilik baskı ve sömürüdür. Kürt toplumu Türk devletinden, İran ve Arap devletinden, Arapların elinden neler çekti? Kürt beyleri ve devletleri de bunlardan az baskı yapmadı. Baskı ve sömürü de, feodal burjuva despotizmin Kürtlük adına oluşması da çok ileri bir kazanım değil. Kürt halkına baskıdan, sömürüden ve ezilmekten başka bir şey vermeyecek. Kürt burjuvasını geliştirebilir, egemen sınıfını biraz güçlendirebilir, ama bu halkın da güçlenmesi anlamına gelmiyor. O bakımdan günümüzde devletleşme bir ilerleme değil. Devletleşme bir sınıfın gelişmesidir; bir sınıfı geliştiriyor, ama halk için, emekçi kesimler için bu bir ilerleme olmuyor. Ulus için de bir ilerleme değil. Eskiden böyle tanımlanırdı; ulusal dil, ulusal kültür, ulusal değerler ancak devletle gelişir derlerdi. Bu yalandır. Belki geçmişte bu biraz böyleydi, ama günümüz dünyasında bu hiç böyle değil. Devletler sadece halklar üzerinde baskı ve sömürü uygulamada bir araç olarak kullanılıyor. Örneğin Türkiye'yi görüyoruz. Bunları pazarlıyor, halk üzerinde her türlü baskı ve sömürüyü uyguluyor. Kimse ses çıkartmıyor, herkes buna razı oluyor. Rahatlıkla bastırabiliyor, buna dayanarak her türlü şiddeti ve sömürüyü maskeliyor. Devlet toplum üzerindeki uygulamaları haklı çıkarıyor. Bunu milliyetçi yaklaşıma dayandırarak yapıyor.

Eskiden belki güç devletle oluşuyordu. Ancak bazı altyapılara ve güce dayanarak dil ve kültür gelişimi olabiliyordu. Öyle örgütlenilirse bir toplum bu gücü bulabilir diye düşünülebilirdi. Ama günümüzün bilimsel teknik gelişimi kesinlikle ona ihtiyaç hissettirtmiyor. Toplumlar dil ve kültür gelişimini, ulusal gelişmelerini hiç de devlet gücüne, zoruna ve örgütlülüğüne dayanmadan, kendi demokratik örgütlenmeleri içerisinde yapabilirler. Onun için Önderlik artık iki tür uluslaşma gelişir diyor; Kürt uluslaşmasının geç kalmışlığını bu bakımdan bir dezavantaj değil, avantaj olarak da değerlendiriyor. PKK mücadelesiyle birlikte iki tür Kürt uluslaşmasının geliştiğini ifade ediyor. Bir, devletleşme temelindeki Kürt uluslaşması, iki demokratikleşme temelindeki Kürt uluslaşması. Yani bir, Kürt halkının demokratik örgütlülüğü temelinde gelişen ulusal bilinç ve kültürü; iki, Kürt ilkel milliyetçiliğinin, egemen sınıflarının, milliyetçiliğinin yarattığı uluslaşma. Güney'de bu beylikler düzeyindeydi. Kerkük'ü alırsa herhalde devlet olma düzeyine gidecek. Demek ki uluslaşmak, dil ve kültür gelişimi devlet olmaya bağlı değil. Sadece devletle oluyor denilemez. Devlet sadece halkın yeteneklerini köreltiyor. Halbuki demokratik örgütlenme temelinde toplum bu konuda kendi yeteneklerini daha çok kullanabilir, geliştirebilir. Baskısız, sömürüsüz, paylaşımcı, demokratik, ulusal ve kültürel değerlerini geliştiren bir şeyi yaşayabilir.

ABD'nin ve AB'nin kendi çıkarları doğrultusunda Kürt milliyetçiliğini destekleme, geliştirme ve bölge devletleriyle çatıştırmaya, Kürtleri bu biçimde bölgedeki statükoyu yıkmada bir güç olarak kullanma yaklaşımına karşı, Önderlik de demokratik, ekolojik ve cinsiyet özgürlükçü toplum çizgisinde Kürtleri kendi demokratik örgütlülüklerini ve ulusal gelişimini yaratarak, demokrasi ve özgürlük devrimlerini gerçekleştirerek, bölge halklarıyla çatışmadan, tersine onlarla dayanışma halinde demokratik devrim ve özgür birlik çerçevesinde yeni bir Ortadoğu yaratmayı, yani eski statükoyu bu temelde yıkmayı öngören bir çizgiyi ortaya çıkarmış bulunuyor. Kürdistan ve Ortadoğu üzerinde süren mücadelede, ABD ile PKK karşıtlığı böyle bir çizgi karşıtlığı oluyor. Çatışma da buradan doğuyor. Uluslararası komploya kadar varan karşıtlık ve çatışma durumu buradan ileri geliyor.

Diğer güçler bunun parçalarıdır. AB eski taktik yaklaşımlarını aşmadı. Bölge öyle bir stratejik müdahale gücü değil. Yüzyıldır oluşturduğu sistemle Kürtleri Türk devletine, İran'a ve Araplara karşı kullanıyor, onları kendilerine bağlıyordu. Kürtleri bir sopa gibi kullanıyordu. Şimdi Türkiye'nin AB'ye giriş sürecinde de Kürt sorununa yaklaşımı aynen bu çerçevededir. Hala Kürtleri elinde bir sopa gibi tutuyor, taktik olarak değerlendiriyor. 17 Aralık kararı bundan öte bir şey içermedi. Önderlik *"ben inceleyeceğim, ona göre karar vereceğim"* dedi. 17 Aralık kararlarına ilişkin Önderliğin değerlendirmeleri son iki görüşme notundaki değerlendirmelerdir. AB'yi ikiyüzlü ve ciddiyetsiz buldu, çözümleyici yaklaşmaz olarak gördü. Tam tersine, çıkar mücadelesinde Kürtleri komşularına karşı bir sopa gibi kullanma yaklaşımı olarak gördü. Bunu böyle sürece yayarak da yapacak, sadece kendi çıkarına hizmet ettiği ölçüde Kürt'ün adını anacak, hepsi o kadar. Ondan öteye Kürt halkının gerçekliğini ve haklarını kabullenme, görme, tanımlama ve Avrupa normlarını Kürtler için de uygulama durumu yoktur. İkiyüzlülük de burada kendini gösteriyor. Bu nedenle yeterli bulmamıştır.

Önderlik, AB'nin Türkiye'ye yaklaşımlarını doğru ve yeterli bulmamıştır. Ona bir müdahale yapmak istiyor. Onu geçmişte Kürtleri kullanma taktiğinin bir devamı olarak görüyor. Ondan öte AB Kürt olgusuna ve Kürt sorununa yeni bir yaklaşım geliştirmedi. ABD mevcut müdahalesi temelinde daha fazla bunu geliştiriyor. Daha tehlikeli özellikleri olsa da, hiç olmazsa yaptıkları bir stratejik yaklaşıma doğru gidiyor. AB'de de bu yoktur. AB'nin bu bakımdan ciddiyeti de yoktur, tehlikelidir. Bazı çevreleri kandırmaya da çalışıyor. Kendi Kürtü'nü bu temelde işbirlikçilik olarak yaratmaya çalışıyor. Eskiden biraz daha dar tutuyordu. Fransa, İsveç ve Almanya Kemal Burkay bazı kişilere dayanarak bunu yapıyorlardı. Şimdi bu çevreleri biraz daha genişletmeye ve örgütlemeye çalışıyorlar. Oyunun PKK tarafından anlaşıldığını, dolayısıyla Kürtlerin bu konuda bilinçlendirilmeye çalışıldığını ve kendilerine karşı çıkacaklarını görüyorlar. Onun için kendi çıkarları doğrultusunda Kürtleri kullanma gücünü gösterebilmek için, ellerinde alet olarak kullanacakları kendi Kürtlerini daha fazla yaratmaya ve örgütlemeye çalışıyorlar. Güya bu konuda Türkiye'ye destek veriyorlar, baskı uyguluyorlar. Hollanda bir sürü tutuklamalar yapmıştı. Şimdi Almanya tutuklamalar yapıyor. Remzi Kartal arkadaşımızı bile tutukladılar. Türkiye iadesini istiyor. KONGRA GEL yöneticileri tarafından Türkiye'de saldırı emri verilmiş, o da yönetimmiş, dolayısıyla bütün yönetim hakkında tutuklama kararı çıkmış, o da tutuklanmış. Türkiye iadesini istiyor, vermek isteyecekler.

İpe un sermek derler ya, gerekçeleri biraz ona benziyor. Gerçekte ise PKK'nin daha fazla bir taktik sopa gibi kullanılamayacağını görüyorlar. Kürtler elden çıkıyor. Onun karşılığında baskı uygulamaya kalkıyorlar. Türkiye'ye biraz daha fazla güven vermeye çalışıyorlar. Bir de Nuriye Kespir'i iade etmek için epey çaba harcadılar. Bazı hukuksal yollarla tam başaramadılar. Türkiye bu noktada kırıldı. Türkiye'ye de hemen öyle bir şey veriyorlar. Önderlik eskiden hep *"biraz bize, biraz onlara, kim zayıflarsa ona el atıyor ve birine saldırtıyorlar"* diyordu. Hiç kimseyi ne öldürtüyor ne de geliştiriyorlar; ama hep bir denge içinde çatıştırarak, bu çatışmadan kendilerine menfaat sağlıyorlar. İşte Avrupa'nın izlediği siyaset budur, ondan ötesi yoktur.

Rusya da aynı durumdadır. Kısmen işin içine girmeye çalışıyor. İran Ortadoğu'nun işlerine Rusya'yı biraz daha sokmaya çalışıyor. Rusya biraz kendisini toparladı, Sovyetler Birliği politikasına benzer biçimde bölgedeki eski ilişkilerine el atmaya çalışıyor. Suriye ile ilişkiler kurdu. İran'la zaten ilişkileri var. ABD saldırıları karşısında İran'a biraz sahip çıkmaya çalıştı. Desteği kısmidir, gücü çok fazla yoktur. Kürt sorunundaki durumu da Çeçenistan pazarlığı üzerindedir. İleride çok etkili hale gelebilir mi? Belki, o da Rusya'nın güçlenmesine bağlı. Ama en azından yakın politik süreç açısından Rusya'nın çok fazla bir etkisi olmayacak.

Mevcut durumda esas olan, ABD yaklaşımlarıyla bunun karşısında bizim tutumumuzdur. Önderliğin bütün bunlar karşısında artık mevcut durumun kabul edilmezliğine ve müdahale gerekliliğine vurgusu nereden ileri geliyor, neyi ifade ediyor? Başta da belirttik, ABD saldırıya geçiyor. Bölgeyi birbiriyle çatıştırarak egemen olmak istiyor. Bir defa bu durum ciddi bir tehlike arz ediyor. Yabancı egemenliğin bölgeye girişi anlamına geliyor. Bölge halklarının, Kürt halkının egemen iradesini geliştirmek için halkları örgütlemek ve kendi kaderlerini kendi ellerine alacak bir mücadeleye sevk etmek gerekiyor. Önderlik bunu sağlamak istiyor. İkincisi, ABD müdahalesinin yarattığı ortam fırsatlar ve imkanlar sunuyor. Çok çatışmalı ve çelişkili bir durum var. Kürdistan üzerinde egemen olan güçler Kürdistan üzerindeki egemenlik anlayışları en zayıf halini yaşıyor. En güçlü görünen Türkiye şu an en zayıf konumdadır. Bir yandan yaptığı pazarlıklarla AB'ye taviz vermek durumunda kalıyor. Kendisini zayıf bırakan yan olarak, 2004 yılında Kürt özgürlük hareketini ezerek kendini güçlendirmek için bir yığın taviz verdi. İttifaklar oluşturdu. Amerika'ya taviz verdi, Avrupa'ya verdi; İran'a ve Suriye'ye, KDP ve YNK'ye verdi, ittifaklar oluşturdu, saldırttı, buraya kadar getirdi. Oradan öteye geçemedi.

2005'i Kürt halkının demokrasi ve gelişme yılı haline getirebiliriz

Şimdi ABD, İran karşısında kendisini desteklemesini dayatmış. İran bunu görünce Irak'a komşu devletler dışişleri bakanları toplantısına katılmadı. Şimdi alttan alta Türkiye-İran ilişkileri çok gergin bir durumu ifade ediyor. İran kendisini Amerika'yla pazarlık konusu yaptığını görünce Türkiye ile çelişkileri arttı. Türkiye artık bir yandan İran'ı, diğer yandan Amerika'yı yürütemeyecek. Ya İran'dan ya Amerika'dan yana politik tavır almak durumunda kalacak. Bu da bölge üzerinde, Kürdistan üzerinde egemen olan güçlerin aralarındaki çelişki ve çatışmanın düzeyini gösteriyor. Bu durum Kürdistan üzerindeki egemenliği zayıflatıyor. Mevcut durumda Türkiye en zayıf konumdadır.

Böyle bir zayıf ortamda Önderlik, ABD müdahalesinin yarattığı bu ortamda özgürlük ve demokrasi mücadelesine hamle yaptırtmak ve gelişme sağlatmak istiyor. Mevcut koşullar halkın gücünü ve eylemini ortaya çıkarmak açısından, demokratik örgütlenme ve eylem için en elverişli koşullardır. Bu Irak'ta da, Doğu'da da, Türkiye'de de, Kuzey'de de, Küçük Güney'de böyledir. Genelde Kürdistan üzerinde egemenlik zayıflığı var. Kürtler öne çıkmış durumdalar. En güçlü bilinç, örgütlenme ve demokratik eylemliliği geliştirecek bir dönemi yaşıyorlar. Önderlik bunu sağlatmak istiyor, tam da hamle zamanıdır. Bu dönemde halkı örgütleyip eyleme geçiremeyenler, başka zamanlarda hiç yapamazlar. Koşullar bu kadar olgundur, fırsatlar var, zemin elverişlidir. Diğer yandan da tehlike var. Eğer bu yapılmaz, halk kendi örgütlülüğüyle kendi iradesini eline almazsa, yabancı güçlerin etkinlikleri artar ve kışkırtmaları gelişirse, işbirlikçilerini oluşturur, örgütler ve milliyetçi tahrikleri geliştirirlerse, bu durum halkların çıkarına olmayan bir savaşı bölgede derinleştirir. O da katliamları ve imhayı gündeme getirebilir. Öyle bir tehlike var. Bu tehlikeyi önlemek, imkanları ve fırsatları değerlendirmek ve Ortadoğu'da etkili hale gelebilmek için güçlü bir politik, örgütsel ve eylemsel hamle yapmaya ihtiyaç var. Bunun için Önderlik, meşru savunma da güçlü biçimde de geliştirilmeli diyor. Çözüm üretilmiyorsa, çözümün önünü açmak üzere meşru savunma çok daha etkili kullanılabilir. Ama daha önce en etkili olanı, savaşa geçit vermeyecek ve meşru savunmaya ihtiyaç bırakmayacak şekilde halkın demokratik serhildanını örgütleyip geliştirmektir. Önderlik böyle bir serhildan çağrısı yaptı. Serhildan hamlesinin sonuç alıcılarını belirledi ve bütün halkı ve hareketi böyle bir mücadeleye çağırdı.

Önderlik 2003 yazında tek yanlı ateşkesi kaldırırken, ABD'nin Irak müdahalesiyle oluşan duruma bir müdahalede bulunmak istedi. Şimdi ise ABD'nin Irak müdahalesini bölgeye yaymak istediği bir dönemde, koşulların daha çok olgun olduğu, böyle bir müdahaleyi henüz etkili geliştiremediği, ilişki ve çelişkilerin çok karmaşık ve parçalı durumda bulunduğu bir ortamda, Kürdistan'dan başlamak üzere güçlü bir demokratik serhildan müdahalesiyle halkların iradesini ve inisiyatifini bölgede geliştirmek istiyor. Bu bir Önderliksel müdahale, Önderliksel çıkıştır. Önderliğin mevcut yaklaşımlarını böyle bir müdahale yaklaşımı, bir çıkış yaklaşımı olarak görmek gerekir. Nasıl 12 Eylül dönemine karşı geç kalmış olarak da olsa 15 Ağustos Atılımı Türkiye çapında bir müdahaleyi oluşturduysa, bu atılım 12 Eylül rejimini boşa çıkartan yeni bir süreci Kürdistan'da ve Türkiye'de geliştirdiyse, Önderliğin gündemleştirdiği bu müdahale de aslında bölge statükosunu tümden aşmayı, dış müdahalelerin tümden hakim olmasını önlemeyi, halkları güç ve irade yaparak en azından bölgenin yeniden yapılanmasında ortak bir güç haline getirmeyi sağlayacak yeni bir hamle yapmayı öngörüyor.

Önderlik, içinde bulunduğumuz koşulları böyle bir hamle yapmak için hem uygun görmüş hem de böyle bir hamleyi zorunlu saymıştır. O zaman bizim bunu anlamamız, buna göre kendimizi örgütlememiz, böyle bir mücadele içerisinde olmamız zorunludur. Bu bir Önderlik talimatı oluyor, Önderlik görevi oluyor. Süreç karşısında devrimci, yurtsever ve militan olmanın, örgüt olmanın gereği böyle bir hamle yapmaktan geçiyor. Bunu yapabildiğimiz, böyle bir çıkışı örgütleyebildiğimiz, böyle bir mücadeleye güç getirebildiğimiz, cesaret edebildiğimiz, örgütleyip yönetebildiğimiz ölçüde devrimci, demokrat ve yurtsever olacağız. Apocu çizginin uygulayıcısı, sahibi, onun örgütü olacağız. Böyle olmazsa Önderlikten kopmuş oluruz. Çizgiyle bütünleşmenin, çizginin gereklerine göre hareket etmenin, varolmanın yegane yolu böyle bir hamleye girişebilmektir. Önderlik serhildan düzeyinde başlattı. Aslında biraz zaman da kazanmak istiyor. O zaman bize; bir, iyi anlamak düşüyor; iki, halkın örgütlülüğünü ve serhildanını geliştirmek için demokratik örgütlenme sistemimizi oluşturmada ve örgütsel çalışmalarımızı geliştirmede bir seferberlik başlatıp yürütmek düşüyor. Üç, kendimizi her türlü gericiliği kıracak sert bir direnişe hızla hazırlayıp, öyle bir mücadeleyi gerektiği kadar yürütmeliyiz.

Aslında bu konuda halkın pozisyonu uygundur. Birçok tavrı koyuyor. Yurtdışında da, Kuzey'de de, Küçük Güney'de de çeşitli eylemler oldu. Halkın demokratik eylemde herhangi bir geri duruma düşme, zayıf olma konumu yoktur. Örgüte yöneltilen saldırılar da, teslimiyet de, ihanet de önemli ölçüde bertaraf edildi. Fakat sistemimiz oturmamıştır. Parti öncülüğü bakımından, Kongre yapılanması bakımından bunları tam oturtamadık. Öncülük iyi tanımlanamadı, yapı kazanılamadı, demokratik örgütlenmenin temelleri tam atılamadı, iskeletleri tam kurulamadı ki üzerinde binalar inşa edelim. Hamleyi yapabilmek için bu konularda netleşmek lazım. Önderliğin savunmada ortaya koyduğu örgüt ve mücadele anlayışını derinliğine özümsemek, örgüt yapımızı bunları içerecek bir karar düzeyine ulaştırmak ve bu temelde de çok yoğun ve çok yönlü bir pratikleşme seferberliği başlatmak oluyor.

Bizim bu bahara dayatacağımız bu olmalıdır. 15 Şubat komplosunu lanetlemeden başlamak üzere, esas olarak Newroz'a, 8 Mart'a, tüm 2005 baharına böyle bir serhildan hamlesini dayatır ve 2005 yılında bunu etkili bir aktif savunma direnişiyle birleştirirsek, Kürt halkının demokrasi ve gelişme yılı haline getirebiliriz. Bölgede halkların inisiyatifinin gelişme yılına dönüştürebiliriz. Başkaları da hamle yapabilirler, kendilerini etkili kılabilirler. Ama şu belirsiz ve karışık durumdan birçok şeyin gelişmesine imkan ve fırsat veren bu ortamdan en fazla halkların yararlanmasını, Kürt özgürlük hareketinin yararlanmasını sağlayabiliriz. Bunu yaptığımız zaman Apocu oluruz; bunu yaptığımız zaman halkın demokrasi ve özgürlük mücadelesine öncülük eden bir kuvvet oluruz. Kendimizi Ortadoğu halkları için bir öncü güç konumuna getirebiliriz.

DEMOKRATİK KONFEDERALİZM ORTADOĞU'DA EN BÜYÜK GÜÇTÜR

İnsanlaşma ile toplumsallaşma, birbirinin varlık nedeni ve sonucudur. Toplumsallaşma da çeşitli örgütlenme biçimleriyle kendini ifade eder. İlk toplumsal örgütlenme biçimi klandır. Klanlar büyüdükçe kabile denilen toplumsal form gelişir. Devletin varolmadığı, hiyerarşinin egemenlik ve sömürü aracına dönüşmediği zamanlara kadar toplumun varoluş biçimi komünal ve demokratiktir.

Komünal demokratik toplumsal yaşamda ekonomik yeterlilik vardır. İlk başlarda klan ve kabilelerde yaşam içe dönüktür. Bağımsız üniteler olarak yaşanmaktadır. Güvenlik, ekonomik ve sosyal etkenlerle kabile ve aşiretlerin zamanla birlik ve dayanışma içine girdikleri görülür. Bu ilişkilerde her kabile ya da aşiret kendi kimliğini ve iradesini korur. Ortak çıkar ve ortak yapılan işlerde ortak bir irade ortaya çıkar. Bu ortak irade de demokratik içerikte, birinin diğeri üzerinde egemen olmadığı biçimde gerçekleşir ve uygulamaya geçer. Bu ilişki biçimi konfederasyon biçiminde ifade edilir.

Eskiden yaşanan olgulara bugünkü zihniyetle yaklaşmak yanlıştır. İnsanlığın ilk dönemlerinde bugünkü gibi egemenlik anlayışı yoktu. Toplumlar hala bağımsız ve özgür yaşam dışında başka bir yaşam biçimi bilmiyorlardı. Bu nedenle kurulan birlikler özgür ve eşit nitelik taşıyacaktır. Kurulan ilişki ve birlikler doğal olarak konfederasyon niteliğinde olmaktadır.

Üretim araçlarının gelişimi ve ekonominin gelişmesiyle birlikte artı ürün ortaya çıktığı gibi nüfus artışı da gerçekleşmektedir. Bu süreç giderek hiyerarşiyi ortaya çıkarır. Zamanla bu hiyerarşi içinde yer alan rahip, askeri şef ve idari görevler almış bilge kişiler artı ürüne el koyan güç haline gelirler. Sömürünün ve egemenliğin olmadığı kırsal yaşamdan, sömürü ve iktidarın oluştuğu şehirlere geçiş yapılır. İlk şehirler aşağı Mezopotamya'da ortaya çıkar. Sümerlerin devlet olarak ortaya çıktığı dönemde şehirler bir konfederasyon ilişkisi içindedir. Aşağı Mezopotamya iktidarın merkezileştiği ve sömürünün yoğunlaştığı bir gelişme seyri izler. Buna çevredeki etnik toplulukların direnişi konfederal birlikler temelinde olur. Çevredeki etnisite hem kendi içlerindeki devletleşme eğilimine karşı hem de dışarıdan gelen egemen güçlere karşı konfederal birliklerle karşı koyarlar. Etnisite kendi içinde konfederal ilişkiyi çağdaş bir biçim olarak yaşarken etrafındaki diğer halklarla da bu tür ilişkiler içine girerek, saldırgan devletlere karşı direnirler.

Hititler Mısırlılara karşı böyle ayakta kalmıştır. Kürtlerin ataları Medler kendi içinde konfederal ilişkiyi sağlayarak, etraflarındaki saldırgan güçlere karşı çıkarlar.

Üniter devletler tek bir ulusa tek bir egemenlik biçimine dayanır

İlk devletler dünyamızın sınırlı bir alanında hakim olmuşlardır. Bunun dışında kalan alanlarda etnisitenin ve halkların konfederal biçimi başta olmak üzere çeşitli ilişki ve ittifaklar içinde yaşadıkları gerçeğini görürüz.

Sınıflı toplum uygarlığına karşı halkların direnişi çoğu zaman bu biçimde sürmüştür. Halkların devletleşmeye ve devlet güçlerinin baskısına karşı alternatif yaşam biçimi olarak konfederalizmi tarihin her döneminde ve tüm alanlarda görmek mümkündür. Buna karşı da devletlerin bu organizasyonları dağıtıp kendi merkezi iktidarlarının denetimine sokmak istedikleri görülür. Dolayısıyla bu mücadeleler bir yönüyle özgürlük ve demokrasi mücadelesinin önemli bir ayağı olmuştur.

Konfederasyon eşit ilişki kurmanın ve bu temelde birlik oluşturmanın biçimi olduğundan özü itibariyle demokratik niteliklere sahiptir. Dolayısıyla bu ilişki içine giren birimlerde de belirli düzeyde demokratik değerler bulunur.

Konfederasyonun demokrasi ile bağını ve uygulama biçimlerini ortaya koymadan kavramı daha anlaşılır kılmak gerekir.Konfederasyon denilince daha çok devletler arası kurulan gevşek birlikler kastedilir.

Esas olarak iki tip devletten söz edilir. Birincisi üniter devletler diğeri de, birleşik devletler ya da devlet topluluklarıdır.

Üniter devletler daha çok tek bir ulusa, tek bir egemenlik biçimine dayanır. Yasama, yürütme ve yargı organları tektir. Üniter devletlerde o devletin kendini tanımladığı ulusal kimlik öne çıkar. Bu devletlerin bazılarında özerk bölgeler bulunsa da bunlar söz konusu devletin üniterliğini değiştirmez. Çünkü bunların özerklikleri devletin temel yasama organı olan meclisler tarafından yasalarla belirlenir ve bu meclisler tarafından değişikliğe uğratılır. Bunlara adem-i merkeziyetçi, üniter devlet denir.

Devlet toplulukları ise federasyon ve konfederasyonlar olarak uygulama alanı bulur. Federal sistemde bireyler kendisini çift kimlikli tanımlar. Egemenlik üniter devlet gibi tek değildir. Federe ünitelerin de yasama, yürütme, yargı organları vardır. Federal organlarla federe organlar yetki paylaşımına gitmişlerdir. Bu yetki paylaşımı anayasa ile yapılmıştır. Değişiklikler ne tek başına federal organlar ne de federe organlar tarafından yapabilirler. Ortaklaşa yapılması gerekir. Konfederasyonlarda ise eğer üniter devletler gibi üye ülkelerin kimliği ve organları esastır. Bireyler ve kurumlar sorunlarının tümünü kendi devletleri içinde çözerler. Sadece konsensüsle kararlaştırılmış konularda konfederasyonun yetkileri vardır. Bunlar sınırlı yetkilerdir.

Konfederasyon, federasyon gibi kimliği olan bir devlet değildir. Örneğin bugünkü AB konfederasyon niteliğinde olduğundan bir devlet olarak görülemez. Ancak Almanya federasyon da olsa devlettir. Tabii ki AB giderek konfederasyondan federasyon biçimine doğru evirilmektedir.

Konfederasyonda üye devletleri zorlayan bir yaptırım gücü yoktur. Çünkü üye devletler bağımsız devlet niteliğini korurlar. İç ve dış politika bakımdan iradelerini devretme söz konusu değildir.

Federasyonla konfederasyon arasındaki temel farkları şöyle sıralayabiliriz; konfederasyon uluslararası anlaşmayla kurulurken, federal devletler anayasa ile kurulur. Konfederasyona üye devletler istediği zaman birlikten ayrılabilir. Federal devletlerde federe devletçiklerin ayrılma hakkı yoktur ya da bu hak çok zorlaştırılmıştır. Konfederasyonun dış ilişkilerde yetkileri sınırlıdır. Federasyon her türlü dış ilişkisinde serbesttir ve bu konuda esas iradedir.

Konfederasyon kavramı günümüzde çok kullanılan biçimiyle egemen devletlerden oluşan ve federal devletten daha gevşek ilişkilere dayanan devlet birlikleridir. Öte yandan askeri ve ekonomik temelde kurulan ve konfederasyon olarak tanımlanacak örgütler de vardır. Dünya ticaret örgütü, NATO, AB bunlara örnektir. Federasyonları oluşturan federe devletler veya eyaletler ile federal organlar arasında yasal olarak eşitlik vardır. Konfederasyonlarda ise üye devletler daha üstündür. Esas yetkiler ve tasarruflar onlara aittir.

Günümüzde Belçika gevşek bir federasyondur. Konfederalizme doğru kayan bir niteliği vardır. AB ise mevcut haliyle konfederasyondur. Ancak giderek federasyon niteliğine kavuşma eğilimi içindedir. Bazen konfederal siyasal ilişki içindeki devletler federasyona, federasyon olan devletler ise konfederalizme eğilim gösterirler. ABD konfederalizmden federalizme geçen bir süreç izlemiştir. İsviçre de tarih içinde benzer bir süreç izlemiştir. İsviçre'yi de konfederalizm ile federasyon arası bir siyasal biçim olarak görebiliriz. Ne federasyonlar ne de konfederasyonlar tek biçimdir. Belirttiğimiz temel ayrım noktaları etrafında farklı biçimler alabilmektedir.

Konfedere birimleri oluşturan ünitelerin nüfusu sınırlıdır

Tarihte konfederal biçimlerin ilk örnekleri Ortadoğu'dur. Daha sonra Atina özgün bir biçim olarak ortaya çıkar. Etnisite ve halkların varolma biçimi olan komünal demokratik yaşam en fazla da Ortadoğu'da yaşanırken; bu değerler Atina'da konfederalizmle beslenerek hem konfederalizmi oluşturan birimler arasında ve her birimin kendi içinde demokrasinin geliştiği bir model haline gelir.

Atina'nın Perslere ve Isparta'ya karşı mücadelesinde konfederasyonu oluşturan birimlerin güçlü katılımıyla başarılı olabilmiştir. İçteki tirancı eğilime karşı başarı, dıştaki despotizme ve yayılmacı güçlere karşı da başarı getirebilmiştir.

Atina demokrasisi sadece yurttaş olarak ifade edilen toplumsal kesimlere aittir. Köleler ve en alttaki diğer tabakaların meclislere ve kararlara katılma hakkı yoktur. Buna rağmen doğrudan demokrasinin örnekleri görülmektedir. Atina'da, temsili sistem olan meclisler olsa da özü itibariyle doğrudan demokrasiye daha yakındır.

Konfedere birimleri oluşturan ünitelerin nüfusu sınırlıdır. Bu nedenle halkın bilinçli katılımı ve iradesini ortaya koyma imkanı olmaktadır. Zaten demokrasi tartışması yapan filozoflar belirli bir nüfusun üstüne çıkan şehirlerde yurttaşın iradesini geliştirmeyeceği, yabancılaşma olacağı ve yozlaşma yaşanacağını belirtmişlerdir. O zamanlarda zaten şehirlerin nüfusu yüz binlere bile ulaşmamıştır. Bu filozofların düşüncesine göre bugünkü şehirler ve devletlerde gerçek demokrasi uygulanamaz.

Sadece Atina konfederasyonu değil, Yunan yarımadası ve Ege sahasında başka konfederasyonlar da vardır. Kabile ve aşiretlerin oluşturduğu konfederasyonlardır. Bunların çoğunda esas karar sahibi bir halk meclisi olurdu. Ayrıca asker ve bürokratların, bilge kişilerden oluşan meclisler de görülürdü.

Isparta, demokrasiyle idare edilen bu konfederasyonları kendi tiranlık rejimi için tehlike görür ve yıkmaya çalışır.

Daha sonraları Avrupa'da birçok konfederasyon görülür. Feodal dönem Avrupa'sı ağırlıklı olarak federasyon veya konfederasyondur.

Ortadoğu ve Asya'da genel olarak daha merkezi feodal devletler görülse de buralarda da esas olarak federatif siyasal sistemler esastır. Hatta bütün imparatorluklar ancak çevre halklara belirli bir otonom tanıdığı oranda varolmakta ve genişlemektedir. Ortadoğu'nun kadim devletleri olan Persler, Sasaniler, Safaviler ve İran Selçukluları da bir federasyon niteliğindeydi. Belki bugünkü federasyon gibi ilkeleri ve kuralları net çizilmemişti. Ama hem köleci devletçi hem de feodal devletçi toplum süresince bu tür ilişkilere rastlamaktayız.

Tarihin ilk siyaset bilimi kitabı olarak bilinen Nizam-ül Mülk'ün siyasetnamesinde sultana yapılan tavsiyeler içinde memurların ve askerlerin farklı halklardan olmasını devletin güvenliği, birliği ve gücü için gerekli görmektedir. Yine tarihçiler Persleri klasik çağın en demokratik devletleri içinde görürler. Sadece diğer etnik topluluklarla ilişkisi açısından değil, farklı inançlara hoşgörü açısından da Persler örnek gösterilir.

Feodal üretim biçimi, klasik kapitalist dönemdeki gibi merkezileşmeye ihtiyaç duymayan bir sosyo ekonomik sistemdir. Meta ihracı gibi bir sorunu olmadığından köylere ve kasabalara kadar hakim olma kaygısı yoktur. Dolayısıyla feodal devletler ağırlıklı olarak federal ya da çevrenin otonom yaşam içinde bulunduğu devletlerdir. Hatta birçok yerde beyliklerin ilişkileri konfedere ilişkiye denk düşmektedir.

Şunu vurgulamak gerekir ki, kapitalist sisteme kadar aşiret toplulukları ve halklar belirli düzeyde bağımsızlıklarını korumaktadır. Egemenlik altına girmeyi kabul etmemektedirler. Etnisite ve halklar komünal demokratik değerleri taşıyan bir yaşam sürdürürken tahakkümcü devlete karşı da direnirler. Bu direniş onları içlerinde eşit ve özgür ilişkiye zorlar.

Feodal dönemde devletler etnisiteyi egemenlik altına almak istediğinde birleşerek konfederasyonlar oluşturup direnirler. Bunu Doğu'da da ve Batı'da da sıkça görmekteyiz. İtalya, İsviçre, Almanya, İspanya ve başka ülkeler, kapitalizmin tam hakimiyet kuramadığı dönemlerde konfederasyonlara çok fazla şahit olmuştur. Kuzey

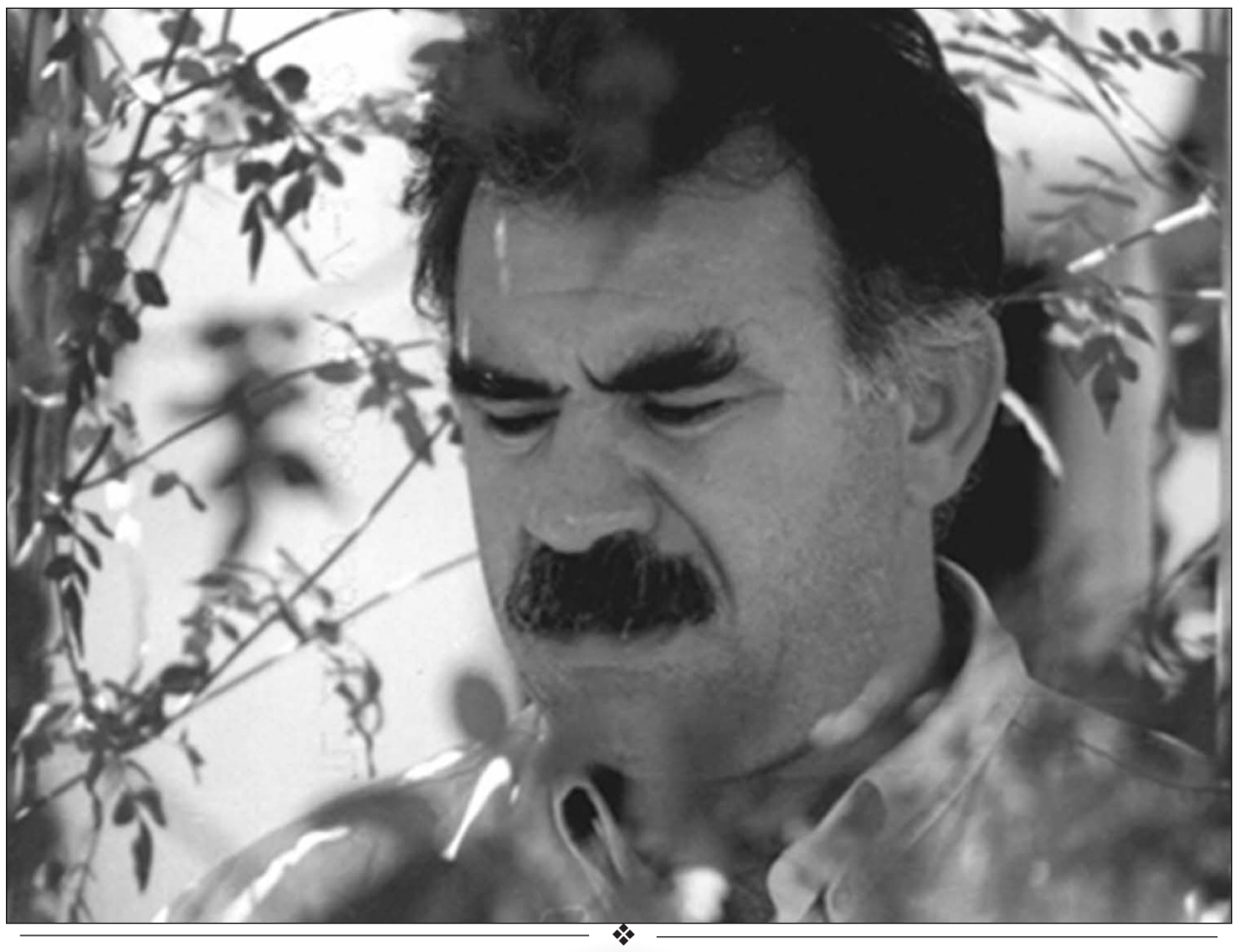

❖

"Sınıflı toplum uygarlığına karşı halkların direnişi çoğu zaman bu biçimde sürmüştür. Halkların devletleşmeye ve devlet güçlerinin baskısına karşı alternatif yaşam biçimi olarak konfederalizmi tarihin her döneminde ve tüm alanlarda görmek mümkündür. Buna karşı da devletlerin bu organizasyonları dağıtıp kendi merkezi iktidarlarının denetimine sokmak istedikleri görülür. Dolayısıyla bu mücadeleler bir yönüyle özgürlük ve demokrasi mücadelesinin önemli bir ayağı olmuştur."

❖

İtalya konfederasyonu, Almanya'da Ren konfederasyonu, İsviçre'de Gri birlik denen kanton etrafında şekillenen federasyon ve İspanya'nın Kastilya'daki kominarları ve bu dönemde oluşan oluşum siyasi ilişkiler de konfederasyona denk gelir. Almanya ve İtalya'nın en geç merkezi ulus devlet haline gelmesi de eskiden yaşanılan bu konfederasyonların etkisi vardır.

Kapitalizm şimdi ulus devletin aşılmasını ve küçülmesini istiyor

1789 öncesi Fransa'sı ve Parisi'nde de halk tabakaları ve tüccarların içinde olduğu kent genel meclisi bir konfederasyon meclisi gibidir. Kırsal kesimdeki köylüler de bu meclisle konfederal olarak tanımlanabilecek bir ilişki içindedirler. Bu ilişkiler konfederal modelin pratikteki uygulanış biçimleridir. Kırsal kesim çoğu zaman devlet hakimiyetine karşı direnmiş ve belirli düzeyde bağımsızlığını koruyarak yaşamak istemiştir.

Kapitalizmin iktidar ve ordu gücünü daha da yetkinleştirip, özerk tüm üniteleri ezerek, bastırarak, iradelerini kırmalarına kadar şehirlerde ve kırsal kesimde konfederal eğilim hala güçlüdür.

Burada şu soru akla gelebilir, feodal dönemde ve kapitalizmin tam hakim olmadığı dönemde merkezileşmeye karşı direniş gösterenler demokratik ve özgürlükçü bir eğilim taşımakta mıdırlar? Konfederasyon veya devletler karşısında bağımsızlığını önemli düzeyde korumak tabii ki demokratik ve özgürlükçü nitelik taşır. Bazı gerici direnişler söz konusu olsa da, esas olarak bu direnişler ve ilişkide eşitliğe dayalı bir biçim oluşturmak, özgürlükçü nitelik taşır. Dışa karşı mücadele vermek halkların ve etnisitenin kendi içinde daha özgürlükçü ve demokratik işleyiş gerektirir.

Eskiden söylendiği gibi şehirlerin ve etnisitenin merkezi devlet otoritesine karşı bağımsızlıklarını koruması gerici değildir. Bu direnişlerin bilimsel ve ekonomik gelişmeyi engellediği varsayımı da doğru değildir. Ulus devletler ve milliyetçilikle halklar üzerinde egemenlik ve sömürü düzeni kurmak isteyenlerin doğru olmayan tezleridir. Ticaretin ve manifaktürel üretimin ilk geliştiği yerler, birçok ülkede merkezi hükümete mesafeli ve bağımsızlığını önemli oranda koruyan kentlerdir. Konfederasyon oluşturan birimlerin gümrük vergilerini azaltma yoluna gitmeleri, merkezi devletlerin bu alanlara hakim olmasından öncedir. Milliyetçilik bayrağı ile kurulan ulusal devletler, gümrük duvarlarını yüksek tutarak aslında bütünlüklü bir ekonomik yapıya ve ilişkiye sahip coğrafyaları birbirinden koparmıştır.

Feodalizme karşı köylülerin isyanı uzun süreden beri vardır. Rönesans, reform ve daha sonra gelişen devrimler öyle denildiği gibi burjuva devrimler değildir. Halkların özgürlük ve demokrasi özlemi ve mücadelesinin, despot, baskıcı, sömürücü feodal düzene karşı yeni bir özgürlük hamlesi ve ayaklanmasıdır. İsa ve hıristiyanlar sömürü ve baskıya karşı bir rolle ortaya çıktılar. Ancak daha sonra (300 yıl) köleci Roma'nın ideolojisi haline getirildi. Feodalizme karşı gelişen ayaklanmalar da aynıdır. Dolayısıyla özgürlüğünü ve kimliğini korumak isteyen şehirler ve konfederasyon oluşturan birimlerin merkezi devletleşmeye karşı direnişi feodal beylerin devletle çatışmasıyla benzer bir biçimde değerlendirilemez. Aksine insanlığın yaşamında sürekli varolmuş komünal demokratik değerlerin baskıcı, sömürücü ve egemenlikçi güçlere karşı çıkma eğilimidir. Bu eğilim yalnız feodal dönemde ve kapitalizme karşı direnişte değil, tarih boyu kendini daha özgürlükçü duruş olarak ortaya koymaya çalışmıştır. Belki sistemleri aşamamış, ama onlar da içselleşerek ve onları değiştirerek bu değerleri taşıma rolünü oynamışlardır.

19. yüzyıldaki sömürü ve baskıya karşı ayaklanıp ezilenlerin özgürlükçü yaşamını pratikleştirmek isteyen Paris komünü de konfederal bir yapılanma içindeydi. Bu temelde tamamen halkçı ve özgürlükçü bir işleyiş ortaya çıkmıştı.

Devletin merkezileşmesi gerektiği düşüncesinin toplumlarda kökleşmesi, kapitalizmin milliyetçi ideoloji ile ortaya çıktığı ulus devlet zamanı ile olmuştur. Devletin merkezi olması ve her hücreye nüfuz etmesi insanlara bir dini inanç gibi yerleştirilmiştir. Dolayısıyla ulus devletin aşılması ya da konfederasyon olmasını insanların havsalası almamaktadır.

Kapitalizm şimdi de ulus devletin aşılmasını ve küçülmesini öngörüyor. Çünkü çıkarı ulus devletlerin aşılmasındadır. Bunu ideolojik bir yaklaşım ve özgürlükçü eğilimle değil, çıkar gereği yapıyor. Ulus devleti eleştirmesi ve özgürlükçü vurgular yapması sömürüyü hedefleyen bu çıkarını gizlemek içindir.

Özgürlükçüler, sömürü ve baskıya karşı çıkanlar tabii ki emperyalist kapitalist sistemin ulus devleti aşmak istemesine ağlayacak değildir. Kaldı ki kapitalizmin bu eğilimi yeni değildir. Tekelci kapitalizmin ve finans kapitalin başat hale geldiği emperyalizm aşamasıyla birlikte bu eğilim artarak yükselmiştir. 20. yüzyılın başında Lenin, enternasyonalist düşünceyi savunarak ulusal değerleri yıpratmakla suçlanınca; buna verdiği karşılıkta bizleri suçlamanıza gerek yok, sizler ve tekelci kapitalizm uluslararası hale gelerek bunu bizzat yapmaktasınız, cevabını vermiştir. Dolayısıyla dün olduğu gibi bugün de devrimciler olaya farklı yönden bakarlar. Bazı solcuların yaptığı gibi ulusal devleti korumayı bir ulusal kurtuluşçuluk gibi görmezler. Bugün dogmatik solcuların milliyetçilikle buluşması ulus devletin gerici rol oynamasını görememeleridir. Kendilerinin ancak bir ulus devletleri olursa varolacaklarını sanmalarıdır. Ulus devleti varlık nedenleri olarak görmeleri onların milliyetçi zehirden ve kapitalizmin illüzyonundan ne kadar etkilendiklerini gösterir.

Ulus devletin aşılması bize mücadele için yeni teorik yaklaşım, araç ve yöntemlerin gerekli olduğunu gösterir. Hatta sosyalistlerin etnernasyonalist düşüncelerinin daha fazla pratik bulmasının önü açılmıştır. Hatta bu hedefe artık enternasyonalizm demek bile yetersiz kalır. Ulus üstü (sup nasyonal) bir mücadele dönemi başlamıştır. Artık uluslararası dayanışmadan öte demokratik devrimci güçlerin birlikteliğini daha da sıklaştıran bir yaklaşımı gerektiren mücadele dönemine girilmiştir.

Konfederalizm tarih içinde görülen iki biçimiyle de bugün kendini dayatmış bulunmaktadır. Bunu demokratik ve özgürlükçü mücadelenin sonucu ve gereği olarak görmek gerekir. Bazılarının zihinleri bulandırarak bu gelişmeleri esas olarak kapitalizmin postmodern aşamasının gereği olarak yutturmasını deşifre etmek gerekir. Kapitalizmin yeni aşaması bu eğilime objektif olarak zemin sunduğu müddetçe değerlendirilebilecek konudur. Dolayısıyla kapitalist sistemin objektif olarak bu eğilimle tarihsel buluşma noktaları olsa da, esas olarak halkların özgürlük mücadelelerinin ve demokratik eğiliminin sonucudur. Öte yandan sisteme karşı mücadele ve ona alternatif bir dünya sistemi ortaya çıkarmakta ancak böyle bir eğilimi güncelleştirerek gerçekleştirilebilir.

Konfederasyonun birinci biçiminin devletlerin ve halkların gevşek ilişki içinde siyasal oluşuma gitmeleri olduğunu gördük. İkinci biçimi ise halkların kendi içinde uygulamaya soktukları demokratik konfederal ilişkilerdir. Anlaşılması için Avrupa'dan iki örnek verelim. Bugünkü AB devletleri arası konfederalizme; Paris komünü ve Atina ise halkların kendi içindeki demokratik özgürlükçü yapılanmaya tekabül eden konfederalizme örnektir.

Birinci konfederalizm ulus devletlerin aşılmasıyla daha fazla güncel hale gelmiş durumdadır. Emperyalizm zorlamasa bile bilimsel teknik devrim, halklar açısından –belki paradoks olarak görebilir, ama öyle değildir– emperyalist kapitalist sistem karşısında daha fazla güçlü konuma gelmek için böyle organizasyonları gerekli hale getirmiş bulunmaktadır. Çünkü ulus devleti aşan birlikler ekonomik, sosyal, kültürel gelişime daha fazla imkan verir niteliktedir. Zaten tarih içinde kapitalist döneme kadar siyasi sınırları bu kadar katı hale getiren, ekonomik, sosyal ve kültürel ilişkilerin hareketliliğini göreceli olarak bu kadar sınırlayan başka dönem yoktur. Tabii ki kapitalist dönemin araçları bu sınırları aşan ve aşındıran niteliktedir. Bu nedenle eskisinden daha fazla ilişki ve hareketlilikten söz edilebilir. Ancak zihniyet olarak kapitalizm öncesi toplumların ve devletlerin sınırlarının daha fazla geçirgen nitelikte olduğunu söylemek doğrudur. Tabii ki tüccarlar her zaman kendi pazarlarını oluşturmak ve başkalarını kendi alanına sokmak istememiştir. Bu konuda devletlerin ve güç odaklarının himayesi altında olmuşlardır. Ancak zihniyet olarak hiç bir dönemde ulus devlet kadar katı, bürokratik ulusal duvarlarla karşılaşılmamıştır. Nasıl ki, Sovyetler Birliği'nde dışa kapalı ve yüksek duvarlarla çevrili sistem tarihin akışı ve gerçekleri karşısında arızi bir durumduysa, benzer biçimde tüm ulusal devletler de tarih içinde arızi bir konumdadır. Belirli bir etnisiteye dayanan devletler bile tarih içinde bu kadar dar görüşlülük ve geçirgenliği az olan bir konumda olmamışlardır.

❖

"Kapitalizm şimdi de ulus devletin aşılmasını ve küçülmesini öngörüyor. Çünkü çıkarı ulus devletlerin aşılmasındadır. Bunu ideolojik bir yaklaşım ve özgürlükçü eğilimle değil, çıkar gereği yapıyor. Ulus devleti eleştirmesi ve özgürlükçü vurgular yapması sömürüyü hedefleyen bu çıkarını gizlemek içindir. Özgürlükçüler, sömürü ve baskıya karşı çıkanlar tabii ki emperyalist kapitalist sistemin ulus devleti aşmak istemesine ağlayacak değildir."

❖

Demokrasi ile merkezileşme birbirine zıt olan olgulardır

Bugün AB başta olmak üzere ulus devletlerden vazgeçme yaşanıyor. Böylece halkların ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimi önündeki suni duvarlar yıkılmış oluyor. AB, Avrupa burjuvazisinin ABD karşısında ayakta kalmasının da alternatifidir. Yakın zamanda Uzakdoğu'da, Latin Amerika'da benzer eğilimlerin artacağını söylemek gerekir. Bilimsel teknik devrim de, ihtiyaçlar da bunu gerektiriyor. Buna yalnızca burjuvazi değil, halklar da ihtiyaç duyuyor. Küreselleşen şirketler ve kapitalizmin, yine rantçı sermayenin halklar için yarattığı yıkımlar ve olumsuzluklar nedeniyle ulusal devletlerin aşılmasına karşı çıkmak yanlıştır. İngiltere'de Çartist hareketinin kapitalizmin getirdiği acıların suçunu makinelerde görüp saldırması gibi bir şey olur ki, bunun da halklar için, ezilenler için bir yarar getirmeyeceği açıktır. Mücadelenin teorik, pratik araçlarını geliştirmeyenler ve mücadele gücü gösteremeyenler böyle davranabilir. Ancak olumsuzlukları aşmak isteyen devrimciler ve demokratlar gerçeklerden kaçan değil de, onunla etkili mücadele eder bir pozisyon tutturmaya çalışır.

Bakış açısı gerçekçi, tarihi ve bugünü okur biçimde olursa, geleceği halkların çıkarına etkilemek, yönlendirmek mümkün olur. Bu çerçevede ulus devletlerin aşılmasını ve konfederal eğilimlerin gelişmesini olumlu görmek gerekir. Böylelikle tarihin en zehirli ve insanlığa acı veren milliyetçi ideoloji zayıflar. Milliyetçilik, demokrasinin en temel öğesi olan ötekini anlama, onunla eşit ve yan yana bulunmaya karşı en kötü bir saldırı olmuştur. İnsanlığın taşıdığı komünal demokratik değerler, merkezi ulus devlet ve onun ideolojik silahı olan milliyetçiliğin ağır saldırıları altında kalmıştır.

Ulus devletlerin aşılarak konfederal sürece girmeleri yalnız dışa karşı değil, içerde de demokratik, eşitlikçi ve özgürlükçü eğilimlere ivme kazandıracak bir etkide bulunur. Özellikle milliyetçiliğin komşu halkları birbirine düşürmesi sona ererek, yeni bir zihniyetin gelişmesi hızlanır. Devletler arası konfederal ilişki dünya genelindeki küresel emperyalizmin kendi etrafında yeni bir merkezileşme yaratmasına karşı da alternatif bir siyasal model haline gelebilir.

Bizim daha fazla üzerinde durmak istediğimiz devletlerin gevşek siyasal ilişkisi olan konfederalizmden çok, halkların, etnisitelerin komünal demokratik değerler temelinde geçmişte kendi içlerinde pratikleştirdikleri konfederalizmin bugün güncel hale getirilmesinin nasıl olacağıdır.

Robert Oven, Kroptkin Prodhon gibi ütopik sosyalistler ve her türlü devlet karşıtı olan anarşistler, devlete karşı halkların seçeneği olan konfederasyonları öngörmüşlerdi. Avrupa için de bölgesel federasyonların federasyonu olarak ifade edilen Avrupa konfederasyonunu savunmuşlardı. Bunu da demokratik ve daha özgürlükçü bir toplum yaratmak için en uygun model olarak düşünüyorlardı.

Demokrasi ile merkezileşme tarih içinde hep birbirine zıt olan olgular olmuştur. Demokrasi mücadelesi bir yönüyle merkezi iktidarın sınırlandırılarak çevrenin ve halkın irade ve karar gücünü arttırmaktır. Böyle olması komünal demokratik değerlerin geriletilmesi, bu temelde hiyerarşik sistemin iktidarı merkezileştirip tekeline alması sürecine de uygundur. Merkezileşme ve devletçi toplum, komünal demokratik değerleri gerileterek kendini var etmişse; demokratikleşme de merkezileşme ve devleti gerileterek kendini var edecektir. Dolayısıyla demokrasi mücadelesi ne Atina ile başlamış ne Magna Carta belgesiyle yeni bir başlangıç yapmıştır. Merkezileşmiş devletçi tüm toplumlara karşı mücadele demokrasi mücadelesidir. Dolayısıyla kralların tanrı olmayacağını söyleyen Hz. İbrahim de demokrasi tarihinin önemli bir kilometre taşıdır. Tarih içinde irili ufaklı bu yönlü mücadeleler özü itibarıyla demokrasi mücadelesidir.

Merkezileşme ve karar gücünün bir yerde toplanması her zaman toplumların ve bireyin iradesini kıran bir nitelik taşır. Dolayısıyla bir yerde demokratikleşme ve demokratik ilişkiler ortaya çıkarılacaksa karar gücünün dağıtılmış, her şeyden önce de, halk tabanına verilmesi ve yayılmış olması gerekir. Bu da yetmez, halkın ve bireyin iradi ve bilinçli katılımına elverecek bir sistem oluşturulması önemlidir.

Sınıflı toplum gücü merkezileştirerek devletçi toplumu ortaya çıkarma ve böylece sömürüsünü gerçekleştirmeyi gerekli kılar. Bu güçlerin demokrasiyi anlama, yorumlama ve uygulama biçimleri de bu ufkun sınırlarında seyreder.

Temsili demokrasi pratiği ortaya çıkarmıştır ki halkın kendini güçlü yansıttığı ve çıkarlarını koruyabildiği bir model değildir. Burjuvazi elindeki imkanlarını kullanarak bu temsilcileri etkilemekte ya da onları kendi çıkarlarının çemberi içinde kalmalarını sağlamaktadır. En kötüsü de temsili sistem büyük savaşları ve yıkımları önleyememiştir. Hatta temsilcilerden oluşan parlamento bu yıkımların aracı olmuştur. Dolayısıyla halkın katılımının sürekli olacağı bir sistem ihtiyacı doğdu. Sivil toplum örgütlerinin ikinci dünya savaşı sonrası yaygınlaşması bu ihtiyacın sonucudur. Böylelikle dört yılda bir sandığa gitmeyle sınırlı katılım böylece sürekli hale getirilmeye çalışılmıştır. Ancak sivil toplum örgütlerinin varlığı da mevcut parlamenter sistemde birey ve halkın iradesini geliştirme ve ortaya koyması açısından yetersiz kalmaktadır.

Kürt Halk Önderi ***"Bir Halkı Savunmak"*** adlı kitabında *"devlet çokça işlendiği gibi çok eski ve üst toplumun temel örgütüdür. Demokratik tarzda oluşmaz. Geleneksel ve atamalarla yürütülür. Üst toplum kendi içinde demokrasi uygulayabilir. Buna üst sınıfların demokrasisi de denilebilir. Bu devlet için bir örtü vazifesi görür. Çoğu batı cumhuriyet modelinde olan bu demokrasiler devleti esas alır. Önce devlet sonra demokrasi gelir, devlet olmadan demokrasiyi düşünemezler. Halk demokrasilerinde ise iktidar devlet hedef edinilmez. Devlet olmayı hedefleyen demokrasi kendi eliyle varlığına son vermiş olur,"* belirlemesiyle temsili demokrasinin niteliğini de ortaya koymaktadır.

Temsili demokrasi demokratik kültürün geliştiği bugünkü ortamda bile üstte kalmakta, halkın çıkarlarından uzak durmaktadır. Sivil toplumların gelişkin olması da bu niteliği fazla değiştirememektedir.

Yerel yönetimler ve özgür belediyecilik, üstte kalan ve merkeziyetçi devlet modeline benzeyen temsili demokratik modele karşı demokrasiyi tabandan geliştirecek önemli alanlardır. Günümüzde yerel yönetimler demokrasinin gelişmesinde önemli roller oynamaktadır. Ancak bunların da çok yerel kalarak ufku dar bir konumu yaşadıkları sıkça görülen bir durumdur. Merkeziyetçilik demokrasi için bir tehlikeyken, bu darlaşma eğilimi nedeniyle yerelcilikte başka bir tehlike olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu gerçekler demokrasiyi yaygınlaştıracak ve derinleştirecek bir modele ihtiyaç göstermektedir. Bu da alttan örgütlenen ve devlet modeline dayanan bir merkezileşme içermeyen demokratik konfederalizmdir. Bu devletlerin değil, toplumsal kesimlerin demokratik örgütlenme modelidir.

Toplumsal kesimler kültürel, etnik, dinsel, emekçiler ve başka kesimlerden oluşmaktadır. Bunların her biri kendi içinde örgütlenerek yerel meclislerde yer alırlar. Yapılan ortak işleri koordine eden bir koordinasyon da oluşturulur.

Tabandan bireyin katılımının bilinçli, etkin ve iradeli olması açısından bireylerin sorunlara hakim olacağı ölçülerde birimlerin öz yönetimlerinin örgütlenmesi de demokratik konfederalizm için önemli-

❖

"Ulus devletlerin aşılmasını ve konfederal eğilimlerin gelişmesini olumlu görmek gerekir. Böylelikle tarihin en zehirli ve insanlığa acı veren milliyetçi ideoloji zayıflar. Milliyetçilik, demokrasinin en temel öğesi olan ötekini anlama, onunla eşit ve yan yana bulunmaya karşı en kötü bir saldırı olmuştur. İnsanlığın taşıdığı komünal demokratik değerler, merkezi ulus devlet ve onun ideolojik silahı olan milliyetçiliğin ağır saldırıları altında kalmıştır."

❖

dir. Büyük üniteler, bireylerin sorunlara hakim olamadığı ölçekte olduğundan iradeli ve bilinçli bir katılıma olanak vermemektedir. Dolayısıyla da özgüveni olan sağlıklı, özgür ve demokratik birey ortaya çıkmıyor. Bilinçli katılımın olanaklı hale geldiği daha küçük ölçekli ünitelerde bireyin özgüveni ve ruhsal durumu toplumun demokratikleşmesi ve sağlıklı gelişiminde daha etkili hale gelir. Duyarlı ve sorunlar karşısında kendinden bir şeyler katan bireyler ortaya çıkar. Böyle bir ölçekte demokratik iradesi ve katılımı artan bireyin bilinçlenmesi de gelişerek daha geniş ölçekteki (ülke çapında veya daha evrensel konularda) sorunlar üzerinde de olumlu katkıları olacak tutum gösterebilir. Çünkü yereldeki bu bilinç onun genel bilinçlenmesinde önemli bir temel olur.

Yereldeki bu demokratik örgütlenme ve katılımın dar ufuklu kalmaması açısından konfederalizm de önemli bir açılım yaptırır. Örneğin, birkaç yerel birim kendi özgünlüklerini ve bağımsız kimliklerini önemli oranda koruyarak bir araya gelip bir konfederasyon oluşturur. Böylece konfederalizm hem merkeziyetçi, toplumu boğan ve bireyin iradeli katılımını engelleyen sistemi aşarak demokrasiyi tabana yayar hem de yerel dar görüşlülüğü ortadan kaldıran bir işlev görür.

Demokratik konfederalizm devlet olmayan demokratik ulus örgütlenmesidir

Toplumsal örgütlenmenin konfederal biçimi ve buna dayanan siyasal örgütlenmeler toplumların demokratikleşmesinde ve demokratik reflekslerin gelişmesinde daha etkili rol oynarlar. Bu sistemin her gün yeniden ve yeniden demokratik kültürü derinleştiren ve yaygınlaştıran özelliği vardır.

Demokraside fazla iddialı olan Avrupa'da bile kitlelerin siyasete ilgisi azalmıştır. Siyasete karşı bir yabancılaşma yaşanmaktadır. Hatta kitlenin ve toplumun kendisini ilgilendiren kararlara katılımı anlamına da gelen siyaset kötülenir bir konuma düşmüştür. Avrupa'da böyleyse diğer ülkeler de bu durumun daha da kötü olduğunu belirtmek gerekir.

Demokratik konfederal örgütlenme siyasetin bu düzeyde kötülenmesini ortadan kaldırıp, halkın siyasete ilgisini artıracak bir olgudur. Demokratik konfederalizm toplumu ve bireyin doğrudan muhatap olduğu konuları daha yakından takip edileceği bir örgütlenme biçimi olduğundan toplumun çoğunluğunu örgütleme potansiyeline sahiptir. Aynı zamanda bu modelin bireyleri kararlara katılım ve bu kararları takip etme durumunda olduğundan örgütlenme ve siyasetin canlandığı bir ortamda ortaya çıkarır. Demokrasi ve demokratik kültür, katılım ve örgütlenme ile gerçekleşir ve yaygınlaşır. Dolayısıyla konfederal örgütlenme biçimi katılım ve örgütlenmeyi temsili demokrasiden daha kapsamlı sağladığından gerçek anlamda demokratik toplum yaratma olanağı verir.

Mevcut temsili demokrasilerde hem sistem hem de onun örgütlenmeleri merkezden aşağıya yönelik bir örgütlenme içindedir. Piramidin en üstünde halk değil siyaset bürokratları ya da profesyonel politikacılar yer almaktadır. Bunlar da halktan kopuktur. Halktan çok devlete ve onun temel dayanağı olan kesimlere duyarlıdır. Konfederal örgütlenmede piramit tersine çevrilmiştir. Örgütlenmenin ve karar gücünün en etkili ve güçlü kesimi tabanıdır. Yine bugünkü gibi yönetimlerin hem karar aldığı hem uyguladığı bir sistem yerine, tabanın ve onun oluşturduğu yerel meclislerin daha güçlü konumda olduğu, yönetim yerine geçen koordinasyonların sadece koordine ve uygulama ile sorumlu oldukları görülür.

Konfederal örgütlenmede yer alan her birimin bağımsızlığı önemli düzeyde vardır. Kendi örgütlenme alanlarında kendileri sorumludur. Konfederasyonlar işlevlerine göre örgütlenmelerden oluşacağı gibi coğrafi birimlerin esas alındığı bir ölçekte de oluşabilir. Her coğrafi (yerel) birim kendi içinde işlevleri farklı olan (kültürel, sosyal, ekonomik, siyasal) örgütlenmelerin konfederal örgütlenmesini sağlar. Etnik, kültürel kesimler, kadın, genç ve her türlü sosyal güçler konfederasyon esasına göre kendilerini örgütlerler.

Kürdistan yerel birimlerin içinde yer aldığı dört demokratik konfederal örgütlenme sahası biçiminde ele alınabilir. Yerel meclislerin yanında bölgesel konfederal meclisler de oluşur. Bunlar daha çok yereller arasında koordine, ilişki ve denetim işlevini görürler. Biz bunu bir örnek olarak verdik. Yerel ölçeklerin ve bunun üst örgütlenmesi ve koordinasyonu olan demokratik konfederasyonların nasıl şekilleneceği tartışmalarla ortaya çıkarılır.

Kadın, gençlik ve diğer kesimler kendilerini örgütleyerek, bu konfederasyonların en etkin gücü olabilirler. Bunlar demokrasiyi toplumda etkin kılacak, dinamizm ve ruh kazandıracak önemli güçtürler. Toplumu demokratikleştirmede rol oynayacak, yine bu demokrasiyi zenginleştirip, derinleştirecek tüm kesimlerin örgütlenip, demokratik konfederalizm içinde yer almaları da önemlidir.

Önderliğin demokratik konfederalizmle ilgili pasajları anlaşılması açısından burada belirtmekte yarar var.

"Bütün bunlar (ortaya konulan demokratik örgütlenme ve sonuçları kastediliyor) sorunların çözümü için bir yol gösterir. Benim sosyalizm anlayışım şu: Reel sosyalizm dahil, devlete dayanan bir sosyalizm anlayışını doğru bulmuyorum. Benim demokratik konfederalist anlayışım budur. Demokrasiyi geliştirmeden sosyalizm olmaz. Sovyet hegemonyacılığı ile tutmadı. Sovyetler Sümer rahip devleti gibiydi. Çin de öyle. O yüzden ABD karşısında tutunamıyorlar. Ortadoğu'nun mevcut durumu ne üstten ABD'yi ne de alttan halkı kabul eder. Yönetimler bu arada sıkışmışlardı. Ya kendilerini dönüştürürler ya da ABD'nin baskısı karşısında ezilirler. Yeni bir milliyetçi dalga nasıl geçmişi kaybettirdiyse, bugünü de kaybettirir. Burada demokratik konfederalizm ilaç gibidir.

ABD milliyetçiliği kışkırtıp, bir yüzyılın kaybına yol açabilir. Milliyetçilik bir yüzyılı kaybettirdi, bu yüzyılında kaybolmaması için demokratik konfederalizmi tabandan örgütlemek gerekir. Bu ana çizgidir. Demokratçılığa dayanan sosyalizm olmalı. Bunun özü daha önce program için açtığım altı maddedir. AB demokratikleşiyor, Türkiye demokratikleşiyor, Kürt hareketi demokratikleşiyor. Yanlış anlaşılmasın Türkiye konfederalizm olsun demiyorum. Üniter yapısını koruyarak, ama demokratik bir cumhuriyet olsun diyorum. Talabani-Barzani devleti yerine Kürdistan Demokratik Konfederalizmi diyorum. Bu, Türkiye Cumhuriyeti ile dost olmalı. Demokratik Konfederalizm Kürt milliyetçisi değildir. Milliyetçi devletçilikten uzak durulması, demokratik ulusçuluğa önem verilmesi ve AB sürecinin bir sentez olarak algılanması gerekir. Bu temelde halkın seferber olmasını istiyorum.

Ortadoğu ve hatta bütün dünya halkları için geçerli çözüm demokratik konfederalizmdir. Demokratik konfederalizm devlet olmayan, demokratik ulus örgütlenmesidir. Demokratik konfederasyon azınlık örgütlenmesidir; kültür örgütlenmesi, dini örgütlenme, hatta cins örgütlenmesi ve buna benzer örgütlenmelerdir. Buna demokratik ulus ve kültür örgütlenmesi diyorum. Her köyde demokratik bir komün çıkar. Her kültürel örgütlenmenin ve diğerlerinin tümünün birleştirilmesi konfederasyondur. Çizgi olarak yansıtılmalı. Buna devlet olmayan demokratik konfederasyon diyorum.

Bunun tarihi örnekleri de var. Daha önce Atina demokrasisi vardı. Sümerlerde de benzer bir örgütlenme vardı. Savunmamda bunları açmıştım. Avrupa konfederalizmi doğuyor. Ortadoğu konfederalizmi de olabilir. Kürtler için de Ortadoğu'da Kürt konfederalizmi uygundur. İsrail ve Filistin kendi aralarında demokratik konfederalizmi oluşturabilirler. 22 Arap devleti, kendi arasında demokrasiyi gözeten demokratik konfederalizm olabilir. Türkler kendi aralarında Türk demokratik konfederalizmi kurabilir. Bütün Türkleri tek devlet bayrağı altında toplayamazsınız. Çünkü hepsi milli devletlerdir. Ancak kendi aralarında demokratik konfederalizm olabilir.

Kürtler için de uygundur. Kürtler kendi içinde, sınırlara dokunmadan, kendi aralarında Kürt demokratik konfederalizmi kurabilirler. Bütün Kürdistan parçaları, sınırlara dokunmadan, sınırları engel yapmadan, sınırları bir köprü olarak görüp demokratik konfederalizmi geliştirebilirler. Kürtler kendi aralarında siyasi, kültürel ve politik ilişkiyi sağlarlar. Sınırları yıkmak değil, köprü yapmaktır. Bunun kimseye zararı yoktur. Bu yapılmazsa kan deryasına döner. Kürtler kanlı bir süreçten ancak böyle kurtulabilirler. Kansız Kürt demokrasisi böyle gelişir. Aksi halde Filistin-İsrail benzeri kanlı süreç yaşanır. Bu çözüm Kürt milli devleti etrafındaki boğazlaşmayı önler. Bunun için ulus devletlerin demokrasiye açık olmaları tek şarttır. Kürtlerin demokratik bir ulus olmalarına karışmayacak, uzlaşacak. Bu muazzam kazandırır. Türkiye, İran, Suriye ve hatta Kürt devletçiği de buna engel olmamalıdır."

❖
"Demokratik konfederal örgütlenme hem yerel sorunlar (ekonomik, sosyal, kültürel) için örgütlenmeyi derinleştirir; hem de ulusal sorunları milliyetçi olmayan temelde çözme mücadelesi içine girer. Demokratik örgütlenme ve kültürünü geliştiren bir toplum dilinin, kültürünün, kimliğinin yasaklanmasının gelişmesi önüne engel konulmasını kabul etmez. Demokratik örgütlenme ve kültür temelinde uluslaşmış toplumların mücadele gücü ve azmi daha da yüksektir."
❖

Demokrasi ve demokratik örgütlenme her bakımdan toplumun yoğunlaşmış halidir

Kürdistan özgürlük hareketi PKK öncülüğünde özgürlük ve demokrasi mücadelesinde kararlı bir halk ortaya çıkardı. Ne var ki bu halkın yeterince örgütlenmediği ve demokratik kültürün derinleştirilemediği de diğer bir gerçektir. Bunun örgütlenme tarzı ve modeliyle ilişkisi vardır. Halkı sorunlara yabancılaştırmayarak bizzat politikanın öznesi haline getiren bir örgütlenme gerçekleştirilemedi. Politika belirleyerek halktan destek isteyen ve uygulamayı da kendisi yapan bir model halkın politikaya ilgisini yükseltemez. Amaç, program ve izlediği politika doğru olsa bile, örgüt modeli halkı katan, örgütlenmeyi esas alarak tabana dayandıran nitelikte olmazsa, örgütlenme gelişemeyeceği gibi doğal olarak demokratik kültür ve demokrasi de gelişemez.

Demokratik konfederalizm aynı zamanda demokratik uluslaşmadır. Ulusu pazar etrafında örgütlenen bir birlik ve toplumsal form olarak görmek yanılgıdır. Bu tanımlama burjuvazinin kendini ve ulus devleti meşrulaştırmasıdır. Ne yazık ki sosyalistler de bu tezi esas almışlardır. Halbuki etnisite tarihin en özgür ve canlı birimleridir.

Eğer uluslaşma etnisitenin halkların, bireylerin birbirleriyle sıkı ilişki ve ortak çıkarlar etrafında örgütlenmesiyse, toplumun konfederal biçimde genişliğine ve derinliğine tümüyle örgütlenmesi o toplumu demokratik ulus haline getirir. Uluslaşma bu biçimiyle daha kapsamlı ve yoğun hale gelmiş olur. Demokrasiyi, eşitliği, adalet ve imkanlarını paylaşan demokratik ulus haline gelinir.

Demokratik konfederal örgütlenme hem yerel sorunlar (ekonomik, sosyal, kültürel) için örgütlenmeyi derinleştirir; hem de ulusal sorunları milliyetçi olmayan temelde çözme mücadelesi içine girer. Demokratik örgütlenme ve kültürünü geliştiren bir toplum dilinin, kültürünün, kimliğinin yasaklanmasının gelişmesi önüne engel konulmasını kabul etmez. Demokratik örgütlenme ve kültür temelinde uluslaşmış toplumların mücadele gücü ve azmi daha da yüksektir. Bunun için daha önceleri uluslar açısından ilk önce demokratik devrimden söz ederlerdi. Bu demokratik devrim demokratik kültürü ve demokrasiyi geliştiren bir örgütlenme ile daha da derinleştirilirse bu gerçek anlamda demokratik ulus olur. Savunma ve mücadele mekanizması da çok güçlenmiş olur.

Konfederal örgütlenme ulusal kimliği soyut olmaktan çıkarır daha da somut ve herkese mal eder hale getirir. Çünkü demokratik konfederalizm bireylerin ve yaşanan yerin kendini ulusal kimlik içinde görmesine katkıda bulunur. Kendi yaşam ve kültürünü ulusal kimliğin kopmaz parçası olduğu bilincine varır ve bu değerlere daha bilinçli sahip çıkar.

Ulusal birliğe ise hiçbir biçimde olmayacak düzeyde güç katar. Köyü, şehri, bölgesi ve bundan yola çıkarak da tüm ulusla organik bağ içinde olur. Kültür ve duygu bağını en somut hale getirir. Tarihte birliği dağıtılmış, kendisi olmaktan uzaklaştırılmış, birbirine yabancılaşmış Kürtler için en iyi ilaç demokratik uluslaşmadır. Demokrasi ve demokratik örgütlenme her bakımdan toplumun yoğunlaşmış halidir. Demokratik örgütlenme ve demokrasi gelişmemişse o toplum dağınık ve yoğunluğu olmayan niteliktedir.

Demokratik konfederalizm bu niteliğiyle inkarcılık ve sömürgeciliği boşa çıkaracak bir halk gücü ve örgütlenmesi anlamına gelmektedir. Yaşamın her alanını kapsayan ve cevap veren örgütlenme olduğu için inkarcı, sömürgeci egemenlik ve baskıyı işlemez hale getirir. Devletin kurumlarının gerekli olmadığı alanlarda kendi örgütlenme ve kurumlarını geliştirir. Kürt sorununu ve irade olmasını kendi cephesinden çözen bir düzey ortaya çıkar. İnkarcı politikaları anlamsız hale getirerek demokratik çözüme zorlar. Demokratik konfederalizmin Kürdistan ve Kürt halkı açısından böyle bir rolü de vardır. Tabii ki bunun işlemesi açısından inkarcılığın ve inkarcılığı ayakta tutan zor sistemi ve bunun özel savaş yöntemlerini terk etmesi gerekir. İnkarcılığın bugün olduğu gibi anlamsız hale gelmesine rağmen, eski yöntemlerde ısrarlı olunursa demokratik ulusun en doğal hakkı olan meşru savunma yapması da gündeme girer. Demokratik konfederalizm bu durumda kendi meşru savunmasını örgütler. Diğer meşru savunma güçlerini de destekler.

Demokratik konfederalizm Kürdistan'daki bir devletçikle Türkiye devletinin konfederal bir birlik oluşturması değildir. Kürt sorununun çözümünde ön açıcı bir yoldur, denilirken, kastedilen bu değildir. Kürt halkının ekonomik, sosyal, kültürel ve tabii ki siyasal örgütlenmesinde engel oluşturulmasın ve bu temelde şiddete, bastırmaya ve inkara dayanmayan bir çözüm bulunsun, denilmektedir. Böyle

bir çözüm için Kürt halkının örgütlenmesi ve iradesi önemlidir. Ancak sancısız ve acısız olması açısından Türk devletinin inkar, şiddeti ve imhaya değil demokratik yaklaşıma ve demokrasiye duyarlı hale gelmesi de önemlidir.

Demokratik konfederalizm milliyetçilik ya da dış güçlere dayanarak değil, halkın örgütlenmesi ve gücü ile çözümü dayatan potansiyele sahiptir. Milliyetçilik halkı esas almadığından dış güçlere dayanmaya yönelir. Konfederal biçimde örgütlenmiş bir Kürdistan milliyetçiliği silah olarak kullanmadan sorunu çözme gücüne ulaşır. Dolayısıyla dış gücün desteğine ihtiyaç duymaz. Uluslararası demokratik kamuoyu ve onun moral desteği önemlidir, ama örgütlü bir halk kendi gücüne dayanarak sorunu çözebilir. Dünya koşulları ve mevcut siyasi konjöktür de böyle bir çözüme uygundur. Bu çözüm devlet olmadan, ona gerek kalmadan Kürt halkının siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel olarak kendini irade yapması ve bu alanlarda özgürlüğünü yaşamasıdır.

Milliyetçilik, her zaman halkın demokrasi bilinci ve demokratik örgütlenme eksikliği üzerinde kendini örgütler. Bir halk örgütlenmesine dayanarak değil, egemen sınıfların kendine yakın kesimleri örgütlemesine dayanarak kendisini var eder. Halkın örgütlenmesinin zayıf olduğu zaman kendi örgütlenmesini etkin kılar ve toplum üzerinde hakim olur. Çünkü halkın tek güç kaynağı örgütlenmesidir. Bunu da en iyi biçimde demokratik federal örgütlenme temelinde yapar.

Kendisini demokratik federalizm temelinde örgütleyen bir halk iktidar zihniyetine dayanan milliyetçiliğe, iktidar ve devlete ihtiyaç duyulmadan Kürt sorununun demokratik çözümünü hedefler. Demokratik konfederal örgütlenmesinde derinleştirdiği demokratik kültür ve örgütlenmesiyle komşu halklarla kardeşçe yaşamasını bilir ve bu yaşamı bu halklara da öğretir. Özcesi demokratik konfederal bir örgütlenme ile özgür Kürdistan'ı yaratmak, Kürt sorununu milliyetçilik ve devlet özlemleri duymadan çözüme götürme gücü ve mücadelesi demektir.

Kürt sorunu Kürdistan'ın diğer parçaları ile konfederal bir ilişki içinde daha köklü çözüme kavuşur. Böylece sınırları değiştirmeden Kürt halkının doğal hakkı olan sosyal, kültürel ve ekonomik ilişki kurma sorunu böylece karşılanmış olur. Dolayısıyla Kürtler bölge ülkelerinin birbiriyle ilişkisini güçlendiren köprü haline gelir. En önemlisi de demokratik birikimi ile tüm Ortadoğu'nun demokratikleşmesinde etkin rol oynarlar. Ortadoğu'da demokratik konfederalizmin temeli haline de gelirler.

Çağımızın genel eğilimi ulus devletlerin aşılmasıyken, Kürtler böyle bir konfederal ilişkiyle Ortadoğu'da çatışma değil, barış köprüsü rolü oynayarak, 21. yüzyıla damgalarını vurabilirler. Zaten 20. yüzyılda Ortadoğu'da hangi halk demokraside öncü ve etkin olursa, 21. yüzyıl Ortadoğu'da onun yükselişine tanıklık edecektir.Tarih, demokratik halk gücü oluşturanlara yürü ve rolünü oyna diyecektir.

Demokrasi Türkiye dahil tüm Ortadoğu halklarının kapısına dayanmıştır

Kürtler kendi aralarında bir konfederal ilişki içinde olursa, bu model Kürtlerin siyasal ufkunu ve sorunlara çözüm bulma yaratıcılığını arttırır. Bu niteliğiyle bölge ülkelerinin sorunlarının çözümüne de her bakımdan katkı sunar.

Konfederal bir ilişki bölge ülkelerinin de zararına olmaz. Tabii ki şu andaki milliyetçi ve inkarcı tutumlar bu tür ilişkiden korku duymaktadır. Ne var ki bu ilişki hem Kürtlerin, hem bölge ülkelerinin ortak çıkarınadır. Tüm halkların çıkarına olan tek çözüm de budur. Kürtler için de en doğru ve geliştirici olan da böyle bir konfederalizmi işler hale getirmek olacaktır.

Şu anda KONGRA GEL böyle bir konfederasyonun alt yapısını ve zihniyetini hazırlamaktadır. Tüm parçalar özgür ve demokratik bir ortamda böyle bir ilişkiyi sağlamak için güçlerini birleştiriyor ve tüm parçalar için moral, güç ve mücadele enerjisi ortaya çıkarıyorlar.

Dünyada sınırlar aşılıyor. Ülkeler de dünyadaki gelişmelere ayak uydurmak ve güç olmak için komşu halklarla bir çok konuda ilişki geliştiriyor. Siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel alanda konfederasyonlar oluşuyor. Bu gelişmeler zorunluluktan çok ihtiyaç ve daha iyi ekonomik, sosyal ve kültürel yaşama ulaşmak için gerçekleştiriliyor.

Böyle ilişkilere ve demokratik konfederasyona en fazla da Ortadoğu'nun ihtiyacı var. Bölgede binyıllardır bir arada yaşayan, ama düşman haline getirilen halklar gerçeği var. Bu halklardan kaynaklanan bir sonuç değildir. Daha fazla da Batı kaynaklı milliyetçilik ve ulus devlet yapılanması bu durumu ortaya çıkarmıştır. Ekonomik, sosyal ve kültürel gerilikler de bu nedenledir. Dolayısıyla Ortadoğu'daki bütün hastalıklar için ilaç, demokratik konfederasyondur.

Ortadoğu tarihsel olarak birbirini bütünleyen bir coğrafyadır. Katı sınırlar onun gücünü yüreğini, beynini, duygularını parçalamaktır. Geçmişini, güç kaynaklarını parçalamaktır. İnsanlık ve uygarlık yaratan coğrafyayı çok katı sınırlara bölmek harakiri yapmaktır. Bunun hiçbir halka yararı olmaz. Bölge zaten tarih boyunca doğal bir federasyondur. Coğrafyası ikiye bölündüğü tarihler olmuştur. Ancak üçe, beşe, ona bölündüğü görülmemektedir.

Ortadoğu'da her şeyden önce milliyetçiliği zayıflatacak kıracak bir adım gereklidir. Bu da demokratik konfederalizmdir. Böyle bir siyasi organizasyon gerçekleşirse milliyetçilik yerine dayanışma gelişecek, Ortadoğu'nun tarihi değişecektir. Eğer konfederalizm gerçekleşirse bu kısa sürede AB gibi bir organizasyona dönüşür. Belki bugün federasyon zordur. Çünkü mevcut önyargılar şimdi buna imkan vermiyor. Ancak belirli bir ilişki düzeyi yakalanırsa tüm ülkeler ilişkinin daha da geliştirilmesini istemeye yönelecektir. Çünkü Ortadoğu halklarının ortak yanları çoktur.

I. ve II. Dünya Savaşı'nı yaşayan ülkeler birlik kurabiliyorsa, bir başlangıç yapıldığında böyle bir şey burada daha kolay gelişir.

Ortadoğu'da bunlar olmaz, demokratikleşme gelişmez düşüncesi dış güçlerin, batının empoze ettiği ve bizim de düşüncesizce kabul ettiğimiz bir varsayımdır. Ya da gerici, otoriter ve kabuk hale gelmiş iktidarlara bakarak böyle bir değerlendirme yapmak doğru değildir. Yakın bir gelecekte tabanda ve tavanda neden birlik kurmuyoruz, eğilimi tüm ülkelerde gelişecektir. Dış güçlerden bunu engellemeye çalışanlar olsa da yaşamın öğrettikleri aklıyla düşünenleri bu noktaya getirecektir.

Ortadoğu'da büyük coğrafya bütünlüğü sağlayanlar ve çağa ayak uyduranlar her zaman büyük güç olmuşlardır. Eğer emperyalist ve sömürgeci emeller beslemeden bir birlik ortaya çıkarsa bu birlik dünyada yeni bir ekonomik, siyasi ve kültürel güç olacaktır. Ortadoğu'da gerçekleştirilecek böyle bir organizasyon eğer yerelde halkın güç olacağı ve katılım göstereceği diyalektik birliği yakalayabilirse, yani tüm Ortadoğu'da halkı güç yapan demokratik federalizm yaygınlaştırılırsa, çok çarpıcı bir uygarlık hamlesi ortaya çıkacaktır.

Ortadoğu'da komünal demokratik değerler güçlüdür. Bu değerler özgürlük ve eşitliğe önemli bir zemindir. Dikkat edilirse bilinen eski tüm toplumcu hareketler bu coğrafyada çıkmıştır. Tek tanrılı dinler zaten toplumcudur. Çıkışları özgürlükçüdür, eşitlikçi ve adalet istemektedirler. Eğer bireysel özgürlükler bu toplumculukla dengeli hale gelirse, Ortadoğu demokrasinin komünal ve eşitlikçi değerler üzerine oturduğu güçlü ve çekici bir coğrafya haline gelir. Avrupa'daki çıkarcı, bencil ve nalıncı keseri gibi daha çok üst toplumun çıkarına yontan bir demokrasiye gerçek anlamda alternatif ve sentez olan halkın demokrasisi ortaya çıkarılır.

Ortadoğu'da çıkarcılık Avrupa kadar güçlü değildir. Öyle çok fazla rekabet edecek bir konumları da yoktur. Dolayısıyla bir konfederasyon kurmayı engelleyecek etkenler düşünüldüğü ya da söylenildiği gibi fazla değildir.

Türkiye'nin AB'ye girmesi böyle bir konfederasyonun Türkiye'siz olmasını gerektirmez. Siyaset bir çözüm yolu bulur. Hatta AB'ye alınmak istense bile Türkiye ile böyle bir konfederasyon ilişkisi için özel bir formül bulunması Avrupa'nın da işine gelir.

Böyle bir proje Amerika'nın Büyük Ortadoğu Projesi'ne alternatif mi olacaktır? ABD'nin kendine bağlı böyle bir proje gerçekleştirmesi zordur. ABD'ye bağlı böyle bir coğrafya yaratmaya çalışmak boştur. Eğer ABD ile kavgalı olmayacak, demokratik ve özgürlükçü bir Ortadoğu kastediliyorsa, bu zaten Ortadoğu halklarının da isteğidir. Yakın bir zamanda böyle bir Ortadoğu da gerçekleşecektir. ABD müdahalesi ve başka etkenler de böyle bir süreci hızlandırma rolü oynayabilir. Zaten ABD'nin müdahalesi demokratik güçlerin ve halkların daha fazla sorgulayıcı yaklaşmasını beraberinde getirmiştir. Demokratikleşmeye ve özgürlüğe ihtiyacı halklar da derinden duymaktadır. Ancak bunun yanında ABD'ye tepki de gelişmektedir. Dolayısıyla doğal olarak ABD'nin istediği bir Ortadoğu projesinin değil de halkların daha çabuk benimseyeceği demokratik Ortadoğu konfederasyonunun gerçekleşme şansı yüksektir.

Demokrasi Türkiye dahil tüm Ortadoğu halklarının kapısına dayanmıştır. Başta Kürt halkı olmak üzere halkların mücadelesi demokrasinin gelişmesinin zeminini önemli oranda yaratmıştır. Artık mevcut iktidarlar yalnız dış güçlerle çatışma içinde değil, bundan daha fazla da kendi halkı tarafından kabul edilmeyen bir durumdadır. Dolayısıyla demokrasiden artık kaçınılamaz. Eğer dogmatizm ve kabuk bağlayan iktidarlar aşılırsa bu coğrafyada demokrasinin gelişmesinin kaynakları fazlasıyla vardır.

Ülkelerin demokratik bir konfederasyon örgütlenmesine gitmesi hepsinin çıkarınadır. Bu organizasyon tabii ki ancak Kürtlerin özgür olduğu ortamda uygulanabilir. Özgür Kürdistan sınırların değişmesini gerektirmiyor. Federasyonu bile gerektirmiyor. Yukarıda izah ettiğimiz biçimde inkarcı ve imhacı yaklaşım terk edilir ve Kürtler kendilerini tamamen örgütleme özgürlüğü kazanırsa, ***"Demokratik Türkiye Özgür Kürdistan"*** gerçekleşir. Bu diğer Kürdistan parçalarında da benzer gelişme anlamına gelir. Bu sorunu çözen ülkeler demokratik konfederal bir siyasi birlik kazanabilirler.

Ortadoğu ve Kürdistan coğrafyası farklı etnik ve dinsel topluluklar nedeniyle de toplumların konfederal örgütlenmesi demokratikleşmeyi derinleştirme ve yaymanın en doğru ve kısa yoludur. Bütün sol ve demokratik güçler böyle bir projeyi geleceği kazanma projesi olarak ortaya konmalı ve pratikleştirilmelidir.

Önderliğimizin aydınlığında kendimizi ve yaşamı aydınlık tutmayı esas alacağız

Baştarafı sayfa 19'da

Tercihlerimiz, erkeğe, onun zihniyet, yaşam ve sistemine yönelmiştir, ondan kopmadığı oranda da eski kadını tekrarlayıp geriledik. Ama ilerlemeler daha çok ve kalıcı değerlerle daha güçlü oldu. Böylece Kadın hareketimiz, birlik olarak örgütlenerek başladığı mücadelesine, partileşerek devam etti. Son iki yıldır ise, salt parti örgütlülüğünün yetmediği bir yaygınlık kazandı. V. Kongresi'yle beraber ise, ideolojik, siyasal, meşru savunma örgütlenmesini ayrıştırarak örgütlerken Koma Jina Bılınd perspektifini tartışmaya açarak kadın kurtuluş ideolojisiyle hareket eden tüm örgütlenmelerimizi bir organizasyona kavuşturmayı hedeflemektedir. Bir Halkı Savunmak yapıtı ile birlikte ise, Önderliğin çok önemli bir derinlik, kapsam kazanan felsefi, ideolojik anlayışı yeni bir paradigma olarak boyutlanırken, kadının tarihsel toplumsal konumu çok daha fazla aydınlatılırken, mücadele perspektifini de beraberinde daha fazla somutlaştırdı, ayrıntılandırdı. Bu aşamada tarihsel toplumsal bilincimizi yeni paradigma temelinde, kadın eksenli bir bakış açısından oluşturmak, her düşünsel, eylemsel adımımızda yer edecek ve sözün ve eylemin anlamını yaşamımızda, kişiliğimizde güçlendirmek mümkün olacaktır.

– Önderlik ve kadın ilişkisi neden bazı dönemler özellikle çeşitli güçler gündeme koyuyor, neden bu kadar olumsuz tartışmalar açılmak isteniyor? Sizin bu konudaki düşünceniz, yaklaşımınız nedir?

– Kürt özgürlük mücadelesinin uzun tarihinde, gerek geri geleneksel toplumsal yapıya karşı, gerek egemenlik sistemlerine karşı yürütülen mücadelede, kadın özgürlüğü konusunda her adımda derinleşen, belirginleşen yaklaşımı çok önemli bir yere sahiptir. Yine klasik sol sosyalist, ulusal kurtuluşçu çizgilerden sıyrılma sürecinde de cinsiyet devrimi konusunda gelişen temel anlayış belirleyici rol oynamıştır. Geçmişte PKK'nin demokratik özgürlükçü yanı Kadın özgürlük mücadelesiyle asıl hattına girmiştir. Eski paradigmanın temel çıkmazlarının yeterince çözümlenememiş olması bu sürecin gelişimini engellediği kadar, özellikle kadın açısından zorlu kılmıştır. Ancak kadın özgürlük çizgisinin derinleştirilmesi ve Kadın özgürlük hareketinin gelişimi konusunda, erkeğin çok köklü tepkilerine rağmen sürekli ve güçlü bir ısrar, başta Önderlik gerçeğinde olduğu gibi, mücadelemizde özgürlük ve demokrasi için en temel nefes borusunun açılması amacıyla gösterilmiştir. Önderliğin, ulus ötesi, sosyalist, özgürlükçü, demokratik anlayışta ulaştığı son düzeyle birlikte cinsiyet devrimi ve Kadın özgürlük mücadelesi güçlü bir çizgisel içerik kazanmıştır. Elbette bilinmektedir ki, baştan beri bu yaklaşımlar kadının mücadeleye akmasına, nicel ve nitel olarak önemli bir etkinlik göstermesine ve kapsamlı bir mücadele gücü olarak örgütlenmesine yol açmıştır. Tümüyle erkek hakimiyetindeki bir ortam veya zeminde kadının bu tarz ve düzeyde gelişimi mümkün değildir. Özgürlükçü mücadele, örgüt zemininde ve giderek belli ölçülerde toplumda erkeği de belli bir pozisyon almaya yöneltmiştir. Yoksa on yıllarca ve savaş, mücadele koşullarında bu kadar kadın ve erkeği, belli amaçlar sınırlarında tutabilmenin imkanı olamazdı. Ancak bu gerçekliğin Önderlik yaklaşımının ürünü olduğu da bilinen bir gerçek. Kadınlar bu mücadeleye yönelirken, özellikle '90'larla birlikte, Önderliğin kadın özgürlüğünü ve kadın olmanın yükselen bir değer olarak gelişimini esas alan yaklaşımı çok belirleyicidir. Önderlik gerçeğini yakından tanımak ise, kadında Önderlik gerçeğiyle neredeyse özdeşleşen bir özgürlük yaklaşımına dönüştü. Çünkü toplumda ve her erkekte farklı biçimler almış olarak kadına yöneltilen bağımlılaştıran, kullanan, nesneleştiren, ezen vb yaklaşımlar Önderlikte yoktu. Aksine kendisini tanımaya, bilmeye, kendi ayakları üzerinde özgürce durmaya yöneltiyordu. Sürekli olarak 'gerekirse bana rağmen bile özgürlüğünüzün peşine düşeceksiniz' diyerek kadınla ilişkisini özgürlükçü esasa oturtuyordu. Kadın özgürlük mücadelesinin hiçbir kadını bireysel tasarrufuna almamak ilkesinden geçtiğini kendisine zaten uyguladığı gibi, örgütteki her erkeğe bu esasta yaşamayı öğretmeye çalıştı. Ama bunu için önce kadının kendisini hiç kimsenin tasarrufuna, denetimine açmayan, kendisini tabi olan, özne olmadığı, tanımsızlaştığı, faydaya dayanan ilişki ve yaşayışları kabul etmeyen düzeyde bilinçlenme ve iradeleşmeye yöneltti. Bunların olmadığı, geri toplumsal ilişki ve yaşayışın dayatıldığı bir durumda kadının mevcut anlayış ve mücadele gücüne ulaşabileceğini düşünmek herhalde mümkün değil. Özgürlük mücadelesi ve onun ilkelerine dayanan bir ilişki öncelikle kadın ve Önderlik arasında kurulmasaydı, ne kadınlar bu mücadeleye bu kadar akardı, ne kadın kurtuluş ideolojisi ve onun üzerinden yükselen bir kadın özgürlük mücadelesi olabilirdi. Hele bunu örgütte de yeterince kendisini canlı tutmaya çalışan erkek egemen gerçekliğe karşı hiç yapamazdı. Bunlar yaşamın kanıtladığı gerçekler olarak savunulmaya dahi ihtiyaç olmayan gerçekler zaten. Ancak her zaman bir gücün kendisini dayandırdığı en temel şeylerden yıpratılmaya çalışılması da çok bildik bir şey. Tabii bizler bunu böyle söyleyerek, bu konudaki saldırıları yeterince dikkate almayan bir yaklaşım sergiledik ve sanırım bunun üzerinden de politika yapılmaya çalışılıyor. Böyle bir boşluk bırakmak bizim açımızdan da bir özeleştiri konusu elbette. Ancak gerçektende kendisini yaşamda kanıtlamış olan Önderliğin kadın yaklaşımının özgürlükçü düzeyini savunmaya gerek yoktur, ama kadının özgür gelişimini güçlü ve sürekli tutmak, bu konuda uzun erimli ve her anda anlamlı bir mücadeleciliği yürütebilmek, Önderliğin özgürlük anlayışının yaşamsallaşmasının gücüyle her şeyi karşılamak ise son derece gerekli. Yaklaşık bir yıldır bu konuda girdiğimiz yoğunlaşmaları PAJK zemininde derinleşen bir içerikle güçlendirmeyi esas alıyoruz. Bugüne kadar biraz hazırla yetinen, öz bilinç oluşturmayı sığ ve egemenlikli zihniyet kalıplarıyla istikrarlı bir mücadele oluşturamayan bir takım zaaflarla kendi tanımlarımızın geliştirilmesinde yetersizlikleri ve bunun yol açtığı sorunları yaşadık. Bugün bunların sorgulamasını cesur ve köklü yapmaya çalışırken, Önderlik gerçeğinin kadın yaklaşımı, ilişkisi çok daha açıklıkla ve güçlü ortaya koyabileceğimiz bir konu. Bunun saklanacak, ayıplanacak hiçbir yaşayışı zaten olmamıştır; aksine tüm kadınlara, topluma taşırmamız gereken güzellikleri, özgürlükçü değeri vardır. Özgürlük tutkusunu, ufkunu, bağlılığını koruyan her kadın bu mücadelede bunu bilir ve Önderlikle bağını özde buna dayandırır. Özgürlük mücadelesini en basit ve geri yaşamların yerine koyamayan veya koymayanlar –özellikle kadınsa– bu pozisyonlarını gerekçelendirmeden yaşayamazlar ve bunun için karşısına geçtikleri özgürlük zeminini karalamayı iş bileceklerdir. Kendi politikasını dayandıracak geçerli düşünceleri olmayanlar veya midesini çamur atma işiyle doyuranlar için bu kadınların buluşması anlaşılırdır. Bulanık zamanların çirkin sesleri olarak aydınlıkta kaybolur bunlar. Biz Önderliğimizin aydınlığında daha özgür adımlar atarak kendimizi ve yaşamı özgürlük mücadelesiyle aydınlık tutmayı esas alacağız. Önderliğimizin kadın olarak bizlerden beklediği, istediği tek şey de bu olmuştur.

ANTİ APOCULUĞUN ELEŞTİRİSİ-I

Baştarafı sayfa 32'de

Köklü sorgulamaya geçiş alternatifleri

Apocu yaşam ve özgürlük eğilimi, mevcut sistem kalıplarına köklü sorgulamayı yapmadan önce sorgulama mantığında bir değişimi hedeflemişti. Bu önemli bir tespit ve tercihti.

Sorgulama mantığının verili denklemleri yaşamın tüm zamanlarını ele almada belirleyici olmaktaydı. Bakış açısı, tanıma, tanımlama, kabul veya reddetmede hem belirleyici hem de biçim vermekteydi.

Ne kadar güzel yaşamlar, ütopyalar, hayaller kurgulansa da, bakış açısındaki mantık denklemi köklü sorgulamadan geçmemişse, tüm bunların gerçekleşmesi güçtü. En güzel istemlere dayanan yürüyüşlerin eninde sonunda tıkanma, çözülme, savrulma, silinme, yıkılma ile karşılaşmalarında bunun payını görmeme hatasının varlığı yatmaktaydı. Ve hatta bu bakış açısının hem kendisi hem de dayandığı mantık yapısı hataların temeli olarak belki de akıllara bile gelmemişti. Değinilse bile adeta satır arasında bir sıkışmayı aşamamıştı. Bu elbetteki sadece örgütsel, kurumsal yapılanmalar için değil, öncelikle de bireyler için vazgeçilmezdi.

Egemen zihniyetlerle kuşatılmış kişiliklerin aşağılanma boyutlarında yaşama ve düşünmeye itilmişliklerine; övgü ya da eleştiri arasında bir tercih yapılmalıydı.

Bir insanın belki de yaşamındaki karar kılması en zor bir kavşak, övgü ile eleştiri arasındaki tercihidir.

Övgü mü istersin yoksa eleştiri mi?

Ya da ara yol ayarlamacılık mı?

Peki kestirip atmacılığa ne dersin?

Apocu özgürlük eğilimi yaşamlaşma boyunca bu sorular arasında bocalayanlara tanık oldu. Övgü ile eleştiri arasında tercih yapmada zorlanmalar yaşandı. Eleştiriler de ise ezop dilini aşmayan üslupların yanında, tümden bitiricilik de kullanıldı. Övgüler hep beklendi. Eleştiriler hep kuşkuyla karşılandı. Özeleştiriler istenilen derinliğe girmeyerek yüzeylerde seyretti. Övgülerle pohpohlama birbirine karıştırıldı. Dahası bu yönde bir tercihin yapıldığı gerçeğiyle karşılaşıldı.

Her ne kadar yıllarca eleştiri ve özeleştiriler de belki rekor denebilecek düzeyde bir gerçekleşme olsa da, bir anlamda çoklukla durumun kurtarılması hedeflenmişti adeta... Oysa hedef Kürt insanını çağdaş normalizasyona ulaştırmaydı. Ne var ki; Kürt özgürlük hareketinin *"çağdaş normalizasyonu sağladığını, bunu tam başardığını söylemek zordur. Bilakis yapılan değerlendirmelerde de görülmektedir ki önemli yanlışlıklar, eksiklikler göstermekle kalmamış, içte ve dışta ağır ihanetlere de konu olmuştur. Dolaysıyla kapsamlı eleştiri özeleştiri düşüncesini sürekli kullanmak durumundadır. Eğer eleştiri özeleştiri yapıp pratikte beklenen ortaya çıkmamışsa, demek ki bilgelerin 'nefs savaşı' dediği savaş gerçekten yapılmamıştır. Yine bilgelerin dediği gibi 'zevahiri, görünüşü kurtarma' adına ya bilerek ya da bilmeyerek kendini ve çevresini kandırma yoluna gidilmiştir. Bu ise ilgili özneyi daha zor duruma sokar. Suçlu konumuna, ikiyüzlü, yalancının konumuna düşürür. O zaman sadece eleştiri özeleştiriye değil, daha ağır yaptırımları başvurmak gerekir. Bu yaptırımlar itiraflar, teşhir ve tecritler, cezaevine konmalar, değişik pratik işlere koşturmalar dahil birçok biçimi içerebilir. Amaca ulaşılıncaya kadar düzeltici yaklaşımlar devam eder. Örgüt bunu yapmazsa özüne ters düşmüş olur, amaç ve pratiğine saygısızlık etmiş olur. Çok daha ileri giderse ihanete düşmüş sayılır. İhanet konumu ise bir kişinin mensup olduğu toplum veya örgüt karşısında en kötü ve tehlikeli durumdur. İhanette ısrar kaçışla sonuçlanmamışsa açık savaş anlamına gelir ki, ya fiziki ya da fikri olarak ölme ve öldürme anlamına gelir" (A.Ö-age)* Tüm bunlar gereken doğrultuda gerçekleştirilmeyip herkesin kendi algıladığı, anladığı ya da kendi kimi hesaplarına göre uygulanmıştı. Özgürlük hareketinin ana düşünce ilkelerinin çok kötü işletilmesi, klasik sistem, onun kültürel yargı kodlarının kendisini gerçekleştirmeye çabaladığı önemli oranda da sonuç aldığı görülmekteydi. Adına ayarlamacılık denilen ve bir başka izahıyla 'kitabına uydurma' ağırlıklı tercih oldu... Çünkü, kitabına göre yaşamanın zorlukları açıktı. Ama bu diğer biçimiyle mi olmalıydı? Yanıt ne olursa olsun sorun başkaydı. Neden ve gerekçeleri de bulmak pek zor değildi.

Eski yaşam alışkanlıklarının katı dogmatik dayatmaları ile tutuculuğu özgürlük tercihinin söylemde tıkanmasına, yaşamda tutkulu arayışların gelişmesini zora sokmasına ya da yanıltarak farklı yönlere kaydırmıştı.

"Ütopya sahibi olmak, coşku dolu, her gün arayışlar peşinde olmak, yeniyi yaratmak sorun olmaktan çıkmış, herkes zorbela elde edilmiş devrimci bir değer üzerinde ucuz yaşamanın hevesine kapılmıştı. En tehlikeli hastalıklarından biri buydu. Devrimci PKK'nin bir yandan çeteleşmesi –çingene paşalığı– diğer yandan memurlaşması, bitmesi anlamına da geliyordu.'" (A.Ö-age)

Bir yandan özgürlük arayışlarının tutkunca çabaları olurken, öte yandan bunu anlamaya, kavramaya ihtiyaç duymayıp, alışılagelmişliğe kanaat getirme benimsenmişti. Ya da biraz dil, görüş açısı kazanınca başkalarının özgürlük vaatlerine heveslenmeler daha kolay yol olarak tercih edilmişti.

Böylesine önem taşıyan bu hususların psiko sosyal, sosyo kültürel boyutlarda bir analizinin yapılmasını zorunlu kılıyordu.

Övgü transı ve sahipleri

Övgüler insanların en çok hoşlandığı ve belki de asla reddetmeyi hiç düşünmediği bir karşılanmaydı. En aranılır karşılanma biçimi ve dayanılmaz isteğiydi. Övgünün gevşetici, arkadan yakalayan, savunmasız bırakan adeta bir trans durumuna geçiren sihirli, hipnotik yanı da yadsınamazdı. Onure etmeye vardığı gibi aldatmaya da varabilir, hizmette bir araç konumunda rahatlıkla kullanılabilirdi. Hele tepeden tırnağa kişilikte, parçalanmayı, kırılmayı, ezilmeyi yaşama halindeki bir insan, övülmeye muhtaç ve ona susamıştır. Hatta övgü alabileceği ona söylense inanamaz haldedir. Çünkü zihniyet kodlamasında, kullar övülmezler, yalnızca bağışlanır ya da azarlanırlar. Ondandır ki, övgü gerçekte övülmeye layık, asillere mahsustur. Paylarına düşen övülmektir. Çünkü, kusursuz ve hatasızdırlar. Övgü yapanlar bu vesileyle minnet ve bağlılıklarını yinelemişlerdir. İşte övgünün gerçek sahipleri (!) bunlar olunca, ayak altındakilerin övgü karşısında kolayca çözülüp, kendinden geçmesi anlaşılırdır. Hele despotik ve Batı kültürlerinin özendirici etkisinde eziklik, burukluk, yitiklik hissini yaşayan bölge insanının, övgüye hasretliği, övgücüyü en yakın dostu ve sanki onun büyüklüğünün keşfedicisi gibi görme saplantısı, onu en umulmadık yerlerden vurulmasına olanak verebilecek düzeydedir.

Övgünün ironisi: Pohpohlama

Küçük ya da büyük iktidar, erk sahiplerinin, en fazla kullandığı bir tarz da, övgünün siyasal araç haline gelmiş hali olan pohpohlamadır. Gerçekte övgü yapma olmayıp bir hesap doğrultusunda birini övüyormuş gibi kullanmasıdır. İnceltilmiş bir aldatma biçimidir. Pohpohlama genelde üst statü sahiplerinin dahası üstün görme psikozunun aşağılayıcılığını gizleme aracıdır da. Bir başka anlamıyla aşağılamadır. Acımasızlığın sinsi tuzağıdır. Hiç de pahalı olmayan ucuz bir yürütme taktiğidir. Erken iktidar hastaları için vazgeçilmez gütme sopasıdır. Çünkü eril karaktere göre üsttekiler alttakileri asla övmezler...

Apocu özgürlük çizgisinin doğasına göre övgü bir başarılılığın sonucunda, statü aranmaksızın onure etmek, örnek göstermek amacıyla bir kutlamayı içermeliydi. Mütevazi yaşam anlayışı gereğince övgüye ihtiyaç duyulmaz. Çünkü yapılanlar hizmet anlayışıyla, kendisini var etme mantığıyla gerçekleştirildiğinden övgüye yatkınlık yoktur. Över ama asla övgü aramaz. Ya da bir başka deyişle övgüden ziyade hakkını adilce teslim etme vardır. Bilinir ki, bilgeler asla övgüden hoşlanmazlar. Çünkü erdemlerinden biridir. Kendilerine övgü yapmanın koşullarını pek bırakmazlar. Karşılaştığın sadelik ve mütevazilikten ötürü yapmak istediğin övgü sadece içinde kalır, hep bir gün söylemek arzunla baş başa bırakılırsın...

Ayarlamacılık ya da günü kurtarmanın inceliği (Pragmatizmin karikatürü)

Erken ya da boşlukların büyüttüğü insanların ele geçirdikleri küçük ya da büyük otorite erklerini kullanmada üstü kapalılığı tercih edecekleri açıktır. Görünüşte durumu kurtarmaya dayalı bir yaklaşımın öz ile biçim arasındaki dengesizliği ince bir tarzda yanıltmaya uğraşacağı bellidir. Neredeyse görünüşte tek bir iz bırakmadan amaçlarını gizleme yeteneğinde bir derinleşme görülür. Tamamıyla bireyciliğin, kendisi için her şey mübah gören, tarafları memnun etme ana yaklaşım olmaktadır. Sinsilik adına ne gerekiyorsa masrafına bakılmaksızın yapılmalıdır. Ortadoğu gerici feodal ve küçük burjuva diyebileceğimiz çıkarcı ve faydacı eğilimlerin bir karması dahası kötü bir karikatürü biçiminde gözlemlenebilen davranış ve ilişki tarzının uygulanmasıyla açığa çıkar. Güçsüzlüğünü örtmek, kendini güçlü göstermek için karşıtlığını bile gizlemekten kaçınmaz. En önemli bir hile de, bir diğerini bu düşmanı bile olsa övmekten kaçınmamaktır. Çünkü övdükçe kendisinin övülme payını artırmak peşindedir. Değip değmediğine bakmazsızın ya över ya da yerin dibine gözünü kırpmadan gömer. Bundan dolayı didişmeci ve intikamcıdır. Ne sevgisinin ne de öldürmesinin bir kriteri yoktur. O an çıkarı neyi emretmişse karar ve kriteri odur. Bugün dostuyla yarın düşmanıyladır. İlke, o an çıkar neyse odur.

Görünmek ile olmak arasındaki tercihi öyle görünmektir. Ondandır ki, görüntüyü kurtarma temel uğraştır. Dolayısıyla görüntü ve sıkça heveslenilen imaj, korunması ve kurtarılması gerekendir.

Kendisini gerçekleştirme de yaşanan zorlukların farkına varış ya da kendini sınamalardan sonra ulaşılan bir kanaat gereği, artık işin oluruna göre değil de kitabına uydurarak zamanı kullanma eğilimi giderek bir çare olarak kendisini makul kılar. Bir kez olmazlığa inananların baş vuracağı en akıllılık sayılan, kitabına uydurarak yaşama anlayışı olacağını doğal saymak gerekir. Dolayısıyla bireyin kendisini yeniden var etme gibi bir katılıma karar kıldıktan sonra, kendisinde boy gösteren ben olmam, başaramam düşüncesi giderek bir eğilim haline gelecektir. Durum bu aşamaya gelmeye yüz tutmaya başlar başlamaz birey yaşamını olmazlık üzerinde şekillendirmeye başlayacaktır. Artık yaşamın geri kalanını çevresini pohpohlamaya, işleri ayarlamalarla yürütmeye kalkmaktan başka çaresi kalmayacaktır. Gelinen nokta artık nereye kadar götürebildimse olmaktadır.

Götürebildiği nokta ise, bir gün önce her şeyden kurtulmak için, her türlü kaçış kültürünü yoklama ve gerçekleştirmedir.

Kestirip atmacılığın kendini daraltma ve yaranmacılığa davetiyesi

İnsan nerede olursa olsun yaşamın sorunları gelip bulacaktır onu. Bir biçimiyle çözmek ya da çözme sürecini izlemek gerekecektir. Sorunların çözümünde tepeden yaklaşımlar belki de en kestirme ve kolay olanıdır. Bu biçimiyle ne kadar çözümlenmiş olduğu söylense de, aslında sorun kendisini yüzeyde çözüme uğratarak temelde ise kendisini bir anlamıyla korumuştur. İyice dinlenilmeden hep biliniyor eksenindе yaklaşıldığında diğeri için durumu kurtarma çabası kendisini öne çıkartıyor.

Merkeziyetçi yaklaşımın bir anlamda yansıması ya da pratik sonucu sayılan üstten belirlenim ve çözüm yaklaşımı, ötekinin tüm boşlukları iyice ve incelikle değerlendirmesine yol açmaktadır. Kendine güvenin getirdiği ya da güven kaynaklarının oluşuna dayanan bu yaklaşımlar aslında sorunların kökenine inmeye de yönelmeyerek, en yakın yerinden ve üstten ele almaktadır. Dikte, emir düzeninde gerçekleşen bu durumlarda sorunlar yer yer dengelemelere uğratılmaktadır. Bir çok yönden de yanıltılarak, dahası yanıltmalara uğratılarak esastan uzaklaşılmış olarak geçici çözümlere ulaşılmaktadır.

Doğruların söylenmesi ya da dayatılması kestirmeciliğin dayanacağı sağlam gerekçeler değildir. Bir yanıyla sorunların köklü çözülmeyişi karşısında ileri sürülen bir başka kestirmeci yanıt olabilmektedir ancak. Her şey kuralına göre yürümüş görünür her zaman. Buna özen ve dikkatte gösterilir belki. Oysa görünen ile gerçeklik arasındaki mesafe giderek artar. Biçim fazlasıyla öne çıkıp özün kaybolmasına ya da görünürde makul değerini yitirmesine yol açar. Kestirmeci çözümler her zaman için karşısında muhalefet istemez. Böyle olunca ikili davranışlar, söylemler, söz ile gerçek arasında bağıntısızlık giderek gelişim ve incelik kazanır. Açıklık yer altına iner. En uyanık, en kolayından geçinmek isteyenlere gün doğmuştur aslında. Ayarlamacılık tam da bu zemin üzerinde kendini meşrulaştırıp hatta cazip bile kılabilir. Yeter ki, her şey kuralına göre yürüyor görünsün. O halde kitabına uyduran en akıllı olandır. Ne de olsa karşısındakine bir hata veya suç işlemediği sürece görüşünü soran, dinleyen yok! Kestirmeci yaklaşım zaten dinlemediği gibi karşısında konuşanı da pek sevmez. Aldatılmayı en fazla yaşayan bu yaklaşım olmaktadır. Her şeye olur de, tamam de, durumu kurtarmaya bak. Dolaysıyla bu durumda gerçek dostlar en iyi ayarlamacılar, en yakın adamlar ise yaranmacılardır. Hepsi de gününü beklemek üzere kuluçkaya ya da pusuya yatmanın fanatikleridir artık. Çünkü yanında hoşlanmadığı sözler ve davranışları yapmazlar. Otorite karşısında sinmenin, yılışmanın, kendini gözlerden kaçırmanın siyasi felsefesi geçerlidir. Zaten kendileri de küçük bir otorite elde ettiklerinde yapmadıklarını bırakmazlar. Kralcılığın görüntüsünde kendi heves ve amaçlarını gerçekleştirmede oldukça usta ve gözü karadırlar. Öyledir ki, eninde sonunda kestirmeciliğin etrafı daralmaktan kurtulamayacaktır. Çevresinde kendisini palazlanmayı başaranlar tek tek onları terk edecektir artık. Öyle yetinseler yine kabul, giderlerken önceleri gösterdikleri saygı derecesinde en ağırından sözler ve davranışlarla bir iade sunumu yapmanın zamanını beklemişlerdir sanki.

Eleştiri gücü ve eleştiriye açıklık demokratik zihniyeti

Bireyin yaşamda kendi varoluşunu yapılandırırken eleştirel bir düşünce yapısına sahip olması, apayrı bir renk katar yaşamına. Çünkü, *"eleştiri düşüncesi gelişmenin diyalektik işleviyle ilgilidir. Diyalektik işleyiş tarzı uygun olmayanı açığa çıkarıp gidermeyi amaçlar. Gelişmenin mecrasında olmasını, doğasına uygun akışını esas alır." (A.Ö.-age)*

Eleştiri bu anlamda bir sorgulama mantığına sahipliktir. Bireyin kendisine ve dışına karşı eleştirel oluşu, bakış açısının dar, sığ, verimsiz olmasını engeller. Aksi taktirde yaşamın gidişatında tekdüze, varolanla yetinen, kendisini yeni yaratımlara kapalı tutan bir duruşa mahkum eder. Eskide diretmenin, kendisini bir türlü yenileyememenin ardındaki gerçek, eleştirisizlik ya da eleştiriye kapalılıkla, dayanıksızlıktır. Mevcut olanın mutlak ve değişmez kabulü anlamındadır.

Bu yanıyla Apocu halk özgürlük eğilimi içinde sıkça ortaya çıkan ve bu literatürde, olmazlık felsefesi ile adlandırılan anlayışın temelinde de eleştiriyi sevmeme, onu anlamsız görmenin yattığı bilinmektedir. Eski kişilikte ısrarın ardına gizlenen eleştirisizlik eğilimine göre eleştiri insanı parçalama, kırılmaya uğratmadır. Eleştiriye bir yıkım yaklaşımı olunca, iki koşul öne sürülmüş olur; ya eleştiri yapmayacaksın, ya da en yıkıcı, inkar edici, bozucu eleştirilere maruz kalacaksın. Gerçi en fazla dışına karşı eleştiri özgürlüğünü kendisinde görmeyi bu anlayışın dışında tutmaktalar. Yani 'eleştiririm, ama eleştirilmemeliyim' ana formülasyondur. 'Hele sevdiklerim, ahbaplarım asla eleştirilmemelidir' de-

melerse sürü mantığıyla koşulsuz avunmaya, mağduriyete uğramışçasına üzüntü hezeyanlarının gösterisine geçilme zamanıdır. Tam da dertdaşlığa, bel sıvazlama, acıma mimiklerini, sözlerini söyleme arkadaşlığını yapmaya hazır olmadır.

Bir başka deyişle insanı zavallı ve zayıf, acınacak varlık görmenin düzeyinde bir bakış açısını ifade etmektedir. Derinlere gizlenmiş egemenlik dürtüsünün karşısındakini küçük görme, kendisini kurtarıcı sanma eğiliminin bir anlamda yansıması oluyor bu.

"Tutarlı bir eleştiri özeleştiriye cesaret eden kişi veya örgütler zayıf konumda olmayı değil, güçlü konumda bulunmayı ifade eder. Ancak zayıf, kendine özgüveni olmayan örgüt ve kişiler eleştiri özeleştiriden kaçar. Bunlar için eleştiri yıkım demektir. Özeleştiri ise bitiştir. Tersine özgüveni olanlar için eleştiri özeleştiri amaç doğrultusunda daha başarılı olmak demektir. Başarıdan alıkoyanı aşıp, kesin ve güçlendirilmiş adımlarla amaca ulaşmaktır." (A.Ö-age)

Kürt ve Ortadoğu insanı için eleştirel sorgulama mantığına geçiş ya da eleştiri yapma anlayışı bir zihniyet devrimi niteliğindedir.

Tarihsel anlamda kültürel gelişimi doğmatiklik, mutlaklık, kadercilik ve hiyerarşik anlayışlarla donatılan Kürt ve Ortadoğu insanında birey ve halk özgürlük eğiliminin yerleşmesi için eleştiri kültürünün doğru temelde zihinlere kodlanmasını gerekli kılıyor.

Köklü bir kulluk zihniyetiyle dünyaya bakışı sağlanan bölge insanının, güç olma, güçlü olma ve özellikle de kendisi olma eğilimi dipten dumura uğratılmıştır. Bir yanıyla da bu konuda inançsızlaştırılmıştır. Bir başka açıdan ise bu duruma inançsızlığı onun tartışılmaz inancı olmuştur. Bu dünya böyle gelmiş, böyle gider tekerlemesi kaynağını buradan almaktadır. Çünkü hep güçlüler olacaktır. Dolayısıyla insan acınılması gereken bir varlıktır. Tabii insandan anlaşılan kul olduğu bellenendir. Çoklukla acımalara dayanan yaklaşımların arka planındaki görüş kodu; insanın kul/gölge, kendisi olamayacağı, hep başkaları için varolduğu (tanrı, kral, devlet, güçlüler) gerçeği yatmaktadır. Biraz daha ileriye gidildiğinde yaşamak için bir güçlüye yaslanacaksın politikliği ya da akıllılığı (!) bir düşünce çığırı gibi ortaya çıkmaktadır. Çünkü tanrılar şöyle emretmiştir ayetlerinde; benim karşımda gafil ve ahmak olmak, gazabımı bilmemektir... Akadlı Sargon'un yüksek surlarla çevrili şehri 'Agade'nin kapıları nasıl da yere kapaklandılar..' (N. Kramer-Tarih Sümer'de Başlar) Ya Sodom, Gomorra, Lut kavminin başına gelenler... Tanrıların yaptığı, bölge insanının beynine kodlanan gazap örneklerinden hiç ders alınmamış mı denmektedir. Bir de bunun güncelleşen yaklaşımları da bilinmektedir. Kulluk zihniyetinde eleştiri ve sorgulama kodlanmamıştır.

Kulluk zihniyetiyle ancak yalvarılıp, yakarılır. Dua ya da beddua yapılır. En çaresiz insanların yapacakları başka nesi var ki. Tüm gücü elinden alınmış, avuç açmaktan öte bir şeyi olmayanların, meşru iradi tutumu, ancak kendi kendisine söylenip durmaktan ibarettir.

Ortadoğu ve Kürt insanında en fazla kullanım değeri olan dildir

Kulluk zihniyetinin az biraz reforme olmuş hali yakınmacılıktır. Bu durumda insan çevresinde rahatsız olduğu şey karşısında eleştiri gücü ya da kültürü olmadığından ancak yakınıp durur. Bir başka tanımla yakarışın biraz ilerisinde durmuşluktur. Yakınıp durmalar, ya da bir başka biçimiyle sızlanmalar zayıf büyüme halindeki eleştiri olmaktalar. Ya da cılız eleştiriler de denebilir. Zaten dil olarak da ezop düzeyindedir. Bu dil genelde güç getiremeyenlerin, dolaylı anlatımları olmaktadır. Rahatsız olduğu şeyi dolaylıca dile getirerek bir türlü somutlaştırma cesareti göstermemektir. Ortadoğu ve Kürt insanında en fazla kullanım değeri olan dildir.

Tüm bunlar bir türlü kendisi olmaya fırsat bırakılmayan, kendisi olamayan insanın kültürel sosyolojisi, onun dile gelişi sayılır. Bölge insanının eleştiriye kapalılığının ardındaki gerçek bu olsa gerek. Çünkü eleştiri, birey olma, kendisi olma da önemli bir kültür kodudur. En başta egemenleri eleştirme, sorgulama eğilimi kazanacaktır. Güncelde yaşanan, güçlü devletlere eleştirisizliğin kaynağı da politik akıllılık olmaktan ziyade, böylesi bir kültürün pençesinden kurtulamayışın yattığını belirlemek güç olmasa gerek. Gerçeğin bir yüzü bu olduğundan, güçlü sistemlerin eleştirisine kalkışmayı ahmaklık olarak değerlendirmek anlaşılması zor bir analiz konusu değildir. Çünkü bireyin kendisine güveni yoktur. Kendisi olmaya inancı yoktur. Kendisinin şahsında özgürlük eğiliminin ve tutkusunun gerçekleşme olasılığı veya şansı bulunmamaktadır. Dahası bu kanıların fetişizmi yoğun yaşanmaktadır.

Aynı şekilde tarihsellikte, Kürt ve Ortadoğu toplumlarında demokratizmin gelişim nüveleri, mutlakçı, despotik, gerici odaklarca adeta kurutularak, toprağı çoraklaştırılmıştır. Koyu despotik çizgi bölge halklarının dünyasını, geleceğini ipotek altına aldığından, demokratik kültür gelişmediği gibi bir gelenek de oluşturmamıştır. Bırakalım farklılıklara tahammülü, onu en ezici yöntemlerle bertaraf etmeye mahkum etmişlerdir. En küçük bir eleştiriye sabrı olmayan bölge despotizminin güç olma erkine, güçlülüğe olan meylinden ötürü antidemokratikliği daha baskındır. Bu açıdan bakıldığında eleştiri kültürü hiçbir zaman Ortadoğu klasik sisteminde varlığını koruyamamıştır. Hatta benimsenmediği gibi, kendini bilmezlik, gafillik, ahmaklık, başkaldırı olarak nitelenip katli vacip ilan edilmiştir.

Hiyerarşik, despotik karakter eleştiriye kapalıdır...

Eleştiriyi asla sevmez...
Eleştiriye tahammülsüzdür...
Eleştiri itaatsizliktir ona göre...

Yani şunu demektedir: Güzel güzel yaşıyorsun, senin neyine eleştiri yapmak? Bu dünyayı değiştirmek neyine? Aklını mı kaçırdın, yoksa ahmak mısın?

Anti eleştiri özellikle Ortadoğu despotizminin, onun her türlü eğiliminin vazgeçilmez varoluş gerekçesidir. Aynı eksende devlet ne kadar büyük ve güçlü ise eleştiriye açıklığı da o paraleldedir.

Küçülen devlet daha fazla demokratik eleştiri zeminine kavuşmaktır denebilir. Elbette ki büyüklük ya da küçüklükten kasıt, zihniyetin biçimi ve onun değişimi ile ilintilidir.

Demokratik zihniyetin varoluş gerekçelerinden biri eleştiriye açıklık ve eleştiri hakkıdır çünkü. Bu anlamda Apocu halk özgürlük eğiliminde, bağımsız düşünme, sorgulama, eleştirme, kendisine özgüven yaklaşımı; bu tarihsel kaderci fetişizmle çelişir.

Hem eleştiriye karşı geliştirilen eleştirisizlik eğilimi hem de bu eksende yapılan-yapılmış olan eleştirilerin nereden kaynaklandığını, nelere mal olduğunu tespit etmek zor değildir. Çünkü eleştiriyi bir 'yıkım' olarak bellemiş olanların yapacakları eleştirinin inkar, imha, lanetleme, nefret etme, ezme, bitirme, dibini oyma olacağı kesindir.

Eleştirel olmak aynı zamanda açık olmayı da içermektedir. Eleştiriye farklı bakışların hareket tarzı, açık olmaktan öte gizli, kapalı olmaktadır. Eleştiriye açık olmamanın bir diğer yanı da güçsüzlüğü ifade ettiğinden, görüşlerini saklama, açıktan savunmama gerçekleşmektedir. Eleştiriye kapalılık ve onu benimsememenin zihniyet karakteri erildir. Pederşahi zihniyet anti-demokratik olduğundan tekildir. Tek zamanlıdır. Bir başka karşıt-şirik kabul etmez. Mantık denklemi şudur: ya kabul ya bitirme, dağıtma. Ya da bir başka açıdan baktığımızda: ya övgü ya da yıkım formülasyonudur.

Her ne kadar geçmiş zaman söylemde benimsenmese de insan dünün, düne ait zihniyet kalıplarının bir eseridir aynı zamanda. Doğaldır ki, dünün etkisiyle hareket edecektir. Despotik eğilimleri barındıran sözlerini, heveslerini, zevklerini, belki de farkında olmadan savunur da olacaktır. Özellikle bölge ve Kürt insanın başına gelenleri basite almamak gerekir. Bundan dolayı, insanın çağdaş özgürlük düzeyini yakalamasında eleştiri gücü, ona açıklığı, bakış açısı ve kapasitesi belirleyicidir denebilir.

Kürtlerin şahsında bir Ortadoğu aydınlanması yapılacaksa, kulluk zihniyetinin eleştiriye kapalı, onu düşman belleyen kodunun silinip, yerine demokratik eleştiri hakkı ve eleştiriye açıklığı, eleştiri kültürünü kodlamak, insani erdemlere özgürlüğe ulaşmada vazgeçilmez bir ihtiyaç olduğu tüm zamanlardan daha fazla, özellikle bu kaotik aşamada gereklidir.

Hegomonik güçlerin daha şimdiden varlıklarına dair eleştiriye tahammülsüzlük eğilimlerinin güç gösterisinin, psikolojik dayatmasının yoğunlaştığı bu aşamada daha bir önem kazanmaktadır. Çünkü kaos özgürlük eğiliminin kendisini gerçekleştirebileceği en güçlü zemindir. Tercih bu anlamda ve bu aşamada kritik önemde bulunmaktadır. Ya güçlüye şükredip, övgüler dizeceksin –buna eski düzen alışkanlıkları, kültürel kodları dahil– ya da kendini var etme adına önünü açacak, özgürlüğünü pekiştirecek engelleri –buna bireyde dahil– eleştiriye tabi tutacaksın...

Bilgece yaşamın dili: özeleştiri ve onun yaratım kudretiyle, erdemi

Kürt ve Ortadoğu insanının kültürel hafızasında özeleştiri düşüncesi kavramın tam anlamıyla kodlanmamıştır. Kul zihniyetinin bütün yansımalarında özeleştiriye rastlanmaz. Ancak bu zihniyete uygun sayılan kavram yakarmadır. İnsanlar, ne zamanki tanrısal yasalar karşısında yetersiz ya da yanlış olmuşsa, tanrısal korkuya dayalı günahlarını, hatalarını affettirme refleksi hemen devreye girmektedir. Boyun büktüren, kendisine koşulsuz bağlayan her türlü güç karşısında kul zihniyetindeki insanın yapacağı en doğru ve dürüst yaklaşım yaptıklarından pişmanlık duyarak, af dilemeyi seremonik yakarışla dillendirmesidir.

Zaten eleştiri geleneği olmayan bu zihniyetin doğaldır ki, özeleştiriden de anlamayacağı açıktır. Eleştiriye tümden kapalı oluşun paraleli kuşkusuz ki özeleştirisizliktir. Yaşamın yaratıcı güçlerinin eleştirilmez ve eleştirmez karakteri beraberinde hata yapmazlık mutlaklığına sahiplik anlamına ve sonucuna götürecektir.

Güçlü karşısında özeleştiri verilmez. Kendin olacaksın, yani kulsun. Ancak ve ancak yaptıklarından dolayı af dileyecek, bağışlanmayı bekleyeceksin. Zaten mantık denkleminin kendisinde özeleştiri olmadığından bu eksende sorular ya da yanıtlar aramak anlamsızdır. Eril zihniyetinde özeleştiriye yer yoktur. Kul zihniyetinde ise söz konusu bile edilemez. Pişmanlıklar, af dilemeler, büyüklüğe hitapla anlamlandırılmıştır. Dolayısıyla bu biçimiyle ya da bu anlamıyla bakıldığında, pişmanlıkla af dilemeler küçüklere aittir. Zaten ya af dileyecek, yakarışları geliştireceksin ya da biteceksin. Üstelik neresinden bakılırsa bir bitikliğin bir düşük düzeyin varlığıyla karşı karşıya bulunuluyor.

Hele bir de güçlünün af dilemesi, ya da pişmanlığı tarihsel, yaşamsal, her şeyiyle bitiş anlamında algılanma biçiminde zihniyetin hafızasına tartışılmazlık, değiştirilmezlik düzeyinde kodlanmıştır. Tanrısal güçler özeleştirisizlikle donanmışlardır zaten. Bu anlamda özeleştiri vermemek tanrısal erdemlerdendir. Hem mitolojik hem de teolojik zihniyetin kalıplarında bunun tersini kanıtlayacak tek cümleye rastlanmaz.

Kullar da kudretlilerin bir yaratımı olduğuna göre bu zihniyetin sevdikleri ya da sevmedikleri, benimsedikleri ya da benimsemediklerini tartışmasız, yorumsuz uygulamakla mükelleftirler.

Binlerce yılın yaratımı bu kültürel kodların bölge insanının belleğinden bir çırpıda yok olacağını sanmak bilimsel bir beklenti olamayacak elbette.

Apocu halk özgürlük eğiliminin başlangıcından beri üzerinde durduğu en temel varoluş gerekçelerinden sayılan özeleştiri konusuydu.

Özeleştiri geleneğinin oturtulması için hayli ısrarlı yaklaşımlar, ilkesel düzeyde ele alınıp uygulanmaya çalışıldı. Hareketin önderliği bu hususta kendisinden başlayarak özeleştiriyi ilkeleştirmede yoğun çözümlemeler geliştirdi.

Öncelikle Kürt insanı için hayli zor ve yeni sayılan bu ilkesel yaklaşımın erkenden ve kolaylıkla benimsenip uygulandığını söylemek mevcut Kürt realitesi açısından beklenemezdi.

Özeleştiri çoklukla eziklik duyulacak, küçültücü bir tavır, ya da 'bitiş' olarak algılanmalara uğradı. Ondanda öte gururunun incinmesi, gurursuzluk, onursuzluk vb temelde yorumlandı. Özeleştiriye dair bu ve buna benzer yorum ve yaklaşımların kökeninde kuşkusuz ki, derin tarihsel zihniyet kodlarının yattığını belirlemek mümkündü.

Ondandır ki, kimi yaklaşımlar özeleştiriyi bir günah çıkarma, af dileme, küçülme ya da küçüklüğün tanımı olarak değerlendirmişti. Aslında yalan ya da yanlış söylenilmediğini belirtebiliriz. Çünkü savunulan görüşün dayandığı kültürel kod bu algılamaları onlara söyletmişti. Üstelik klasik eril, geri zihniyetin kodlamasında zaten bu tartışmasızlıkla yer almıştı.

İstemeye istemeye de olsa verilen özeleştirilerde 'zorunluluktan dolayı' ıkına sıkıla, dağ fareler doğurarak yapılmıştı.

Öyledir ki, 'özeleştirilerle ufalıp, küçüldük. Hepimiz birer hiçler, işe yaramazlar haline getirildik. Ne olduğu belli olmayanların karşısında kendimizi sıfırladık. Ondan sonra gel özeleştiri verdiğin insanları yürüt, yöneticilik ya da komutanlık yap...' demeler yaygın kanı ve tez olarak geliştirildi.

Peki hata ya da suç işleyenlere nasıl yaklaşılmalı diye sorulduğunda iki yol gizlice önerilmişti: 'Boş ver kim ne yaparsa yapsın. Sana dokunmuş mu? Hatasız günahsız insan mı var sanki? Bırakalım insanlar zaten binlerce yıldır baskı altında inlemiş, bir de biz baskı altına almayalım. İnsanlar dilediğince yapsın ve yaşasın.'

Peki senin canına kastediyorsa... 'Bunlar canidir. Asla affetmemek gerekiyor. Bazılarını insandan saymayıp sabuna çevirmek gerekiyor...' demek doğal oluyor tabii.

Bir yanıyla tanrıların ayak seslerini duymamak elde değil bu durumda. Kullar tanrıya öykünemezdiler. Ama tanrıların hoşlanmadığını benimseyip içselleştirmede için için kaynayıp durmamaları mümkünsüzdü. Madem özeleştirisizlik tanrısaldı, o halde kulları da bundan nasibini bir biçimiyle alamaz mıydı?

Aslında özeleştirinin anlamı konusunda yeterli bir ikna öğrenmenin gerçekleşmediğini söylemek abartılı olmayacaktı. Bireylerin bir bölümü kendi gelişmezliklerini özeleştirinin bitiriciliği ve küçültücülüğüne bağlaması, özeleştiriye dair nasıl bir tanım ve algılama içinde olduklarını gösteriyordu.

Oysa *"özeleştiri düşüncesi ise, gelişmenin öznesi –aktif sağlayanı– durumunda olanın olması istenen, sağlanması gerekenle uyuşmayan, amaca taşımayan durumlara, olaylara, süreçlere yönelik düşünceyi ifade eder. Yani diyalektiksel gelişmeye denk düşmeyen başarısız düşünce, tasarı, tavır ve hareketlere son verip doğru olan düşünce ve pratiğe bağlanmayı ifade eder." (A.Ö-age)*

Bu tanımlamalardan hareketle özeleştiriye yaklaşımın doğru anlaşılmamasının bir diğer yanı açığa çıkmaktadır: Birey yaşamın diyalektiğine uymayan düşünce, davranış, söylemleri vb gerçekte doğru bulduğunu ifade etmektedir. Hata, yanlışlıklar olabilir, ama bende asla demek oluyor bu. Ya da ben yapsam da bana göz yumulmalı –hele bir de statü sahibiyse asla olmaz– hoş görülmeli, aslında yaptığım doğruydu, gerçeklik bunu emretmişti bana demektir. Ondandır ki özeleştiriyi vermek el pençe olmakla özdeş tutulur görülmüştü.

Biraz daha derinleştirirsek birey yaptığı işlerin amaç doğrultusuna belki de inanmamaktadır. Amaç ona ters ve yanlış gelmektedir belki. Elbetteki temelinde inançsızlığın olduğu bir işte bireyin yaptıklarından ötürü özeleştiri vermesi anlamsız olduğu gibi zordur da. Çünkü iş temelinden bozuktur ona göre. Bu durumda asıl sorgulanması gereken ya da özeleştiri vermesi gereken söz konusu amacın kendisi olmaktadır. Böyleleri için özeleştiri değil de, yaptıklarından ya da bulundukları konumla, savundukları amaçtan ancak pişmanlık duymak söz konusu olmaktadır.

Aslında Özgürlük hareketi içinde böylesi durumlardakilerin çoğu hep gizli pişmanlıklarla bu sürecin içinde sürüklenip gitmişlerdir. Oysa, *"özgürlük adına sarf edilen çabalardan hiçbir zaman pişmanlık duyulmaz. Sadece anlamsız kayıplar, kör inatlaşmalar, vaktinde ve yerinde yerine getirilemeyen görevlerden ötürü acı duyulur. Acılar ise değerini bilen herkes için daima en iyi öğretmenler olmuştur." (A.Ö-age)*

Tabii ki sıkışıldığında hatasız kul olmaz denilirken, başka durumda asla hatalı olmayan, kusurlu olmayan olup çıkmaktadır. Diğer bir açıdan bakarsak; *"özeleştiri insanın kendi zaaflarına, yetmezliklerine, yanlışlıklarına karşı yürüttüğü savaştır. Daha bilimsel ifadeyle, analitik zekanın duygusal zekanın yanlış olan güdüsel izlerini aşma, onu analitik zekanın doğru belirlediği konuma tabi tutma savaşıdır. Zaten aklın gelişimi dediğimiz olay da budur. İnsanla hayvan arasındaki fark aslında analitik zekanın bilgelik tarzında gelişmesinden kaynaklanır." (A.Ö. age)* Eğer özeleştiriden bir erdem olarak söz ediliyorsa bu öyle sıradan anlam taşımamaktadır. Bilgelik erdemlerinden biri de hata ve yanlışlıklarını mütevazi ve cesurca dile getirmektir. Özeleştiriyi isteyen verir istemeyen vermez demek aslında pek yanlış sayılmaz. Çünkü tüm herkes bilgelik düzeyinde bir derinliğe, yoğunluğa ve çıkarsızlığa ermemiştir. Bireyciliğin kaskatı kesildiği bireylerde özeleştiri demek kişiliğinden ödün vermek anlamındadır. Çünkü o, neredeyse kadiri mutlak kusursuz ve hesapsızdır. En fazla dayanılan nokta, ben özgürüm ister özeleştiri veririm, istersem vermem demektir. Birey yalnız başına olsa hak vermek yerindedir. Ama başkalarıyla birlikte yaşıyor ya da paylaştığı değerler, verdiği sözler varsa yaptıklarının sonuçları kendisini bağlamamaktadır sadece.

Zihniyet açısından muhakkak bir değişimi yaşamak durumunda olması gereken Kürt ve Ortadoğu insanının kendi gelişiminin odağına eleştiri ve özeleştiriyi alması, hem temel hem de yaşamsal bir ilke olarak durmaktadır.

Binlerce yılın geri despotik kültür yapılanmalarını acımasız eleştiriye tabi tutarken, öte yandan bu kültür kodlarının bireyde yarattığı tahribatlarla, ince ve usta yönlendirmesini görüp ondan sıyrılmak gerekiyor.

Bir anlamıyla klasik geri Ortadoğu zihniyetinin tüm kalıpları, onun davranış biçimleri, alışkanlıkları ve insanı ele geçirmiş tüm zincirlerinden boşanmak aynı zamanda birey olmada özgürleşmenin adımıdır da.

Bu anlamda gelinen nokta; ya kendini sorgulayıp aşacaksın ya da varolana şükredip onu incelte incelte çeşitli versiyonlara büründürüp kaderine razı olacaksın. Verili sistemin eleştirisine güç getirmek kadar, onun insanda bıraktıklarının sorgulanmasına güç getirmek bir yaratım erdemidir.

Artık bugün Ortadoğu'da tanrısal erdemin içeriği aşılmaktadır. Yaratıcı olmak insanın eline geçmektedir. Kullar bitmektedir. Özgür bireyler de özeleştiri gücüyle kendisini, dahası yeni bir insanı yaratırken, tanrısallığın yaatıcı gücüne bir anlamıyla kavuşmaktalar. Sorgulayan bir zihinsel yaklaşım gücü özgürleşmenin temel ilkesidir. Sorgulanmaya açık bir zihniyet formasyonu minnetsizliğe adım atmaya başlamış özgür insanın güçlü duruşudur. Hatasız, pürüzsüz, dümdüz ve renksiz bir yaşam olamayacağına göre, özeleştirisizlikle, eleştirisizlik olabilir mi?

> "Apoculukta övgü bir başarının sonucunda, statü aranmaksızın onure etmek, örnek göstermek amacıyla bir kutlamayı içermeliydi. Mütevazi yaşam anlayışı gereğince övgüye ihtiyaç duyulmaz. Çünkü yapılanlar hizmet anlayışıyla, kendisini var etme mantığıyla gerçekleştirildiğinden övgüye yatkınlık yoktur. Över ama asla övgü aramaz. Övgüden ziyade hakkını adilce teslim etme vardır."

Zafer yürüyüşçüsü Argeş

Adı,soyadı: **Şefik YAKTIN**
Kod adı: **Argeş Norşeni**
Doğum yeri ve tarihi: **Güroymak/Bitlis, 1975**
Mücadeleye katılım tarihi: **2000, Xınere**
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Ekim 2004, Cudi dağı**

İçerisinden geçtiğimiz süreç, bütün yakıcılığı ile ilerlerken, kuşkusuz bir çıkış temelinde devrimci mücadele de kendi özgün kişiliklerini, kahramanlarını, öncülerini, ihanetçilerini vb yaratacaktır. Yaratılan değerlerin başında şüphesiz şehitlerimiz gelmektedir. Bir yandan en değme teslimiyet ve ihanetler boy verirken, diğer yandan Apocu militanlığın en ileri düzeyde temsil edilmesi, sürecin kazanılmasını müjdelemiştir.

1 Haziran süreciyle beraber bütün savaş sahalarında kahramanlıklar ve çok anlamlı şehadetler yaşandı. Bu anlamlı şehadetlerden birisi de 21 Ekim 2004 tarihinde Cudi'de yaşandı.

Biraz yakından tanıyan bir kişi olarak anlamaya çalıştığım Argeş'in, yaşamı, kişiliği ve mücadelesini açmaya çalışacağım.

Şehit Argeş, '75 yılında Bitlis'in Norşin ilçesinin Rez mahallesinde dünyaya gelir. Çocukluğunun tümünü, yani 14 yaşına kadar Norşin'de yaşar. İlkokuldan hemen sonra emekle tanışır. İki yılını verdiği oto elektrik işi, dış ortama ilk açılması anlamında önemlidir. Bu yıllardan sonra uzun yıllarını geçireceği Muğla ve İzmir gibi şehirlere kendi isteği üzerine gider. Buralarda çeşitli mesleklerde çalışır. Bu süreçler, kendi tercihi ve inisiyatifini geliştirdiği ve bu doğrultuda yolunu belirlediği süreçlerdir. Yine çevrede bu yönlü eğilimler olmamasına karşın, yaşamının önemli bir parçasını oluşturan müzikle '90'lı yıllardan itibaren uğraşmaya başlar. '94 yılına kadar ailesi ile sürdürdüğü ilişkilerini keser ve mücadelenin farklı alanlarında aktif olarak çalışmaya başlar. '98 yılına kadar MKM bünyesinde yürüttüğü müzik çalışmalarına 1998-2000 arası Kafkasya'da devam eder. Kendi ısrar ve dayatmaları sonucu 2000 baharında gerilla saflarına katılır. Gerilla içerisinde kısa bir süre müzik çalışmalarına devam eder. Daha sonra yine kendi ısrarı üzerine ayrılır. 2002 Ağustosu'na kadar Güney'de kaldıktan sonra Kuzey'e gitmek üzere Haftanin'e geçer. Ancak 2003 baharında özlemini çektiği pratik ve savaş alanı Cudi'ye ulaşır. Atıldığı yoğun pratik faaliyetler sonucunda 21 Ekim 2004 tarihinde girdiği bir eylemde şehit düşer.

Çok yönlü kişiliği olan bir arkadaştı. Devrimci, savaşçı, sanatçı, şair, eğitmen gibi birçok özelliği birleştirmek, gerçek bir yeteneğin yanında ciddi bir mücadeleci kişiliğinin olduğunu gösterir. Yine özgürlük uğruna verdiği savaş, fedakarlık, cesaret, en kritik anlarda önde olmak, ilkeli ve sağlam durmak, örgüt savunuculuğunda kaygı gözetmemek gibi kendinde yaratabildiği militan özellikleriyle, bulunduğu ortama güç ve moral vermek, mücadeleci kişiliğinin önemli parçalarıdır. Kendinde bu düzeyi nasıl yaratabildi. Hangi özellikleriyle ve hangi temeller üzerine başardı, biraz da buna bakmak gerekir.

Çocukluğundan beri sürekli olarak bir arayışı yaşadı Argeş arkadaş. Ailenin dar sınırları içine girmedi. Kendi arkadaş ortamını kendisi seçti. O noktada dıştan dayatılan bütün zorlamalara kayıtsız kaldı. O, bildiği gibi ve özgür hareket etmek istedi, bunun da gereklerini yerine getirdi. Sevdiği ve inandığı bir şey için bedel ödemekten korkmadı. Bu ister bir çocukluk oyunu, ister bir arkadaşlığı veya O'nun için mücadele verdiği Önderliğin özgürlük çizgisi olsun, aynıydı. Varolan realiteyi beğenmez, buna karşı mücadele verir, ama onun yerine geçmeyi hedeflemezdi. Ender rastlanan bir duruşa sahipti. O'nun çocukluğunda yaptığı birçok kavga, kendini savunmaya dönük kavgalardı. Aynı kavga ettiği kişilerle bir gün sonra barışır, sanki bir şey olmamış gibi davranırdı. Bazen yaptığı iş üzerinde dalar ve adeta zamanı unuturdu. O'nun için bir iş, erken bitirilmesi gereken bir engel değil, oynanması gereken, zevk alınması gereken bir fırsattı. Çocukluğunda eline bir ağaç parçası alıp, çocukların önüne geçer, hem türkü söyler hem de yaptığı jestlerle tam bir skeç havasında oyun sergilerdi. Bütün çocukları coştururdu. Şimdi daha iyi anlıyorum. Aslında sanat, O'nun dışında bir olay değil, O'nun ruhunda gizli, yaşayan canlı bir olaydı. Gözlem ve taklit yönü çok güçlüydü. Tiyatroya çok uygundu. Neden tiyatro değil de müziği seçti bilemiyorum. Ama bir yerde "ezilen bir halkın sesi olmak" istediğinden bahsetmişti. Acaba güzel sesiyle bunu mu haykırmak istemişti!

1990'lı yıllarda Güney Kürdistan'daki olumsuz durumlar nedeniyle yaşanan büyük göç esnasında göç zedelerin bir kısmına Norşin'den yardım gönderildi.

Şehit Argeş, daha özgürlük hareketiyle tam tanışmadığı bu yıllarda oradaki halk için her şeyiyle çalıştı. O'nun yaşındakiler hiç ilgilenmezken, O'nun bu kadar çalışması, anlaşılmaya değerdir. Norşin'de halk tabiriyle şal, şapık gibi Kürt kıyafetleri giyilmediğinden, bunlara karşı büyük bir ilgi gösteriyordu. Şehit Argeş bir gün bu kıyafetlerden birini bulduğu gibi giyip dağlara kaçıyor. Gerilla duyumlarının yaygınlaştığı bu dönemde Norşin'den hiç katılım olmamasına karşın gidip (bir ya da iki gün) gerillayı arıyor, bağırıyor, çağırıyor. Ama bulamadığından geri dönüyor.

Bana göre '90'daki bu arayışlar şahsında gerillayı bulmuştur. Örgütsüz ve sistemsiz olan özgürlük arayışının birinci aşaması buraya kadardır. Ve esasta Başkan Apo ile gerilla, halk ile bir tarihsel münasebet ve karşılaşma içine girmiştir. Bu yıllarda daha gerilla Norşin'e gelmeden Şehit Argeş'in gerillayı araması, Kürt halkının binyıllardır özlemini çektiği özgürlüğün Başkan Apo önderliğinde kişilik bulmasıyla ayağa kalkmasıdır.

Argeş, yani coşkun ateş... Isıtan, aydınlatan, alevlenen, savrulan ve yakan ateş. Argeş olmak, ateşin kutsallığında yanmak ve temizlenmektir.

Şehit Argeş'in önemli bir yanını ifade eden sanat çalışmaları çerçevesinde, sanatçı kişiliği ve sanata verdiği anlam hayli öğreticidir. Birçok tartışmada çok kullandığı ***özgür sanat*** belirlemesi, sanırım O'nun hayallerinin önemli bir kısmını oluşturmanın yanında nasıl bir sanat anlayışına sahip olduğunu da özetliyordu. Farklı alanlarda kalmasına ve çeşitli imkan, olanaklara sahip olmasına karşın, gerillaya katılması ve gerilladaki ısrarı, gerilla, sanat ve özgürlük arasındaki bağı iyi kurmasından kaynaklanıyordu. O'nun için ezilen bir halkın sanatçısı olmak, en zor olanıydı. Sanatçı, yaratılan değerlerin üzerine konan değil, aktif rol oynayıp, yaratılan her değerde emeği, alın teri ve kanı olandı.

Kürdistan koşullarında gerilla ve savaş, anahtar rolünde ise, sanatçı bunun en iyi uygulayıcısı olmak zorundaydı. Bu da eşittir özgür ve demokratik bir ortamın yaratılmasıydı. Gerçek bir aydınlanma ancak bununla mümkündü. Düşünsel anlamda ulaştığı netlikle yukarıda özetlenmeye çalışılan formülasyonun pratikleştirilmesi, O'nun özlemi ve yaşam gerekçesiydi. O'nun yaşamdaki canlılığı, hareketliliği, fedakarlığı, cesareti ve sanatçı kişiliğinin arkasında, böylesi bir ideolojik anlamlandırmanın yattığı kesindi. Bu çerçevede teori ve pratik dirilik temelinde düşündüğü gibi yaşayabilmesi, duygu, düşünce ve eyleminde bir birlikteliği sağlaması, başarısının kendisiydi.

PKK mücadele geçmişinde ***Şehit Mizgin***, ***Şehit Sefkan***, ***Şehit Hogır***, ***Şehit Serhat*** ve ismini anamadığımız birçok değerli sanatçı yoldaşın canları pahasına yarattıkları bir gelenek, bugün ***Şehit Argeş'in*** bayraktarlığıyla devam ediyor. Sürekli üretebilen performansıyla arkasında söz ve müziği kendisine ait otuza yakın çalışmayla bir miras bıraktı.

Ancak çok farklı çalışma gerektiren bir yaşamın pratik sonucuyla ortada olduğunu da unutmamalıyız. Şehit Argeş'in Cudi'nin kayalarında yankılanan sesi, yankılanmaya devam edecektir.

Bu vesile ile bütün şehitlerimizi saygıyla anarken, onlara bağlılığın bir gereği olarak bıraktıkları yolda yürüyeceğimize söz veriyoruz.

Mücadele arkadaşları adına
JİR ARGEŞ NORŞİNİ

ABDULLAH MUHAMMED XÊR

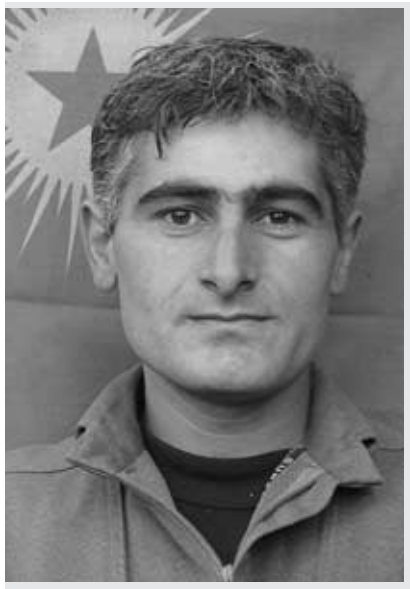

Adı, soyadı: **Abdullah M. XER**
Kod adı: **Anter**
Doğum yeri ve tarihi: **Tirbespi, 1977**
Mücadeleye katılım tarihi: **1996, Hollanda (1999 gerillaya katılıyor)**
Şehadet tarihi ve yeri: **21 Eylül 2004, Bilgeç/Ovacık** (Operasyona karşı yapılan eylem esnasında)

Sevgili yoldaş Anter, gerçek isminin Abdullah olduğunu bugün öğrendim. Zap suyunun fısıldayışlarını dinlediğim bu akşam üstü Dersim dağlarında vurulduğunu duydum. Zap'ı görmüş müydün bilemiyorum. O derin vadi içinde usulca akışını görmeni, fısıltılarını dinlemeni ne de çok isterdim. Zap herkese bir şeyler fısıldar, bir şeyler anlatır. Onun kıyısına oturunca insan binlerce yıllık aşıkların seslerini, onun sularına gönül kaptıranların sözlerini duyar. Baktıkça o akıntının içinde yüzler gelir, yüzler geçer... Hepsine tanık olur, hepsini dinlersin. Hikayeler anlatır Zap, binlerce yıllık aşıkların hikayeleri dile gelir onun kayalara çarpan fısıltılarında...

Bu akşamüstü onun kıyısına oturduğumda çok eskilerden bir arkadaşı dinlemek istercesine sessizliğime bürünmüştüm. Zap'ın her zaman anlatacak çok şeyi vardır dinlemek isteyenlere... Ama bu nehrin bu akşam üstü bana seni anlatacağı aklımdan geçmiyordu. Nerede karşılaşmışsınız bilemiyorum. Herhalde çok uzaklarda bir yerde, onun henüz küçük bir derecik olduğu bir yerde sularından içmişsin, binlerce gerilla gibi terli yüzünü onunla yıkamışsın. O seni tanıyor... Vurulduğunu onun kayalarında yankılanan sözlerinde duydum. Sessizce fısıldadı... Anter vuruldu...

Nereden nereye Anter yoldaş...

Gitmeden önce bana yazdığın mektubun geldi aklıma. Yeleğimin iç cebinde saklıyordum. Arkadaşlarımın bana yazdığı yazıları her zaman saklarım. Güzel bir duygudur onların kırık dökük, ama gerçek sözlerini saklamak. Yanımda taşıdıkça büyük bir huzuru yaşarım. O yazılar benimle olduğu sürece mesafeler ne olursa olsun arkadaşlarımla birlikte olduğumu hisseder, sanki onlar yanı başımdaymış gibi yaşarım. Bir hata yaparsam, bir yetersizliği yaşarsam elimi o yazılara atar arkadaşlarımı hatırlarım. Bir vicdan olur onlar benim yeleğimin iç cebimde. Yazılan yazılar ne kadar çoğalırsa, bu yazılara, bu arkadaşlıklara layık olma gerekliliği kaçınılmaz olur benim için.

Elimi cebime attığımda yazılar orada duruyordu. İçinden seninkini çıkardım. Katlanmış ve yol yürüyüşlerindeki terim ile ıslanmış, mürekkebi de biraz yayılmıştı. Ama yazıların hala okunur haldeydi. Zap'ın fısıldayışları içinde okumaya başladım. Sanırım bu sırada Zap sessizleşti, eşsiz sözlerini dinlemeye başladı. Zap aynı zamanda iyi bir dinleyendir. Herkesi büyük bir ilgi ile dinlemesini bilir. Biz insanlar belki her şeye tahammül edemeyiz, ama o eşsiz yeşil sularına her şeyi ve herkesi sığdırmasını bilir. Zap'ın kalbi herkese açıktır...

'Gidiyorum, görmeyi çok isterdim, ama olmadı ' diyorsun.Ya ben...

Seni görmeyi ne de çok isterdim bir bilsen. Geçip gittiğini duyunca nasıl da üzülmüştüm. Birkaç saatlik mesafeyle birbirimizi görememiştik. Şimdi Zap, bütün huzuru ile yanı başımda akarken yine aynı duyguları yaşıyorum. Yüzün beliriyor Zap'ın yeşil sularında. O bembeyaz saçlarını görüyorum. Arkadaşlar nasıl takılırdı sana, yaşlanmışsın diye. Ama sen bunun ırsi olduğunu bir tek bana söylemiştin. Gözlerinin içine bakınca insan fark ederdi nasıl da genç olduğunu. Parıldayan gözlerin aydınlatırdı gencecik yüzünü. Onlara gülerdin dudaklarının arasından.

Adın neden Anter'di, onu da uzun zaman merak etmiştim. Ne kadar sorduysam bir türlü söylememiştin. Bu akşamüstü Zap onu da anlattı. Anter kabadayı anlamına gelirmiş. Çocukken çok kavga edermişsin. Eve bir kez olsun kavgasız gelmezmişsin. Bu nedenle sana Anter demeye başlamışlar. Sen kavga ettikçe, meydan okudukça bu isim yerleşmiş hafızalara. Artık dışardaki insanları bırak evdekiler bile unutmuşlar gerçek ismini ve onlarda Anter diye seslenmeye başlamışlar sana. Dağa gelince de devam etmiş bu isim. Herhalde sen de çok sevmişsin ki, sürdürmüşsün bu isimle yaşamayı.

Ama gerçeği söylemek gerekirse Anter, biz hiç görmedik bu kavgalarını. Bırak kavga etmeyi bir kez tartıştığını bile duymadık arkadaşlar içinde. Yahu, hiç kızmazdın bile... Aşk olsun, ne büyük bir mütevazılık içinde yaşadın içimizde. Arkadaşların gönlünde bu alçak gönüllülüğün ile taht kurmayı başardın. Demek kavganı Dersim dağlarına saklıyordun. Hem de ölümüne kavga edeceğin anı bekliyordun.

İşte bütün bunları usulca akan o deli nehir anlatıyor. Zap fısıldıyor seni...

Seni yeterince tanıyamadım sevgili yoldaş. Ama o fırtınalı sonbaharı birlikte yaşadık. Binyılın başlangıcındaki o fırtınalı sonbaharda, o Güney savaşında birlikteydik. O buz gibi gecelerde birbirimizi tanımadığımız halde birbirimize sokularak uyuduk. İsimlerimizi bile bilmeden birbirimizi soluğumuz ile ısıttık. O bir parça ekmeği, o bir tutamlık tuzu önce birbirimize uzattık. Birbirimizle böyle tanıştık ve birbirimizi böyle sevdik...

Şimdi o yazın ellerimde. Dersim'e yol almadan kısa bir süre önce yazdığın yazıya bakıp bakıp düşünüyorum. Tırbespi'den Dersim dağlarına uzanan yolculuğunu hayal etmeye çalışıyorum. Bu binyılın başında insanların, ülkemizi, halkımızı, davamızı pazara sunduğu bu çağ başlangıcında yalçın kayalıklarda yürüyen bedenini, karanlık gecelerde ateş gibi terleyen göğsünü, o derin soluğunu getiriyorum gözlerimin önüne. O bilmediğin coğrafyalardaki heyecan içindeki bakışlarını düşlüyorum.

Bu çağa, bu pazara, bu alçaklığın tarihine meydan okuyan o küçük Anter'i düşlüyorum, o küçük dev adamı, o küçük kabadayıyı... Bir arkadaşın senin için söylediği gibi o beyaz saçlı küçük bilgeyi düşlüyorum.

Hayallerimize sahip çıktın Anter... Aldatmanın pervasızlaştığı şu binyılın başlangıcında bir halkı savunmak nasıl olur hepimize gösterdin. Sadakat nedir, bir halka nasıl sadık kalınır bize işaret ettin, yol gösterdin.

Anneni, Tırbespi'deki o yaşlı kadını düşünüyorum. Belki henüz öğrenmemiştir beyaz saçlı Anter'inin vurulduğunu, kanlar içinde toprağa düştüğünü. Belki de çıkıp geleceğin, ona sarılacağın günün hayalini kuruyor her akşamüstü. Ama çok uzaktaki analar kendi oğullarına ağlarcasına ağlıyorlar başucunda, gözyaşları ile ıslattılar gömüldüğün toprakları...

Çok uzakta isimlerini bile bilmediğin insanlar için vurulmayı ölmeyi bildin. Çok uzakta ismini bile bilmeyen insanlar kanlar içindeki bedenine dokundular, kucakladılar...

Güney'de büyümüştün Anter, ama Kuzey'de yürüdün. Güney'in topraklarında doğmuştun Anter, ama Kuzey'in topraklarına gömüldün. Yüzlerini bile görmediğin insanların ellerinde sevgiyle sarıp sarmalandın.

Bütün çorak diyarları sulayan, bütün çöllere akan, kurumuş kalpleri ferahlatan bu nehir değil mi... Seni ona bırakıyorum. Dağlara hiçbir zaman yüz çevirmeyen akarsular sular kalplerimizin çölünü ve onun fısıltıları uzanır o en büyük denizlere. Ve en güzel nehirler anlatır onun sularında beyaz saçlarını ıslatan o gencecik insanları.

Bu nedenle binlerce yıldır akan ve binlerce yıl akacak olan Zap'ın sularına, o yeşil nehre bırakıyorum göz yaşlarımla ıslanan el yazılarını...

Halil Dağ

SON MESAJIMIZ

Redür ve Canfeda arkadaşların anısına.

Adı, soyadı: **Avşar REBETİ**
Kod adı: **Canfeda**
Doğum yeri ve tarihi: **Kasırga/Urmiye, 1978**
Mücadeleye katılım tarihi: **Kelareş 1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **19 Kasım 2004 Beşiri**

18 Kasım akşam üstü, saat üçü yirmi dakika geçerken, gerilla ana karargahı basın irtibat bürosuna bir mesaj geçildi. Bu mesaj Kozluk Ovası'nda az sonra girilecek olan çatışmanın başlangıç zamanını gösteriyordu. Redür ve Canfeda isimli iki gerilla silahlarını ateşlemeden az önce, son kez arkadaşlarını arayıp son sözlerini bırakıyorlardı.

'Son mesajımız... Önderliğe bağlıyız... Selamlar...'

Bu üç cümle atmosfer boşluğunda gönderilen milyonlarca sinyal arasından geçip geldi. O esnada kim bilir kaç milyon insan, kaç milyon sözcüğü, kaç dilde aynı atmosfer boşluğuna gönderiyordu... Kaç milyon duygu, kaç milyon düşünce elektronik iletişim araçları aracılığıyla dolduruyordu dünyamızı... Acaba o an söylenen sevgi sözleri, gönderilen mesajlar içerisinde bunun gibi bir başka mesaj daha var mıydı...

Şüphesiz her birimizin sözleri önemlidir. Hepimiz sözlerimizin önemli olmasını, dikkate alınmasını isteriz. Bunun için çaba harcarız. Hiç birimiz duygularımızın düşüncelerimizin atmosfer boşluğunda yitip gitmesini istemeyiz. Silinip giden değil, bir an için okunan ve geçilen değil, var olan olmasını isteriz. Çünkü sözlerimiz bizim dışa vuran tarafımızdır.

Karşımızdaki her hangi bir insanla konuşurken bile sözlerimizi dinleyip dinlemediğini anlamak için yüzüne bakar, bizi gerçekten algıladığını hissetmek için yüzünün kıvrımlarını, gözlerindeki parıltıları görmek isteriz. Karşımızdaki insanda bunları yakaladığımızda mutlu oluruz. Eğer konuştuğumuz o insanda bunları görmezsek hüzünleniriz. Boşa giden sözlerimizin boşa giden kendimiz olduğunu biliriz. Çünkü sözlerimiz ruhumuzdur.

Atmosfer, dünyamızı saran o görünmeyen kütle, şimdi sözlerin pazarlandığı bir mekân. Gün geçtikçe daha da ucuzlayan bir boşluk. Uluslar arası iletişim ağı bütün sözleri en hızlı ve isabetli yerine ulaştırmanın en ucuz biçimini yaratmak için elinden geleni yapıyor. En güzel ve en zekice televizyon reklamları bunu pazarlıyor. Sözlerimizi en ucuza satın almanın yolunu oluşturuyor. Günden güne kendini yenileyerek bizleri konuşmaya teşvik ediyor, söz söylemeye itiyor.

Artık 'sözler' de alınır satılır bir şey bu pazar yerinde. Bir zamanlar sözler insan ruhuna ulaşmanın en güzel yoluyken, şimdi o ruhu satın almanın bir yolu olmuştur.Sözler yirmibirinci yüzyıl insanının en kolay ürettiği, en hızlı tekrar ettiği ve en çok tükettiği eşyaların başında geliyor. Bu pazarı yaratanlar artık bunu da keşfetmiş durumdalar. Onlar için her söz satılabilecek bir şey anlamına gelir ve her harf para demektir. Ne kadar konuşturursa o kadar başardı demektir. Ne kadar mesaj geçilirse o kadar tüketti anlamına gelir.

Bu pazarda söylenen şey artık bitmiştir. Pazarlanmış, satılmış ve sonlanmıştır. Artık sıra diğerindedir. İnsan ruhunu boşaltmanın en etkili yolu onu boş konuşturabilmektir. Ve bu artık pazarın keşfettiği en büyük kanaktır.

Kürdistan dağlarında yürütülen özgürlük savaşının iki dönemine tanığım. Yirminci yüzyılın sonundaki ARGK savaşçılarını ve yirmi birinci yüzyılın başındaki HPG gerillalarını gördüm, tanıdım ve arkadaş oldum. Bir yüzyıldan diğer bir yüzyıla geçerken gerilla kendini değiştirmeyi başardı. O büyük değişimin ve yeniden yapılanmanın sancısını ve bunu başarmanın mutluluğunu onlarla birlikte yaşadım.

Yirmibirinci yüzyılın gerillası kendini inşa ederken bir çok şeyi değiştirmeyi başardı. Bir insana bakışından koca bir dünyaya bakışına kadar, bir çocuğa dokunuşundan karşı ordunun askerlerine dokunuşuna kadar, bir çiçeği sevmesinden bir halkı sevmesine kadar kendine eklemeyi, kendini boyutlandırmayı, kendini değiştirmeyi bildi.

Bütün bu zaman içinde bir tek şey değişmedi. Gerillaların son sözleri. Ruhumuzun saklı olduğu o son sözler o ilk gün de aynıydı, şimdi de aynı...

Bundan yedi yıl önce Tirej isimli bir ARGK gerillasının son sözlerine tanık olmuştum. Yaralandığı mevziden elindeki cihaz ile arkadaşlarına sesini duyurmayı başarmış ve son sözlerini söylemişti. O gece cihazdan O'nun o huzur dolu sesini bedenimin bütün hücreleri ile hissetmiş, o sözlerin atmosfer içinde dolaşan milyonlarca söz içindeki en anlamlı sözler olduğuna karar vermiş ve gerillanın bu sözlerine bütün ruhumla inanmıştım. Dağlarda yürüdüğüm yıllar boyu duyduğum bu sözler kulaklarımda çınlayıp durmuştu.

Az önce, Ana karargah basın-irtibat bürosu çalışanlarından Rezzan arkadaş beni çağırıp eline ulaşan mesajı gösterdiğinde bir an için ne söyleyeceğimi bilemedim. Redür ve Canfeda isimli yüzlerini bile göremediğim bu iki HPG gerillasının son sözleri beni kalbimin orta yerinden vurdu. Sanki yanı başlarında, o kuşatmanın ortasında onlarla birlikteydim. Ve bu son sözleri tanışma fırsatı bile bulamadığım o gerillaların seslerinden duyuyordum. Onların az sonra başlayacak o mermi yağmuru altındaki heyecanlarını, vurulmadan önce ele geçmesin diye parçaladıkları eşyalarını, yaktıkları notlarını görüyordum. Gece karanlığına az bir zaman kala sıklaştırılan kuşatmanın, nakledilen askeri araçların, hakim tepelere yerleştirilen ağır topların, aydınlatma projektörlerini çalıştıran jeneratörlerin gürültüsünde onların son sözlerini duyuyordum.

Gelecek nesillere bırakılacak olan ARGK gerillalarıyla başlayan, HPG gerillalarıyla süren o direniş geleneği bir kez daha tarihin o büyük sahnesine çıkıyordu.

Bu gün aynı sözleri Canfeda ve Redür isimli gerillalardan duyuyorum. Onların sözleri beni nereye götürür tam olarak bilemiyorum. Duydum, artık unutamam...

Milyonlarca söz atmosfer içinde dönüp dolanırken, neden bu gencecik gerillaların sözleri gelip oturuyor kalbimin derinliklerine...

Ve bir şey daha öğreniyorum. Sözleri söz yapan onu söyleyenlerin duruşlarıdır, bakışlarıdır, gülüşleridir. Bir tek kelime bile olsa özgürce söylemesini bilen ve söylediği gibi yapan insanlar kuruyor geleceği. Şüphesiz beden fani olandır. Ve bir gün mutlaka yitip gidecektir. Ama söylediğiniz gibi yaşamayı başarırsanız, bir gün mutlaka başka bir beden devralır sözünüzü. Başka güzel bir insan haykırır sözlerinizi.

Tıpkı Tirej'in devraldığı sözler gibi, tıpkı o sözleri de Tirej'den devralan Canfeda ve Redür gibi...

Bu yazıyı tamamlamak üzere olduğum şu sıralarda Batman'ın Kozluk Ovası'ndaki çatışma da son bulmuş durumda. Son mesajdan sonra kuşatma altındaki iki gerilladan bir kez daha haber alınamadı.

Hiçbir zaman onlar gibi olamadım. Onların çemberler içinde, bütün silahların orta yerinde soğuk kanlılıkla söylediği sözleri sadece uzaktan duyabildim. O sözleri İletişim dünyasının icatlarıyla duymak yerine yanı başlarında olup onların ağızlarından duymayı, soluklarını yüzümde hissetmeyi, heyecanla çarpan terli göğüslerine dokunmayı her şeyden çok isterdim.

Orada olamadım ama o sözler tarihin emirlerini kazıyor bilincimize. Söylenen son üç cümle dünyayı çevreleyen her an durmadan çoğalan sözlerin yapamadığını yapıyor ruhumuza. Üç cümle üç emir oluyor ve teknolojinin yarattığı bütün iletişim ağlarına rağmen, pazar yerlerinin ucuz ilişkilerini paramparça ederek ulaşıyor bedenlerimize.

Birincisi; bir kertenkele gibi sürüm sürüm sürünsem de hiçbir zaman dağlardan ayrılmamanın emri...

İkincisi; bütün dünya üzerimize gelse de hiçbir zaman teslim olmamanın emri

Üçüncüsü: o kaçınılmaz son an geldiğinde, denizler ortasına mahkum edilmiş o büyük insana bağlılığımızı bütün varlığımızla haykırmanın emri..

Halil dağ

Heval Redur Amed

Adı, soyadı: **İdris ULAŞ**
Kod adı: **Redur Amed**
Doğum yeri ve tarihi: **Kulp 1983**
Mücadeleye katılım tarihi: **Mava, 1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **19 Kasım 2004 Beşiri**

ARAYIŞÇI

Adı, soyadı: **Nurettin DOĞRU**
Kod adı: **Server Ari**
Doğum yeri ve tarihi: **1977, Malazgirt**
Şehadet tarihi ve yeri: **19 Kasım 2002-Kızılağaç/Bingöl**

Bir arayışçıydı Server arkadaş. İlk arayışı islamla gelişmişti. Bir düzey yakalamasına rağmen, içindeki arayış hırsı O'nu içten içe kemiriyordu. Ne olursa olsun arayışını sonuçlandırması gerektiği bilinciyle bıkmadan, usanmadan devam ediyordu. Nurettin okulda da arayışlarını sürdürdü. Okudukça aydınlanıyor, aydınlandıkça arayış içerisine giriyordu. Ne İngilizce'yi öğrenmek ne de bilgisayar kullanmak az bir şey bile olmasa arayışlarına cevap olmuyordu. Yani kafası çok çalışıyordu. Dayısı ondaki bu özü görerek arayışlarını ancak PKK'de bulabileceğini, onu da ikna ederek tanıştırmıştı. Kısa bir zamanda buna inanarak ve ardından koşar adımlarla partiye katılım kararını vermiş ve bu kararla her gerillanın ulaşamadığı, hayalini kurduğu Başkan Apo ile buluşma, tanışma, bütünleşme onuruna ulaşmıştır. Parti Merkez Okulu'nda bir devre kaldıktan sonra kendisini ideolojik, politik olarak donatarak içindeki Dersim özlemini gidermek için ateşini söndürmek için yola koyulmuştu. Önderliğin son öğrencisi olarak ülkeye yöneliyordu.

Kısa bir eğitimden sonra Metina'ya pratiğe çıkmıştı. Burada kalması her ne kadar O'nu üzüyor olsa bile, içindeki ateşi söndüremiyordu bu üzüntü. Bu ateşin sıcaklığıyla, kararlılığıyla '99 yazında Dersim'e özlemine kavuşmak için yola koyuldu. Sınır taşlarına basarak Güney'e veda ederken Dersim'e merhaba diyerek geçti. Bu sevinci çok fazla yaşamadı, yalnızca Gabar'a kadar ancak gelebildi. Başkan Apo'nun 2 Ağustos geri çekilme kararı üzerine gruplar oldukları yerlerde durdurulmuştu. Umudunu hiç yitirmeden Gabar'da kalmaya razı olmuştu. Ne de olsa Gabar Dersim'e biraz daha yakındı. Dersim'e yakın olmak, O'na haz veriyor ve bir gün umudunu gerçekleştirmek için kendisini pratikleştiriyordu.

Üç yıla yakın bir zaman Gabar'da, İdil, Cizre, Mişare alanlarında cephe çalışmalarını yürüttü. Birikimini halka taşırmaya çalışıyordu. Bilinç düzeyi örgütsel refleksleriyle örnek alınan bir arkadaştı. Eyalet gücünün yenilenmesi sonucu 2001 sonunda Kandil'e HPG anakarargahına yoğunlaşmak için çekilmişti. Şehit İsmail kuzey kampında üç aylık yoğunlaşmadan sonra zayıf olan askeri yanını tamamlamak için Mahsun Korkmaz Askeri Akademisi'ne geçti. Kendinde komutanlaştırmayı, savaş bilincini, taktiğini, disiplinini yaratarak pratik sahaya geçti. Grupların Kuzey'e yönelmeleri içindeki ateşi daha da alevlendirmişti. Bu ateşini karar, ısrar ve dayatmaya dönüştürerek kabul ettirerek gruplara katılmıştı. O'nun en son Dersim gruplarının içinde gece yarısı gördüğümde Dersim sevincini, özlemini o gece karanlığında gözlerindeki ışıldayışta görebildim, etkilendim. Ben pratikten gelmenin üzüntüsünü yaşarken, o ise pratiğe çıkma sevincini yaşıyordu. Bu sevincini benimle paylaşması moral vermişti. O, yılların içinde başladığı özlemini, yaşadığı Dersim'e Munzur'a yönelme adımlarını atıyordu.

Attığı her adım, içindeki ateşe bir odun gibi atılıyor, ateşini gürleştiriyordu. Önce Serhat, Serhat'tan sonra Erzurum'a yetişmek umudunun gerçekleşmesinin ifadesi oluyordu. Bingöl'de İsmaillerin ve daha nice kahramanımızın yerinde Kızılhaç'ta İsmaillere ve kendisine yaraşan bir kahramanlıkla bizlere dayatılan pişmanlık yasasına yanıt olabilen kahraman duruşuyla çatışmada meçhul askerler arasına Zilanların, Şiyarların yanlarına tacını giyerek gitti. Dersim'i görmedi, içindeki ateş her ne kadar söndürülmek istense de onu yoldaşlarının gözbebeklerinde, yüreklerine, oradan Munzurlar'a taşırmaya çalışmış ve başarmıştı. Kendi özlemini her ne kadar yaşamamış olsa bile onun yoldaşlarının yaşaması için ona son nefesinde de moral vererek korumaya kalkmıştı Server Ari arkadaş.

Mücadele arkadaşları adına
Savaş Zagros

Yarın onların olacaktı çünkü güneş onlar için doğmuştu

1996 yılı ilkbaharına büyük bir coşkuyla giren Gabar güçleri pratik çalışmanın heyecanı içinde bölge düzenlemesini bekliyordu. Düzenleme beklentisi ve ayrılık heyecanı yüzlerden okunuyor, toplu ve grup grup yapılan sohbetlerde hangi birlikte veya alanda pratiğe gidileceği tartışılıyordu.

Beklenen an sonunda gelmiş, bölge komutanı düzenlemeyi okumuştu. Bölge gücü üç birlik halinde hareket edecekti. Ayrılıktan kaynaklı duygusallık, herkesin beklediği "halay serbest" sözleriyle birlikte dağılmış, gerillanın kendisine has türküleri eşliğinde halaylar çekilmeye başlanmıştı. Artık güneş batmaya yüz tuttuğunda yemekten sonra hareket edileceği söylenmişti. Yemekten sonra hava kararmış, güneş başka diyarlara gitmiş ve ardında parlak yıldızlarını bırakmıştı. Son ayrılık anı gelmişti. Komutan, içtima sahasında sıraya girmiş olan taburun karşısına geçerek akşam şiarını atmıştı.

"Bi can bi xwîn em bi te re ne ey Serok"

O gün şiar her zamankinden daha gür çıkmıştı. U. arkadaşın komutasındaki birliğimiz diğer arkadaşlardan ayrılıyor, yepyeni ve zorlu bir pratik çalışma içerisine giriyordu kararlı adımlarla.

Birliğimiz Fındık dağlarına ulaştığında tan yeri kızıllaşmıştı. Botan'ın çiçek kokan yaylalarında ve Fındık dağlarının sık ormanlarında araziyi tanıma amaçlı günlerce nokta değişimi ve yürüyüşler yapılmış, tüm yoldaşlar kısmen araziyi tanımıştı.

Bir sabah keşifçiler, "Fındık taburunun üst tepelerinde düşman var. Koordine tepesine kadar tutulmuş" tekmilini vermiş, düşman akşama kadar orada kalınca U. arkadaş bir keşifçi timini oradaki arkadaşlara takviye etmişti.

Keşif için giden arkadaşlar noktaya döndüklerinde hepsinin yüzü gülüyordu. Yönetim hemen toplanmış, düzenleme yapmaya koyulmuştu. Heyecan yine doruğa çıkmıştı. İlkbaharın ilk eylemi olacaktı ve başarılı olunursa, bu bütün yılın pratiğini belirleyecekti. U. arkadaş, düzenleme hazırlandıktan sonra yapılan toplantıda "bildiğiniz gibi düşman arazide ve gitmeye de hiç niyeti yok. Eylemin keşfi yapıldı ve bu yönde bir düzenlemeye gidildi. Yalnız, gelmeyen yoldaşlar üzülmesinler, çünkü düzenlemeyi eylemin ihtiyacına göre yaptık" sözleriyle daha ilk baştan önümüzü almıştı. Toplantı bitince düzenlemede yer alanların yüzleri gülüyor, gitmeyen yoldaşların yüzleri gülse de hoşnut olmadıkları da belli oluyordu. Uyarıya rağmen yine de toplantıdan sonra U. arkadaşın yanına gitmiş, eyleme katılmak istediğimi söylemiştim.

"Hayır yoldaş! Zaten düzenleme olmuş, değiştiremeyiz. Üzülme, önümüzde daha koskoca bir yıl var, daha çok böyle düzenleme yapıp eyleme gideceğiz. Kal ve üstüne düşen görevi yap."

U. arkadaşın bu konuşmasından sonra durumu kabul etmek zorunda kalmıştım, ama tabii bir dahaki sefere kesin katılma sözünü aldıktan sonra...

Gruplar sıra halinde büyük bir coşku içinde ilerliyorlardı. Yüreğimde büyük bir sevinç, ama aynı zamanda da ben niye içinde değilim düşüncesinden kaynaklı bir üzüntü vardı. Noktada kalan bizler, yoldaşların geri çekilme hazırlıklarını yapacak ve gereken ihtiyaçları karşılayacaktık. Bahoz arkadaşla beraber ekmek yapmaya karar vermiştik. Ekmeği, ateşin başka bir yerden görünmemesi için daha önceden belirlediğimiz kayanın altında yapacaktık.

Ekmeği bitirdikten sonra Bahoz arkadaşla yan yana uzanmış, yıldızları seyre dalmıştık. Hiç konuşmadan öylece yıldızlara bakıyorduk. Bahoz arkadaş, "ne oldu bunlara? Yoksa tepeler boş mu çıktı? Artık çelişkiye girdim" diye homurdanınca, ona, beklemesini, eylemin sabır ve soğukkanlılık gerektirdiğini, aksi taktirde her şeyin berbat olabileceğini söylemiştim. Bunları söyledikten sonra Bahoz arkadaş "haklısın yoldaş, ama ben onlardan daha fazla heyecanlıyım. Yıldızları saydım yoruldum. Onun için öyle söyledim" demişti. Sohbetimiz böyle sürüp giderken birden gök gürültüsünü andıran bir ses yankılanmıştı gecenin sessizliğinde. Bu ses üzerine ikimiz de ayağa fırlamıştık. Kurşunlar havada desenler çiziyor, arkadaşların BKC mermileri arka arkaya tepeye saplanıyordu. Noktada kalan arkadaşlar heyecan ve mutluluktan coşmuşlardı. Karşılıklı silah sesleri yarım saat kadar daha devam ettikten sonra kesilmişti. Artık sadece düşman tarafından mermiler geliyordu. Bu da demekti ki, arkadaşlar geri geliyorlardı.

Eylemin başlama heyecanı bitmiş, ama ondan daha zor olan eylemin sonucunu beklemek kalmıştı. Herkesin kendine sorduğu soru, şehit veya yaralı olup olmadığı, varsa bunların kimler olduğuydu. İnsan elinde olmadan böyle düşüncelere dalıyordu. Savaş gerçekliğinin bilincinde olarak ve candan daha değerli şeyler için canını feda etmeyi göze alarak savaşıyordu bütün yoldaşlar. Sevincin ve üzüntünün birbirine karıştığı bu bekleyiş, nöbetçinin noktada yankılanan ve herkesin beklediği sesle nihayet sona ermişti.

"Ev kî ye?"

Arkadaşlar cevap vermiş ve parolalar da söylendikten sonra art arda noktaya girmişlerdi. Arkadaşlar gelene kadar kimse uyumadığından, hemen onların etrafına toplanmıştık. Arka arkaya sorular soruyor, cevaplar bekliyorduk. Mazlum yoldaş sorduğumuz bütün soruları cevaplandırmış, bizler de kulaklarımızı dört açarak dinlemiştik.

"İstediğimiz hedefi imha ettik. Eylem başarılı fakat U. arkadaş hafif yaralı, bir grup arkadaş onun yanında kaldı. Buradan bir grup yoldaş onlara yardıma gitse iyi olur. Arkadaşlar yorulmuşlardır."

Nerede olduklarını öğrendikten sonra, grup noktadan mermi gibi fırlamıştı. Onlara yetiştiğimizde yorgun düşmüş, ara vermişlerdi. Arkadaşlarla merhabalaştıktan sonra U. arkadaşın yanına gitmiş, onunla da merhabalaştıktan sonra hemen onu taşımak için kasaturalarımızla uzun ağaçlar keserek sedye yapmaya girişmiş ve işimizi bitirdikten sonra arkadaşı sedyenin üzerine koyarak yola çıkmıştık.

Güneş doğmak üzereydi, ama noktaya varamamıştık. Gündüz hareket etmek akıllıca olmayacağından, kalabileceğimiz uygun ve ağaçları sık bir yer keşfetmiş ve orada konaklamıştık. Sabah keşfi yapılmıştı. Arazide düşman yoktu. Artık rahat hareket edebilirdik. U. arkadaş biraz iyileşene kadar tespit edilen gizli bir yerde kalacak, daha sonra doktor arkadaşlar onu oradan alarak hastahaneye götüreceklerdi.

Birlik komutanımız yaralıydı. Eylem toplantısı yapılacak ve U. arkadaş iyileşene kadar geçici bir süre için yeni bir birlik komutanı atanacaktı. Karargah birliğimizi çağırınca, birliğimiz Gabar'ın zirvelerindeki Navser alanına gelmişti. Bir haftaya yakın karargahta kalınmış ve toplantı vb çalışmalar sonuçlandırılmıştı. Berxwedan arkadaş da yeni birlik komutanımız olarak atanmıştı.

Birliğimiz yine çalışmalarını sürdürüyordu. Berxwedan arkadaş bir çatışmada aldığı bir parça sonucu gözünü kaybetmiş, fakat çalışma temposundan hiçbir şey kaybetmemişti. Sanki yıllarca bu birlikte iş yapacakmış gibi canı gönülden çaba harcıyordu.

İki ay kadar sonra U. arkadaşın yarası artık iyileşmişti. Bir sabah erkenden bir grup arkadaşla beraber noktaya girdiklerinde onları gören bütün arkadaşlar sevinçten adeta uçuyorlardı. Artık Berxwedan arkadaşın görevi tamamlanmıştı. Birliğimiz tören için içtimaya girmiş, Berxwedan arkadaş içtimanın karşısına geçerek arkadaşlara hitaben bir konuşma yapmış ve konuşmasından sonra da vedalaşarak bizlerden ayrılmıştı.

Aradan bir hafta geçmiş, birlik toplantısından sonra karargahtan uzun süredir aynı alanda olduğumuz için yer değiştirmemiz gerektiği yönünde talimat gelmiş, Çiyaye Bızına alanına gitmemiz söylenmişti. Çiyaye Bızına'nın zirvesinden İdil ovasını seyretmek bütün arkadaşların en çok hoşuna giden şeydi. Dağın bittiği yerde Dicle suyu, adeta bilinçli olarak dağ ve ova arasında sınır çizgisi olmuş, öylece uzanıp gidiyordu. Otlar kurumuş ve artık sıcaklık insanı bunaltıyordu. Dicle suyu yakın olduğundan onun sıcak etkisi burada yoğun hissediliyordu.

Bir gün U. arkadaş yanına Renas arkadaş ve birlikteki iki diğer arkadaşı da alarak noktadan ayrılmıştı. Aradan iki gün geçtikten sonra döndüklerinde bütün arkadaşlar onların yanlarına toplanmıştı. "Neredeydiniz? Gizlice gittiniz, ne var? Merak ediyoruz, hadi söyleyin" soruları arka arkaya soruluyordu. Renas arkadaş bütün arkadaşlara beklemelerini, biraz dinlendikten sonra anlatacaklarını söylemiş, böylece soruların önünü kesmişti.

Ertesi gün herkes eylem olacağını duymuştu. Daha düzenlemeler yapılmadan birçok arkadaş, özellikle de geçen eyleme katılmayanlar "bu sefer kesin gitmem gerek, zaten diğer eyleme de gitmemiştim" diyordu.

Öğleden sonra eylem gruplarının isimleri okunmuştu. Eylem grupları dışında muhtemel durumlara karşı tedbir olarak arazi de tutulacağından noktada az sayıda arkadaş kalmıştı.

Akşama doğru herkes eylem yapılacak yerin karşısındaydı. Eylem yeri, saldırı ve savunma yerleri tek tek gruplara gösterildi. Ben de Renas arkadaşın saldırı grubuna katılmıştım. U. arkadaş yanıma gelerek dikkatli olmam noktasında beni uyarmış, benle konuştuktan sonra da Renas arkadaşa da dikkat etmesini söylemişti. Karanlık bastığında aşağıya, Dicle kıyısına doğru iniyorduk. Vadiye indiğimizde, su kenarlarına inmiş olan domuzlar sürüler halinde sağa sola kaçışmışlardı. Ceviz ve çınar ağaçlarıyla kaplı su kenarı sık bir ormanı andırıyordu. Güzelim su, süzüle süzüle Gabar'dan Dicle nehrine akıyordu.

Eylemimize sadece Dicle suyu ve İdil ovası şahit olacak ve bir de sizler

Yoldaşlar, burada duracak ve sabaha iki saat kala gidip yerlerimizi alacağız. Yarın şapkalılar her gün araziye çıktıkları gibi yine bize doğru gelecekler. İşte o zaman onlara öyle bir karşılama töreni hazırlamış olacağız ki, buna sadece Dicle suyu ve İdil ovası şahit olacak ve tabii bir de sizler."

Grup grup su kenarında konumlanmıştık. Etrafımız ceviz ağaçlarından sarkan üzüm asmalarıyla çevriliydi. Renas arkadaş, ekşi olduklarından dolayı fazla üzüm yememiz noktasında hepimizi uyarmıştı. Eylemden önce kimse rahatsızlanmamalıydı. U. arkadaş beni yanına çağırmış, biraz sohbet ettikten sonra suyun şırıltısı ve ceviz ve çınar ağaçlarının yapraklarının hışırtıları eşliğinde ertesi günkü görevimizi düşünerek yan yana uyumuştuk.

Kalktığımızda serin bir rüzgar esiyordu. U. arkadaş grubumuzun hazır olup olmadığını sorduktan sonra, geri çekilme güzergahını da tekrar tarif etmiş ve kesinlikle o güzergahı kullanmamız gerektiğini söylemişti.Çalı çırpılı bir yoldan ilerleyerek yerimize varmıştık. "Duracağımız yer burası. Biz bu küçük ağacın sağ ve solundan pusu atacağız. Vurduktan sonra geri çekilme bu tarla duvarının kenarından yapılacak." Durduğumuz yer çıplak bir tepecikti. Bu tepede sadece o ağaç vardı ve düşman da oradan araziye çıkıyordu. Renas arkadaş, "ben ve Cengiz arkadaş tam yolun ortasında mevzileneceğiz. Sen ve Givera orada, yan tarafta duracaksınız. Önce biz ateş edip üzerlerine gideceğiz. Silahları biz alacağız. Siz ikiniz bizi yakın mesafede savunacaksınız" diyerek bizleri uyarmıştı. Etrafımızı kuru otlarla sararak sabah gelecek konuklarımızı beklemeye koyulmuştuk. Renas arkadaşın doğduğu köy, sol yanımızda, bizden bir saat uzaktaydı. '94 yılında İdil ovasından yapılan tank atışlarıyla köy yerle bir edilmiş, köylüler yakın şehirlere sığınmışlardı. Sonra düşman köyde karakol inşa ederek korucuları yerleştirmişti. Köyün yukarısındaki tepeler birer kaleyi andırıyordu.

Güneş tepelerin üstünden ısısını hafif hafif bize yansıtıyordu. Otların içinde diz çökmüş olan Renas arkadaş, ara sıra elini gözüne siper yaparak bu tepeleri gözden geçiriyordu. Ben onu seyrederken birden bana bakmış ve eliyle işaret yapmıştı. "Geliyorlar" deyince kalbim heyecandan daha da şiddetli atmaya başlamış, silahıma daha sıkı sarılarak hazırlanmıştım. Artık ayak sesleri bize kadar gelmeye başlamıştı. Birden Renas ve Cengiz arkadaşlar ayağa fırlayarak düşmanı taramaya başlamış ve içlerine girmişlerdi. Çıplak tepe toz dumana bürünmüştü. Düşman neye uğradığını şaşırmış, sağa sola kaçışıyordu. Bağırma, haykırış ve bomba sesleri birbirine karışıyordu.

Renas arkadaş, "hadi geri çekiliyoruz" diye bağırmış, Cengiz arkadaşla birlikte birer düşman silahı alarak hızla geri çekilmişlerdi. Onlar çıktıktan sonra Givera ile birlikte onları takip etmiştik. Birden kulaklarımı patlatırcasına şiddetli bir ses gelmiş ve önümdeki toprak havalanmıştı. O an içinde gözüme Renas ve Cengiz arkadaşlar ilişmişti. Givera da onlara ulaşmak üzereydi. Bense yere yatmıştım. Onlar geri çekilme hattından gitmemiş, tarlaya vurarak dereye inmek istemişlerdi. Tarama bitince kalkıp geç kaldım paniğiyle hızlı adımlarla dereye koşmuştum. Suyun içinden geri çekilecektik. Oysa su temizdi, belliydi ki kimse geçmemişti. Taramanın olduğu yerin yakınına gidip Renas ve Cengiz arkadaşlara seslendiğimde hiç karşılık gelmemiş, düşman yine taramaya başlamıştı. Eğer arkadaşlar başka yoldan gitmişse, beni şehit zannedip benim için kayıp verecekler kaygısı her hücremi sarmış, bilincime hakim olmuştu. Onlara hemen yetişebilme umuduyla çalı çırpı demeden suya vurarak yukarı çıkmıştım. Savunmanın olduğu yere geldiğimde savunma grubu tek tek tepeden iniyordu. U. arkadaşı da görmüştüm. Geldiğime dair işaret vermiş, ama duyup duymadığını anlayamadığımdan ilk randevu yerine giderek orada beklemeye başlamıştım. Savunma grubundan iki arkadaş geldiğinde, düşman da top atışlarına başlamıştı. Bir kayanın kovuğuna girerek grupların gelmesini beklemeye başlamıştık.

Oradaki tarama esnasında Renas ve Cengiz yoldaşlar şehit düşmüşlerdi. Givera sadece el cihazını alabilmiş ve o da aynı yoldan ilerlemişti. O zamana kadar U. arkadaşın grubu da dereye inmişti. Givera onlara yetişince tekmil vermiş, Renas ve Cengiz arkadaşların şehit düştüklerini, benimse kayıp olduğumu ve arkada kaldığımdan dolayı büyük bir ihtimalle benim de şehit düşmüş olabileceğimi söylemişti. O an U. arkadaş kendinden geçmiş ve "onları almadan buradan bir yere gitmem" diye bağırmaya başlamıştı. Arkadaşlar ne kadar ısrar etmişlerse de düşmanın yoğun top atışına rağmen içeri girmemiş ve o esnada onların bulundukları yerin yukarısına düşen top güllesinin şiddetinden parçalanan taşlardan bir parça U. arkadaşın başına isabet etmiş, kanlar içerisinde yere yığılmıştı. Arkadaşlar onu hemen sağlam bir yere çekmiş, bir süre daha bekledikten sonra, daha fazla kayıp vermemek için hızla bizim bulunduğumuz yere doğru yola çıkmışlardı.

Bense o esnada olanlardan habersiz bir şekilde bekliyor, meraktan ne yapacağımı bilemiyordum. Tek isteğim Renas, Cengiz ve Givera arkadaşları görebilmekti. Kendimi suçlu görüyordum. Givera arkadaşı görünce hemen yanına koşmuş, fakat ona diğer arkadaşları sorduğumda sert bir yüz ifadesiyle cevap almıştım. Renas ve Cengiz arkadaşlar şehit düşmüşlerdi. Bu iki yoldaşın şehadeti yetmiyormuş gibi benim de şehit düştüğümü zanneden U. arkadaş kızgınlığından bulunduğu yerden çıkmış ve o da top güllesiyle şehit düşmüştü. Givera arkadaş bunları söyledikten sonra yanımdan geçip gitmişti. Bu sözler üzerine üstüme kocaman bir dağ yıkılmıştı sanki. Yerimden hiç kımıldayamamış, öylece kalakalmıştım. R. arkadaş ben hiç fark etmeden yanıma gelmişti. "Haydi gidelim. Bize düşen görev onların mücadelesini sonuna kadar sürdürmektir" demişti. Bu sözler üzerine göz yaşlarımı daha fazla tutamamış ve koşarak oradan uzaklaşmıştım.

Ertesi gün bir grup arkadaş, şehit arkadaşları getirmek için eylem alanına geri gönderilmiş, akşama kadar geri dönmemişlerdi. Birlik toplanmış, şehitler için tören yapılmış, U., Renas, Cengiz ve tüm devrim şehitleri anısına saygı duruşuna geçilmişti. Onların anılarına konuşmalar yapılmış, arkadaş yapısındaki intikam hırsı daha da artmıştı.

Diğer günün sabahı, arkadaşların cenazelerini almaya giden grup hiç beklenmedik bir sürprizle geri gelmişti. U. arkadaş şehit düşmemişti. Bu haber, arkadaş yapısının acısını kısmen hafifletmişti. U. arkadaş yine sedye üzerinde, ağır yaralı bir şekilde noktaya getirilmişti.

Sonuçta Kürdistan iki kahramanını daha yitirmiş ama bayrağı devralanlar onların umut ve özlemlerini de kendilerininkine ekleyerek daha güçlü bir mücadeleye soyunmuşlardı.

Yarın onların olacaktı, çünkü güneş onlar için doğmuştu.

ANTİ APOCULUĞUN ELEŞTİRİSİ-I

İnsanın zihniyet dünyasının dayandığı düşünüş kalıpları sorgulanmadan zihniyetin ne ele alınışı ne de onun değişimine ilişkin kurgu, çaba ve bekleyişler özlenen sonucu yansıtamazdı.

Dünya oldu olalı sorunlar katmer kazanmaktan öte bir ilerleme biçimi kazanamadı. Eski ile yeni arasındaki çelişki ve çatışma, tümden redler, inkar ve diğerinin yok oluşu üzerine bir varoluş gerçeği hep kanıksana geldi. Keskin uçlar, yaklaşımlar, sonuç almalar en revaç ve gerçekçi kabul görmüştür.

Adına ne denirse densin sonuçta haklı nedenlerden de kaynaklansa insan kanının dökülmesinin tarihsel anlamda izahı olamazdı.

Bir zihniyet dünyası bir kere kuruldu mu kendi kendini üretme yeteneğini kazanacaktı. Kendisine umutlar, hayaller, tutkular, öfkeler vb kaynaklarını yaratacaktı.

Devletçi zihniyet, kendisini yaratır yaratmaz hızla yaşamın tüm alanlarında dokusallaşmaya başladı. Sonuçta binlerce yıllık eril sistem piramidi yaratıldı.

Devlet bir bütün sorgulamalara uğratılıp, küçültülmeye çalışıldıysa da yaşamda kurgulanan boyutlarda gelişmelerin olamayışını analiz etme gereği duyulmaktadır. Devletçi klasik mantık denklemleri teoride reddedilse de insanın kültür dokularına sinmişliğinden bir biçimiyle yaşamını idame ettirebilmektedir. Apocu özgürlük hareketinin devletleşme eğilimini taşımasının yarattığı sonuçlar az tahribatlı sayılmaz. *"... ama hastalığın nedeni doğru teşhis edilmeyince, tedavinin anlam ifade etmesi beklenemezdi. Devletleşmeyi idealize eden bir partinin kadrolarından merkezden en alta doğru Kürdistan koşullarında köylü kökenlilerin en vahşi çete olması, yarım aydınların da bir despotik memur kesilmesi doğal olmalıydı. Hedefin doğasında bu bozulma vardı'. (A. Öcalan-Bir Halkı Savunmak)* Bu Özgürlük hareketi açısından bir başka duruma yol açmıştı; *"büyük çalışmalar cüce insanlar ortaya çıkarmıştı'. (A.Ö-a.g.e)* Ortaya çıkan bu gerçekliklerin nedenini eleştiri özeleştirinin fazlaca kullanılmasına dayandırmalar olduğu gibi, hareketin amacına ulaşmasında kişilik ve zihniyet çözümlemelerinin neden olduğunu ileri sürmeler sıkça düşünüldü.

Özetle, düşünüş kalıpları öncelikle sorgulandığında sorunların çözümlerine temelinden ulaşma kolaylaşırdı.

Düşünüş kalıplarını değiştirmek yetmeyip, önceki yapılanmanın diğer desteklerinin de gözden geçirilmesi gerekirdi. Alışkanlıklar, gelenekler, zayıflıklar vb. Hele bu durum Ortadoğu ve Kürtler söz konusu olduğunda başatlık kazanıyordu. Çünkü binlerce yıllık kültürel mirasın yarattığı kişilik şekillenmesinin aşılması hiç de kolay olamazdı.

İşte sistemin ya da düzenin eleştirisi ve alternatifi olunacaksa, öncelikli olarak bağımsız düşünme, düşünce üretmenin gerekliliği doğmaktaydı. Böylesi bir ilke bir kez benimsendi mi, yaşamın seyrinde arayışçılığın kapsamı genişlemiş oluyordu. Apocu köklü sorgulama yaklaşımı ilk mayasını buradan almaktaydı. *"Net ve derinlikli olmamakla birlikte çizginin ideolojik boyutunun gelişmeye açık olması büyük ve kalıcı sapmalara düşmesini engelliyordu..." (A.Ö.-a.g.e.)*

Bağımsız düşünme, düşünce üretme ilkesi aynı zamanda Kürtler ve Ortadoğu için özgürlük eğilimlerinin gizlendiği yerden bulunup tutulmasıydı. Kürt sorununa burasından ele alınıp başlanılması, Apocu hareketi bilimsel ve felsefik yaklaşımlara yatkınlığa, değişim dönüşüm, yenilenme, korkusuz eleştiri özeleştiri yapma yeteneğini sağlamıştı.

Ancak, bu bakış açısının yarattığı bir önemli gelişmeyi de görmek gerekirdi: Despotik ve hiyerarşik zihniyet kalıplarına gömülmüş Kürt insanında bastırıldığı yerden sadece bir damarı ancak kurtulabilen özgürlük eğilimi kışkırtılmış ve tahrik edilmiş olacaktı. Dolaysıyla verili düzen düşünüş kalıplarının ötesinde bir özgürlük eğilimi tüm zorluklara rağmen boy verecekti. Kürdistan ve Ortadoğu'da sürekli bastırılan özgürlük ve onun sahtelerine de karşılık, damarına basılarak güçlendirilmeye çalışılması için siyasal analizler ve söylemler yeterli olamazdı.

Bundandır ki, Apocu hareketin diğer sol, sosyalist ya da özgürlük tandanslı örgütlenmelerden kökten ayırt edici yanı Kürt-Kürdistan-Ortadoğu sorunlarına bakışında kişilik ve zihniyet çözümlemesini temel alması, onun aynı zamanda ideolojik formasyondaki farklılığını ortaya çıkarmaktaydı.

Apocu halk özgürlük eğilimi, bu yanıyla bir bütün olarak; eril sistemin kendisine, onun çeşitli türden biçimlerine karşı alternatiftir. Zihniyet, vicdan ve felsefik anlamda yeni bir özgürlük hareketiydi.

Yaşanan tüm affedilmez hatalara rağmen, hareketin kendisi; *"...belki de özgür Kürt insanının, özellikle özgür kadının şekillenmesine götüren bu büyük zihniyet savaşı, yurtseverliğin, özgürlüğün, aşkın savaşıydı.' (A.Ö.-a.g.e.)*

Böylesi bir zihniyet savaşı bölge tarihinde ve özgünlüğünde ancak bu şekilde başlatılabilirdi. Diğer türlü savaşların kan gölüne çevirdiği Kürdistan ve bölgede kimlerin kazanıp kaybettiği ortadaydı. Bölge halklarının ve başta da Kürtlerin en çok ustalaştığı, payeler edindiği bu tür savaşların yıktığı, ruhsal, düşünsel kırılma ve yenilgilerin yedi ceddine yetecek kadar olduğu da acı bir gözlemdi. Eski tarz yaşam ve savaş zihniyeti aşılmadan, savaş rant ustalarının bu işten uslanacağını beklemek saflıktı. Hele bu Kürtler olunca kandırılmışlığın, oyuna getirilmişliğin dayandığı egemen zihniyetlerle yatıp kalkmanın şükretmeleri aşılmadıkça daha beterleri kapıda olacaktı. Öyledir ki, en yiğitlerinin en isyancılarının sonuçta ya kellesini vermekten kurtulamadığı, en akıllısının da bir diğer güçlüye yaslanarak kendisini savaş galibi ve namus kurtaran edalarına koymaktan başka çaresi kalmayacaktı.

Bir başka açıdan bakıldığında Apocu düşünüşün yaşamda sürekli devinim, gelişme, ayıklama, yeniden yaratma, bir türlü yok olmadan sürekli ayakları üzerinde kalmasının altında yatan gerçeğinin bu olduğuydu.

Onun hem anlaşılmayan, hem de katlanılması en zor olan yanından biri de bu olsa gerekti.

Anlaşılmayan yanı

Kişilik ve zihniyeti çözümleme Apocu çizginin ana gövdesi alındığından, sadece siyasal bir hareket olmadığını gösterir. İnsan merkezli hareket oluşuna dair belirlemelerin dayandığı temel buydu. Yeni bir insan toplum denirken bir bütün sosyal, kültürel, psikolojik açılardan yeni bir yapılandırmadan söz edilmekteydi: *"...kurulan dar anlamda parti değil, yeni bir yaşam tarzıydı. Kimlik dönüşümü dayatılıyordu" (A.Ö.-age)*

Günümüzde bile *"sanıldığının aksine aslında çağdaş insana doğru bir normalizasyonu Kürt'ün çağdaş insan haline gelmesi ifade eder." (A.Ö-a.g.e)* Bilinenin aksine Apocu hareketin hem iç dinamizmi hem de mücadele karakteri siyasal değildi. Hele askeri ise hiç değildi. Ancak daha sonraları bu durum saparak/saptırılarak; *"aşırı politik ve askeri yoğunlaşma kişiliği tek boyuta indirgiyordu. İlişkilere hiyerarşik boyutu dayatıyordu. İktidarlaşma hastalığı bulaşıcı hastalık gibi hızla yayılıyordu. Devrimin halkların özgürlüğü, eşitliği için olduğu, demokratikleşmenin bunun için zorunlu bir durak olduğu ikinci planda kalmıştı. Askeri politik yaklaşım tüm ilişkilerin belirleyeni olmuştu." (A.Ö-age)* Uygulamada bu hususlar öne çıkarılarak, gidişat bu yöne kaydırılmıştı.

Övgü ya da eleştiri arasında bir tercih yapılmalıydı

En keskin ve ağır silahlı mücadele süreçleri ya da en kritik dönemeçlerin çözümleme niteliği, kişilik ve anlayışlar düzeyinde ele alınıp ya da onunla sonuçlandırıldığını görmek mümkün. Aynı şekilde kendisini gizlemeyi bir biçimiyle başaranlar da yine böylesi süreçlerde yüzeye vurmuştu. Hareketin yaşam esprisine hakim kılınmaya çalışılan, hata, yetmezlikler ve olayları dış gerekçelere dayanmadan bizzat kişilik ve anlayışta izah edilmesi bunun örneğidir. Çünkü başaran, başaracak olan ya da başarısız olacak olan insanın kendisiydi. Bu ise, bilimsel yaklaşımı içermekteydi. Bilimsel olan da buydu zaten. Öbür türlü yaklaşımlar egemen zihniyetin yansıması olan hep ötekiyi suçlama, kendini birtek, hatasız görmekti. Zaten bu yaklaşım Ortadoğu ve Kürt insanında ezeliydi. İlk cinsel kırılmanın hemen ertesinde insanın güç kaynakları tanrılara, hakimlere, sunaklarda devredilmesiyle insan, kendisi olmayı kaybetmişti. Dolayısıyla bastırılmış, tarihsel kırılmaya uğramış, ben olma hevesi, fırsatını her bulduğunda kendisini bir tanrı görme sarhoşluğunu yaşatırdı insana.

Elbette bu kendisini günah keçisi yapma deyimine denk düşmezdi. Günah keçisi deyimi zavallı ve kendini çözümleme yeteneği ile gücünden yoksun kulluk zihniyetini pürüzsüz yaşayanların dilsizliği, cesaretsizliğiydi. Pratik mücadelenin girinti ve çıkıntıları bireyin kendini yeniden yapılandırması için bir sınama, kendini gerçekleştirme mekanıydı.Ya da öyle olmalıydı. Başarı kriteri ya da sözünün kanıtı bu anlayışta eski kişiliğin olaylar karşısında ne kadar klasik, tekrarcı, tutucu olup olmadığı ya da ne kadar yaratıcılığı geliştirdiğiyle orantılıydı.

Katlanılması zor olan yanı

Sayısız asırlara dayanan eril sistemin pedagojisinden geçip şekillenen kişilik, kendisini her fırsatta ustalıkla ve incelikle dayatmayı, yaşatmayı becerme karakterindeydi. Kullar sadece tanrılar karşısında kuldu. Kendi başına olduklarında bir tanrı kadar tanrı kesilebilmekteydi. Hani kraldan çok kralcılık derler işte, o da böylesi bir yaklaşımdan nasibini almaktaydı. Kendisinden vazgeçmek güçtü. Hele alışkanlıklar kıpırdatılacak türden bile değildi. Bir başka deyişle huy çıkmaz, ama can çıkabilirdi. Kendini bin bir kılıfla ve incelikle yaşatma yetisindeki kültürel sosyal alışkanlıkların insanın yakasını kolayca bırakacağını beklemek bilimsel olamazdı. Öyledir ki aile ortamının verdiği şekillenme uzun yıllar boyu kişilikte varlığını korumaya ve sürdürmeye çalıştığını tespit etmek zor olamazdı. Sözgelimi yalanı, hırsızlığı, ucuz yaşamayı ya da uslu, çalışkan, dürüst olmayı vb daha pedagojik evrede kazananların yıllar boyu bunu bir tasma gibi kişililiklerinde taşıdıkları bilinen bir gerçeklikti.

Belki de Apocu hareketin yakından izlediği ve tanıklığını yaptığı bir nokta da, yedisinde ne ise yetmişi de öyledir özdeyişi olmuştur. İşte bu tür durumlarda sorunların kökeninde kendisini merkeze almayıp dışıyla açıklamak tarzı daha çok böylesi kişiliklerde kendisini göstermiştir. Hatta kimileri için kişilikte kaskatı kesilişine, dönüşememesine yetişen bir imdat kurtarıcısı gibi olmuştur. Büyütülüşünün sosyo kültürel biçimlenişini ağır ve hantal bir kıpırdanışın ötesine geçirmeyen kimi kişilikler etkilenmeye açıklık derecesini hep sınırlamışlardır. Eski kişilik özelliklerinin bir granit kadar sertliği, aşınmazlığı, tutuculuğu, kendisini acımasız dayatıcılığı yadsınamaz. Oldukça sinsice ve kurnazcadırlar çünkü...

Kendisini özendirmeyi, beğendirmeyi, sürdürmeyi iyi başarabilmektedir. Deyim yerindeyse bir canlı organizma kadar akıllı olduğunu söylemek abartı değildir. Ne zaman ve nerede kendisini dayatacağını, hakim kılacağını, hatırlatacağını, sevdirebileceğini, cazip kılabileceğini, özletebileceğini neredeyse ustalıkla kestirebilmektedir. Bir yanıyla insan bio organizması yetişme kültürlerinin esareti altındadır.

Durum bu olunca, bio iktidar yöntemlerine gün doğmaktadır. Seç beğen dercesine mükemmel olanaklar bio iktidar heveslilerine sunulmaktadır.

Dolayısıyla belki de Ortadoğu ve Kürt insanının kendisine dair bir özgürleşme yetisi varolacaksa, öncelikle onu şekillendiren eski kişilik özelliklerinden bir biçimiyle sıyrılmasını gerçekleştirebilmesiyle olacaktır.

Düzenin böylesine derinlikli, kapsamlı, kendini yaşatma gerekçeleri ve akış kanalları fazla olan kişilik özellikleri Apocu harekette en çok ele alınan, çözümlenmeye çalışılan, gündem olan bir konudur. Dolayısıyla en uğraştırıcı noktalar olduğu da bir gerçektir. Zorluğa en yakıcı örnek, yeniyi söyleme, eskiyi yaşama gibi bir ikililiğin kişiliklerde yarattığı zorluğu elbette anlamak gerekir.

Dolayısıyla bütünüyle kulluk zihniyetinin içinde hapsolup, ardından yabancı kültürlere özenti kasıntısına maruz kalmış bir kişilik yapılanması Apocu zihniyete göre sürekli eleştiri altında kalacaktı.

Devamı sayfa 27'de
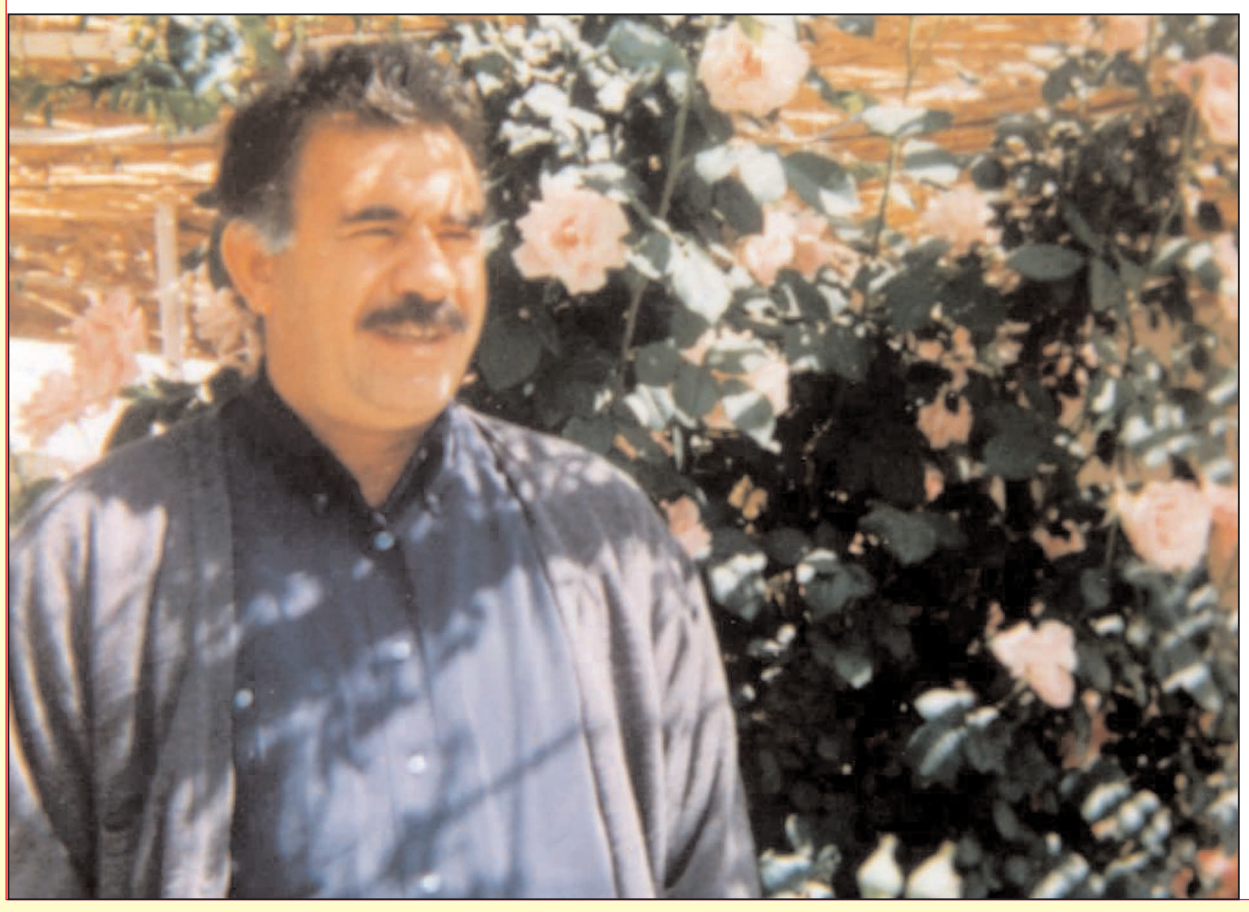
"Sistemin/düzenin eleştirisi ve alternatifi olunacaksa, önce bağımsız düşünme, düşünce üretmenin gerekliliği doğmaktaydı. Bu yaşamın seyrinde arayışçılığın kapsamını genişletiyordu. Apocu köklü sorgulama yaklaşımı ilk mayasını buradan almaktaydı. "Net ve derinlikli olmamakla birlikte çizginin ideolojik boyutunun gelişmeye açık olması büyük ve kalıcı sapmalara düşmesini engelliyordu..."